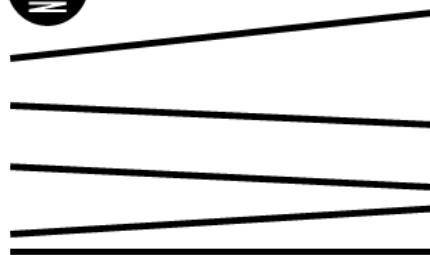

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Shakespeare, William.

William Shakespeare's tragiske Værker.

Vol. 2

København : Fr. Brummer, 1807-1825

9 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

L. Goldeny. Martenring

56,-150,-80

William Shakspeare's

Tragiske Bærker,

oversatte

af

Peter Foersom,

kongelig Skuespiller.

Anden Deel.

Das Reich der Nichtigkeiten wird vergehen! —
Giesebrecht.

Kiøbenhavn, 1811.

Trykt paa Fr. Brummers Forlag,
hos J. Breum.

1750

Til Læseren.

Krigen, som 1807 afbrød Videnskabsmandens fredelige Syssler; den derpaa følgende Papir-Mangel; den Nødvendighed for min Forlægger, af sit store brændte Bogforraad først og fremmest at gienoplægge de uundværligste Artikler, saasom Skole-Bøger o. s. v., og endelig i den senere Tid Trang paa Arbeidere i Officinerne,

har indtil nu forsinket denne Deel af min Oversættelse af *Shakspeare*. Det er i al Fald min Trøst: sat cito, si sat bene, og det er mit sikke Haab, at kunne indhente noget af det Forsømte. Saaledes skal i det mindste tredie Deel, indeholdende Sørge-spillene *Richard den Anden*, og *Macbeth*, ganske bestemt, i det seneste, udkomme i Sommer.

Jeg kan og bør ei undlade, med erkiendtlig Stoltthed, her at sige, hvor megen Opmuntring dette mit ringe Arbeid nød i Fædrelandet, en Opmuntring, som overgik min dristigste Forventning. Det fandt et ikke lidet Antal Læsere; det fandt en prøvende Sommer i den ærværdige Elding *Abrahamson*, han hvis Billed, naar han længst er hjemvandret til det Bedre, og en yngre Slægt forsvunden,

vil endnu vise sig paa vor Litteratur=
Himmel stor og herlig som Fingal=
Aanden paa Ossians Nathimmel for
the sons of the feeble and the race
of little men! — Det mædte sand
kunstfærlig Beskyttelse af mange ud=
mærkede Mænd, hos hvem Mæng og
Rigdom er det mindst Udmærkende:
og det hædrede med Alt dette,
forenet med riig Understøttelse fra
Dens Haand, hvis Navn jeg her ei
nævner, fordi jeg troer, man ei ofte
skal udtale det, man føler dyb Ære=
frygt for, og fordi enhver Viden=
skabsdyrker i Danmark desuden upaa=
tvivleligen gicetter det! — Og endelig
har det ei været ringe Opmuntring
for mig, at ikke Faa, som, uden at
kunne læse Shakspeare i Grundspro=
get, og uden at kiende H. W. Schle=
gels Oversættelse, forhen enten slog
Brag paa hans Muse, eller miskiendte

den, efter at have læst det lidet jeg af ham havde fordansket, lode ham vederfares Det, og lode Beundring træde i Stedet for vrangvillig Fordom og blind Forsølgelse.

”Men” — saaledes tale Digterens gamle Venner og Med-Skuespillere John Heminge og Henrie Con-
dell i Fortalen til den første Udgave af hans Værker, den de besørge:
”it is not our province, who only gather his workes, and give them you, to praise him. It is yours that reade him. And there we hope to your divers capacities, you will finde enough both to draw and hold you: for his wit can no more lie hid, then it could be lost. Reade him therefore; and againe and againe; and if then you doe not like him, surely you are in some ma-

nifest danger not to understand him. And so we leave you to other of his friends, who if you need, can be your guides: if you need them not, you can leade yourselves and others. And such readers we wish him." — o: "Det er ei vor Sag, som blot samle hans Værker, at prise ham; det er Eders, som læse ham. Og der haabe vi, I i Forhold til Eders forskiellige Gyne, ville finde Noget baade til at tiltrække og til at fastholde Jer: thi hans Snille kan ligesaa lidt ligge forborgen, som det kunde gaae forloren. Læser ham derfor; læser ham atter og atter; og hvis I da ei lide ham, sandelig! da løbe I aabenbare Fare for ei at forstaae ham. Og saa overlade vi Jer til andre af hans Venner, som, hvis I behøve det, kunne være Eders Beivisere; behøve I dem

ikke, kunne I lede Jer selv og Andre. Og flige Læsere ønske vi ham."

Kiøbenhavn, i November 1810.

Oversætteren.

R o n g L e a r .

Personer:

Lear, Konge i Bretland
Kongen af Frankrig.
Hertugen af Burgundien.
Hertugen af Cornwall.
Hertugen af Albanien.
Jarlen af Kent.
Jarlen af Gloster.
Edgar, Glosters Søn.
Edmund, Glosters uægte Søn.
Guran, Riddermand.
En Olding af Glosters Fæstebønder.
En Læge.
En Hofnar.
Dswald, Gonerils Huushovmester.
En Høvding, under Edmunds Befaling.
En Riddermand i Corbelias Følge.
En Herold.
Cornwalls Tienere.
Goneril
Regan
Corbelia } Lears Døttre.
Riddere, Kongens Følge, Høvdinger, Sendebud,
Krigsmænd, og Følge.

Scenen Bretland.

Første Act.

Første Scene.

Riddersal i Pears Kongeborg.

Rent, Gloster og Edmund træde ind.

Rent.

Jeg tænkte, Kongen elskede Hertugen af Albanien
høiere end Cornwall.

Gloster.

Saa syntes det os stedse; men I Deslingen af
Kongeriget seer man ei, hvem af Hertugerne han
skatter høiest; thi deres Lodder ere saa lige afveies
de, at det næsteste Overlæg vilde være uens med
sig selv, hvis Part det skulde vælge.

Kent.

Er det ikke Jeres Søn, ædle Ridder?

Gloster.

Hans Opdragelse gif paa min Regning; jeg har saa ofte redmet ved at erkiende han, at jeg nu er hardet til det.

Kent.

Det er en mørk Tale, som jeg ei indseer.

Gloster.

Hans Moder indsaae den i Bælmørke; saa blev hendes Belte hende lidt vel trangt; og sandt at sige, ædle Herre! der laae en Dreng i hendes Bugge, før der laae en Egtemand i hendes Seng. — Mærker I nu Feilen?

Kent.

Jeg kan ei ønske den Feil ugiort, som havde saa vakker en Følge.

Gloster.

Men jeg har ellers — med Lovens Tilladelse — en Søn, der er et Par Aar ældre end denne; dog tiærere er han mig ikke: endstjøndt denne Knøs kom lidt nærværende til Verden, førend man havde sendt Bud efter ham, saa var hans Moder fion, der var herlig Spas ved hans Undfangelse, og Glegfred - Sønnen skal lyse i Kuld og Rion. — Kiender I denne ædle Ridder, Edmund?

7
Edmund.

Nei, Eders Naade!

Gloster.

Farlen af Kent: erindre Jer ham stedse som min ædlest Væn!

Edmund.

Ædle Ridder! Jeg er Jeres Tjener!

Kent.

Jeg lider Jer godt, og ønsker nærmere Beskendskab.

Edmund.

Det skal jeg stræbe at fortjene, ædle Herre.

Gloster.

Han har været ni Aar i fremmede Lande, og han skal afsted igien! — Kongen nærmer sig!

(Klang af Trompeter).

Lear træder ind med Cornwall, Albanien, Goneril, Regan, Cordelia og Følge.

Lear.

Gak til Burgunds og Frankrigs Fyrster, Gloster!

Gloster.

Ja, Eders Majestæt.

(Gloster og Edmund gaae.)

L e a r.

Imens forklare vi vort dunkle Forsæt.
 Giv Kortet hid: — Vilid, vi har dee't blandt Trender
 vort Rige, og er fast til Sind, al Sorg
 og Gliid at ryste af vor høie Alder,
 og lægge den paa yngre Kraft, mens vi
 frie krybe mod vor Grav. — Vor Søn af Cornwall!
 og I Albanien! ei mindre elsket!
 I denne Stund vi vore Døttres Medgift
 kundgøre ville, saa al Tvist i Tiden
 maa hindres. Frankrig og Burgund, to høie
 Medbeilere om vores Yngstes Gunst,
 har Elskov længe fængslet til vort Hof;
 nu skal de svares. — Siig da, mine Døttre —
 da nu vi vil nedlægge Kongespiret,
 og Rigets Skat, og alle Kronens Sorger —
 hvem af Jer skal vi troe os elsker høiest,
 at vi vor Godhed rigest did maae vende,
 hvor rigest Værd den ætter? — Goneril,
 tal først, du Førstefødte!

Goneril.

Edle Herre!

Jeg elsker Jer langt meer end Ord kan tolke;
 meer end mit Dies Lys, end Rum og Frihed,
 langt meer end alt hvad riigt og sieldent stattes;
 Saa høit som Liv, Dyd, Skønhed, Helsen, Ære:

2
saa høit som Børn end elsked' sønnest Fader;
saa høit at Tungen bindes, Læben tier;
Ja, høiere end alt jeg elsker Eder!

Cordelia (affides).

Hvad skal Cordelia? — Elske og tie!

Lear.

Alt dette Land fra denne Streg til hiin,
med Byggefulde Skove, fede Marker,
med rige Strømme, og vidtstrakte Enge
beherste Du! Din og Albaniens Vets
det evig være! — Nu, hvad siger Regan,
vor anden Datter, Cornwall's Hustru? Tal!

Regan.

Jeg er af samme Malm, som Goneril,
og maaler mig med hende. I mit Hierte
er al den Kierlighed, hun nys har udtrykt;
kun tolker hun den svagt: thi jeg erklærer
mig for en Giende af hver jordisk Fryd,
som Sandsernes vidtstrakte Rige eier,
og føler mig allene salig ved
at elske Jer!

Cordelia (affides).

O fattige Cordelia! —

Dog nei, ei fattig! thi min Kierlighed
i Rigdom langt min Tunge overgaar.

Lear.

Dig og din Slægt for evig skal tilhøre
 Hvin svare Fredierart af Bretlands Rige,
 i Størrelse, i Rigdom og i Skindhed
 ei mindre end din Søsters! — Nu, vor Fryd!
 Kiøndt ynast, ei elsket mindst; hvis unge Elsker
 Buiaudiens Mælk og Frankrigs Ranker kappes
 at vinde: nu, hvad kan I sige, for
 en større Lod end hines end at drage?

Cordelia.

Intet, ædle Herre!

Lear.

Intet?

Cordelia.

Intet.

Lear.

Al Intet kommer Intet: tal igien!

Cordelia.

O, vee mig; jeg mit Hierte ei kan tvinge
 op paa min Læbe! Saa høit elsker jeg Jer,
 som Pligten byder mig: ei meer, ei mindre.

Lear.

Hvorden! Cordelia! Lømp dog Jeres Tale:
 at ei den skader Jeres Lykke!

Cordelia.

Herre!

I avled' mig, o, drog og elsked' mig:

al Eders Godhed Kyldigst jeg erkjender;
jeg lyder, elsker og høitagter Eder. —

Hvi ægte mine Søstre, da de sige,
de elske ene Jer? Naar jeg mig gisted',
maaskee den Mand, jeg rakte Haanden, deelte
min Kierlighed, min Omhue og min Omhed?
Nei! aldrig vil jeg gifte mig som hine,
at heel min Kierlighed jeg Jer kan offre.

Lear.

Er det dit Hjertes Sprog?

Cordelia.

Ja, Eders Høihed!

Lear.

Saa ung, og dog saa kold?

Cordelia.

Saa ung, o, ædle Herre? og saa sandrue!

Lear.

Nu vel din Sandruhed din Medgift vorde!
thi ved det hellige Soellys over mig,
ved Hecates Mytterier og Natten,
ved alle Virkninger af hine Stierner,
hvorved vort Livs Lys tændes og udslukkes:
her al min Fader-Omhed jeg afsværger,
al Slegtskab, og erklærer Dig for evig
bortkastet fra min Siel. Den vilbe Skytter,
og han, som med sin Arfoms Risd og Blod

sig graadig møtter, skal ved deune Barm
 for finde Trøst, Husvælske og Medynk,
 end du, min fordums Datter!

Kent.

Bedste Herre! —

Lear.

Stille, Kent!

Kom ei imellem Drogen og dens Brede!
 Jeg elsked' hende høiest; og jeg ventet'
 min Alders Fryd og Fred af hendes Pleie!

(til Cordelia)

Afsked! og pak dig bort fra mine Line! —

Saa sandt jeg ønsker Noe i Graven, river
 jeg hende hermed ud af Faderhiertet!

Kald Frankrig hid! — Hvo taler? — kald Burgund! —

Cornwall! Albanien! hendes Frediedeel
 gaae med i disse tvendes Brudeskat!

Den Hovmod øgle hun, som Sandhed hun mon
 falde! —

See, jeg beklæder Jer med lige Magt,
 med Kongehæder, og de Herligheder,
 som følge Kronen! Maanedlig vi selv,
 med Forbehold af hundred' Riddermænd,
 som I skal nære, væge vi vort Ophold
 hos Eder verelviis. Kun Kongenavn

og Kronens høie Ære vi beholde:
 men Spiret,
 Indtægterne og Landets Regimente
 er Eders: dette til Bekræftelse
 deel denne Krone!

(Han giver dem Kronen).

Kent.

Kongelige Lear,
 hvem jeg har stedsæ æret som min Konge,
 som Fader elsket, og som Herre fulgt,
 som min Beskytter i min Bøn indslutter, —

Lear.

Spendt Buen er; staae ei i Vilens Veil!

Kent.

Ha! slip den løs; traf end dens Od mit Hierte!
 Kent tør vel være diærv, er Lear vanvittig!
 hvad gjør du, Gamle? — Tøer du, Pligten ei
 tør tale, naar sig Magt for Smiger bøier?
 Naar Majestæt fornedrer sig til Daarskab,
 er Sandhed Ærens Bud. Gienkald Din Dom,
 og lad dit bedre Overlæg udslette
 Dit grumme Gilsind! See, mit Liv er Morgen,
 at ei din yngste Datter mindst dig elsker;
 der Hierte er, hvor Læbens svage Stemme
 gienlyder ei af Falskheds hule Klang.

Lear.

Har du dit Liv tiært, Kent! da tal ei meer!

Kent.

Mit Liv anfaae jeg altid som et Vant
at vove mod din Fiende: ei jeg frygter
dets Tab, naar om at frelse dig det gielder.

Lear.

Vort fra mit Syn!

Kent.

See bedre, Lear, og lad mig stedsse være
Dit Dies faste Maal!

Lear.

Du! ved Apollo —

Kent.

Du, ved Apollo, Konge!
forgieves du anraaber dine Guder!

Lear

(lægger Haanden paa Sværdet).

Troløse! Diding!

Albanien og Cornwall.

Vogt Jer, elskte Konge!

Kent.

Giv det; din Løge bræb, og sd hans Løn paa
din fule Soet. Gienfald din Gave; eller
saalænge som min Strube skriger kan,
vil jeg tilraabe dig: Du handler slet!

Lea r.

Hør mig, Rebel! — Hør, ved din Borger-Eed!
 Du fristed os at bryde Konge-Tilsagn,
 (hvad aldrig vi har gjort) du opblæst flok
 treen mellem assagt Dom og Dommer, Vælden:
 Det kan vort Sind, vor Høihed ei forlade.
 See her: end har jeg Maat: tag nu din Løn:
 fem Dage har du til at ruste dig
 imod den vide Verdens Nød og Trængsler;
 vend paa den stette din forhadte Flug
 imod vort Land; hvis fjerde Dag derpaa
 din landsforviste Krop i Riget findes,
 da er det brat din Død! afsted! ved Himlen,
 den Dom gienkaldes ei!

Kent.

Farvel da, Konge! Som du handler der,
 er Frihed hist, og Landsforvisning her.

(til Cordelia).

Dig Guderne bestierme, hulde Pige!
 som Sandhed tænker, og tør Sandhed sige. —

(til Regan og Coneril).

I! viis i Gierning Eders favre Ord,
 at op af dem ei giftig Evedragt groer!
 Saa, Fyrster! sit Farvel nu Kent Jer giver:
 Riødt nyt hans Fædreland, han selv den gamle
 bliver!

(gaaer).

Gloster kommer tilbage med Frankrig, Burgund og Følge.

Gloster.

Her er Burgund og Frankrig, ædle Herre!

Lea.

Først, Hertug af Burgund,
til Jer jeg vender mig. I, samt hiin Konge
har beilet til vor Dotter: nu bestem
det mindste I til Brudekat vil tage,
hvis ellers Jeres Hu staaer længer til
at friske dette Elfskovspil?

Burgund.

Min Konge!

jeg æfter kun hvad Jeres Højhed tilbød;
ei vil I give mindre.

Lea.

Hør os, Hertug:

Hun var os dyrebar; riig hendes Medgift;
men hendes Priis er falden! See, der staaer hun!
hvis noget hos hiin fævre Lillievand,
ja hvis hun heel, udstyret med vor Misgunst
og intet meer, behager Jeres Naade —
der! hun er Eders!

Burgund.

Jeg har intet Svar.

Lear.

Hertug!

Vil I, med hendes Lyder, frændeløs,
vort Bredeebarn, ved Eed bortkasket fra os,
med faderlig Forbandelse udstyret,
udkaare hende, eller ei?

Burgund.

Tilgiv mig;

her er ei Balg!

Lear.

Thi giv da Elin paa hende:
for, ved min Gud! det er al hendes Righed.
(til Frankrig).

Hvad Ier angaaer, o Konge, vil jeg nødig
forstærktse Ederes Gunst, ved at tilbyde
Ier hiin forhadtes Haand, derfor henvend
til mere værdig Gienstand Ieres Elskov,
og ske et Udskud, som Naturen blues
for at vedkjende sig!

Frankrig.

Høist sølsomt er det,

at han, som nys var Ieres Hjertes Vndling,
al Ieres Stolthed, Ieres Alders Balsom
og dyreste Klenodie, saa brat
flig Udaad kan begaae, som røver hende
saa riig en Mandes Skat! Bist hendes Brøde

B

uhyre, unaturlig være maa,
 før Faderhiertet kan sig saa tillufke;
 men min Fornuft kan ei troe sligt om hende,
 før Tegn fra Himlene mig det bekræsted'!

Cordelia.

Endnu eengang anraaber jeg Jer, Konge!
 er Mangel paa en glat og sleben Tunge,
 som taler hvad den mener ei (høst mig
 gaaer Daad med Ord!) — er det min hele Brøde,
 erklær da, at ei Last, ei Mord, ei Skændsel,
 ei ukjendt Vandel, æreløs Bedrift
 har mig berøvet Ederes Gunst og Naade:
 men kun een Mangel, som dog rlig mig gior:
 Mangel paa sletste Smil og favre Ord:
 glad gior mig denne Mangel, skjøndt den volder,
 at Ederes Gunst jeg mangler nu.

Lear.

Ha! bedre

du værst ei født, end saa mig at mishage!

Frankrig.

Er dette alt? Et stille bly Gemyt,
 som ei kan ynte om, hvad inderlig
 det stunder til at gior? — Nu, Burgund!
 hvad siger I? Den Elskov er ei Elskov,
 hvis Maal er andet end den Huldres Hjerte:

Siig, vil I faare hende? Hun er selv
en Brudestat.

Burgund.

O kongelige Lear!

giv blot den Medgift, som I selv tilbød,
saa tager jeg Cordelias Haand, saa stander
hun her, som Hertuginde af Burgund.

Lear.

Nei, Intet! Jeg har svoret; det staer fast!

Burgund.

Det smerter mig, da I har tabt en Fader,
at og I tabe maa en Egtemand.

Cordelia.

Fred være med Burgund!

da kun til Guld og Geds hans Elskov beiler,
jeg ei hans Hustrue vorder!

Frankrig.

Cordelia, fattig est du allerrigest,
forladt meest dyrebar, forskudt meest elsket!

Her beiler jeg til Dig og dine Dyder:
tillad, jeg tager op hvad hen er kastet.

O Gud! hvor sølsomt, at din Slægts Forage
har dobbelt stærk min Elskovs Flamme vakt.

Din Datter, Konge! bortstødt fra din Throne,
skal bære min, det skønne Frankrigs, Krone:

Burgund! ei alle Drotter i dit Land

mig denne rige Skat affkøbe kan!
 Byd dem Farvel, Cordelia! Skændt Fiender;
 her taber du, men trøst dig, hist du vinder!

Lea r.

Tag hende, Frankrig! Din hun være skal;
 vor Datter er hun ei: af deres Tal
 hun udstødt er! — Drag bort, for hvad du øved',
 Gunst, Fader og Belsignelse berøvet! —
 Rom, Hertug af Burgund!

(Klang af Trompeter. Lea gaar ud med Burgund,
 Cornwall, Albanien, Gloster og Følge).

Frankrig.

Byd Ederes Søstre nu Farvel!

Cordelia.

Vor Faders

Klenodier! med vaade Dine jeg
 forlader Jer. Jeg kiender Eder grant,
 og kender, som Søster, Ederes Feil at nævne
 ved rette Navn. — Vær' gode mod vor Fader!
 Til Jeres priste Hjerter jeg betroer ham.
 Dog at! hvis i hans Gunst endnu jeg stod,
 et bedre Fristed jeg ham nyde lod! —
 Nu farer begge vel!

Moneril.

Vær os ei Pligt!

Megan.

Søg den Gjemal at taffes,

der tog Jer som en Tigger: Skieru af Lykken?
 Da I har sveget barnlig Omheds Pligter,
 det Siengiæld er, om Omhed Eder svigter.

Cordelia.

Dyb Trædskheds Tid skal Tiden klarlig see;
 og Stam og Skiendsel Falskhed skal belee!
 Det gaae Jer vel!

Frankrig.

Kom favrestte Cordelia!

(Frankrig og Cordelia gaae).

Goneril.

Søster, jeg har ei Liddet at sige Jer, som me-
 get nøie angaaer os begge. Jeg troer, vor Fa-
 der drager herfra i Aften.

Megan.

Det gjør han; og han drager til Jer; næste
 Maaned har Vi ham.

Goneril.

I seer, hvor vankelmødig Karene gjøre ham.
 Vi have ikke sielden havt Leilighed til at bemærke
 det. Han elskede altid vor Søster høiest: og det
 er altfor soleklart, hvor daarlig, uoverlagt han nu
 har forstødt hende.

R e g a n.

Det er Alderdoms Svaghed: dog — han har aldrig ret været Herre over sig selv.

G o n e r i l.

I sine bedste og friskeste Dage var han altid tilsinde. Vi kunne altsaa af hans kommende Aar ikke blot spaae os de Feil, der ere indgroede ved lang Bane, men ovenikøbet de halstarrige Laster, som en svag og opfarende Alderdom bringer med sig.

R e g a n.

Slige Flyvegriller, som Kents Forviisning, kunne vi ogsaa vente os af ham.

G o n e r i l.

Afskeeds: Høitidelighederne mellem ham og Frankrig ere endnu ei til Ende. — Hør, lad os være enige med hinanden; hvis vor Fader agter fremdeles at bruge sin Myndighed, saaledes efter Lune og Tykke, vil hans Thronafstaaelse kun være os en Kilde til tusinde Regrelser.

R e g a n.

Vi vil nøiere overveie det.

G o n e r i l.

Vi maae smede medens Jernet er varmt,
(De gaae).

Anden Scene.

Sal i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund

(træder ind med et Brev i Haanden).

Edmund.

Natur! du est min Gudsdom; til din Lov
 min Pligt er bunden: hvorfor er jeg Martyr
 for Glendrian? Hvi skal jeg taale, at
 en farrig Lov udplyndrer mig, fordi
 min Broder kom tolv Maanestifter før mig?
 Hvi falder man mig Slegfredsøn, uægte,
 da fast og stærk, som hans, min Bygning er,
 mit Sind saa høit, min Skikkelse saa dannis
 som Danneqvindens Et? Hvi skieldes vi
 uægte, Horesønner? — Vi uægte?
 som i Naturens stiaalne Bellyst fange
 meer glødende og livligt Liv, end medgaaer
 paa kraftløst dorst og søvnigt Egteleie
 til Kvlingen af hele Narre-Racer,
 andfangne halv i Dvale! — Vel! dit Land,
 du ægtefølte Edgar! mit skal vende:
 vor Fader elsker Edmund den uægte
 høit, som den ægte Søn. — Et smukt Ord: ægte!
 Nu vel, du ægte Søn! slaaer Brevet an,

og Planen staaer, faaer Horesønnen Bugt,
 med Egtet barnet. Ha, jeg groer, jeg trives! —
 Nu, Guder! stander op til Slegfredsønners Bistand!
 (Gloster træder ind).

Gloster.

Rent landsforvist, og Frankrig reist i Harmes!
 og Kongen draget bort; hans Magt indskrænket,
 han selv Kostgænger fast! — Alt dette skeet
 i Hui og Hast! — Nu, Edmund! intet Nyt?

Edmund.

Glet intet, Naadige Herre!
 (putter Brevet i Lommen).

Gloster.

Hvi søger I saa omhyggelig at skjule dette
 Brev?

Edmund.

Jeg veed intet Nyt, ædle Herre.

Gloster.

Hvad var det for et Papir I stod og læste?

Edmund.

Det var intet, ædle Herre.

Gloster.

Intet? Hvi havde I da nødig at putte det i
 Lommen med saadan skrækkelig Hast? Det som
 intet har at betyde, behøver ei saaledes at krybe i

Skul. Frem med det; er det intet, saa kan jeg spare mine Briller.

Edmund.

Jeg beder Jer, ædle Herre, tilgiv mig: det er et Brev fra min Broder, som jeg ikke ganske har læst til Ende; men skal jeg dømme af hvad jeg har læst, er det ei skicket til at komme Jer for Dine.

Gloster.

Giv Brevet hid!

Edmund.

Jeg gjør mig Fiender, baade ved at give Jer det, og ved at holde det tilbage. Indholdet — forsaavidt som jeg tildeels begriber Meninger deraf — fortjener Daddel.

Gloster.

Lad mig see det, siger Jeg.

Edmund.

Jeg haaber, til min Broders Retfærdiggjørelse, at han skrev dette Brev, blot for at sætte min Dyd paa Prøve.

Gloster (læser).

„Denne borgerlige Indretning, og denne Uerbødighed for Alderdommen forbitter os de skønneste Aar af Livet, og skiller os ved vor Formue, indtil vi, for Svaghed og Alder, ei mere kunne nyde den. Jeg begynder at føle en daarlig og naragtig

Trældom i denne Undertrykkelse af graahærdet Tyrannie, som hersker, ei forsaavidt det har Magt, men kun forsaavidt man døier det. Kom til mig, at jeg kan tale videre herom. Dersom vor Fader vilde sove, til jeg kaldte paa ham, skulde I nyde Hælvten af hans Indtægter for stedse, og være Jeres Broder Edgar's elskede Ven." — Ha! en Sammenlængsel! — „Vilde han sove til jeg kaldte paa ham, — skulde I nyde Hælvten af hans Indtægter." — Min Son Edgar! havde han Haand til at skrive dette? Hjerte og Hjerne til at udbruge det! — Naar fik I det? Hvo bragte det?

Edmund.

Det blev mig ei bragt, ædle Herre; deri stikker just Tiinheden. Jeg fandt det fastet ind af mit Kammervindue.

Gloster.

Er I vis paa, det er Jeres Broders Haand?

Edmund.

Dersom Indfaldet var godt, ædle Herre! turde jeg sværge paa, det var hans Haand; men hvad dette angaaer, vilde jeg gierne troe, det ei var saa.

Gloster.

Det er hans Haand!

Edmund.

Hans Haand er det, ædle Herre; men jeg

haaber hans Hierte har intet med Indholdet at
 skaffe.

Gloster.

Har han aldrig tilforn søgt at udforske Zeres
 Tanker i denne Punkt?

Edmund.

Aldrig, ædle Herre; men jeg har tidt hørt
 ham paastaae, det var rigtigt, at naar Sønner kom
 til Skiels-Alder, og Fædre bleve affældige, saa
 skulde Faderen staae under Sønnens Bærgemaal,
 og Sønnen bestyre hans Gods og Midler.

Gloster.

O Affkum, Affkum! — Just Meningen af
 Brevet! — Forfærdelige Affkum! Unaturlige, for-
 bandede, — uhyre Affkum! Mere end Uhyre! —
 Hør! iil, søg ham op: Han skal fængsles: —
 gruelige Affkum! — Hvor er han?

Edmund.

Det veed jeg ei forvist, ædle Herre. Der-
 som det maatte behage Jer, at styre Zeres For-
 bittrelse paa min Broder, indtil I fik stærkere
 Vidnesbyrd om hans Plan, saa gif I sikkrere
 til Værks. Hvis I derimod forfarer strængelig
 med ham, og skulde have mistyndet hans Hensigt,
 vil det gjøre et stort Skaar i Eders Vre, og
 gvaale hans sønlige Hiertelag mod Jer. Jeg tør

sætte mit Liv til Borgen, at han har skrevet det, blot for at sætte min Omhed for Jeres Naade paa Prøve, og har aldeles intet Ondt havt i Sinde dermed.

Gloster.

Troer I det?

Edmund.

Derksom Eders Naade saa godt tykkes, vil jeg bringe Jer hen til et Sted, hvor I kan høre os tale om denne Sag, og saaledes overtynde Jer med egne Øren; og det behøver ikke at opsættes længere end til i Aften.

Gloster.

Han kan ei være saadant et Uhyre.

Edmund.

Og er det sikkerlig heller ikke.

Gloster.

Mod sin Fader, som elsker ham saa ømt, saa inderlig! — Himmel og Jord! — Edmund, søg ham op! udforsø ham! Driv det hele Bærk efter Jeres bedste Snille. Jeg vilde give alt hvad jeg eier, for at have Visshed om Sagen.

Edmund.

Jeg vil ufortøvet søge ham op, sætte Planen i Bærk, saasnart jeg finder Leilighed, og bringe Jer Underretning om Alt.

Gloster.

De seneste Formørkeller i Soel og Maane
 spaae os intet godt. Skøndt Naturlæren kan
 forklare dem paa denne eller hiin Maade, lider
 Naturen dog under deres Virkninger. Svøbe:
 Kierlighed kælner, Benskab brydes, Brødre fi-
 ves; der er Oprør i Stæderne, Borgerkrig i
 Landene, Forræderie i Kongeborgene, og Sønnens
 Haand er vendt imod Faderen. Spaadommen
 rammer ogsaa min ugudelige Søn; der er Barm
 mod Fader; Kongen fornægter Naturen; der er
 Fader mod Barm. Det bedste af vor Tidsalder
 har vi overlevet: Rænker, Trædskehed, Forræderie
 og ødelæggende Uordener forfølge os rastløs til
 vore Grave! — Gaae paa Spor efter denne
 Ridding, Edmund: Det skal ei vorde din Skaa-
 de: Gjør det omhyggeligt. — Og den giere, den
 grundærlige Kæmpe blev landsforviist! Hans Brø-
 de var Redellighed! — Sælsomt! Sælsomt!

(gaaer).

Edmund.

Det er en herlig naragtig Verden! Naar
 vi blive syge af Lykken (ofte en Følge af at vi
 for graadig overvælde os deri) flyde vi Skyl-
 den for vore Ulykker paa Soel, Maane og Stjær-
 ner; som om vi vare Skurke af Nødvendighed,

Marre af himmelsk Evang, Slynkler, Tyve og
 Forrædere formedelst Stjernernes Regimente;
 Druffenbolte, Løgnere og Bolere af tvungen Ly-
 dighed mod Planeternes Vælde; og som en gud-
 dommelig Kraft drev os til alt det Onde, vi
 gisre. Det er en herlig Udflugt for Horejægeren,
 at skyde Skylden paa en Stjerne for sine utug-
 telge Lyster! — Min Fader avlede mig med min
 Moder under Dragens Hale, og min Fødsel
 indtraf under ursa major; og deraf følger da,
 at jeg er heftig og vellystig. — Bah! Jeg var
 bleven den jeg er, om saa den lydfæste Stjerne
 paa Himmelbefæstningen havde lyset min Fader
 hen til min Moders Jomfrue-Seng. Edgar —
 (Edgar træder ind).

Ha! der kommer han som Knudens Opløsning i
 den ældre Comedie. Min Rolle er lumsk Tung-
 sindighed, og dybe Hiertesuk, som den vanvittige
 Tiggerdrengs. — O disse Forinørfelser ere Vær-
 ner for al denne Tvedragt! —

Edgar.

Hvordan Broder Edmund? Hvad er det for
 alvorlige Betragtninger I er hængsunket i?

Edmund.

Broder! jeg tænker just paa en Spaadom, jeg

læsteforgangen Dag, om hvad der skulde følge paa disse Formørkelsler.

Edgar.

Sydselsatter I Jer med sligt?

Edmund.

Jeg forsikker Jer, de følger, den spaaer, træffe desto værre ind, saasom: unaturlig Tvebragt mellem Barn og Fader; Landfarsoet, Dyrstid, gammelt Venkabs Brud; Spliid i Staten, Trudsler og Forbandelser mod Kongen og hans Edle, ugrundet Mistroe, Venners Landforviisning, Uenighed i Krigshærene, Egttekabsbrud, og jeg veed ei hvad.

Edgar.

Hvor længe er det siden I begyndte at tyde Stierne?

Edmund.

Hør engang, naar saae I min Fader sidst?

Edgar.

I Gaar Aftes.

Edmund.

Talte I med ham?

Edgar.

Ja, i to Klokketimer.

Edmund.

Skiltes I ad som Venner? Saae I ingen Grede enten i hans Ord eller Ansyn?

Edgar.

Nei, ingenlunde.

Edmund.

Husk Jer om, hvori I kan have fornærmet ham: og, jeg beder Jer, flyt ham, indtil en søie Tid har affislet hans Brede's Ild, som i denne Stund raser saa stærk i ham, at Jeres Blod knap vilde kunne slukke den.

Edgar.]

Saa maa en Riding have sat Ondt for mig hos ham.

Edmund.

Det er jeg bange for. Jeg beder Jer, undgaae ham omhyggelig, indtil hans Forbitrelse har lagt sig, og vil I lyde mig, saa flygt til min Bosted, der vil jeg skaffe Jer Leilighed til at høre min Fader tale om denne Sag. Jeg beder Jer, gaae; der er min Nøgle: — Dersom I gaaer ud, saa gaae bevæbnet!

Edgar.

Bevæbnet, Broder?

Edmund.

Broder, jeg raader Jer til Jeres Bedste; gaae bevæbnet; saasandt jeg er en ærlig Mand, man har intet Godt i Sinde mod Jer: hvad jeg har seet og hørt har Jeg sagt Jer: men kun løse-

ligt: intet kan ligned med det, saa grueligt er det:
Endnu eet gang: flye!

Edgar.

Vil I snart lade mig høre fra Jer?

Edmund.

Jeg vil tiene Jer i denne Saa. —

(Edgar gaaer).

Min Fader er lettroende: min Broder
er ædel: hans Natur saa langt fra Brøde,
at han mistænker ingen; let besnærer
min Øst hans dumme Erlighed; — Det lykkes! —
Lad Vid, om Byrd ei, mig med Land forlehne:
Alt tiener mig, som til min Plan kan tiene!

(Gaaer).

Tredie Scene.

Bærelse i Hertugen af Albanis Borg.

Goneril og Huushovmesteren
træde ind.

Goneril.

Slog min Fader min Kammerpage, fordi han
satte hans Hofnar i Rette?

Huushovmesteren.

Ja, ædle Frue!

E

Goneril.

Ved Himlens Lys! han krænker mig: hver Stund
 han bruser ud med grove Neil, som tænder
 i Huset Spilid: jeg taaler det ei længer: —
 hans Mænd sla e sig til Sviir; han knurrer over
 hver ringe Ting. — Naar han fra Jagten kommer,
 vil jeg ei see ham: siig at jeg er syg: —
 fort I kun af i Jeres Høflighed;
 saa gior I vel: jeg indestaar for Alting.

Hushovmesteren.

Han kommer, edle Frue, kan jeg høre.
 (Alang af Baldhorn).

Goneril.

Vær tvær imod ham, I samt Jeres Folk,
 som bedst I kan; saa maa det bryde løs:
 mishager det ham, gaae han til min Søster,
 hvis Sind er eet med mit, og vil ei længer
 staae under Nisets. Taabelige Olding,
 som ede vil den Myndighed, du bortgavst! —
 Saafandt jeg lever, gammel Daare vorder
 paa nye til Børn; og rigtigt, at man tugter,
 hvor Rierlighed og Blidhed spildt ei frugter.
 Husk paa hvad jeg har sagt!

Hushovmesteren.

Ja, edle Frue!

Sonet i.

Og seer kun faldt til Ridderne, og brød Jer
 om Følgen ei: Lyd Jeres Holt det samme.
 Lea søger Leilighed — og faaer den saa —
 at komme ud med Sproget. Strax paa Stand
 jeg skriver til min Søster, at hun vælger
 den samme Vei som jeg. Gjør Tafflet rede!

(De gaae).

Fjerde Scene.

Sal i samme Borg.

Kent

(træder ind, forklædt).

Kent.

Kan jeg saa godt blot andre Toner låne,
 som gjør' mit Sprog ukiendeligt, da tør
 min gode Hensigt naae det Maa, hvorfor
 jeg har formummet mig. Du, landsforviste Kent,
 hvis du kan tiene ham, som dig har dømt,
 (O, lad det ske!) saa skal din elskte Herre
 dig fuld af Kierlighed og Guldskab finde!

(Man hører Waldhorn udenfor. Lea træder ind
 med Riddere og Følge).

Lear.

Lad mig 'ei vente et Dieblif efter Middags-
maaltidet! Gaae, Skynd paa!

(En af Følget gaaer).

Hvad godt? Hvad er du?

Rent.

En Mand, ædle Herre!

Lear.

Hvad giver du dig ud for? Hvad søger du
hos os?

Rent.

Jeg giver mig ei ud for Mindre end jeg synes;
jeg tiener den troe, som vil troe mig; elsker
den, som er ærlig, omgaaes med den som er viis,
og sparsom paa Ord; Jeg frygter for Daddel,
flaaes, naar jeg ikke kan undgaae det, og er Kongen
troe og huld.

Lear.

Hvad est du?

Rent.

Et grundærligt Stykke Karl, og saa fattig
som Kongen.

Lear.

Est du saa fattig Undersaat, som han Konge,
saa est du fattig nok. Hvad søger du?

Kent.

Tieneste.

Lear.

Hvem vil du tiene?

Kent.

Jer.

Lear.

Kiender du mig, min Ven?

Kent.

Nei ædle Herre, men J har noget i Jeres
Mafyn, som jeg gierne vilde kalde Herre.

Lear.

Hvad er det?

Kent.

Høihed.

Lear.

Hvad Tieneste kan du gjøre?

Kent.

Jeg kan tie med en uskyldig Hemmelighed;
ride, løbe, fortælle et latterligt Eventyr, saadan
at Ingen leer deraf, og skille mig slet og ret
ved et slet og ret Verinde: hvad Folk, som de
ere fleest, due til, kan jeg ogsaa paatage mig, og
det bedste hos mig er Gliid.

Lear.

Hvor gammel est du?

Kent.

Ikke saa ung, at jeg kan elske en Kvinde
for hendes Sang, heller ikke saa gammel, at jeg
kan forgabe mig i hende for slet ingen Ting.
Jeg har mine otte og fyrgetyve Aar paa Vagen.

Lear.

Følg mig: Du skal tiene mig: lider jeg
dig ligesaa godt efter Maaltidet, som nu, vil jeg
ikke af med dig for det første. — Middagsma-
den! Holla! Middagsmaden! — Hvor er min
Gut? min Hofnar? Gaae og kald min Nar hid?

(Huushovmesteren træder ind).

Hør J, — J! hvor er min Datter?

Huushovmesteren.

J maane forlade mig, —

(han gaaer).

Lear.

Hvad siger den Knægt der? Kald det Drog
tilbage — hvor er min Nar? holla! — Jeg
troer Verden sover. — Nu, hvor blev den Vane-
trevning af?

En Ridder.

Han siger, Ederes Naade, at Jeres Datter
befinder sig ikke vel.

Lear.

Hvi kom den Træl ei tilbage til mig, da jeg
lod ham falde?

Ridderen.

Ædle Herre, han svarede mig plad ud, at han ikke vilde.

Lear.

Han vilde ikke?

Ridderen.

Ædle Herre, jeg veed ei hvad Marsagen er, men mig tykkes, at Jeres Høihed ei behandles med den dybe Vrefrygt som før: det er klart, at Høfligheden her er i stærk Aftagende, ei blot hos Huusgesindet; men endog hos Hertugen selv og Ederes Datter.

Lear.

Ha! siger du det?

Ridderen.

Jeg beder Jer tilgive mig, ædle Herre, om jeg tager feil; thi Pligten byder mig tale, naar jeg troer Ederes Høihed fornærmes.

Lear.

Du erindrer mig blot om mine egne Tan-
ker. Jeg har i den seneste Tid mærket den skis-
desløseste Kulde; men jeg har mere dædlet mig
selv for en alt for streng Mistænkelighed, end an-
seet den for planmæssig og forsatlig Uøflighed:
Jeg vil undersøge derne Sag næiere. — Men hvor
er min Mar? Jeg har ikke set ham i to hele Dage.

Ridderen.

Siden Jeres yngste Datter drog til Frankrig, tæres Marren hen som en Skygge.

Lear.

Ikke mere derom: jeg har seet det meget godt. — Gaae I og siig min Datter, jeg vil tale med hende. — Gaae I hen og hent mig min Mar hid. —

(Hushovmesteren kommer tilbage).

O, hør engang I! — Hør I! Kom hid: Hvem er Jeg?

Hushovmesteren.

Hendes Naades Fader.

Lear.

Ja! Hendes Naades Fader! — I hans Naades Slyngel! — I forbømte Miding! Træl! Hund!

Hushovmesteren.

Om Forladelse, ædle Herre! Jeg er slet ikke noget af alt dette.

Lear.

Lær I kaste saadanne Dine paa mig, I Efturk?

(Han slaaer ham).

Hushovmesteren.

Jeg lader mig ikke slaae, ædle Herre!

Kent.

Heller ikke spænde Krog for; I uforstams
mede opblæste Storfryder?

(Han spænder Krog for ham, og faster ham til
Jorden).

Pear.

Tak, min Ven! Du er i min Tjeneste, og
jeg vil være dig hult.

Kent.

Naa! reis Jer, og saa fort! Jeg vil lære
Jer at gjøre Forskiel paa Folk! Afsted! Afsted!
Vil I have Jeres Tøpper: Længde moalt om igien,
saa tøv blot. Naa fort! Herud! Er I rasende?
See saa!

(Faster Huushovmesteren ud).

Pear.

Nu, min ærlige Gut, jeg takker dig: der har
du Fæstepenge.

(giver Kent Penge.)

(Marren træder ind).

Marren.

Lad mig ogsaa fæste ham. — See her har du
min Marrehætte!

(giver Kent sin Hue).

Pear.

Nu, hvorledes gaaer det, min gode Knøs?
hvordan har du det?

Narren.

Hør, I gjorde bedst i at tage min Narrehætte.

Lear.

Hvi saa, Nar?

Narren.

Fordi I tager eens Partie, som ikke længer er i Valten: Nei, kan du ikke smile, eftersom Vinden blæser, vil du snart faae Sne. Der, tag min Narrehætte: See, denne Mand har forstødt to af sine Døttre, og givet den tredie en Velsignelse imod sin Villie. Dersom du vil gaae i hans Bred, maa du endelig bære min Narrehætte. — Nu, hvor staar det sig, Faer Lear? Gid jeg havde to Narrehætter, og to Døttre!

Lear.

Hvi saa, min Dreng?

Narren.

Dersom jeg gav dem alt hvad jeg eiede og havde, vilde jeg beholde mine Narrehætter selv; der har du min; tæg nu een til af dine Døttre.

Lear.

Tag dig iagt, Rude! for Pidsken.

Narren.

Sandhed er en Hund, som maae ligge i Hundehuset: den skal pidskes ud, mens Støvertæven har Lov til at ligge bag Ovnens og stinke.

Lear.

En fordømt b'tter Snert til mig!

Narren.

Hør, jeg vil lære dig et Tankesprog.

Lear.

Nu vel!

Narren.

Ugt paa det, Faer min: —

Hav meer end Folk troer,
 sig ei, hvad i dig boer,
 giv et alt hvad du faer,
 riid mindre end du gaaer,
 lær meer end du troer,
 sæt lidt, naar slet du slaer,
 lad fare Drik og Hoer,
 sæg egen Seng og Vord,
 Min Ven! da er din Pung
 bestandig lige tung.

Lear.

Det er Ingenting, Nar.

Narren.

Saa ligner det en Advokats Forsvar, som
 ingen Betaling faar: I gav mig Ingenting for
 det: Kan I ikke gjøre Noget ud af Ingenting,
 Faer min?

Pear.

Nei, nei Dreng, af Intet kommer Intet.

Marren (til Kent).

Min Ven, fortæl du ham, at saameget bes-
løber Indtægterne af hans Rige sig til; han vil
ikke troe en Nar.

Pear.

En bitter Nar!

Marren.

Vedst du Forskiellen, min Dreng! imellem
en bitter Nar og en sød Nar?

Pear.

Nei, Kuss, lær mig den!

Marren.

Den Herre, som har raadet Dig,
at give bort dit Land,
kan Du, saa stil ham her hos mig —
hvis ei, staae du for ham:
En sød og bitter Nar
paa Stand da synlig er!
een staaer med Bixen her,
den anden der vi har.

Pear.

Kalder du mig Nar, Dreng?

Narren.

Alle dine øvrige Titler har du givet bort; denne blevst du født og baaren med.

Kent.

Dette smager ikke saa ganske af Narren, ædle Herre.

Narren.

Nei, det troer jeg nok: Store og fornemme Herrer gaae mig ind i Næringen: dersom jeg fik Monopolium, vilde de have deres Deel af Profiten, og Damerne med undte mig aldrig det hele Narrevæsen for mig selv: de vilde rypse fra mig! — Giv mig et Æg, faer Pear, saa vil jeg give dig to Ting for een.

Pear.

Hvilke to Ting?

Narren.

Seer du, naar jeg har skaaret Ægget tvært over, og druffet Blommen, vil jeg give dig begge Skallerne. Da du fløvede din Krone tvært over, og gav begge Stykker bort, da var du ligesaa flog som han, der har sit Ufen paa Ryggen over Pølen: Du havde kun lidt Biid under din sølvhvide Vreskrone, da du gav Guldkronen hiin røde bort. Dersom jeg nu taler som en Nar, saa lad ham smage Pidsken, som først finder det.

(singer).

Saa flet for Narre var intet Nar;
al Næring monne de tabe;
thi viis Mand nu med Bixen gaaer,
og teer sig fast som Abe.

Lear.

Naar pleiede I at være saa riig paa Sang,
Knægt?

Narren.

Det er en Skif jeg har faaet, lige siden du
sagde Mama til dine Døttre; thi da du gavst dem
Nisbet i Hænde, og streg selv dine Buxer ned,

(singer).

Af Fryd da dybe Suk de drog,
og jeg af Corrig sang,
at Konge sig blev Faldhats-Pog,
og gif i Giefferang.

Her, Fader Lear! hold en Skolemeester, som kan
lære din Nar at lyve: jeg vilde gjerne lære at lyve.

Lear.

Derfom I lyver, Slynge! faaer I af Pids-
sten.

Narren.

Seg kan ikke blive flog paa, hvad du og dine
Døttre ere for et Slags Menneſker. De vil have
mig pidſket, fordi jeg ſiger Sandhed; du vil have

mig pikket, fordi jeg lyver, og undertiden faaer jeg Bidt, fordi jeg holder min Mund. Jeg vilde hellere være i hvis Sted det end var, end en Hofnar: og dog vilde jeg ikke være i dit Sted, Faerlille: Du har skrækket dit Blædoms-Vehle i begge Ender, og lod intet blive tilbage i Midten: Her kommer een af Skrællingerne.

(Goneril træder ind.)

Lear.

Nu min Datter, hvortil denne mørke Vandske? Mig tykkes I, som senest, seer lidt vel ofte suurt.

Marren.

Du varst en dygtig Karl, da du ikke havde nødig at bryde dig om hendes Suurmulen. Nu er du et Mul uden et Tal foran. Jeg er mere nu end du; jeg er Mar; du er Jagenting. — (til Goneril) Jo, jo, jeg vil holde min Mund: Heres Raskyn befaler mig det, skøndt I siger Jagenting. Hm! Hm!

Den som giver til han tigger,
han skal staaes til han ligger. —

(peger paa Lear).

Det er en frænget Vertsbælg.

Goneril.

Ei ene denne tøileløse Hofnar,

men fleer af Jeres vilde Følge flammes
 hver Stund paa Dagen; ja de sale sig
 i æffel Dobbel, som ei kan fordrages.
 Jeg haabed', ved at melde Eder dette,
 at finde Øfter Hielp; men frygter nu,
 saadan som nylig I har talt og handlet,
 At I sliq Udfærd ynder, og opmuntrer
 med Eders Bifald; men, hvis saa, vil Feilen
 ei undgaae Tugtelse, ei Straffen sove.
 Det torde af vor Fremfærd, skændt dens Maal
 er Orden, flyde Virkninger, som kunde
 opirre Jer, og os bestemme, dersom
 den haarde Nød dem her ei Klogskab faldte.

M a r r e n.

Thi troe mig, Haer Fear:

Liden Nerle Givgen Pleie gav,
 til Givgen heed dens Hoved af.

Og ud gif vort Lys, og der sad vi i Mørke.

F e a r.

Er I vor Datter?

G e n e r i l.

Hør mig, ædle Herre; jeg ønskede I vilde
 gjøre Brug af den Visdom, jeg veed I saa ri-
 gelig er begavet med, og aflægge de Griller, som
 i den senere Tid vanskabe Jer fra hvad I virk-
 elig er.

Narren.

Skulde et Hslen ei kunne mærke, naar man
har bundet en Hest bag til dens Karre? — Hyy,
hyy! Hannemoer! du est min bedste paa Stald.

Lear.

Er der Nogen her, som kender mig? — Nei,
dette er ikke Lear: gaaer Lear saaledes? taler han
saaledes? hvor er hans Dine? Enten gaaer hans
Forstand i Varndom, eller hans Sandser ligge i
Dvale. — Gover jeg; eller er jeg vaagen? — Ha!
sandelig det er ei mueligt. — Er her ingen, som
kan sige mig, hvem jeg er?

Narren.

Lears Skygge!

Lear.

Jeg gad gjerne vide det, thi mine Kongeprys-
delsler, min Fornuft og Sands vil indbilde mig,
at jeg havde Døttre. —

Narren.

Som vil gjøre Jer til den allerlydigste Fader.

Lear.

Skion Jomfrue, Eders Navn?

Goneril.

Velan!

Min ædle Herre, denne Studsen er
liig Eders andre Griller. — Hør min Bøn:

D

forstaae min Hensigt ret: I er ærværdig
 og gammel; derfor bør I være viis.
 Her holder I jo Hundred' Riddersmænd,
 Folk saa udsvævende, saa raae, saa frække,
 at vores Hof, af deres Eæder smittet,
 et Krohuus ligner; Svir og Utugt gjør
 det ligere en Rippe eller Biin-Huus
 end Kongeborg. Hvit skriger denne Skændsel
 om Hielp: thi hør da hendes Bøn, som ellers
 vil fordre det, hvorom hun nu kun beder:
 formindst en lille Smule Jeres Følge;
 og lad den Ræst, som Jer fremdeles tiener,
 bestaae af Mænd, som anstaae Jeres Alder,
 og agte sig og Jer.

Lear.

Mørke og Dieble! —
 Gad mine Heste, sammenkald mit Følge. —
 Bantrevne Skifting, du mig qvit skal worde;
 jeg har endnu een Datter.

Goneril.

I slaaer mit Folk, og Jeres Sviregaster
 behandle deres Overmænd, som Trælle.

Albanien træder ind.

Lear.

See den for sildig angrer! — Er I der?
 Tael! Er det Jeres Villie? — Gadler op! —

Ha! Utafnemlighed, steenhaarde Dievel,
langt grueligere end Hav-Uhyret,
naar du i Barnets Bryst dig aabenbarer!

Albanien.

Vær rolig, ædle Herre!

Pear (til Boneri).

Du lyver, Satans Mand!

Mit Hof er herlige udvalgte Mænd,
der paa et Haarsbred kende deres Pligter,
og strengeligen, selv i Smaating, hævde
det stolte Riddernavn! — O ringe Feil,
hvor hæslig syntes du mig hos Cordelia!
da vældelig du røkked' min Natur
ud fra dens faste Grundvold: da med Rode
al Omhed af mit Faderbryst du rykked'
og galdefyldte det!

(Gaaer sin Pande).

O Pear! Pear! Pear!

Gaae paa den Port, som lod din Daarskab ind,
og ud din dyre Sands! — Gaae, gaae, mit Folk!

Albanien.

Jeg er uskyldig, ædle Herre! ei
jeg veed hvad saa har optændt Jeres Brede.

Pear.

Kan være! — Hør Natur, o hør mig, hør
alnaadige Gudinde! Døel dit Forsæt,

Hvis dette Væsen du vilst frugtbart gjøre!
 Leed Solihed ind i Moderlivet; udtør
 Undfangelsens Organ i hendes Skød,
 og aldrig fra det visne Legem uogaae
 et Barn til hendes Fryd! — Men — skal hun føde,
 da vorde det et Smertesbarn; det leve
 dig til uhyre unaturlig Marter;
 det stemple Rynker i din Ungdoms-Pande,
 det grave Furer i din Kind med Taarer;
 det lænne al din Moder Sorg og Omhed
 med Spot og Spæ; paa det at du kanst føle,
 hvor bitterere end Slangebid det smelter,
 et utafnemmeligt Barn at eie! — Fort!
 (han gaaer).

Albanien.

Du alle Himlens Guder, hvad er dette?

Goneril.

Umag Jer aldrig med at vide Grunden;
 men lad de vilde Griller kun faae Luft,
 som Alderdommen fører med sig.

(Lear kommer tilbage).

Lear.

Hvordan! Halvhundrede af mine Mænd
 paa eengang løbepas! Forinden fiorten Dage!

Albanien.

Hvad fattes Eders Høihed?

Lear.

Det skal jeg sige Dig! — Nei, Død og Liv!
 jeg blues, du har Magt mit Mod at ryste;
 at du udpresser disse hede Taarer,
 jeg ei kan gøre. — Kræft og Edder slaar dig!
 Fader-Forbandelsens bundløse Vunder
 skal værke i dig giennem Marv og Been! —
 Græd nok eengang, I gamle, dumme Dine!
 for denne Sag, saa river jeg Jer ud,
 og faster Jer, samt Jeres spildte Taarer,
 paa haarde Stene, som I vilde smelte. —
 Ha, er det kommet saavidt! —
 Velan! Det skee! — Jeg har endnu en Datter,
 som vist jeg veed er huld og kjerlig sindet;
 naar sligt om dig hun hører, slænger hun
 dit Ulveansigt sønder. Du skalst see
 mig atter i den Skikkelse, du troer
 for evig fastet af: ja — ja — det skalst du! —
 (Lear gaar bort med Kent og Folge).

Goneril.

Der hører I, min ædle Herre!

Albanien.

Hvor høit endog jeg elsker Eder, Goneril,
 kan jeg dog ikke være saa partisk —

Goneril.

Jeg beder Jer, vær rolig. — Holla, Oswald! —
 I, mere Skurk end Nar, søig Jeres Herre!

Narren.

Fær Lear, Fær Lear! bje lidt og tag Hof-
mæren med dig.

Fanged jeg Næv i Vold,
var min Datter lig Trolb,
hiin jeg løste af Kælden,
hang begge inden Dvælden.
Monne jeg til Strikke trænge,
solgte jeg min Brix for Penge. —
— Jeg var rejsfærdig længe.

(han gaaer).

Goneril.

Den Mand var fleg nok! — Hundred' Riddersø-
mænd!

Jo, det var viist, og snilde betænkt, at lade
ham hundred Mænd i Plade! at hver Grille,
hver Nykke, ringe Klagemaal og Lune
han kunde give Bægt med denne Magt,
og efter Tykke skatte med vort Liv!
Hei, Osvald da!

Albanien.

Det er for meget frygtet.

Goneril.

Frygt bedre er end Jeres blinde Tillid;
den som hver frygtet Fiende halvveis møder,

han overrumpler ei. Jeg kiender ham,
 Hans Ytringer har jeg alt med min Søster;
 hvis hun modtager ham, f mit hundred' Mænd,
 da jeg har viist, hvor høist uklogt det er —
 Saa kom dog, Oswald!

(Huushovmesteren træder ind).

Nu, har I skrevet Brevet til min Søster?

Huushovmesteren.

Ja, Eders Naade.

Goneril.

Tag nogle med, og sæt Jer flux til Hest;
 meld hende fuldelig hvad jeg befrygter.
 Læg dertil flige Grunde af Jer selv,
 som Vægt kan give det. Afsted, og skynd Jer
 her hjem igiem.

(Huushovmesteren gaaer).

Nei, nei, min ædle Herre;
 skiondt jeg ei laster Jeres mi'de Fremfærd,
 saa dog — forlad mig — dadler man Jer mere
 for Mangel paa Forsigt'ghed, end roser
 Jer for en Mildhed, som saa let kan skade.

Albanien.

Hvor langt, hvor ret I seer, det veed jeg ei:
 men ofte, for en flæt, forfeiles bedre Vei.

Sonerik.

Nei, dersom jeg —

Albanien.

Nok! Enden kroner Værket.

(de gaae).

Femte Scene.

Borggaarden.

Lear. Kent og Hofnarren træde ind.

Lear.

Drag I i Forveien til Kloster med dette Brev: underret min Datter om alt hvad I veed, og hvad hun maatte spørge Jer om i Anledning af Brevet. Dersom I ei rapper Jer, skal jeg være der førend I.

Kent.

Der skal ei komme Svøn paa mine Dine, ædle Herre, før jeg har bragt Brevet paa rette Sted.
(gaaer).

Narren.

Dersom en Mands Hierne sad i hans Hæle, stod den da ikke Fare for, at der gik Frost i den?

Lear.

Jo, Dreng!

Narren.

Nu saa vær lystig Du; din Forstand skal ikke komme til at gaae med Glæder.

Lear.

Ha! ha! ha!

Narren.

Du skal see din anden Datter vil behandle dig kierlig; thi endskiøndt hun er denne saa liig, som et Skovæble et Hovæble, saa veed jeg dog nok hvad jeg veed.

Lear.

Nu, hvad veedst du da, min Dreng?

Narren.

Hun vil være denne saa liig i Smag, som et Skovæble er liigt et Skovæble. — Kan du sige mig, hvi din Næse sidder midt i dit Ansigt?

Lear.

Nei.

Narren.

Ja, for at holde Dinene paa hver sin Side af Næsen, saa hvad du ei kan lugte dig til, det kan du see dig til.

Lear.

Jeg gjorde hende Uret: —

Narren.

Kan du sige mig, hvordan en Østers gjør sin Skal?

Lear.

Nei.

Marren.

Ja jeg heller ikke; men jeg kan sige dig, hvor-
for en Snegl har et Huus.

Lear.

Hvorfor?

Marren.

For at stifte sit Hoved i: ikke for at give det
kort til sine Døttre, og lade sine Horn sidde
nøgne til Stue.

Lear.

Jeg vil forglemme min Natur. — Saa om
en Fader! — Ere mine Heste rede?

Marren.

Dine Hester ere ude efter dem. Marsagen hví
Syvstiernen er ei flere end syv, er en herlig Marsag.

Lear.

Fordi den ikke er otte?

Marren.

Rigtig! Du kunde blive en dygtig Hofnar.

Lear.

Skulde jeg tage det igien med Vold og Magt?
— Uhyre Utaknemmelighed!

Marren.

Var du min Nar, Faer Lear, fik du Vidstken
at smage, fordi du er bleven gammel for Tiden.

Lear.

Hvi saa?

Marren.

Du skulde ei være bleven gammel, førend du
var bleven flog.

Lear.

O lad mig ikke vorde gal; ei gal,
I naaderige Himle! giv mig Fatning!
Jeg vil ei vorde gal!

(En Riddersmand træder ind).

Nu! ere mine Heste færdige?

Riddersmanden.

Ja, ædle Herre.

Lear.

Kom, min Gut!

Marren.

Den, som er Mæ, og leer, fordi jeg nu maa
bort,

skal stakket vorde Mæ; hvis Intet blier for fort!

(de gaae).

A n d e n A c t.

Første Scene.

Gaard i Jarlen af Glosters Borg.

Edmund og Curan mødes.

Edmund.

Guds Fred, Curan!

Curan.

Guds Fred igien. Jeg har været hos Jeres Fader, og bragt ham Bud, at Hertugen af Cornwall og Hertuginde vil besøge ham inden Aften.

Edmund.

Hvordan gaar det til?

Curan.

Ja det veed ikke jeg: har I hørt Nyt i Lan-

det; jeg mener det man mumler om; thi endnu lyder det kun tyft som et Rys fra Dre til Dre.

Edmund.

Nei slet Intet; Hvad er det?

Curan.

Har I ei hørt at det seer ud til Ufred imellem Hertugerne af Cornwall og Albanien?

Edmund.

Nei ikke et Ord.

Curan.

Da vil I snart faae det at høre. Farvel.

(han gaaer).

Edmund.

Vor Hertug her i Aften? Herligt, herligt!

det væver sig med Magt ind i min Plan!

Min Faders Vagt alt lurker paa min Broder,

og jeg har nu et slibrigt Værk i Hænde:

Grisk Haand derpaa! Held, Raskhed staad mig bi! —

Et Ord, min Broder; — kom herved, min Broder!

(Edgar træder ind).

Min Fader lurker paa Jer: — Flye, o flye!

Det er forraadt ham, at I her Jer skjuler:

Nu er det Nat; thi seer Jer det til Nytte: —

Har I ei talt mod Hertugen af Cornwall?

Han kommer hid i Nat, i Hui og Hast,

og Regan med: har I ei skumlet over,

hans Tvistigheder med Albanien?

Betænk Jer!

Edgar.

Nei, i Sandhed, ei et Ord!

Edmund.

Min Fader nærmer sig: — tilgiv, jeg maa
forstille mig og drage Sværdet mod Jer: —
Træk; lad som I forsværer Jer: pas pas:
Giv dig! — Kom til min Fader; — Lys! Hei! Her! —
Flygt, Broder; Fakler! Fakler! — Saa farvel!
(Edgar gaaer).

En Emule Blod vil faae dem til at troe,
at jeg har havt en svar Dyst —

(han saarer sig i Armen).

Jeg har ofte

seet Sviregaster gjøre meer for Spøg: —

Ha Fader! Fader! — Hold' — Vil Gnaen hjælpe?
(Gloster træder ind med Dienerne, som bære Fakler).

Gloster.

Nu, Edmund? hvor er Mordningen?

Edmund.

Her stod han
i Mørke, med sit hvasse Slagsværd dragen,
han mumled' Troldspøg, og anraabte Maanen
som sin Beskytterinde.

Gloster.

Men hvor er han?

Edmund.

See her, jeg bløder.

Gloster.

Hvor er Nidingen!

Edmund.

Han flygted', da han ingenlunde kunde —

Gloster.

Holla? forfølg ham! — efter ham paa Stand! —

(Mogle af Tjenerne gaae).

Han kunde ingenlunde —? hvilket? hvilket?

Edmund.

Formaa mig til at myrde Eders Høihed.

Jeg sagde ham: mod Fadermord nedslunge!

de vrede Guder alle deres Tordner;

jeg nævnte ham de mange, stærke Baand,

som knytte Barn til Fader; endelig

da han fornam min dybe Affkye for

slig unaturlig Banart, foer hans Sværd

med Morder: Glubenhed mod dette Hierte,

som tænkte mindst paa sligt: min Arm han gvaæsted;

men da han saae min Harmen reiste sig,

som freidig Stridsmand for den gode Sag,

da — muligt ogsaa skrækket ved mit Raab —

han flygted' bort.

Gloster.

Ga lad ham flygte fiernt;

thi her i Stiget skal han ei undslippe,
 og findes han, flux er han Dødens Mand! —
 Vor Hertug, min Beskytter, kommer hid,
 og i hans høie Navn jeg giver bekiendt,
 at hvo ham finder skal faae Guld og Gunst,
 naar han til Doms den feige Morder bringer,
 og hvo som skjuler ham, skal lide Døden.

E o m u n d.

Da jeg fraraadte ham hans Plan, og fandt
 ham fast bestemt, med Tøndenrøst jeg trued'
 at aabendare alt: da svared' han:

"Du Stodder! Horesøn! træer du, hvis jeg
 stod frem mod dig, at nogen Mand slog Liid
 til Sandruhed, til Død, til Verlihed
 hos Dig og træede Dig? Nei, nægted' jeg
 (og nægte gjorde jeg, om du end lagde
 min Haandskrift frem) forandred' mit Nei alt
 til Nænte, Plan, og Hervedliit af Dia:
 Du maatte gjøre Verden dov og stokblind,
 naar ei den saae, mit Fald var dig en Baade,
 og træede denne Spore skarv nok til
 at faae dig til at styrte mig!"

G l e s t e n.

Ha, Skurk, forhærdede, haardnakne Skurk!
 — Fragaae sit Brev? — Nei, jeg var ei hans
 Fader! —

(Man hører Klang af Trompeter uden for).

Hør, der er Hertugen! Hvorfor han kommer,
 det veed jeg ei. — Hver Havn jeg spærre vil;
 den Skurk skal ei gaae fri: det maa vor Hertug
 forunde mig: hans Billed tiernt og nær
 skal sendes om, fra hele Kongeriget
 ham kienber paa en Prist: og jeg skal stræbe,
 Du min naturlige, trofaste Søn,
 at gjøre dig til Urving af mit Land!

Cornwall og Regan træde ind med Følge.

Cornwall.

Hvad er det, Ridder? Som jeg kommer ind
 i Jeres Borg, man sælsomt Nyt forkynnder.

Regan.

Hvis det er sandt, er ingen Straf for stor
 for Midingen. Hvor gaaer det ædle Ridder?

Gloster.

O, ædle Frue, dette gamle Hierte
 er sønderknust; er sønderknust.

Regan.

Hvordan?

min Faders Gudson stod Jer efter Livet;
 han, Lear opkaldte? Jeres Edgar?

Gloster.

Frue! —

O, fast jeg blues ved at nævne det!

E

R e g a n.

Rom han ei jevnlig blandt de Sviregaster,
min Fader har i Cold?

G l o s t e r.

Jeg veed det ei. —

Det er for haardt! —

E d m u n d.

Jo, rigtig, ædle Frue.

R e g a n.

Hvad Under at hans Hu da stod til Ondt:
De har optændt ham til sin Faders Mord,
for saa hans Guds i Svus og Duus at øde.
Min Søster har i denne Aften givet
mig fuld Beskeed om dem, og sliq Advarsel,
at slaae de deres Boepæl paa min Borg,
vil jeg ei være der.

C o r n w a l l.

Jeg meget mindre!

J, Edmund, har udviist mod Eders Fader
et sønligt Sindelag.

E d m u n d.

Pligt, ædle Herre!

G l o s t e r.

Han røbede hans Liv, og fik hiin Wunde,
som der I seer, da han ham vilde gribe.

Cornwall.

Er der sat efter ham?

Gloster.

Ja, Eders Høihed.

Cornwall.

Godt! gribes han, tør ingen ved at frygte
hans Ondskab meer: helten Jer af min Magt,
som Eder tykkes tjenligt. I, ung Edmund,
hvis Dyd og Mod saa klarlig lyser frem
af hint Exempel, I er just vor Mand:
trofaste Hjerter er der Lyrtiid paa:
thi gjøre Vi hermed Beslag paa Eder.

Edmund.

Jeg troefast, i det mindste, Jer skal tiene.

Gloster.

Jeg takker Eders Naade for hans Lykke.

Cornwall.

I veed ei Grunden, hvi I seer os hos Jer, —

Megan.

Paa sliig en uvant Tid, i Mattens Mulm.
En Sag af Vigtighed drev os herhid,
for Raad at søge hos den ædle Gloster: —
Vor Fader skrev os til — som og vor Søster —
om visse Tvistigheder, som jeg troede
det raadeligst, ei hiemme at besvare.
Herfra skal vore Bud affærdiges. —

Nu, vaktre gamle Ven, slaa Sorgen væk,
og frem med J'res vise Raad vor Sag,
som trænger hart dertil.

Gloster.

Jeg, ædle Frue!
er redebon. — Velkomne paa min Berg!
(De gaae).

Anden Scene.

Foran Glosters Berg.

Kent og Huushovmesteren træde ind
fra forskjellige Sider.

Huushovmesteren.

God Morgen, min Ven, er du af Husets
Folk?

Kent.

Ja vist!

Huushovmesteren.

Hvor kunne vi sætte vore Heste?

Kent.

I Moradset.

Huushovmesteren.

Mei, sig mig det, min Ven!

Kent.

Jeg er ikke din Ven.

Huushovmesteren.

Godt, det bryder jeg mig kun lidet om.

Kent.

Havde jeg dig, hvor jeg vilde, Kulde jeg lære dig, at bryde dig meget om det.

Huushovmesteren.

Hvi behandler du mig saaledes? Jeg kiender dig ikke.

Kent.

Jeg kiender dig, Karl!

Huushovmesteren.

Hvem er jeg da?

Kent.

En Skurk, en Slynge, en Tallerkenslikker, en nederdrægtig, storagtig, dum, usel, lurvet, skidenfærdig Stodderknægt: en Karl, der bærer Hjertet i Brogen, og heller stævner ham, der prygler dig Livet fuldt, end slaaer igien; en liderlig, opblæst, indbildst, stubbertagtig Spylikker, en Ujelryg, hvis hele Arvelod bestod i en Kiste, en Knekt, som vilde være Ruffer, naar det kunde lønne sig; et reent Sammensurium af Skurk, Stodder, Nidbing og Kobler; af Røter = Race og selv Røter; een, som jeg vil prygle, saa han skal

hyl: og tude, hvis han fragaaer en Tøddel i denne hans Tittulatur.

Hushovmesteren.

Nu! hvilket Uhyre du er, at du saaledes overfuser et Menneske, du kender ligesaa lidt, som han dig.

Kent.

Nu! hvilken Malmpande der sidder paa den Galgenknebel! Du fragaaer at du kender mig? Er det to Dage siden jeg spændte Krog for dig, og mærbankede dig for Kongens Ansigt? Træk fra Læder, Kieltring! Vel er det Nat, men Maanen er paa Himmelen, og jeg skal raffe Jer saaledes til, at Soel og Maane kan skimte giennem hvert Leed paa Jer: Træk, Ufelyg! Finkeridder, træk!

(Kent drager sit Sværd).

Hushovmesteren.

Bort fra mig; jeg har intet med Jer at Rasse.

Kent.

Træk, Slynge! I kommer hid med Breve mod Kongen. I tager daarlig Bavarts Partie mod den faderlige Kongemyndighed: Træk, Slubbert, eller jeg lever Bankeløst af Jeres Skanker: træk fra Læder, Slynge! herfrem med Jer!

(Han prygler ham).

Huushovmesteren.

Hielp! Holla! Mord! Mord!

Edmund, Cornwall, Regan og Gloster
træde ind, fulgte af Tienere.

Edmund.

Hvad nu! hvad er paa Færde? Skilles ad!

Rent.

Kom til mig, Hr. Junker, hvis I lyster;
Jeg vil tage Jer i Skole: Stil Jer paa Plads,
unge Herre.

Gloster.

Baaben! dragne Sværd! hvad er her paa
Færde?

Cornwall.

Hold Fred, er Eders Liv Jer kjær; han døde
som ypper Riv paa uve! Hvad er paa Færde?

Regan.

Det er Sendebudene fra vor Søster og
Kongen.

Cornwall.

Hvad var Tvistens Uble mellem Jer? Tael!

Huushovmesteren.

Jeg kan knap komme til Naade, Eders Naade.

Rent

Det troer Jea nok, Jeres Tapperhed havde en
svær Dyst. I seige Slubber: Naturen kiender
sig ei ved Dig; en Skrædder gjorde dig.

Cornwall.

Du er mig en snurrig Kompan: en Skrædder
figer du?

Rent.

Ja Herre, en Skrædder: en Steenhugger
eller Maler kunde ikke have gjort saadant Kusker-
Arbeid, om de saa kun havde staaet to Timer i
Lære.

Cornwall.

Du tael; hvordan begyndte Jeres Trætte?

Huushovmesteren.

Min gamle Skurk, hvis Riv jeg sparet har,
af Medynk med hans selvgraa Skiæg, —

Rent.

Du fordømte intetfigende Mul! Du! —
Edele Herre, vil I give mig Lov, vil jeg slaae
dette urene Skarn saa fint, som Meeskalk, og
stryge Vandhuus-Væggene an med ham! — I
spare mit graa Skiæg, I Skifting?

Cornwall.

Die stille, Karl!

har I ei lært Erbødighed, I Tølper?

Rent.

O jo, men Brede har et Fribrev, Herre.

Cornwall.

Hvorefter est du vreed?

Rent.

At lig en Træl skal bære Sværd ved Side,
 som i sit Bryst et Nibings- Hjerte bærer.
 En Skurk som denne, smiskende og fleedsk,
 paa Rottens ei fælden søndergnæver
 de hellige Baand, der slænges altfor dybt
 i Hjertets Indre, til at løses; snigrer
 hver Lidenstak ud i sin Herres Bryst;
 slaar Olie i hans Gld, Sne i hans Had;
 bejaer, benægter, dreier lig en Hissfugl
 sit Næb, som Vinden blæser; det, han veed,
 er, Hunden lig, at gaae i Herrens Fied. —
 Ha, Hælsoet ramme Jeres Liigsfælds-Ansigt!
 Peer J af mine Ord, som af en Daares?
 Etod' vi paa Sarnums Slette, Gaas! da drev
 jeg skrigende Jer hiern til Camelot!

Cornwall.

Men, Gamle! raser du?

Gloster.

Hvo ypped' Riv?

Befiend!

Rent.

Et Gld er Vand saa hadelig,
 som jeg er lig en Skurk.

Cornwall.

Hvi kalder du ham Skurk? hvad er hans Bræde?

Kent.

Jeg lider ei hans Ansigt.

Cornwall.

Muligt mit

og hans og hendes har ei bedre Lykke?

Kent.

Det er min Skik, at tale rent af Vosen;
jeg har seet mangt et bedre Ansigt før,
end dem jeg seer paa, nogens Skuldre for mig
i dette Dieblis.

Cornwall.

Det er en Karl.

Hvis Egefremhed man har eengang roest!
nu tvært mod sin Natur, han tvinger sig
at spille Grobian: Han kan ei smigre;
nei, han er Ærligheden selv; hos ham
skal Sanden frem! hvis godt den tages op;
Nu vel! — hvis ei; da ligefrem han hedder: —
Jeg kiender disse Skielmer: deres Sandhed
er meer løgnagtig, og har værre Hensigt,
end tyve Hoffrybs overdrevne Sledstthed.

Kent.

I Sandhed: i oprigtig Sandhed, Herre,
og med Forlov af Ederis høie Blik,
hvis Varme, lig den gyldne Straale-Krone
paa Phæbi Gldhaar, —

Cornwall.

Hvad betyder dette?

Rent.

Jeg forlader mit sædvanlige Tungemaal, som
J badler saa meget. Jeg ved, ædle Herre, at jeg
er ingen Smiarer: Han, som bedrog Jer i et lige-
fremt Løve, var ligefrem en Skurk, hvilket jeg
for min Part et vil være, om endog Jeres Unåde
skulde blive mig saa naadig at bede mig om det.

Cornwall.

Har J opirret ham?

Hans h o v m e s t e r e n.

Nei, ingenlunde:

Det nye behagede hans Hær, Kong n,
at slaae mig for en Misforstaaelse;
Flux stod han frem og smigrede hans Brede,
slog mig omfuld, forhæned', skjeldte mig,
og spille derhos sig en Hæsterolle,
at Kongen roeste ham for dette Angreeb,
hvortil han paa en Bærgeløs sig sneeg.
Opblæst endnu af denne Heltedaad,
han her imod mig træk.

Rent.

Ha! Hvor selv er Dog
i disse Skryderes og Slynghers Mund.

Cornwall.

Hei, Blokken frem! Haardnakne gamle Skurk,
Pralhans af Graaskæg; Vi vil lære Jer —

Kent.

Jeg er for gammel til at lære, Herre:
Hent ingen Blok til mig: jeg tjener Kongen,
og i hans Erinde blev jeg sendt til Jer:
J lægger Ringeast og Trods for Tegen
imod min Herres Værdighed og Naade,
hvis J hans Sendebud i Blokken sætter.

Cornwall.

Bring Blokken hib! Ja ved mit Liv og Ære!
der skal han sidde indtil høien Middag!

Megan.

Til Middag? nei til Aften, hele Natten!

Kent.

Var jeg af Jeres Faders Hunde, Frue,
saa burde J dog handle mig lidt bedre.

Megan.

Du est iblandt hans Skurke: derfor vil jeg —

(Blokken bringes ind).

Cornwall.

Det er en Karl af samme Malm, som den
vor Søster mælder om; — Kom frem med Blok-
ken!

Gloster.

Jeg beder Eders Naade, gior det ikke:
 stor er hans Feil, og vist den gode Konge
 vil revse ham: men denne Straf er lav,
 er den som lurvet Pobel dømmes til
 for Emaabedragerie og ringe Bøde.
 Hans Herre Kongens Brede maa optændes,
 naar i hans Sendinge han selv foragtes,
 i det de straffes saa.

Cornwall.

Jeg staaer til Ansvar.

Regan.

Min Søster kan optage det langt værre,
 at hendes Sendebud skeer Vold og Kast
 i hendes Erinder. — Nu, slut hans Fodder.
 (Kent sluttet i Blokken).

Kom, min Gemal!

(Regan og Cornwall gaar).

Gloster.

Ben, jeg beklager dig:
 men det er saa vor Hertugs Villie,
 hvis Hestighed uskyldig er: det veed
 al Verden: jeg vil gaar i Forbøn for dig.

Kent.

Nei, ædle Herre, jeg har vaaget længe,
 og slidt og slæbt; een Stund gaar bort med Svøm

og Næsten sidder jeg og fløiter bort:
 En god Mands Lykke kan jo faae et Knæk:
 God Morgen!

Gloster.

Hertugen har høilig Uret,
 og Kongen tager det unaadigt op.
 (Gaaer).

Rent.

O gode Konge, nu du sande maa
 det gamle Ord: Enhver ti beder Solen,
 naar den gaar op; men ingen, naar den daler. —
 Drag nær, du Underverdens Markelampe,
 at dette Brev jeg ved din blide Stråle
 kan læse! — Kun Elendighedens Døie
 faaer see Mirakler; — Det er fra Cordelia,
 som heldigvis er underrettet om
 det dunk'le Liv, jeg her i Mørket fører.
 Hun vil benytte sig af Tvedragts Handen
 i Bretlands Rige, og erstatte hver
 sit lidte Tab: — Drag Fordrel, tunge Dine,
 af Jeres Mødighed, og seer ei ned
 paa dette Skiendsels = Herberg.
 God Nat, Fortuna! smil og drej dit Hiul!
 (Han sover ind).

Fredie Scene.

Et Stykke af Heden.

Edgar træder ind.

Edgar.

Jeg hørte der blev ud-raabt: jeg var fredløs;
 og heldiavits et huult Træ skulde mig
 for Speiderne. Hver Havn mig spærret er:
 hvorhen jeg ser, uvant Aarvaagenhed
 staaer, for at fange mig, paa Luur. — Saalænge
 jeg kan gaae frie, saa vil jeg frelse mig.
 Jeg vil isere mig den dybeste
 Elendighed, hvormed til vilden Dyr
 et Menneske af Armod kan nedknuges.
 Mit Ansigt jeg med Skarn besudle vil,
 med Pjalster skule mig! mit Haar jeg filter
 i Marelokker, og min Negenhed
 skal trodse Stormene og Himlens Brede.
 Jeg mangler her ei Monstre og Exempler
 af Stakkler, som brød ud af Daarekister,
 og hvinnende flaae Naale, Tørne, Søm
 og Rosmarin. Skud i det bare Rind
 paa deres visne, halv hentærte Arme,

80

og, ved fligt Rædsfæls-Syn, i Vændergaarde,
Guldaabyer, Hyrbehytter, Messer, tvinge
sig milde Gaver til, eet Sted ved Bonner
eet Sted ved rasende Forbandelser. —
Den Stakkels gale Thomas er jeg nu;
jeg er ei Edgar meer.

(Han gaaer).

Fierde Scene.

udenfor Glosters Borg.

Lear træder ind med sin Hofnar og en Ridders-
mand.

Lear.

Det undres mig, de saa er' reist fra Hiemme,
og sende ei mit Bud igien.

Riddersmanden.

Man sagde,

at Ksi'nen før var der ei tænkt paa Reise.

Kent.

Hil dig, min ædle Herre!

Lear.

Hvad! du bruger

flig Stjændsel til dit Moerskab?

Kent.

Langt fra, Herre!

Narren.

Ha! ha! See engang, hvilke stærke Høse-
baand han bruger. Heste binder man ved Hovedet,
Hunde og Børne ved Halsen, Aber om Lænderne,
og Mennesker ved Benene: naar et Menneske
gør sig udtilbeens, giver man ham Træ. Hø-
ser paa.

Lear.

Hvo er han som din Rang misstiender saa,
og her dig sætter?

Kent.

Det er Han og Hun,
Din Søn og Datter.

Lear.

Nei.

Kent.

Jo.

Lear.

Nei, siger jeg.

Kent.

Jeg siger jo.

Lear.

Nei, nei! det vilde de aldrig.

F

Kent.

Jo, det gjorde de.

Lear.

Bed Jupiter, jeg sværger, nei!

Kent.

Bed Juno, jeg sværger, jo!

Lear.

Det torde de ei gjøre, kunde ei,
og vilde ei! langt værre end et Mord
slig Spot og Spee mod Kongehøihed er!
Stig mig, saa flur du kanst, hvorved har du
fortient, og hine udvist slig Behandling
imod vort Sendebud?

Kent.

Som, ædle Herre,
jeg overraskte Ederes Høiheds Brev,
kom, før jeg havde reist mig fra det Sted,
hvor ydmyg knælende jeg laae, et Gylbud,
som dampende, halvaandeløs fremstønned'
en Hilsen fra sin Frue Goneril;
leverte Breve strax paa Stand, som flur
de brød: saasnart de havde læst dem, sanked'
de deres Følge, steg til Hest, og bad
mig følge med og vente, indtil de
fik Tiid at svare: jeg saae sure Miner;
og da jeg her nu traf den anden Sending,

Hvis Hilsen, som jeg saae, forgifted' min,
 og fandt i ham den samme Karl, som nys
 saa grovt forskynded' sig mod Jeres Naade,
 gik Brede flux for Blid; jeg traf fra Læder;
 Hans feige AngstKrig vakte hele Huset,
 og denne Feil fandt Jeres Søn og Datter
 den Skiændsel værd, som her I seer den lider.

Marren.

Vi faaer mere Vinter endnu, siden Vilbgia-
 sene flyve den Vei.

En Fader stædt i Nød
 giver sine Døttre blinde;
 men, har har Guld saa rød,
 skal han dem hulde finde.
 Fortuna, den Affermær,
 faaer aldrig Fattigmand kjær. —

Men riv du kun de graa Haar af dit Hoved; thi
 dine Døttre vil forsyne dig med flere af dem, end
 du kan tælle i hele Aar.

Lear.

Ha! Krampen soulmer op omkring mit Hierte!
 Vort Galde! ned du Qual som flyver opad;

die Element er dybere! — Hvor er hun —
hinn Datter?

Kent.

Her hos Jarlen.

Lear.

Følg mig ei;

tag her! —

(Lear gaaer ud).

Riddersmanden.

Forbrød I intet meer end nys I sagde?

Kent.

Nei!

Hvi kommer Kongen med saa lidet Følge?

Marren.

Dersom du var bleven sluttet i Blokken for
dette Spørgsmaal, saa havde du fuldelig for-
tient det.

Kent.

Hvi saa, Mar?

Marren.

Vi vil sætte dig i Skole hos en Myre, for at
lære dig: at man ei arbejder om Vinteren. Alle, som
følge deres Næser, ledes af deres Dine, undtagen
de Blinde, og mellem tyve Næser findes ei een,
som jo kan lugte hvad der stinker. Giv Slip, naar
et svart Hjul vender ned af Bakke, at du ei brækker
din Hals ved at følge det; men det svare Hjul,

som gaaer op ad Vasse, skal du lade slæbe dig efter sig. Naar en viis Mand giver dig et bedre Raad, saa giv mig mit tilbage igien. — Jeg vilde have, at ingen uden Slyngler skulde følge det, siden det er en Nar, som giver det.

Den Svend, hvis Hu til Løn kun staar,
han er dig lidet huld;

han pakker ind, naar Lykken gaaer;

som Lykken svigefuld:

Men Narren holder trofast Stand;

lad viis Mand gaae sin Vej:

Nar er hver Skurk, nu flygte kan:

men Skurk er Narren ei!

Kent.

Hvor har I lært det, Nar?

Narren.

Ikke i Blokken, Nar!

Lear kommer tilbage med Gloster.

Lear.

Afslaae at see mig? De er syge? trætte?

har reist langt ud paa Natten? — Lutter Naar

skud,

hvoraf Opsætsighed og Trods fremlyser!

Hent mig et bedre Svar!

Gloster.

Min bedste Konge!

J ved, hans Friheds Sind er Fyr og Flamme,
og hvor uroffelig og fast han er
i al sin Færd.

Pear.

Hevn! Hælsøet! Død og Dievle!
Hvad! Fyr og Flamme? hvad? hans Sind? —
Hør, Gloster!
med Cornwall og hans Hustru vil jeg tale. —

Gloster.

Ja, Eders Naade, det har jeg alt meldt dem.

Pear.

Alt meldt dem? — Menneske forstager du mig?

Gloster.

Ja; ædle Herre.

Pear.

Hør! Kongen tale vil med Hertug Cornwall!
En Fader med sin Datter: hun skal lyde:
har I vel meldt dem dette? — Liv og Blod! —
Han Fyr og Flamme! Hertugen? — Gaf hen
og sig hiin Hertug Fyr og Flamme, at —
Dog nei, endnu ei: muligt er han syg,
og Sygdom ændser ei den Pligt, vor Sundhed
er bunden til: man er sig selv ei liig,
naar syg Naturen byder Sielen lide
med Legemet: — Nei! jeg vil styre mig:

For flux mit Gilsind bruste op, og antog
en Yttring af en Syg og Lidende
for Sundhed.

(Han seer paa Kent).

Død og Helvede! hvorfor
blev han sat her? Den Handling grant mig viser,
at denne Hertugens og hendes Reise
var Rænke blot. — Giv mig min Tiener frie:
Gaf hen. Sia Hertugen med samt hans Hustru:
at jeg vil tale med dem nu, paa Stand!
De træde frem og høre mig, hvis ei:
jeg Trommen hvirvle vil ved Kammerdøren,
indtil den raaber: Sov til Dønnedag!

Gloster.

Gid Fred bestaae imellem Jer!

(Han gaaer).

Lea r.

O! vee mig!

mit Hierte, hvor det løfter sig! — Ned! ned! —

Narren.

Siig til det, Faer Lea, hvad Rigsstædmøen
sagde til Halene, da hun puttede dem levende i den
globede Deig; hun kildrede dem paa Hovedet med
en Pind, og sagde til dem: „Vil I ned, I smaa
Skielmer: vil I ned med Jer!“ — Det var hende

des Broder, som holdt saa forfækkelig af sit Dg,
at han bredte Smør paa Høet til den.

Cornwall, Regan, Gloster træde ind,
fulgte af Dienere.

Lear.

God Morgen, begge!

Cornwall.

Hil Jer, Eders Naade!

(Kent bliver sat i Frihed).

Regan.

Det glæder mig at see Jer, ædle Herre.

Lear.

Regan!

Det troer jeg selv; jeg veed hvad Grund jeg har
til denne Troe: hvis det ei glæded' dig,
lod jeg mig skille fra din Moders Gravhøi,
fordi den skjulede en troløs Kvinde.

(Til Kent).

Ha, er I fri? Dog derom siden! — Regan!
din Søster duer ei: O Regan! Regan!

Al! — rovdyrtaudet Utafnemmelighed,
en Qualgrif liig, hun bandt her ved mit Hjerte, —
naap kan jeg sige dig det, nei, du troer ei,
den gruelige Banart, hun — O Regan! —

Megan.

Taalmodig Mand er viis Mand, æble Herre:
jeg troer han rygter sine Pligter bedre,
end I skatterer hendes Værd.

Lear.

Hvorledes?

Megan.

Jeg troer, min Søster ei i mindste Maade
sin Skyldighed forsømmer: om hun har
lagt Vaand paa Eder's toieløse Følge,
er det paa saadan Grund, og i sig Hensigt,
at hun fortjener plat ud ei at dadles.

Lear.

Forbandet være hun!

Megan.

O, I er gammel!

Naturen staaer i Jer paa selve Grændsen
udaf sit Rige: Lad Jer lidet lede
af moden Dømmekraft, som bedre veed
hvad Eder tjener, end I selv: thi hør mig:
drag atter til min Søster; sig, I har
fornærmet hende.

Lear.

Hvad? til Korset krybe?

Giv Agt, hvor smukt siigt anstaaer Faderhøihed:
„Min Datter, jeg tilstaaer dig, jeg er gammel;

Graaffæg er Hielpelss: See! knælende
jeg beder, und mig Huuslye Seng og Føde!"

R e g a n.

Naaf herom, ædle Herre; det er Griller;
drag til min Søster!

L e a r.

Aldrig! aldrig! Regan:

Hun har afknappet Hælvten af mit Følge,
seet snurt til mig: og lig en Slange sturget
mig med sin Tungebraad til Hjertevoden! —

Ha, falder hagltykt Himlens Tordenfiler
paa hendes utafnemmelige Jøse!

Ram, Pestluft! hendes unge Been med Lamhed!

C o r n w a l l.

O, fy! fy! fy!

L e a r.

J spare Lyn, slaaer Eders røde Flammer
i hendes mørke Blik! Smit hendes Stionhed,
J Mosedampe, Solens Kraft udruger,
og svid til Støv al hendes Stoltheds Blomster!

R e g a n.

O Himlens Guder! vist i Bredens Stund
eensang J mig det samme snste vil.

L e a r.

Nei, Regan! dig jeg aldrig skal forbande:
din kierlige Natur skal aldrig give

sig Banart Num: grumt tindrer hendes Die:
 dit brænder ei, men varmer: du vil aldrig
 see suurt ved min Fryd; ei mit Golt formindſke;
 ei haarde Ord mig give! ei afknappe
 i mine Mundbid, endelig du aldrig
 din Borgport vil tillukke for din Fader:
 du kiender nøiere Naturens Pligter
 og Barndoms Baandet, Høflighedens Love,
 og datterlig Taknemmeligheds Skyld:
 Du har ei glemt det halve Kongerige,
 jeg ſtænked' dig!

M e g a n.

Til Eagen, ædle Herre!

(Der høres Klang af Trompeter noget borte)

P e a r.

Hvem ſluttede mit Sendebud i Blokken?

C o r n w a l l.

Hvis Ankomst er det hiin Trompet bebuder?

Huushovmesteren træder ind.

M e g a n.

Det er min Søsters: hendes Brev forkynder,
 hun drager hid. — Er Jeres Frue kommen?

P e a r.

Det er en Træl, hvis uſle Hovmod boer

og bygger i sin Frues Qvinde: Gunst: —

Sturk! fra mit Søn! —

Cornwall.

Hvad mener Eders Naade?

Lear.

Hvo sluttede mit Bud i Blokken? Regan!
jeg haaber vist, du har ei Haand i Spillet? —
Hvem kommer der?

(Goneril træder ind).

O naaderige Himle!

hvis mildt paa Oldinge I kve ned;
hvis Lydighed er Eders blide Lovbud;
hvis selv I ere gamle, gjører da
min Sag til Eders: Sender fra det Hæie,
en Bølge ned, og tager mig i Forsvar.

(Til Goneril).

Siig, blues du ei ved at see mit graa Skæg? —

O, Regan! vil du tage hendes Haand?

Goneril.

Hvorfor ei, Herre? hvad har jeg forbrudt?
Alt er ei Brøde hvad en Siæk kan tykkes,
og sindsvag Gubbe kalde saa.

Lear.

O Bryst,

hvor est du fast! Du sprænges ei endnu! —
Hvo lod mit Sendebud i Blokken spænde?

Cornwall.

Jeg satte ham der: men hans Feil fortiente langt værre Straf.

Lear.

J? gjorde J?

Megan.

Min Fader,

hvi vil J synes stærk, da svag J er?

Vend om, til Eders Maaned er udrunden,

og bliv hos Goneril: afknap J Hælvten

af Jeres Følge: kom kun saa til mig:

nu er jeg hjemme fra, og mangler derhos

det rige Forraad, Eders Ophold fordrer.

Lear.

Hvad! vende hjem til hende? jage bort

halvhundrede af mine Riddermand?

Nei, før forsværger jeg hvert Dag; før vælger

jeg Kamp med vilde Skye, og Liv i Fællig

med Ulv og Bjørn! — Ha! Nødens skarpe

Sværd! —

Gaae hjem med hende? — Nei — den raske Frankrig,

som uden Medgift tog vor sidstejædte,

for for hans Throne bøier jeg mit Knæ,

som Baabendrager, og aftrygler ham

en Naadepenge til at spinde ud

mit æreløse Liv! — Gaae hjem med hende?

for vil jeg være Træl, ja Pakhest her
hos dette lumpne Lastdyr!

(Peger paa Huushovmesteren).

Goneril.

Som Jer lyfter.

Lear.

Hør mig, min Datter; gjør mig ei vanvittig:
jeg vil ei mere besvære dig, mit Barn;
Farvel: vi vil et mere sees — ei mødes!
Men dog est du mit Risd, mit Blod, min
Datter; —

Dog nei, du est en Sygdom i mit Risd,
som jeg nødvendigviis maa falde min:
Du est et ædret Saar, en Pestbyld, Kræft i
mit syge Blod: — dog jeg vil dig ei skielde:
Straf komme, naar den vil: jeg den ei falder:
jeg beder Zordenguden ei slaae til,
ei hvidsker om dig op til Dommertroen;
omvend dig, naar du kanst: bliv bedre, naar
dig tykkes: —

Taalmodig Mand er viis Mand: jeg kan blive
hos Megan, jeg samt mine hundred' Mænd.

Megan.

Nei, ædle Herre, det gaar ikke an;
jeg ventet' ei, og er ei vel belavet
paa Ederes Komme: Laan min Søster Dre;

thi den, som Eders Hestighed betragter
med kold Fornuft, troer dog, nu er I gammel,
og følgerig — Hun veed nok, hvad hun gjør.

L e a r.

Er dette vel talt nu?

M e g a n.

Ja, tør jeg sige:

hvoordan? halvhundred' Mænd, er det ei nok?
Hvor trænger I til fleer'? ja til saamange?
Ei Byrden blot, men selve Faren taler
mod sligt et Tal: hvor enes i eet Huus
saa mange Folk, som tiene tvende Herrer?
det er høist vanskeligt, ja fast umuligt.

G o n e r i l.

Hvorfor maa ikke hendes Huusgesinde,
som ogsaa mit, opvarte Eders Høihed?

M e g a n.

Ja, hvorfor ei? hvis de forsømte Jer,
saa revsed' vi dem: hvis til mig I kommer,
da beder jeg Jer — thi jeg mærker Uraad —
at bringe ikkun fem og tyve med:

Jeg Kost og Tag til flere ei vil give.

L e a r.

Jeg gav Jer Alt —!

M e g a n.

Og gav det i en god Stund.

Lear.

Jeg gjorde Eder til mit Bærgemaal,
 gav alt i Eders Hænder, hvad jeg eied';
 men forbeholdt mig netop dette Antal
 til Følge: — Hvad? maa jeg til Jer kun komme
 med fem og tyve: Megan! var det saa?

Megan.

Saa var mit Ord: jeg tager ei mod flere.

Lear.

Fav'r seer den Grimme ud ved Trolde's Side.
 Den værste ei at være er dog Priis værd.
 Jeg gaar med dig: See dit halvhundrede
 er tvende Gange hendes fem og tyve,
 og du har tvende Gange hendes Omhed.

Goneril.

Siig ædle Herre, hvordan kan I trænge
 til fem og tyve, ti, ja fem til Følge
 i Huse, hvor et dobbelt Tal staaer rede
 paa Eders Bink?

Megan.

Er een ei meer end Nok?

Lear.

O! tal ei om hvad Nok er! Uflæst Tigger
 i Overflod midt i sin Armod svømmer:
 Giv ei Naturen meer end den behøver,
 da er vort Liv ei dyrere end Dyrets:

See, du est Edelsfrue, var det pragtfuldt,
 at gaae blot varmt klædt, da behøved' ei
 Naturen al den Pragt du bær, som dog
 knap varm dig holder. — Men den sande Nød, —
 Giv Taalmod, Himle: Taalmod har jeg nodig!
 I see mig her, I Guder, fattig, gammel,
 kun riig paa Nar og Corg, forladt i begge!
 Hvis det er Jer, som vender disse Døtre
 mod deres Fader, o da frels mig fra
 den Skiendsel, sliiz en Spot og Spee at døie!
 Tænd i mit Bryst den ædle Vredesglød;
 O, lad ei Qvinde-Baaben, Taarer stemme
 den gamle Krigers Rind! — Nei, I Uhyrer,
 Jeg vil mig saadan hævne paa Jer begge,
 at Verden skal — Ja jeg vil gjøre Ting,
 som —

Jeg veed endnu ei hvilke; men de vorder
 al Jordens Rædsel! Jeg vil græde, troer I;
 Nei, græde vil jeg ei; —
 Jeg har stor Grund til Graad, men dette
 Hierte

skal springe før i hundred Tusind Stykker,
 end jeg vil græde: — Vee mig, Nar! jeg raser!
 (Pear, Gloster, Kent, og Hofnarren gaae).

Cornwall.

Lad os gaae ind, det trækker op til Uveir.

(Man hører Storm langt borte).

Negan.

Heel liden Borgen er: den gamle Mand
med samt hans Følge, vil den neppe rumme.

Goneril.

Det er hans egen Skyld, han har forstyrret
sin egen Røe: sin Daarskabs Frugt han smage!

Negan.

Hvad ham angaaer, modtager jeg ham gierne,
men ikke een af Følget.

Goneril.

Det er mit Ord! —

Hvor er den ædle Gloster?

Cornwall.

Han fulgte med den Gamle! -- ah! der er han.

Gloster kommer tilbage.

Gloster.

Kongen er høist forbittret!

Cornwall.

Hvorhen drog han?

Gloster.

Der sadles op: hvorhen? det veed jeg ei.

Goneril.

Hør, Ridder! bød ham plat ud ei at blive.

Gloster.

Å! Natten falder paa, de kolde Vinde
alt hyle frygteligt; og vidt og bredt
er knap en Buss.

Negan.

O! — Egenfindighed
maa bruge Plagen, den sig selv forvolder,
til Skolemester: tilluk Eders Borgport:
han har et Følge med af Bovehalse;
hvad de kan ægge ham til, da han let
sig lader foresnøkke, bør man frygte.

Cornwall.

Luf Eders Borg: det er en rædsom Nat;
min Negans Raad er godt: Kom ind fra
Stormen!
(De gaar).

T r e d i e A e t.

Første Scene.

En Hede.

Storm, Torden og Lynild. — Kent træder ind, og møder en Riddermand.

Kent.

Hvem er her fleer' end Storm og Uveir?

Riddermanden.

En, der er stemt som Veiret, høist uroligt.

Kent.

Jeg kiender Jer. — Hvor stædes Kongen nu?

Riddermanden.

Han klemper med den vrede Himmel, byder snart Stormen blæse Torden ud i Havet, snart Havet løfte sig, og drukne Torden,

faa Alt forandres maatte, eller kruses!
 Han sønderriver sine sølvgraas Haar,
 som Stormen i sit blinde Raseri
 forbittret hvirvler hen, og gjør til J. tet:
 Han stræber, i sin Siels den lille Verden,
 at trædse Vindenes og Regnens Kamp:
 Sliig Nat, da vildest Mandbixen blev i Hulen,
 da Løven og den sultne Ulv ei gjør
 sit Skind vaadt, løber han barhovedet,
 og byder Liv og Blod til hver det lyster.

Kent.

Men hvem er hos ham?

Ridder & manden.

Kun hans Nar, som stræber
 omsonst, hans Hjerteqvaler at bortspøge.

Kent.

Jeg kiender Jer, Hr. Ridder! og jeg tør
 betroe Jer — det har Eders Ansigt sagt mig —
 en Sag af Bøgt. Der bryder Orlog ud
 imellem Cornwall og Albanien,
 Fiendt begges Statskunst det endnu fordølger. —
 De har — og det har hver, hvem store Stjerner
 til Throner hæved' — Folk, som synes blot
 at være Tienere; men er' ei mindre
 end Frankrigs snilde Speidere, som kiende
 vor Stat tilfulde; enten de har mærket

til begge Hertugernes Riv og Stæker,
 til Skiendsels Naget, begge lagde paa
 den gamle Rønge, eller større Ting,
 som dette muligt blot til Paaskud tiener —
 Nok er det, at en Hær fra Frankrig drager
 til dette Tvistsens Land: ja allerede,
 viis ved vor Dumbhed, har den fæstet' Fod
 i vore bedste Havne, og staaer rede
 at plante Banneret i aaben Mark. —
 Men nu til Sagen: Tør I paa mit Ord
 til Dover ile, skal I finde Folk,
 som Tak Jer vide vil, naar I faaer meldt,
 hvor unaturligt, hvor ulideligt
 man Kongen, vores Herre, her har frænklet.
 Jeg Ridder er, af Adelsblod udrunden;
 og da jeg kiender Jer, tør jeg med Tillid
 betroer Jer dette Wrinde.

Riddermanden.

Herom

kan vi jo tales ved.

Kent.

Nu, eller aldrig! —

At I kan see, at jeg er meget meere,
 end Rappen lover, aabne denne Pung,
 tag Guldet til Jer! — Hvis I seer Cordelia,
 som vist I gjør, viis hende denne Ring,

ſaa vil hun ſige Jer, hvem jeg mon være,
ſom I ei kiender nu. — Ha, hvilket Uveir!
Jeg Kongen ſøge vil.

Riddermanden.

Førſt giv mig Haand!

Har I ei meer at ſige mig?

Kent.

Kun lidet;

og vigtigere dog end hele Reſten:

Naar vi har fundet Kongen, hvem I søger
ad hiin Kant, mens jeg gaaer ad denne Vej,
da lad os gjøre Anfkrig til hverandre.

(De gaae).

Anden Scene.

En anden Deel af Heden; Stormen bliver ved.

Lear og Hofnarren træde ind.

Lear.

Blæs Vind, ſolit dine Kinder, ras og blæs!
I Himme'lſlufer, I Orkaner! ſpruder
til Taarne ſynke, Spiir og Fløie drukne!

J tankesnare Svovelblus, J Forbud
for Tordenkilerne, som spalte Ege,
affviid mit Haar, og du, almxætige Torden!
slaae Klodens Bugning flat og flad; bræk, sønder
Naturens Former: spild med eet al Sædskof,
hvoraf hiin utaknemmelige Slægt udspringer!

Narren.

O, Faer Pear! Hefmans Mundsveir under
Tag og Lye, er bedre end dette Gudsveir under
vilden Ekke. — Ind med dig, Faer min, og
beed om dine Døttres Velsignelse: det er en
Nat, som hverken ynker Vise eller Narre.

Pear.

Ruml, til du rævner! — Lynild, spye! sprud, Regn!
ei Regn, Storm, Torden, Ild er' mine
Døttre.

Jer Elementer, Jer jeg ei anklager
for Utaknemmelighed: Jer gav jeg aldrig
et Kongerige; kaldte Jer ei Børn;
J skylde mig ei Pligt: thi kæmper ud kun-
den frygtelige Lyskamp! — her jeg staaer
som Ederes Træl, en arm, syg, haaret Olding: —
men dog — dog kaldec jeg Jer Tienersvende,
som, i Forbund med to uhyre Døttre,
een i det høie raadet Orlog fører

mod sligt et gammelt, sligt et sølvgraat Hoved
som mit er. O! — O, det er grueligt!

Narren.

Han, som har et Huus at putte sit Hoved
i, har en god Hætte.

Den Mand, som giver sin Taae
til hvad hans Hierte er,
skal snart en Liigtorn faae,
og sørnløs Nat, med meer.

— thi end gaves aldrig favr Qvinde, uden hun
jo gjorde Miner i Speil.

Kent træder ind.

Lear.

Nei, jeg vil lide taaelig som et Lam:
Jeg siger ei et Ord.

Kent.

Hvem der?

Narren.

For Pokker; her er en Konge og en Nar;
men I Grunden er' vi alle lige.

Kent.

Uk, Herre! er I her? De Væsener,
som elske Nat, dog frygte slige Nætter.
Selv Mørkets Vandrere sligt Uveir skrækker,
og holder dem i Hulen. Fra min Ungdom
kan jeg ei mindes slige Lynildsflammer,

fligt rædsomt Tordenbrag, flig Brøl og Hvulv
af Vind og Regn: Naturen kan ei bære
flig Nød, flig Angest!

L e a r.

Lad de store Guder,
som over os saa rædeligen larne,
nu søge deres Fiender ud! Væv, Midding,
som bærer i dit Bryst fordulgt Misdigening,
som Netten ei har tugtet! Skial dig, Blod-
haand!

Du Skalk, som hykler Dyd, og driver Blod-
skam;

og du Meensvoorn! Dø af Ang'st, du Synder!
som, under Benskabs Maske, angled' efter
din Næstes Liv. I, dydbegravne Synder,
spræng Eders mørke Grav, og raaber op til
de frygtelige Stevningsmænd om Naade — !
Jeg er en Mand, mere søndet med, end
Synder! —

R e n t.

O, vee! med blottet Hoved! — bedste Herre!
Her tæt ved er en Hytte; nogen Lindring
vil den dog venlig skienke Jer mod Stormen:
udhvil Jer der, mens til hiin haarde Borg,
ja haardere end Stenen, den er byg't af,
og som jeg nylig, da jeg søgte Eder,

sandt spærret for mig, jeg kan vende om,
og Karrighed en liden Hielp afsvinge.

Lear.

Jeg troer det løber surr for mig: — velan
min Dreng! hvor gaaer det dig, min Dreng?

Du fryser?

Jeg fryser selv. — Hvor er din Straaseng,
Ben?

Nød er en herlig Kunstner: ringe Ting
den kostbar gøres kan. Kom, Ederes Hytte!
Min Nar, min stakkels Gut: mit hele Hjerte
er knuset, paa et lidet Stykke nær,
og deri skærrer det mig ret for dig!

Narren.

Og den, som har kun liden Forstand, —
hei, hysa, Falladera, —
maa søge sin Lykke, hvor han kan:
thi Regnen den regner hver Dag.

Lear.

Sandt, sandt, min gode Dreng. — Kom viis
os Hytten.

(Lear og Kent gaae).

Narren.

Det er en herlig Nat til at kigle en Hore.
— Jeg vil sige en Spaadom, førend jeg gaaer:

Naar Klerk er meer i Ord end Daad,
 naar Brygger gjør sin Malt for vaad,
 naar Junker Skrædershening retter,
 naar Hoerkarl brændes, men ei Rietter,
 naar hver en Demmer retviis dommer,
 naar Odeland for Gield ei rømmer,
 naar Klaffer ei i Omløb kommer,
 og Lommethv ei gaaer i Lemmer,
 naar Gnier tæller Guld paa Gade,
 og Skizger Kirker bygge lade; —
 da kommer der, jeg spaaer forsand,
 stor Vaade over Bye og Land;
 troe mig, den Mode da opstaaer,
 at Menneſker paa to Been gaaer.
 Denne Spaadom ſkal Merlin gjøre; thi jeg le-
 ver før hans Tiid.

(Gaaer).

Tredie Scene.

Bærelſe i Gloſters Borg.

Gloſter og Edmund træde ind

Gloſter.

Af, af, Edmund, jeg lider ei denne unas-
 turlige Adfærd: da jeg bad dem om Lov til at

lindre hans Nød, fratoge de mig Herredømmet i min egen Borg, og paalagde mig, under Straf af deres evige Ungade, hverken at tale om ham, gaae i Bøn for ham, eller paa nogen Maade staae ham bi.

Edmund.

Hvor uhyre, hvor unaturligt!

Gloster.

Eys! Hold reen Mund! Der er Spliid mellem Hertugerne; og der er endnu værre Ting i Giære: jeg har faaet et Brev i Nat; — det er farligt at tale derom; — Jeg har giemt Brevet under Laas og Luffe i mit Værelse. Den Uret, Kongen nu maa lide, vil blive hævet tilgavns; en Deel af en Krigshær har allerede fæstet Fod her i Riget. Vi maae følge Kongens Sag: Jeg vil søge ham op, og i Løndom lindre hans Nød: gaae I hen, og hold Hertugen med Snak, paa det han ei skal mærke min Kierlighedsgierning. Spørger han om mig, er jeg syg, og gaaet til Sengs. Skulde det end gielde Liv og Blod, og mindre har han ei truet mig med, maa jeg hielppe Kongen, min gamle Herre. — Der er underlige Ting i Værk, Edmund; jeg beder Jer, hav et Die paa hver Finger.

(Han gaaer).

Edmund.

Forlad mig det! Din Omhed skal meldes
til Hertugen, samt hvad jeg veed om Brevet: —
Det gielder for Fortieneste, og skjænker
mig sikkert hvad min Fader saa forbrød,
det er hans Guds og Guld: Eens Brød er
Andens Død!

(Han gaaer).

Fjerde Scene.

En Deel af Heden med en Hytte.

Lear træder ind med Kent og Hofnarren.

Kent.

Her er det; træd nu ind, min ædle Herre!
for haard er Nattens Grusomhed at døie,
her under vilden Himmel.

Lear.

Kad mig være!

Kent.

Træd her ind, ædle Herre!

Lear.

Bil du knuse
mit Hierte?

Kent.

Nei, før knused' jeg mit eget. —

Træd ind, o, bedste Herre!

Lea.

Du troer det meget, at hiint Uveir trænger
til Huden ind: for dig kan det saa være:
men hvor den større Sygdom fæster Rod,
den mindre føles knap: Du flyr en Vjørn,
men hvis din Flugt gaaer ud mod vilde Hav,
du vender om, og flyr i Vjørnens Svælg:
er Sielen fri, er Legemet lidt fuldsjælt;
men dette Uveir i min Siel borttager
hver anden Følelse fra mine Sandser,
undtagen den, som sidder hær og banker.
Barns Utafnemmelighed! — Er det ei just som
min Mund nu sønderreer min Haand, fordi
den Tode rækker den? — Men jeg vil straffe: —
Nei, jeg vil ikke græde meer. — I sig Nat
at lukke Huus for mig! — Ras, Uveir! Jeg
vil lide.

— I sig en Nat! — O, Neaan! Coneril! —
den gamle Fader, som Jer Alting gav, —
O, den Bei gaaer til Banviid; lad mig se den;
ei meer om det!

Kent.

Træd ind dog, ædle Herre!

Peer

Min Ven, træd du kun ind, og gaae til Hvile. —
 Hiin Storm tillader mig saa ei at gruble
 paa Ting, som meer endnu mig vilde saare. —
 Dog, jeg gaaer ind.

(Til Narren).

Ind, Gut! — Gaae du kun foran! — —
 Huusvilde Armod! Du — Nei gaae du ind;
 først vil jeg bede, derpaa vil jeg sove.

(Narren gaaer ind).

Forladte Mægne! hvorsomhelst du ligger,
 og krymper dig for dette Uveirs Svøbe;
 hvor kan dit blotte Hoved, magre Bryst
 og aabne Pialter vel bestierne dig
 mod sig en Storm? O, jeg har tænkt for
 lidet

paa sigt! — Medsvælg din Lægedom, o, Stoltthed!
 lær selv at føle, hvad den Ufle føler,
 at af din Overflod kan falde til ham,
 og Himlens Retfærdighed du hævde!

Edgar

(Inde i Hytten).

Halvanden Favn Band! halvanden Favn
 Band! Staffels Thomas!

(Narren løber ud af Hytten).

Marren.

Kom ei herind, Faer Lear! Her er en Aand;
Hielp! hielp mig!

Rent.

Hold dig ved mig! — Hvem er der?

Marren.

En Aand! en Aand! han siger, at hans Navn
er Staffels Thomas.

Rent.

Hvem er du, som i Straaet mumler? Frem!

(Edgar i Skikkelse som en Affindig).

Edgar.

Hort! hort! den onde Aand er efter mig! —

I skarpen Hvidtjørn blæser kolden Vind;

Uf! læg dig i din kolde Seng, og varm dig.

Lear.

Hør, gavst du Alt til dine tvende Døttre?

og er det derved kommet saa vidt med dig?

Edgar.

Hvem giver Staffels Thomas noget? ham,
som den onde Aand har ført giennem Ild, giennem
Blus, over Badesteder og giennem Vand-
hvirvler; giennem Rier og Morads: har
lagt Kniv under hans Hovedgierde, og Strikker
i hans Kirkestoel: sadt Rottetkrudt ved hans
Mad, og gjort hans Hjerte saa overmodigt,

at han reed paa en bruun Traver over fire Tommer bred Bræ, og jog efter sin Skygge som efter frebløs Mand. — Gud bevare dine fem Sandser! — Thomas er tiisnende kold; (klapper med Hænderne) hu! hu! hu! — Gud bevare dig fra Hvirve vinde, fra de gloende Riis paa Himmelen, og fra Soet! — Giv Stakkels Thomas Lidt i Guds Navn: ham som den onde Mand piner. Der kunde jeg see ham nu, — og der — og der, — og nu igien der, og der!

(Stormen bliver ved).

Pear.

Hvad! har hans Døttre bragt det saavidt med ham? Gavst du dem Alt? beholdt du selv slet intet?

Marren.

Jo! han lod dem ikke tage sine lasede Buxer fra sig; ellers maatte han jo gjøre os alle skamrøde.

Pear.

Nu, gid hver Plage, som den høie Skiebne har hænat i Luften over Syndens Hoved, maa ramme dine Døttre!

Kent.

Edle Herre,

han har ei Døttre!

Lear.

Der du løist, Forrædder!

Saa dybt kan Døttres Urafnemmelighed,

hans Menneſke-Natur allene knuge!

Er det da Lov, at hver en affet Fader

saa gruel'gt sit eget Rixd ſkal handle?

Sindrige Straf! det var det ſamme Rixd,

som avlede hiint Polikan-Var!

Edgar.

Kilico ſad paa Kilicos-Hoi; —

Hallu, Hallu, lo, lo!

Narren.

Denne kolde Nat vil gjøre os alle til Narre
og Afſindige.

Edgar.

Tag dig vel i Ngt for den onde Mand: Lædre
din Fader og din Moder: Hold Ord og Løfte;
Eværg ikke; begier ei anden Mands Tæstemse;
føst ei dit unge Hjerte til Pral og Pragt: —
Thomas er iisnende kold.

Lear.

Hvad har du været?

Edgar.

Tienestekarl, ſtolt i Sind og ſtolt i Eſind,
kruste mit Haar, bar Baand om min Hat, riente
min Madmoders onde Lyster, og bedrev Mørkets

Gierning med hende: hændede ikke oftere end jeg
 talte, og brød mine dyre Eder ligesom Him'ens
 løse Ansigt: een som lukkede sine Dine med utug-
 tige Tanker, og vaagnede for at iværksætte dem.
 Min elskede jeg hellig; Tærning = Spil med Liv
 og Siel: og hos Qvinde var jeg umætteligere end
 Stortyrken; mit Hierte var falsk; mit Dre vil-
 ligt til at troe Ondt; min Haand blodig; jeg var
 ureenlig som et Svin, tyvagtig som en Ræv,
 graadig som en Ulv, gal som en Hund, rovlyg
 som en Løve! Lad ei knirkede Skoe, eller ras-
 flende Silkeklæder forraade dit Stakkels Hierte til
 Qvinderne. Hold din Hod fra Horehuse, dine
 Fingre fra Forklæder, din Pen fra Negerkarls
 Bog, og strid mod den Onde Mand. Endnu blæser
 den kolde Wind giennem Hvideisørnen: den siger:
 sum, mum — mum —

Heidum, dideridom;

Hei, Kongesøn, holdt! lad den Helt ride forbi!

(Stormen vedbliver).

Pear.

Nu! du varst bedre faren i din Grav, end nu
 du med dit nøgne Legeme maa trodse disse vrede
 Himle! — Er Mennesket ikke Meer end dette?
 — Seer ret noie paa ham! Du skylder ei Ormen
 Silke, ei Dyret Hud, ei Gaaret Uld, ei Desmers
 Fatten Bellugt: — Ha! Tre iblandt os fire her

er falsk Mynt! Du est ægte Præg og Gehalt!
 Det upyntede Menneske er ei mere end sligt et
 fattigt, nøgent, tobenet Dyr, som du est. —
 Bort! bort! I laante Fiedre! — kom; knap op
 her!

(Han river sine Klæder af sig).

Marren.

Hør, Faer Bear, vær rolig! Det er en slemt
 Nat at svømme i. — Nu vilde en Ild paa vil-
 den Mark ei være stort meer, end gammel Hoer-
 Karls Hierte; en liden Gnist; det hele øvrige Le-
 genie iiskoldt. — See! derhenne kommer en Lygte-
 mand.

Edgar.

Det er den onde Aand Flibbertigibbet: han
 begynder, naar det ringer til Soelnedgang, og
 gaaer til første Hanegael. Han forarsager Plet-
 ter i Diet, Hinde, Skelen, og gjør Hareffaar.
 Han sætter Meeldug i den hvide Hvede, og skaber
 det stakkels Kreatur paa Jorden.

Sanct Withold gif tre Gange Heden omfring,
 der mødte han Ellekoner i Ring
 ved Midienat;

„forsvinder brat,

og pak jer, I Trolde, pak Jer!”

(Gloster træder ind med en Fakkel.)

Peer.

Hvem er det?

Kent.

Hvem der? hvad søger I?

Gloster.

Hvem ere I? Jeres Navne?

Edgar.

Jeg er den stakkels Thomas, som æder den svømmende Frøe, Lidsen, Hedesøglen og Vandsnogen; som i sit Hjertes Vaande, naar den Glemme raser i ham, æder Roemøg for Lødk. sluger gammel Røtte, og drukner Hundehvalp; drifter den grønne Fløde paa den stillestående Vandpøl; som bliver pidftet fra Eogn til Eogn, og sluttet i Blokken, og faaer Riis, og spærres inde; som eengang havde tre Klædninger til sin Ring, sex Ekiorter til sin Krop, Hest at ride, og Klinge at svinge. —

Men Muus og Røtter med Hud og Haar

har været min Kost nu i mange Aar.

Tag dig i' Aat for ham, der er i Hølene paa mig:

— Stille, Smolkin! stille, du onde Aand!

Gloster.

Hvad! har ei Eders Naade bedre Selskab?

Edgar.

Viid! Mærkheds, Fursten er af Adels-Blod:
hans Navn er Modu, eller ogsaa Mahu!

Gloster.

Uf Herre, saa vanartet er vort Rids,
at det kan hade hvad der avled' det!

Edgar.

Den Stakkels Thomas fryser.

Gloster.

Gaae hjem med mig, min Pligt forbyder mig,
at lyde Eders Døttres haande Bud;
Føndt de har paalagt mig at lukke Borgen,
og overgive Jer til Mattens Bold,
har jeg dog vovet at opsigge Jer,
og bringe Jer, hvor Jid og Mad staaer rede.

Lear.

Først lad mig tale med hiin vise Mester: —
Hvad er vel Fjord'nens Marsag?

Kent.

Min ædle Herre, tag dog mod hans Tilbud,
og tye til Huus.

Lear.

Først har jeg et Par Ord
at tale med hiin herlige Thebaner: —
Sag, hvad er Eders Videnskab?

Edgar.

At kyse Di:velen, og dræbe Utaí.

Pear.

Tillad mig; at jeg spørger Jer om een Ting;
men under fire Dine.

Rent.

Formaa ham at gaae med Jer, ædle Herre;
see, hans Forstand begynder at formørkes.

Gloster.

Og kanst du dadle ham? hans egne Døttre
ham efter Livet staa: — Den gieve Rent! —
Han spaaede ham det Alt: — den arme Flygtning! —
Du siger, Kongen er vanvittig — hør mig:
min Ven, jeg selv er fast ei langt fra Vanviid;
en Søn jeg havde, nu forskudt og fredløs;
han tragtede mig nylig efter Livet.
Min Ven, jeg elsked' ham; nei ingen Fader
har elsket høiere, — hør! — sandt at sige,
Sorg har gjort mig forrykt.

(Stormen vedbliver).

Ha, hvilken Nat! —

Jeg beder, Eders Naade —

Pear.

O, forlad!

Giv I mig Selskab, ædle Viisdomslærer!

Edgar.

Thomas er iisnende kold.

Gloster.

Gaae ind i Hytten, Dreng, og varm dig libet.

Lea r.

Rom alle ind!

Rent.

Nei, denne Bei, o Herre!

Lea r.

Nei, hvor min vise Mesier er, er jeg.

Rent.

Af, fœi ham, Herre; lad ham. følge med.

Gloster.

Vel, tag ham med.

Rent.

Rom Thomas, gaae med os.

Lea r.

Rom, min Atheniensær!

Gloster.

Stille! Stille!

Eys!

Edgar.

Ridder Roland kom til det mørke Taarn,

Hans Ord mon lyde: — Hu! Ey! Pah!

jeg lugter Blod af en bruttiff Mand.

(De gaae).

Femte Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Cornwall og Edmund træde ind.

Cornwall.

Jeg vil have Hevn over ham, inden jeg forlader hans Borg.

Edmund.

Fast strækker det mig, at tænke paa, hvorledes man vil lægge mig det til Last, at min Natur her maa vige for min Borgerpligt.

Cornwall.

Jeg seer nu, at det ei var ondt Sindelag mod sin Fader selv, som drev Jeres Broder til at staae ham efter Livet; nei, at hiin erkjendte Jeres Fortienester har opvaakt en Misundelse, som let fæstede dybe Rødder i saa slet et Hjerte.

Edmund.

Hvor haard er ei min Skiebne: det maa bedrøve mig, at jeg gjør hvad Retfærdigheden byder. — Her er det Brev han talte om, som beviser at han i London er en af Frankrigs Haandlangere. O Himle! o, at dette Forræderie dog ikke var til; eller dog ei opdaget ved mig!

Cornwall.

Følg mig til Hertuginde.

Edmund.

Dersom Indholdet af dette Brev er Sandhed, faaer J meget at tage Haand i, ædle Herre.

Cornwall.

Sandt eller falsk, saa har det gjort dig til Jarl af Gloster. See ad, hvor din Fader mon være, at vi strax kunne fængsle ham.

Edmund (affides).

Dersom jeg finder ham i Begreb med at yde Kongen Hielp, -vil det end mere oppuste hans Mistanke. — Jeg vil fare fort i min Troeskab, hvor Kræffelig endog Kampen maatte worde mellem den og Blodet.

Cornwall.

Jeg flaaer Li'd til dig, og du skal finde en endnu rigere Fader i min Kierlighed.

(De gaae).

Siette Scene.

Et Bærelse i et Bondehuus i Nærheden af Borgen.

Gloster, Lear, Kent, Narren og Edgar
træde ind.

Gloster.

Her er det bedre end under vilde Skye; tag
til Takke med det, Ederes Høihed: dette ringe Huus-
lye vil jeg forsøde med hvadsomhelst jeg formaaer;
jeg skal ei blive længe borte fra Jer.

Kent.

Al hans Sandsers Styrke har bugnet for
hans Borgs Hæftighed: — Gud lønne Jer for Jer-
res Godhed!

(Gloster gaaer).

Edgar.

Nu kalder Fratteretto paa mig, og fortæller
mig, at Nero staaer og angler i Mørkhedens Øe.
Veed du, som er uskyldig, og vogt dig for den
Glemme!

Narren.

Hør Faer Lear, sig mig: er gal Mand Udejs-
mand eller Børggermand?

Lear.

Konge! Konge!

Narren.

Nei han er Borgermand, som har Adelsmand
til Søn; thi det er gal Mand af Borgermand, som
seer paa, hans Søn bliver til Adelsmand.

Lear.

Hadde jeg tusind Mand med gloende Bradspid,
og kunde styrte paa dem!—

Edgar.

Den onde Mand bider mig i min Ryg.

Narren.

Han er gal, som troer paa Ulvs Tamhed,
Hests Sundhed, Drengs Venskab, og Skjæges Eed.

Lear.

Ga det skal see; jeg aabner Retten strax: —

(til Edgar).

Kom, og beklæd din Plads, høilærde Dommer.

(til Narren).

Sid her, du vise Mand! — Nu, I Ulvinder! —

Edgar.

See, hvor han staaer og stirrer med de gloende
Dine! kan du see: eller ei?

Lear.

Træd frem for Retten, Frue!

Edgar.

Skion Mettelil! sæt over Haen til mig: —

Marren.

Hendes Vaad er itu:
og med velberaad Hu
hun kom ei desuden til dig.

Edgar.

Den onde Mand hiemsøger den skakkels Thoos
mas i en Rattergals Stemme: Hopdance friger i
min Dug efter to Spegesild: gal ikke, sorte Engel;
jeg har intet at give dig at æde.

Rent.

Hvi staaer I saa forstenet, ædle Herre?
Læg Jer til Hvile her paa disse Puder.

Lea.

Først vil jeg høre deres Sag: frem, Vidner!

(til Edgar).

Du Mand i Dommerfaaben, tag dit Sæde!

(til Marren).

Og du, som hjælper ham ved Rettens Vægtstaaal,
sid ved hans Side: —

(til Rent).

Som Visidder, Herre!

Sæt I Jer her!

Edgar.

Vel, lad os dømme efter Ret og Skiel!

Sover eller vaager du, Ungersvend?

Dine Lam gaae i mit Korn;

men skit kun en Syd med din Rosenmund.
 flur har du da Hiorden din.
 Purr! Ratten er graa.

Lear.

Anklager! hør først hende: det er Goneril.
 Her aflægger jeg min Sed for denne ærværdige For-
 samling, at hun opsaite sig mod Kongen hendes
 Fader.

Marren.

Kom herhid Frue; hedder I ei Goneril?

Lear.

Hun kan ei sraaas det.
 Og her staaer een, hvis skumle Blik forkynder
 det fule Hiertelag. — Stands hende der!
 Ha, Ild, Sværd, Baaben! Retten er bestukken:
 hvi lodst du hende undflye, falske Dommer?

Edgar.

Gud bevare dine fem Sandser.

Kent.

O Jammer, Herre! hvor er nu hiin Taalmod,
 som I saa tidt var stolt af at beholde!

Edgar (affides).

Mit Hierte tager nu hans Sag saa stærk,
 at min Forstillelse maa plat forsvinde.

Lear.

See! alle mine Hunde, smaa og store,
 Vasop, Trofast og Vakker gise ad mig.

Edgar.

Thomas vil kaste sit Hoved efter dem: Fort,
 I Hundetoi!

Er din Snude sort eller hvid,
 giftigt eller ei dit Bid;
 Gaardhund, Fæhund, Dogge stor;
 støver du i Vildtets Spoer;
 est du Vandhund, Mynde, Tar,
 Thomas dig kan kudske strax:
 kaster jeg mit Hoved saa:
 alle Flugten tage maa.

Hallo, Hallo, hallolo! — See saa! Kom, lad os
 gaae til Torvplæse, Markeder og Riebstæder. —
 (affræs) Nu, stakkels Thomas! er al din Gøgler-
 kunst til Ende!

Lear.

Saa lad dem nu skære Regan op, for at see,
 hvad der ruger om hendes Hierte: er der nogen
 Grund i Naturen, som forarsager disse Stiens
 hierter? — Ja, hvad Jer angaaer, Herre,
 (til Edgar) saa optager jeg Jer blandt mine hun-
 drede Riddersmænd; men jeg holder ikke af Snit-
 tet paa Jeres Klæder: I vil svare mig: det er

saar Skif og Brug i Persien; men lad dem forandre en Smule.

Kent.

Nu ædle Herre, læg Jer her til Hvile.

Lea r.

Gjør ingen Støi, gjør ingen Støi! Drag Sparlagenet tilsammen; saaledes; saaledes; see saaledes. I Morgen tidlig vil vi spise til Aftens. Saaledes; saaledes; see saaledes!

Narren.

Og jeg vil gaae til Sengs ved Middagstide.

(Gloster kommer tilbage).

Gloster.

Kom hid, min Ven; hvor er min Herre Kongen?

Kent.

Her; men forstyr ham ei, hans Sands er borte.

Gloster.

Min Ven, saa tag du ham i dine Arme;
nys har jeg hørt en Enigmords-Plan imod ham:
Her er en Bærestoel, læg ham i den,
og drag ad Dover til, hvor man vil takke
og lønne Dig: — kom, løst din Herre op! —
Hør, nøler du, da staaer hans Liv, og dit,
og hvers, som er ham tro og huld endnu,
paa Spil: — tag Haand i; løst ham op, og følg mig!
Du skal faae Proviant og flink Befordring!

S

Kent.

Den bugnende Natur er blundet ind: —
 Maaskee var denne Røe end Balsom for
 din syge Sands, som neppe læges vil,
 hvis bedre Tider ikke staae i Vente. —

(Til Narren).

Kom hid, tag Haand i med, og bær din Herres
 Du slaaer ei Haanden af ham.

Gloster.

Kom, afsted!

Kent, Gloster og Hofnarren gaae ud,
 bærende Kongen,

Edgar.

Naar vore Overmænd i Nød bestædt vi stue,
 vort eget Modgangs Bierg, da svinder til en Tue:
 snart bærer han, hvis Byrde deles ei,
 selv Andres Fryd er Torne paa hans Wei; —
 Men Hælvten af din Sorg har du alt overvunden,
 naar paa din Tornevie du har en Vandrers funden:
 Hvor blide synes mig nu mine Kaar!

Hvad mig kun bøier, Kongen brat nedslaaer.
 Som over Fader jeg, han over Børn maa græde: —
 Afsted! mærk Tidens Tegn! — Den Dag tør
 snart fremtræde,

da Løgn bestæmmet sig paa Mund skal staae,
 og Edgars Navn igien i Herlighed opstaae! —

Seer hvad der vil i Nat, blot Kongen frelles! —
 Tys! Tys!

(Gaar).

Syvende Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Cornwall, Regan, Goneril, Edmund og Tienere.

Cornwall.

Gil alt hvad I kan til Ederes ædle Husbond:
 viis ham dette Brev. Frankrigs Hær er landet: —
 Opsøg den Forrædder Gloster.

(Nogle af Tienerne gaar ud).

Regan.

Hæng ham i den høieste Galge!

Goneril.

Riv ham Dinene ud af Hovedet!

Cornwall.

Overlad ham til min Harme. — Edmund!
 bliv I her hos Borets Søster; — den Havn, vi nås
 des til at tage over Jeres troløse Fader, dør ei
 for Jer at see paa, — Naad Hertugen, I drar

I 2

ger til, at tage de hurtigste Forholdsregler: Vi skal gøre det samme. Nore Tilbud Mille gaae rast mellem os med Underretning. Farvel, elste Søster! — Farvel, Jarl af Gloster!

(Huushovmesteren træder ind).

Nu, hvor er Kongen?

Huushovmesteren.

Ham Gloster Jarl har isialig bragt herfra; fem, sex og tredive af hans troe Svende, som ilde' efter ham, traf ham ved Porten; de fulgte ham med fleer' af Jarlens Mænd til Dover, hvor de bröute af at have en velbevæbnet Hær af Bundsforvandte.

Cornwall.

Skaf Heste strax paa Stand til Jeres Frue,

Goneril.

Farvel min Søster, og min elste Herre!

(Goneril og Edmund gaae).

Cornwall.

Edmund, lev vel! — gaae, søg den Ridning Gloster.

I slutte ham som Tjy, og hid ham bringe.

(Mogle af Tjenerne gaae).

Er vi end ei, vel skalte med hans Liv foruden Lev og Dom, skal dog vor Magt vor Hævntørst slukke: — dable os, det kan man;

men drage os til Regnskab kan man ei.

Hvem kommer der? Er det Forrædderen?

(Tjenerne komme tilbage med Gloster).

Regan.

Den utafnemmelige Ræv! der er han!

Cornwall.

Bind fast hans visne Arme!

Gloster.

Hvad tænker Eders Højhed? Kom ihu dog,

J er min Giest: færgrib Jer ei imod mig!

Cornwall.

Bind ham paa Stand!

(Tjenerne binde ham).

Regan.

Fast! fast! — O du Forrædder!

Gloster.

Det er jeg ikke; ubarmhiertige Frue!

Cornwall.

Gurr ham til Stolen. — Skurk! jeg dig skal
lære —

(Regan rusker ham i Skjæget).

Gloster.

Bed alle Guder! det er Nidingsværk
at ruske mig i Skjæget!

Regan.

Saa sølvgraa og saa troløs!

Gloster.

Onde Qvinde!

Hvert Haar, du river af min Kind, skal opstaae,
og klage mod dig. Jeg er Jeres Vært.

J burde ei med Røverhænder stænge
mit giestfrie Ansyn saa! — Hvad vil J gjøre?

Cornwall.

Tael! hvilket Brev fik J fra Frankrig nylig?

Megan.

Svar ligesrem og flux: vi veed det Alt.

Cornwall.

Hvad Forbund har J med Forrædder: Bander,
som nys har fæstet Fod i Kongeriget?

Megan.

Tael! Hvorhen har J sendt den gale Konge?

Gloster.

Jeg har et Brev, fuldt af Formodninger;
det kom fra en, som fremmed' er for Sagen,
og ei fra nogen Fiende.

Cornwall.

Trædskhed!

Megan.

Segn!

Cornwall.

Hvor sendtes Kongen hen?

Gloster.

Til Dover.

Regan.

Hvorfor

eil Dover? Lød vi dig ei under Livsstraf —

Cornwall.

Hvorfor til Dover? — Svar paa dette først?

Gloster.

Jeg fastet er for Dyr; her er ei Flugt;

Jeg Kampen stride maa.

Regan.

Hvorfor til Dover?

Gloster.

For ei at see din grumme Kloe udribe

hans stakkels gamle Dine; ei din Søster

flaae Tiggerfloer i Herrens Salvede;

Ellig Storm, som han, med blottet Hoved, dæied'

i Nattens Mulm og Mørke, havde slaget

det vilde Storhav op i Him'ens Hvelving,

og slukt dens Lamper: Ja! den stakkels Olding

han afsvang selve Ugeirs-Skven Taarer.

Hvis Ulv hiin Midnat tuded' ved din Borgport,

du burde sagt: „Borgvægter, luf den ind!“

Alt Gruesomt smeltede' men jeg skal see,

at Havnens Vinge slaaer deslige Børn!

Cornwall.

Nei, see det skal du ei: — Mond' holder Stolen! —

I Støvet vil jeg træde dine Dine.

(Gloster holdes ned i Stolen, medens Cornwall udriver hans ene Øie, og træder paa det).

Gloster.

Hvo leve vil, indtil han bliver gammel,
han hjælp mig! — O gruesomt! — O I Guder!

Regan.

Det Lie leer ad hiint, lad det gaae med!

Cornwall

Hvis I seer Hævn —

En Tjener.

Holdt! Styr Jer, ædle Herre!

Jeg tjente Jer fra Barnsbeen af: men aldrig
har jeg end gjort Jer, bedre Tjeneste,
end nu jeg beder I vil styre Eder.

Regan.

Hvorledes, Slave!

Tjeneren.

Var I Skæg paa Hage,
da ruffed' jeg det nu.

(Cornwall drager Sværdet, og løber mod ham).

Hvad har I for?

Cornwall.

Ha, Uelsing!

Tieneren.

Du saa, kom an, og tag hvad Breven giver!

(Han trækker: de sagte; Cornwall saares).

Megan

(til en anden Tiener).

Giv mig dit Sværd! — En Træl sig saa for-
master!

(Hun griber et Sværd, og stikker ham bag fra).

Tieneren.

See mig! jeg døer! — Jarl! I har end eet Die,
at see ham straffet med. O! —

(Han døer).

Cornwall.

Men jeg staaer inde for, det seer ei meer. —

Ud, falske Jersls! — Hvor er nu din Glands?

(Han river Glosters andet Die ud, og kaster det
paa Gulvet).

Gloster.

Mundt om mig Nat og Nulm! — Hvor er
min Edmund?

Edmund! oppust hver Funke i Naturen,
for denne gruelige Daad at lønne!

Megan.

Korrædder! fort! du raaber paa din Kiende;

ham var det, som din Troelsøhed os reddet,
for ædel til at ynde dig.

Gloster.

Jeg Daare!

Saa Edgar er fleet Uret! — Milde Guder!
forlader mig hiin Synd, og ham velsigner!

Regan.

Gaaer, faster ham paa Dør, og lad ham lugte
sig til sin Vej til Dover! — Ædle Herre!
hvorlunde staaer det til? I blegner fast?

Cornwall.

Jeg fik en Bunde; sø'g mig, ædle Frue: —
Jag fort hiin blinde Skurk; — fast denne
Slave

paa Møddingen. — Regan, jeg bløder stærkt!
Det Saar kom ubeleiligt: — Ræk mig Haanden!
(Cornwall gaaer ud, ledet af Regan: —
Dienerne løse Gloster og lede ham ud).

Første Diener.

Jeg bryder mig ei om hvad Ondt jeg gør,
hvis denne Mand kan fare vel i Verden!

Anden Diener.

Saa fremt han lever længe, og omsider

faaer en naturlig Død paa Gøtteseng,
vil alle Qvinder vorde til Uhyrer.

Første Tjener.

Kom, lad os følge Jarlen, og faae Thomas
den gale Tigger til at lede ham;
hans Banviid siger ikke nei til Noget.

Anden Tjener.

Gaae du, jeg henter Hør og Eggehvide,
som jeg vil lægge paa hans blodige Dine.
Gud hielp ham! —

(De gaae ud ad forskjellige Sider).

F i e r d e A c t.

Første Scene.

Heden.

Edgar træder ind.

Edgar.

Ja! heller saadan ukiendt at foragtes,
 end føle sig foragt værd, og dog sinigres.
 Det ufleste, det meest forskudte Væsen
 i Haabet lever dog, og Frygt ei kiender.
 Fra Fryd til Sorgen gaaer en tornrig Stie,
 fra Sorg gaaer Wei til Fryd. Velkommen da,
 du tomme Luft, som jeg omfavner nu!
 den Stakkell, du har nedblæst til det Værste,
 han skylder dine Storme Ingenting. —
 Hvem der?

(Gloster træder ind, ledet af en Olding).

Min Fader? ledet som en Tigger?

O Verden! Verden! Verden!

Hvis Lyfkehiulets mægtige Omvæltning
ei fik os til at hade dig, da vilde
ei Livet bugne saa for Aar og Alder?

Oldingen.

O, min ædle Herre, jeg har været Forpæster
hos Jer, og hos Jeres Fader vel i fire Gnefe
Aar.

Gloster.

Gaa! gaa din Gang! Ja, gaa din Vej, min
Ven!

Din Vistand kan slet intet nytte mig;
dig kan den skade.

Oldingen.

Ik, ædle Herre! I kan jo hverken see
eller Stie.

Gloster.

Jeg har ei Vej; thi bruger jeg ei Dine.

Jeg snubled' da jeg saae. Tidt er vor Ringhed
vort Skjold og Værn, og selv vor Mangel vorder
vor Rigdom. — Ik, min Edgar! elskte Søn!

Du Maal for din bedragne Faders Harm!

Opleved' jeg, dig i min Favn at føle;
vil jeg lovprise, som jeg fik mit Syn!

Oldingen.

Hvad nu? Hvem kommer der?

Edgar (affides).

O milde Guder!

Hvo kan vel sige: „min Gud er den værste?“
min værre er end nogentid den var.

Oldingen.

Det er den stakkels Dreng, som er vanvittig.

Edgar (affides).

Og værre kan den vorde: værst den er ei,
saalænge man kan sige; „den er værst!“

Oldingen.

Hvor skal du hen, min Dreng?

Gloster.

Er det en Tigger?

Oldingen.

Ja!
hste, og dertil Tigger.

Gloster.

Han har dog nogen Gands, da han kan sigge.
I Gaar-Mats Stormen saae jeg sig en Stakkels,
som fik mig til at tænke, Menneſket
er kun en Orm: min Søn randt mig i Hu,
dog var mit Hierte den Gang knap hans Ben:
men siden har jeg faaet meer at vide:
Hvad Fluier er for overgivne Dreng
er' vi for Guderne: ihuel de staae os
for Moerſkabs Skyld.

Edgar (affides).

J Himle er det mueligt? —
 Af, kredløs Kunst, at spille Gief for Sorgen,
 og ærgre sig og den. — (hoit) Gudsfred! god Dag!

Gloster.

Er det den nøgne Dreng?

Oldingen.

Ja ædle Herre.

Gloster.

Gaa her mig, gaae din Wei; hvis du for min
 Styld

vil komme til os en Miilsvei herfra
 paa Dover-Wei, gior det for gammelt Venfkab
 og bring lidt Klæder til hiint nøgne Skrog,
 fom jeg vil bede om at lede mig.

Oldingen.

Af! Herre, han er jo fra Biid og Sande.

Gloster.

Ja; det er vor Tids Pest! Gal leder Blind!
 gior hvad jeg bad; hvis ei, gior hvad dig lyster;
 men først og fremmest gaae.

Oldingen.

Min bedste Høitidsklædning jeg ham bringer;
 fkee hvad der vil!

(Gæter).

Gloster.

Holla! du nøgne Røss!

Edgar.

Den Stakkels Thomas fryser. — (affides) Nu
forsvinder
min hele Gyglertunst!

Gloster.

Rom hid min Dreng!

Edgar (affides).

Dog end maa jeg den bruge.

(Høit).

Gud være dine milde Dine naadig!

De bløde jo?

Gloster.

Hør, veedst du Vej til Dover?

Edgar.

Ja, baade Stente og Leed, Risrevei og Gang-
stie. Folk har skræmmet den Stakke's Thomas fra
Brid og Sands: Gud frie hvert godt Menneske
fra den onde Mand: fem onde Mander har været,
i den Stakkels Thomas paa een gang: Bøllystens
Mand, Obidient: Tungsiindigheds-Kyrsten, Hob-
bid-dance: Tyve-Manden, Mabu: Morderaanden
Modo; og Klibbertigibbet, Manden for Brængen og
Grimasser, men som nu er faret i Fruerpiger og
Ternier. — Og nu Guds Fred, gode Herre!

Gloster.

Her, tag min Pung, du haardt hudflettede
af alle Himlens Svøber! Jeg er usel:
see, det gjør dig des lykkeligere.

S hse Himle, raader stedse saadan!
Lad vellyktdrukken, overdaadig Mand,
som trødser Eders Lov, og ei vil see,
fordi han føler ei, flux smage Svøben,
at Overflod kan gavmildt trindtom sprebes,
og hver faae nok! — Du kiender Dover: Egn?

Edgar.

Jo Herre!

Gloster.

Der staaer et Fjeld, hvis Hoved vidt fremraak,
i Dybet nedenfor sig roligt speiler:
Før mig blot hen til selve Brinken der,
saa skal jeg lette dig din Armods Byrde
med et Klenodie, jeg bærer hos mig:
derfra behøver jeg ei Peder meer.

Edgar.

Giv mig din Arm: jeg skal nok lede dig
(De gaae).

Anden Scene.

Foran Hertugen af Albaniens Borg.

Goneril og Edmund træde ind;
Hushovmesteren møder dem.

Goneril.

Velkommen Ridder! det mig undrer fast,
min fromme Herre drog os ei imøde: —
Nu, hvor er Hertugen?

Hushovmesteren.

Paa Morgen, Frue;
men aldrig saa jeg Nogen saa forandret;
jeg meldte ham, at Frankrigs Hær var landet;
han smilte: Jeg fortalte ham, I kom;
besværre! svarte han; og da jeg talte
om Glosters Troelsshed, og om hans Søns
udryste Trofasthed imod sin Herre,
da skieldte han mig for en Nar, og sagde,
jeg havde vendt det Brange ud: hvad meest
ham frænke Skulde, glædeligt ham synes,
og omvendt.

Goneril

(til Edmund).

Godt, saa gaae ei videre. —
Det er den Feigheds Aand, som Ingenting
 tør vove; han besegler ingen Volddaad,

naar han til Ansvar staaer. Vort Ønske, Edmund!
 vi fatted' undervejs, tør vorde opfyldt:
 Gik til min Broder; mynstre flux hans Hær,
 og træd i Spidsen. Jeg vil bytte Vaaben
 med min Gemal, og sætte ham ved Rokken.
 Hiin Tiener er vort sikke Mellembud.
 Snart hører I, saafremt I friste tør
 et Eventyr, hvor I skal vinde Prisen,
 en Elskerindes Bud.

(Hun giver ham en Hattedøse).

Vær denne; tavs!

Vsi Jeres Hoved! — Torde det Kys tale,
 opløstet' det din Aand til Himles Himle; —
 Forstaae mig: og lev vel!

Edmund.

I Dødens Skarer Eder!

Gouevil.

Hulde Gloster! —

(Edmund gaaer).

O hvilken Forskiel mellem Mand og Mand!
 Ja, dig er Kvinde Gunst og Elskov pligtig;
 min Daare er kun Voldgiæst i min Seng.

Huushovmesteren.

Her kommer Hertugen, min ædle Frue!

(Huushovmesteren gaaer).

Albanien træder ind.

R 2

Goneril.

Jeg var vel værd at gaae et Skridt imøde.

Albanien.

O, Goneril! I er ei værd det Støv,
den vilde Vind i Jeres Ansigt blæser. —
Jeg rædes for et Sindelag som Ederes:
Viid, den Natur, som agter ei sin Kilde,
kan ikke holdes inden egne Grændser:
Den Qvist, som skyder ud fra Fædre-Noden,
og Vandgreen vorde vil, skal visne hen,
og brat for Jernet falde.

Goneril.

Alt Nok! I valgte Jer en daarlig Text.

Albanien.

Hvad vilst og godt er synes slet for Slette:
Søe elsker Sølen. Stig, hvad har I øvet?
Tigre, ei Tøttre! sig, hvad har I øvet?
En Fader, en ærværdig, sølvgraa Olding,
hvis Haand selv Visrn ærbødig havde stikket,
har I Uhyrer, Dievle, gjort vanvittig!
Og sig en Udaad taaltes af min Broder,
en Mand, en Prinds, af ham saa rigt begavet!
Ja, sender Himlen brat ei Breder: Engle
med Svæber over slige fule Synder,
Giv Agt:

da Mennesker hinanden vil opæde,
som Dybenes Uhyrer!

Goneril.

Qvindefarl!

Til Slag kun duer din Kind, til Spot din Wande!
Du har ei Dine i dit Hoved, til
at skielne Skam fra Ere; ei du veedst,
kun Daarer ynke Middingen, man straffer,
før han det Onde gjør? — Hvor staer din
Tromme?

Franst Blodflag vaier i vort søvnige Land;
høit under Hielm og Brynie ædsker dig
din Banemand til Kamp; imedens du,
Dydsprædikant! bag Ønen raaber: „Åh!
hvi gjøre de mig sligt?“

Albanien.

Rom, speil dig, Satan!

Siels Grimhed flæder selve Dæmle ei
saa græsfeligt, som Qvinder.

Goneril.

Ulle Taabe!

Albanien.

Banarening! Skifting! blues! og fordrei ei
dit Ansyn til en Trolde! Stod det mig an,
at disse Hænder lystrede mit Blod,
da lysted' det dem vel, dit Kied at slide

fra dine Been: — men, est du skændt en
 Dievel,
 er Qvindestabning dog dit Skjold og Bærge.
 Coneril.

Eia, min tappre Helt!

Et Bud træder ind.

Albanien.

Hvad bringer I?

Budet.

Et Søraebud om Hertug Cornwalls Død;
 En Tiener dræbte ham, just som han udreev
 den gamle Glosters Dine.

Albanien.

Glosters Dine!

Budet.

En Svend, som var fra Barnsbeen i hans Brød,
 af Medynk rørt sig satte mod hans Bærk,
 og drog sit Sværd imod sin høie Herre;
 som vreed nu styrted' frem, og dræbte ham;
 men fik derved et farligt Saar, som siden
 hans Hælsoet blev

Albanien.

Det viser, I er til,

I Dommere histoppe! at vor Brøde
 saa flur I revje! — Men, o, arme Gloster!
 det andet Die' har han ogsaa mistet?

B u d e t.

Ja begge, Eders Høihed. — Dette Brev
udkræver hurtigt Svar, min ædle Frue!
det er fra Eders Søster.

G o n e r i l (affides).

Saa vidt godt;

men hun er Enke, har min Gloster hos sig;
thi kan min drømte Himmel let nedstyrte
paa mit forhadte Liv. — Fra anden Synspunkt
er dette Bud ei godt. — Jeg strax vil svare.

(Gaaer).

A l b a n i e n.

Hvor var hans Søn, da man reed ud hans Dine?

B u d e t.

Reist hid med hendes Raade.

A l b a n i e n.

Her han er ei.

B u d e t.

Nei, jeg har mødt ham paa Tilbagereisen.

A l b a n i e n.

Og veed han denne Udaad?

B u d e t.

Fuld vel; det var just ham, som gav ham an,
og drog fra Hiemme, for at give Hammen
des større Raaderum.

Albanlen.

Jeg lever, Ølster!
 Din Troestab mod din Konge skal jeg lønne,
 og hæve dine Dine. — Følg mig, Ven!
 Og sig mig fuld Besteed om hvad du veedst.
 (De gaae).

Tredie Scene.

Den franske Leir ved Dover.

Kent og en Ridder træde ind.

Kent.

Veed I, hvi Frankrigs Konge nys drog hjem
 saa hovedfulds?

Riddersmanden

Der ulmed i hans Stat et Mytterie,
 som først, da han drog bort, sit Hoved reiste:
 Saa megen Fare spaaer det Land og Rige,
 at det har anraabt om sin Konges Hiemkomst,
 som høist nødvendig.

Kent.

Hvem har han overladt Hærfører: Staven?

Riddermanden.

Marfalk af Frankrig, Herren af Le Fer.

Rent.

Bevægede Jeres Brev Dronningen til noget
Tegn paa Sorg?

Riddermanden.

Hun tog og læste det, mens jeg stod hos:
og stunddom randt en mægtig Taare ned
ad hviden Kind; hun syntes Dronning over
sin Sorg, skøndt oprørt stræbte den at herffe
som Konge over hende.

Rent.

Saa rørtes hun?

Riddermanden.

Ja; men til Brede ei;

Sorg streeb med Taalmod om, hvem af dem begge
der gjorde hende favrest. I har seet

Regn midt i Soelstin: — hendes Smil' og
Taarer

en Mai-Dag ligned': hine salige Smile,
som legede paa hendes modne Læber,
ei syntes fiende Giesterne, som vare
i hendes Dine, og som skildtes fra dem
liig Perler dryppende fra Diamanter: —

Kort: Sorg blev Skønheds Mynster, dersom alle
den flødte saa.

Kent.

Gav hun jer intet Spørgemaal?

Riddermanden.

To gange hævede hun Navnet: „Fader,“
med dybe Suf' op fra det trykte Hierte;
hun raabte: „Søstre! Qvinders Skændsel!

Søstre!

Kent! Fader! Søstre! hvad? i Storm og Nat?
Er Medynk uddød da?“ — og derpaa regned'
det hellige Band fra hendes Dines Himle;
da drukned' hendes Skrig; og ud hun styrted',
for ene med sin Hiertesorg at være.

Kent.

Ja, det er Stierne, de høie Stierne,
som ordne vor Natur, hvor kunde ellers
et Vatepar vel avle sigt et Kuld,
saa høist forskielligt? — Gaae I hende siden?

Riddermanden.

Nei.

Kent.

Var det før Kongens Hiemfart?

Riddermanden.

Nei, først efter.

Kent.

Godt! Den betrængte Lear er her i Staden:
I sine lyse Timer tidt han mindes,

hvorfor vi droge hid, og ingenslunde
vil han sin Datter see.

Riddermanden.

Hvi saa?

Kent.

Saa svar
er Skamfuldhedens Rægt: hiin Haardhed, som
berøved' hende hans Velsignelse,
jog hende fra sin Ret til fremmed Land,
gav to Uhyre Døttre hendes Arvrod, —
alt dette stinger, giftige Braade liig,
hans Hjerte saa, at brændende Undseelse
ham fierner fra Cordelia.

Riddermanden.

Staffels Herre!

Kent.

Ha' I e' hørt til Cornwall og Albanien?

Riddermanden.

Jo, deres Hære drage hid.

Kent.

Vel! Jeg vil bringe Jer til Lear, vor Konge:
vær I hans Følgesvend, en vigtig Marsag
maa en Stue indhylle mig i Mørke,
saasnart jeg fiendes ret, skal I ei angre,
I gjorde mit Vækkendiskab. Nu jeg beder,
at I vil følge mig.

(De gaar).

Fjerde Scene.

Et Telt i den franſke Leir.

Cordelia træder ind, fulgt af en Læge
og Krigsmænd.

Cordelia.

Det er ham, nu nylig ſaae man ham,
ſom vild ſom oprørt Hav: høit jublende,
bevandt med frodig Huulrod, Ager-Ukrudt,
Eſkarntyde, Nelder, Bregner, Gjøgeblomſter,
ſamt Klinte og hver Urt, ſom vildt groer op
i Kornets Skød. — Send ud en Trop: ſøg i
de øie bevoxne Marker trindt omkring,
og bring ham til os.

(En Høvding gaaer).

Sig, formaaer din Kunſt
at kalde flygtet Sands tilbage? Hielp ham,
og tag til Løn alt hvad jeg har paa Jorden!

Lægen.

Der gives Midler, Ederſ Majestæt:
Naturens Koſtermoder det er Hvile;
den mangler han: til at fremkalde den
er mangel virkſom Urt, hvis Kraft formaaer
at lukke ſelve Sorgens Die til.

Cordelia.

O! alle I høitpriste Underblomster,
 I dugte Kræfter udi Jordens Skød,
 opspirer ved min Graad! Virk med, og afhielp
 den ædle Oldings Nød! — Søg! søg ham flux,
 før egenraadig Banviid lægger Haand paa
 et Liv, berøvet fast hvert Opholdsmiddel!

Et Bud træder ind.

Budet.

Jeg bringer Eders Høihed Tidende,
 at Bretlands Hære drage hid imod os.

Cordelia.

Det vidste vi: og vores Magt staaer rede,
 og venter dem. — O dyrebare Fader,
 det er din Sag jeg agter nu at føre!

Derfor, o store Franfrig!

har mine Klager, mine Taarer rørt dig!
 Ei Stolthed reiser Banneret til Slag,
 kun Omhed, og vor gamle Faders Sæg;
 Gid snart jeg høre fra ham eller see ham!

(De gaae).

Femte Scene.

Bærelse i Glosters Borg.

Regan og Huushovmesteren
træde ind.

Regan.

Men staar min Broders Hør i Marken?
Huushovmesteren.

Ja.

Regan.

Og drog han selv i Spidsen?
Huushovmesteren.

Saaer nødig:

Nei; da er Jeres Søster bedre Krigsmand.

Regan.

Hør, talte Edmund ei med Jeres Herre?
Huushovmesteren.

Nei, Eders Naade.

Regan.

Hvad kan min Søster skrive til ham om?
Huushovmesteren.

Jeg veed ei, Eders Naade!

Regan.

Det er vist,

han drog herfra i vigtigt Erinde.

Det var stor Fæll, at lade Gloster leve,
 da først man havde stunget ud hans Dine.
 Hvert Hierte væbnes mod os, hvor han kommer;
 jeg mener, Edmund drog herfra, af Medynk
 med hans Elendighed, for at udslukke
 hans dunkle Livslys, og derhos at speide
 vor Fiendes Tal.

Huushovmesteren.

Jeg maa nødvendig efter ham med Brevet.

Regan.

I Morgen gaaer vor Hær i Marken, bliv her;
 thi Veien farlig er.

Huushovmesteren.

Det tør jeg ei:

Min Frue har mig strængt sit Bud indskærpet.

Regan.

Hvi skriver hun til Edmund? Kunde I
 ei rygte Sagen mundtlig? næsten troer jeg —
 jeg veed ei hvad? — Du skal faae Tak og
 Gunst;

lad mig blot brække Brevet.

Huushovmesteren.

Nei, før vil jeg —

Regan.

I veed, min Søster elsker ei sin Husbond;
 det er jeg vis paa: da hun var her sidst,

Hun fasted' saare indholdsrige Bli
 og Elfkovs-Diefast til Ridder Edmund;
 I er den troe Svend hos hende, veed jeg.

Huushovmesteren.

Jeg, ædle Frue?

R e g a n.

Jeg siger det jeg veed: jeg veed, I er det;
 derfor jeg raader Jer: mærk vel: min Husbond
 er død: viid, Edmund enig er med mig,
 og passer sig vel bedre til min Haand,
 end Eders Frues: — Slut Jer nu til Resten.
 Saasnart I træffer ham, da giv ham dette;
 og laaner Eders Frue Jer sit Dre,
 bød hende da at komme til sig selv lidt.
 Og far nu vel!

Seer I hiin blinde Niding, viid da: han
 faaer Guld og Gunst, som giver ham sin Rest!

Huushovmesteren.

Jeg ønsked' at jeg traf ham, for at vise,
 hvis Sag jeg følge vil.

R e g a n.

Farvel, min Ven!
 (De gaae).

Siette Scene.

Egnen om Dover.

Gloster træder ind, ledet af Edgar,
der er klædt som Bonde.

Gloster.

Naar komme vi da op til denne Fjeldtop?

Edgar.

Vi klavre opad nu! Ei! hvor vi stræbe!

Gloster.

Mig tykkes Grunden flad.

Edgar.

Nei, rædsom steil.

Eys! Kan I høre Havet?

Gloster.

Nei, i Sandhed!

Edgar.

Saa flyves ogsaa Jeres andre Sandser
af Jeres Dines Smerte.

Gloster.

Meget muligt.

Din Røst forandret synes mig; du taler
med bedre Mand og Udtryk nu end forhen.

Edgar.

J tager mægtig Feil: paa Dragten nær,
er Jeg i Alt den gamle.

Gloster.

Dog tykkes mig, du taler bedre for dig.

Edgar.

See saa; nu er' vi der: Staae her! — Hvor
vildsomt

og svimmelt, at see ned i slig en Dybde!
Biergravnene og Raagerne, som sværme
om Klippens Væstested, see ud som Fluer;
hist halvveis nede hænger Een, som sanker
Biergfennikel: Hu! rædsomme Haandtering!
Mig synes han ei større end sit Hoved;
de Fiskere, som gaae paa Odden, ere
saa smaa som Muus; hiin Orlogsmænd for
Anker

formindskes til en Golle, og hans Golle
til liden Bøie, som man knap kan sene.
Selv Havets Brændinger, imens de bruse
hen over de utællelige Steenlag,
saa høit ei høres. — Jeg seer meer ei ned,
thi ellers blev det sort for mine Øine,
og svimlende jeg hovedfulds nedstyrtet.

Gloster.

Stil mig, hvor nu J staaer!

Edgar.

Ja, ræk mig Haanden:

Nu er I ingen Gud fra selve Dynten.

For Alting under Maanen gjorde jeg
ei Lustspring her!

Gloster.

Slip nu min Haand. — Her, Ven!
er end een Dug; i den er en Juveel,
nok værd at fattig Mand den tager. Guder
og gode Mander i din Haand den signe! —
Gaae nu; siig mig Farvel; og lad mig høre,
dig gaae.

Edgar.

Nu, saa Farvel!

(Gader som han gaaer).

Gloster.

Uf ganske Hjerte!

Edgar.

Saa leger jeg med hans Fortvivlelse,
blot for at læge den!

Gloster.

I høre Guder!

Her byder jeg god Nat til denne Verden;

For Eders Dine Fæster jeg taalmodig

mit svare Kors; formaæde jeg at bære

det længer uden Knur mod Eders høie Raad,

mit dunkle Livs-Lys skulde da faae Lov
at brænde ud til Enden! — Lever Edgar,
O, da velsigner ham! — Nu Ven! Farvel!

(Han springer og falder udstrakt til Jorden).

Edgar.

Gaaer J? — Farvel da! — Dog forstaaer jeg ei,
hvor Had til Liv kan plyndre Livets Skat,
naar Livet villigt giver sig til Priis!
O! var han, hvor han tænkte, var det ude
med al hans Tanke. —

(Høit).

Er der Liv i Jer?

Hei! Holla! Ven! Hør gode Herre! tael! —

(Affides).

Sa, sandelig han kunde døe saaledes: —

Dog see, han lever op: Hvad er J, Herre?

Gloster.

Gaae bort, og lad mig døe!

Edgar.

Hør, varst du andet
end Spindelvær, end Snug og bare Lust,
saa havde slikt et Fald saa mange Favne
dig knuset som et Æg: men see, du aander;
har Tyngde, bløder ei, er karst, og taler. —
Ei ti Stormaster rakke til hiin Høide,

Hvorfra du lodret dig nedstyrtede.

Dit Liv er et Mirakel. — Tael end eengang!

Gloster.

Men faldt jeg, eller ei?

Edgar.

Du faldt fra dette Kridtbiergs Rædselstinde:

See op i Veiret: Lærken kan ei sines,

dens Hvirvler høres ei saa høit; see op kun!

Gloster.

Bre mig! jeg har ei Dine. —

Er da Elendighed den Fordeel røvet

sig selv at ende? Det var dog en Trøst,

naar Uselhed Tyrannens Blodtørst stuffed,

og giekkede hans stolte Villie.

Edgar.

Kom, giv mig Eders Haand: — op! — saa — hvor
gaaer det?

J føler Jeres Been? J staaer.

Gloster.

Desværre!

Edgar.

Det overgaaer al Menneskeforstand. —

hvo var hiint Væsen, som paa Klintens Tinde
gik fra Jer?

Gloster.

En elendig stakkels Tigger.

Edgar.

For mig hiftede signede dets Dine
to Maaner, tusind Næser havde det,
Eumensnoede Horn, dets Ryg, liig Havet, bølged:
en ond Mand var det; thi, lyksalige Fader,
tro, at de reneſte blandt Guderne,
hvis Almagt ſtraaler herligt i vor Almagt,
har freſt dig!

Gloster.

Nu erindrer jeg det grant;
fra nu af vil jeg taalig bære Modgang,
indtil den raaber ſelv: „Nok! Nok! nu dse!“
Det Væſen, ſom J ſaae, antog jeg for
et Menneſke; det pl ied' tidt at nævne
den onde Mand: det førte mig did op.

Edgar.

Pat Haab og freidigt Mod. — Men hvem er
der?

Pea r træder ind, vildt ſmykket med Blomſter,
Guld Sande og Samling funde aldrig ſmykke
ſin Eier ſaadan ud!

Pea r.

Nei, de kunne ei frumme et Haar paa mit
Hoved for Myntning: jeg er Kongen ſelv.

Edgar.

O! Gyn, ſom farer giennem Marv og Been!

Lear.

Naturen er Kunstens Mester i denne Henseende.
— — Der har I Jeres Haandpenge! — Den
Knægt haandterer sin Bue, som skulde han
skræmme Fugle fra Vblegaarde. — Spænd mig
den endnu en god Alen høiere! — See der —
see der — en Muus! Tys! Tys! dette Stykke
ristede Ost gaaer det vel an med. — Der lig-
ger min Vanserhandfke: — jeg vil prøve den
paa en Riæmpe. — Du frem med de rustne
Stridsører! — Ha! herlig fløist du min Graas-
falk! — I Middelpunkten! — I Middelpunk-
ten! — Holla! giv Ordet!

Edgar.

Bild Konning!

Lear.

Først!

Gloster.

Jeg kender hiin Røst.

Lear.

Ha! Goneril! — med et hvidt Skæg! —
De klappede mig som en Skødehund; og fortalte
mig, jeg havde hvide Haar i mit Skæg, førend
de sorte pippede frem. — De sagde Ja og Nei
til alt hvad jeg sagde! Ja og Nei paa eengang
er af det onde. — Da Regnen eengang kom til at

gøre mig dyngvaad, da Natte-Stormen fik
Tænderne til at klappre i min Mund, og da
Tordenen ikke vilde tie, fordi jeg bød den det,
da fælte jeg dem paa Tænderne; da saae jeg dem
i Hiertet. Eia! de ere ei Folk, som staae til
Troende; De sagde mig, jeg var Alt hvad det
skulde være; det er Løgn; jeg har intet Sværd-
brev og er ei Kufrie!

Gloster.

Hiin Stemmes Lyd jeg mindes, det er dog
ei Kongen?

Lear.

Jo, fra Top til Taa en Konge!
Seer jeg blot mørkt, da hæver Underbanen:
Hiin Mand benaader jeg: Hvad var din Brøde? —
„Skisrlevnet.“ —

Du skalst ei døe! Døe for Skisrlevnet? — Al-
drig!

Blodskierten gjør det, og Guldbillen beler
ret for mit Ansigt.

Utugt, bær Frugt! thi Glosters Slegfredsøn
sin Fader bedre var end mine Døttre,
i Kydske Lagner avlede.

Raes, Vellyst! fri og frank paa Torv og Gade;
thi jeg har dyre Tider nu paa Krigssolk!
Agt paa hiin Edelsrues Smilken!

Spaaer hendes Blik ei Rydsfheds Sneer i Varmen?
 Hun brammer med sin Dyd, slaaer Diet ned,
 ved Lustens Navn at høre.

Ei Maaren eller vælig Hest gaaer til det
 med groadigere Brunst.

Fra Beltestedet ere de Centaurer,
 skiondt over det aldeles Qvinder.

Men ned til Beltet, der er Guders Rige;
 derunder Dievles: — Der er Helved, Mærke,
 der er Svovelspølen, Brand, Skoldhede, Stank,
 Fortærelse; — fy! fy! fy! Pah! Pah! Giv
 mig to Lod Desmer, gode Apotheker, til at for-
 fridske min Indbildningskraft med: der har du
 Penge for det.

Gloster.

O lad mig kysse denne Haand:

Lea r.

Lad mig først vidste den af: den lugter liget.

Gloster.

O du Naturens edelagte Værk! —
 Saa skal den store Klode tæres hen
 til Intet! — Kiender du mig ikke mere?

Lea r.

Jeg husker dine Dine meget godt. Skæler
 du ad mig? — Nei, nei, brug kun alle dine

Rinster blinde Kierlighed's Gud, mig skal du ei
faae i dit Garn. — Læs een gang denne Uddæd-
ning: giv blot Agt paa Trækkene i disse Bogs-
staver!

Gloster.

Var end hvert Træk en Soul: jeg saae dog intet!

Edgar.

Jeg vilde ei faae Bliid til dette Angte; —
jeg seer det talte Sandt: mit Hjerte brister.

Lear.

Læs!

Gloster.

Hvordan? med tomme Dienlaage?

Lear.

Aha! Er det saaledes fat med Jer? I har
ingen Dine i Hovedet, ingen Venge i Pungen?
Jeres Syn er tungt; Jeres Pung er let: Og
dog seer I hvordan Verden gaaer.

Gloster.

Jeg seer det fælende.

Lear.

Hvad! Est du gal? Et Menneske kan see
hvordan Verden gaaer, uden Dine. See med
dine Øren: see hvor hiin Dommer giennemheg-
ler hiin Smaatvo. Giv nu Agt; aabne dine
Øren! Plads vexlet! fix far; Pst! hvem er nu

Dommeren? hvem er Tyven? — Har du seet
en Bondes Fæhund gise ad en Tigger?

Gloster.

Ja, ædle Herre.

Peer.

Og det Staffels Skrog løbe for Riiteren?
der kunde du skue Magtens store Billeder: En Fæes
hund lystres, naar den har Bestalling. —

Du lumpne Bøddel, hold din blodige Haand:
hvi pidsker du hiin Skisge? pidsk dig selv!
Du brænder efter selv at bruge hende
til Broden, du hudfletter hende for.
See! Magerkarlen dømmes Stielm til Galgen. —
Gaiennem Pialter sees Smaaseil grant;
men Maar og Sobel skuler Alt. Rust Synd
i gylde Plade: Metferds stærke Spyd
i Stykker mod den springer: væbne den
med Pialter, og et Straa den giennemstinger.
Slet Ingen synder: ingen, ingen, siger jeg;
jeg giver dem Bestalling: Høst, min Ven!
at jeg har sagt dig dette: jeg, hvis Magt
kan laase Lovens Mund. Skaf dig Glar:Vine,
og litz et Trog af Statsmand, lad som seer du

de Ting, du sinner ei. — Nu, nu, nu, nu:
 Træk mine Støvler af; — stærkt! stærkt! See
 skadan!

Edgar.

O Sandheds Lynglimt midt i Vildheds Mulm!
 Forstand i Vanvid!

Lea r.

Hvis du vil begræde
 min Skiebne, maa du tage mine Dine.
 Jeg kender dig ret godt: dit Navn er Gloster:
 taalmodig maa du lide: grædende
 vi kom til Verden. — Flur som Livets Lys
 vi skimte, hyle vi og skrige, veedst du: —
 Nu vil jeg præke for dig; laan mig Dre!

Gloster.

See over denne Dag!

Lea r.

Naar som vi fødes,
 da græde vi, fordi vi ere komne
 paa denne store Skueplads for Narre; —
 duer denne Puld? — Det var en herlig Krigslist
 at stoe med Hildt en Trop af Rytterheste:
 det vil jeg prøve: og naar saa jeg lister
 mig bag paa disse mine Svigersønner,
 saa myrd, myrd, myrd, myrd, myrd, myrd!

En Riddersmand træder ind med Følge.

Riddermanden.

Der er han! lægger Haand paa ham; men varligt.
O! Eders dyrebare Datter, Herre —

Lear.

Ha! Ingen Hielp? Hvad? Er jeg fangen Mand?
Nu sandelig, jeg er Fortunas Hofnar! —
Behandl' mig godt; I skal faae Løsepenge.
Skaf mig en Løge strax; thi man har hugget
mig ret i Hiernen her.

Riddermanden.

I skal faae Alting.

Lear.

Glet ingen Vistand? Jeg i Kredsen ene?
Ha! dette smelte kan en Mand til Taarer,
og faae ham til at bruge sine Dine
som Sprøiter til at dæmpe Have = Støvet
i Sommertørken!

Riddermanden.

O, min ædle Herre! —

Lear.

Rast som en Brudgom vil jeg døe: Ei sandt?
Ja lystig vil jeg være; kom, jeg er Konge?
Veed I vel dette, tappre Ridderesmænd?

Riddermanden.

I Konge er og Herre, vi adlyde.

Lea r.

Saa er der Liv i Spillet! — Men vinde I det, saa skulle I dog bruge Jeres Been for det. Puds! Puds! Puds!

(Han løber ud; Følget iler efter ham).

Ridder s m a n d e n.

Et Syn, høist sorgfuldt selv hos uflest Tigger;
men ikke at beskrive hos en Konge!

Du har een Datter, der Naturen løser
fra den Forbandelse, de trende have
bragt over den.

Edgar.

Hil Eder, holde Ridder!

Ridder s m a n d e n.

Sat Jer i Korthed, Ven! hvad vil I mig?

Edgar.

I veed ei, om man venter snart et Slag?

Ridder s m a n d e n.

Jo, det er vist og velbekendt. Det veed
hver som har Øren.

Edgar.

Med Forlov, Hr. Ridder:
er Fiendens Magt os nær?

Ridder s m a n d e n.

Nær, og i Marsch; hver Stund kan vi nu vente
at sene Kiernen af den.

Edgar.

See, det var Alt: jeg takker, ædle Herre.

Riddersmanden.

En særskildt Grund vor Dronning fængsler her;
men hendes Banner vaier alt i Marken.

Edgar.

Hav Tak, Hr. Ridder!

Gloster.

Naaderige Guder!

tag Liv og Nåde fra mig, for igien
min onde Engel frister mig at døe,
for det er Eder's Bud!

Edgar.

Vel bedet, Fader!

Gloster.

Nu, gode Herre, hvem er J?

Edgar.

En fattig Mand, giort tam ved Lykkens Svøbe;
hvem Sorg i Fordumstiid, som ogsaa nu,
gior riig paa Medynk. Giv mig Eder's Haand,
jeg leder Jer til Herberg.

Gloster.

Hiertens Tak;

Guds Godhed og Belsignelse belønne
Jer tusindfold!

Huushovmesteren træder ind.

Huushovmesteren.

En priislyst Fredløs! lykkelige Fund! —
Dit blinde Hoved skabtes til at vorde
min Lykkestige. — Gamle Landsforræder,
befal dig Gud i Vold; det Sværd er draget,
som dig skal fælde!

Gloster.

Lad din Vennehaand
nu være stærk!

(Edgar sætter sig til Modværg).

Huushovmesteren.

Hvad! frække Bonde! tør
du værne om en Landsforræder? Fort!
at ei hans Vanhelds Gøet din Lykke smitter.
Fort! slip hans Arm!

Edgar.

Jeg slipper den ikke, gode Herre! saa skal der
mere til.

Huushovmesteren.

Træl! slip ham, eller du est Dødsens!

Edgar.

Gode Herre, gaae I den Vej, I kom fra,
og lad fattige Folk gaae med Fred. Havde Stors-
fryderie kundet skræmme Livet af mig, var det nok
blevet en fiorten Dags Tid kortere. Naa, hold
Jeres Fingre fra den gamle Mand! Bliv paa

Feres eget, og tag Jer Vare; ellers prøver jeg, hvad der holder lænast, Feres Pandebraff eller min Knippel. Jeg snakker reent ud af Posen med Jer.

Huushovmesteren.

Bort, Mondelømmel!

Edgar.

Jeg vil stange Feres Tænder, gode Herre, kom an! Jeg bryder mig ikke en Snuus om Feres Fægtemester = Kunster.

(De sægte, Edgar fælder ham.)

Huushovmesteren.

Træl! du har dræbt mig: — tag min Pung du Niding!

Hvis vel du fare vil, da jord mit Liig,
og giv det Brev, du finder i min Lomme,
til Edmund, Jarl af Gloster; søg ham op
i Bretlands Hær: — O brad, uventet Død!

(Han dør).

Edgar.

Jeg kiender dig, skurkfagtige Haandlanger!
saa villig Slave for din Frues Laster,
som Ondskab ønske kan.

Gloster.

Hvad! er han død?

M

Edgar.

Sid ned, og hvil Jer, Fader! —
 Lad see hans Lommer: Brevet, som han nævned',
 kan muligt tiene mig. — Der ligger han;
 det smelter mig kun, at jeg blev hans Bøddel. —
 Lad see: — Brist gode Segl, og dadl os ei,
 du strænge Sædelærer! For at see
 vort Fiendes Sindelag, hans Bryst vi aabne;
 hans Brev at aabne, er dog meer uskyldigt.

(Læser.)

„Kom vore gienfærdige Fæder i Hu; I faaer flere
 end een Leilighed til at rydde ham af Veien; hvis
 det kun ei mangler Jer paa god Villie, vil Tiid
 og Sted tilbyde sig i Overflødighed. — Vi ere ei
 et Haarsbred videre, dersom han vender hjem, som
 Seierherre. Da er det mig, som er Fange, og
 mit Fangehuus hans Seng. Frels mig fra dens
 ækle Hede, og tag hans Plads til Løn for Jeres
 Umag!

Jeres (jeg ønskede at kunne sige) Hustru.

Jeres hengivne Tienerinde

G o n e r i l."

O, Kvinde: Attraaens grændseløse Rige! —
 En Plan mod hendes gierne Huusbonds Liv,
 og det, for at tilbytte sig min Broder! —

I denne Sandgrav vil jeg kule dig,
 vanhellige Mellembud for mordisk Belyst;
 I Tidens Fylde dette Skiændselsbrev
 jeg Hertugen, hvis Liv man tragted' efter,
 for Dine holde skal: Ham skal det baade,
 at jeg din Nidings Død og Jdræt kan forraade.

(Edgar flæber det døde Legeme ud)

Gloster.

Forrykt er Kongen: — hvor min Sands er grusom!
 End staaer jeg opreist, og kan veie grant
 min Sorrigs hele Vægt! — Var jeg vanvittig,
 da skildtes min Bevidsthed fra min Qual;
 Ussindighed tog bort den heedske Ralf
 fra Sorgens Læbe!

(Edgar kommer tilbage.)

Edgar.

Giv mig Jeres Haand:
 Hernt tøffes mig, jeg hører Trommen hvirvle.
 Kom, Fader; til en Ben jeg vil Jer bringe.

(De gaae).

Syvende Scene.

Et Telt i den franſke Leir

Lear, sovende paa en Seng. En Læge,
Riddere og Følge; Cordelia
og Kent træde ind.

Cordelia.

O, ædle Kent! hvor kan jeg nogentiid
din Godhed lønne! Al, mit Liv vil vorde
for kort dertil, min Rigdom alt for fattig!

Kent.

Ei at miskjendes, er mig meer end Løn nok.
Alt, hvad jeg har Jer meldt, er nogen Sandhed;
ei meer; ei mindre.

Cordelia.

Paatag bedre Klæder:

Den Dragt, du bærer, er et Sörgeminde
om hine onde Timer. Læg den af!

Kent.

Forlad mig, Eders Naade!
at vorde kjendt nu, skade vil min Plan:
Min Løn det være, at I ei mig kjender,
før jeg og Tiden raadeligt det finder.

Cordelia.

Vel! skee da Geres Willie, ædle Ridder.

(Eil Lægen.)

Hvor staaer det til med Kongen?

Lægen.

End han sover.

Cordelia.

I naaderige Guder,

O, læg hans knuste Hjertes store Bunde!
og stem til Samklang de forstemte Strenger
i denne Oldings Viid, som Varn er vorden.

Lægen.

Lillader Eders Majestæt os nu
at vække Kongen? han har sovet længe.

Cordelia.

Spørg Eders Kunst herom, og handle saa,
som Eder visest tykkes. — Er han paaflædt?

En Riddersmand.

Ja, Eders Naade, i hans dybe Søvn
har vi iført ham anden Klædedragt.

Lægen.

Ver hos, naar vi ham vække, ædle Frue;
jeg tvivler ei, at jo hans Sind er roligt.

Cordelia.

Velan!

Lægen.

Behag lidt nærmere at træde. —

Lad Strængeleget høiere nu klinge!

Cordelia.

O, elskte Fader! — Sundhed! hæng din Kraft
paa mine Læber, og lad dette Kys
udslette al den Sorrig, mine Søstre
har lagt paa dit ærværdige sølvgraa Hoved!

Kent.

O ædle, hulde Dronning!

Cordelia.

Ja, om aldrig
du deres Fader varst, hiint Alders: Sne
dog havde ædsket Medynk! Var sligt Hoved
at støde ud i Kamp mod Nattens Storm,
at sætte blot for Himlens Tordenfiler,
i Sigtet og i selve Slagene
af Tordenstraalen. Ak, Ulykkelige!
med denne tynde, sølvgraa Hielm, du drogst
i Strid mod Nat og Mulm: min Fiendes Hund,
og havde den end bidt mig, skulde ligget
i hiin Nat bag min Døn; og arme Fader!
du nødtes til at tye til Skiul blandt Dyr,
blandt Nattersøvere, paa uselt Etraa!
O, Vee og Jammer! Det er Underværk,
dit Liv og din Fornuft ei sammen sluktes. —
Han vaagner, tael til ham.

Lægen.

Nei, Eders Naade,
Hvis I vil gjøre det, det er det bedste.

Cordelia.

Hvor staaer det til, min Herre og min Konge?
Hvorlunde lider Eders Majestæt?

Lear.

Det er ei Ret, I tage mig af Graven: —
Du est en salig Siel: men jeg er spændt paa
et Hiul af Gld, som mine Taarer skolde
liig smeltet Blye.

Cordelia.

O, kiender I mig, Herre?

Lear.

Jeg veed, I er en Mand; — naar døde I?

Cordelia.

Ik! vidt, vidt end fra Samling!

Lægen.

Han er knap vaagen; und ham Noe en Stund.

Lear.

Hvor var jeg da? Hvor er jeg? — Favre Dags-
lys!

Ga, man har grueligen frænket mig. —
Jeg døde vist af Medynk ved at see
en anden lide sligt. — Jeg veed ei hvad jeg siger. —
Jeg tør ei sværge, denne Haand er min: —

lad see: dog jo, jeg føler denne Naal.
 Jeg vilde give meget til jeg vidste
 hvordan det egentligen har sig med mig.

Cordelia.

O Herre! see paa mig,
 læg Eders Faderhænder paa mit Hoved
 velsignende! — Nei! — Nei! I maae ei knæle!

Lear.

Jeg beder Jer, driv ikke Spot med mig:
 jeg er en svag omhiertet, gammel Mand,
 de fire Snese godt: og sandt at sige,
 saa er jeg bange for jeg er ei rigtig. —
 Jeg skulde kjende Jer og denne Mand;
 dog er jeg uris om det; thi jeg veed ei,
 hvad Sted jeg er paa; og al Sands jeg har,
 forslaaer ei til at huse disse Klæder;
 ei heller veed jeg, hvor jeg laae i Nat;
 lee ikke ad mig; men saasandt jeg lever,
 troer jeg, at denne Edelsfrue er
 mit Barn Cordelia.

Cordelia.

Ja, ja det er jeg.

Lear.

Er Eders Taarer vaade? Ja i Sandhed!
 O græd ei! — hvis I har Forgift til mig,
 saa vil jeg gierne drikke den. Jeg veed nok,

J holder ikke af mig: Eders Søstre
 har frænkét mig, saavidt jeg kan erindre;
 de havde ingen Grund: J har dog nogen.

Cordelia.

Nei ingen, ingen Grund!

Lear.

Er jeg i Frankrig?

Rent.

J Eders eget Rige, ædle Herre!

Lear.

Bedrag mig ei!

Lægen.

Vær trostlig, ædle Dronnings

J seer hans vilde Raserie er dæmpet,
 dog farligt er det end, ham at opklare
 den Tids Tildragelser, han ei kan mindes;
 leed ham gaae ind, og lad ham nyde Ro,
 indtil hans Sind har sadt sig lidt endnu.

Cordelia.

Behager Eders Høihed at gaae ind?

Lear.

Vær over med mig: hør nu; glem og tilgiv:
 jeg er jo gammel, og gaaer fast i Barndom.

(Lear gaaer ud med Cordelia, Lægen og
 Følge).

Riddermanden.

Mon det stadfæstes,
at Hertugen af Cornwall myrdet er?

Kent.

Ja det er vist, Hr. Ridder.

Riddermanden.

Hvem fører nu hans Hær?

Kent.

Som jeg har hørt,
staar Glosters Slegfredsøn i Spidsen for den.

Riddermanden.

Der siges, Edgar, hans forviste Søn,
er draget ind ad Tydsland til med Kent.

Kent.

Tidt siger Rygtet Sanden; tidt hun lyver.
Men nu er det vel Tid at see sig om;
See Rigets Tropper rykke frem.

Riddermanden.

Det tegner
paa alting til et blodigt Hovedslag. —
Gud være med Jer!

(Gaaer).

Kent.

Slet eller vel, som Stridens Lykke vendes,
min Plan mig lykkes vil; og saa mit Dagverk endes!

(Gaaer.)

F e m t e A c t.

F ø r s t e S c e n e.

Den brittiske Hærs Leir i Nærheden af Dover.

Edmund, Megan, Høvdinge, Krigsmænd og s. v. træde ind med Trommer og flyvende Faner.

Edmund

(til en Høvding).

Korhør om Hertugen end holder Stand,
hvad heller noget har formaaet ham til
at sadle om: han skifter Sind hver Stund,
og er høist vanfelmodig; — See at bringe
en endelig og fast Beslutning fra ham.

(Høvdingen gaaer).

Megan.

Vor Systers Bud er vist tilfødt et Uheld.

Edmund.

Vel muligt, Frue!

Regan.

Du, min elskte Jarl;

J ved, hvor megen Gunst jeg bærer for Jer;
 staa nu — men hør mig — J maae tale Sandens
 elsker J Goneril?

Edmund.

Kun i Tugt og Ære.

Regan.

Men har J ei formastelig bestøget
 min Broders Seng?

Edmund.

Nei, deri troer J feil.

Regan.

Jeg frygter halvveis, Eders nye Omgang
 har ganske fængslet Jer i hendes Lænker.

Edmund.

Nei, paa min Ære!

Regan.

For min bitter Død

kan jeg ei lide hende: kiære Jarl,

skye hendes Samqvem.

Edmund.

Vær J rolig, Frue: —

Der er hun samt hans Hsighed, hendes Husbond,
 Albanien og Goneril træde ind, fulgte af Krigere.

Goneril (affides).

Jeg taber heller Slaget, end jeg seer
min Søster rive ham fra mig til sig

Albanien.

Det glæder os at see Jer, elskte Søster. —
Jeg hører, Kongen er tyet til sin Datter
med flere, som vor strænge Statsforfatning
har nødt til Oprør. — Aldrig var jeg tapper,
hvor ærlig ei jeg være kan; — hiin Sag
bekymrer os, saavidt som Frankrig giester
vort Land; ei forsaavidt det Kongens Riet
forsvare vil med Andre, som jeg frygter
har skiellig Grund at reise Oprørs-Fanen.

Edmund.

Høist fromt og ædelt!

Kegan.

Hvortil denne Tale?

Goneril.

Lad os forenede mod Fienden drage;
om huuslige, særdeles Tvistigheder
er Talen ei.

Albanien.

Saa lad os gaae i Raad
herom med vore frigserfarne Mænd.

Edmund.

Jeg strax indfinder mig i Eders Telt.

Megan.

J gaaer vel med os, Søster?

Goneril.

Nei!

Megan.

Det sommer sig dog bedst; jeg beder, — Ig os.

Goneril (affides).

Aha! jeg lugter Luntten: — Vel jeg følger.

(I det de gaae, træder Edgar ind, forklædt.)

Edgar.

Har Jeres Naade nogentiid laant Dre
til fattig Mand, da beder jeg Jer, hør mig.

Albanien.

Jeg er paa Diebliffet hos Jer: — Tael!

Edmund, Megan, Goneril gaae ud, Høv-
dingerne, Krigerne og Følget med dem.

Edgar.

Bræk dette Brev, før I begynder Slaget;
og seirer I, lad da Trompeten falde
paa ham, som bragte det; jeg synes ringe,
dog kan jeg stille frem en Helt, som vil
staae ved hvad her staaer skrevet. Taber I,
er Jeres Timeglas jo saa udrunden,
og Rænken ophørt! — Held og Lykke med Jer!

Albanien

Tov, mens jeg læser det.

Edgar.

Det tør jeg ei;

Naar det er Tiid, saa lad Herolden raabe,
og I skal atter see mig.

(Gaaer).

Albanien.

Far da vel: —

Jeg vil dog giennemløbe dette Brev.

Edmund kommer tilbage.

Edmund.

Alt Fienden sees; stil Eders Hær til Slag.
See her er Overslaget paa hans Mandtal,
saavidt som speides kan; — men at I haster.
er høist nødvendigt.

Albanien.

Vi vil nytte Tiden.

(Gaaer).

Edmund.

Jeg gav min Troe til begge disse Søstre;
de stye hinanden, som vi stye den Hugorm,
hvis Braad os staar: hvem af dem skal jeg tage?
En? begge? eller Ingen? — Ingen faaer jeg,
hvis begge leve. Hvis jeg faarer Enken,
optændes Goneril til Raserie;
og neppe skal jeg faae mit Spil til Ende,
saalænge hendes Husbond er i Live.

Nu vel, hvad Slaget angaaer, vil vi føre
 os hans Anseelse til Nytte; siden
 saa hitte hun, som ham vil være qvit,
 paa Naad til brat at rydde ham af Veien.
 Hvad den Benaadning angaaer, han har tiltænkt
 Cordelia og Lear, da, vindes Slaget,
 og fange vi dem først i Vold, saa bliver
 der intet af. — Saada: som nu jeg staaer,
 min Stilling kræver Daad: Betænkning ei fors
 slaer.

(Han gaaer).

Anden Scene.

En Mark mellem begge Leire.

Daabengnye. Lear, Cordelia og deres
 Troppes drage over Skuepladsen med Trom-
 mer og Faner, og gaae ud. Edgar og
 Gloster træde ind.

Edgar.

Her, Fader! hvil i Træets giestfrie Skygge,
 og heed om Lykke for den gode Sag.

Gaafreimt jeg kommer meer tilbage til Jer,
da bringer jeg Jer Trøst.

Gloster.

Gud være med Jer!

(Edgar gaaer).

Baabengnne. Derpaa Flugt. Edgar kommer
tilbage.

Edgar.

Afsted, du Gamle! giv mig Haanden; flye!
Kong Lear har tabt; han, samt hans Datter ere
i Fiendens Bold! giv mig din Haand og flye!

Gloster.

Nei! Nei! En Mand kan ret godt raadne her.

Edgar.

Hvad? atter modløs? — Vi maae oppebie
vor Verden's Udgang, som vor Verden's Indgang:
at være moden, det er hele Sagen.
Afsted!

Gloster.

Og deri har J meget Ret.

(De gaae).

M

Tredie Scene.

Den brittiske Leir ved Dover.

Edmund træder ind i Geirs-Dptog med Trommer
og flyvende Faner. Lear og Cor-
delia som Fanger; Høvdinge, Krigs-
mænd o. s. v.

Edmund.

I Høvdinge, bring disse bort: stræng Bagt!
til deres høie Villie er kundgiort,
som dømme dem.

Cordelia.

Ei første Gang i Dag
faldt ædle Offere for Dydens Sag.
For dig, o Konge! kun min Hjerte bløder,
min egen Skiebnes Slag ieg fast og rolig møder. —
See vi ei disse Døttre? disse Søstre?

Lear.

Nei, nei, nei, nei; kom, kom, vi vil i
Fængsel;

Vi ene to vil fange, liig to Fugle
i gyldne Bure, Naar du beder mig
om min Velsignelse, da vil jeg knæle,
og dig om din Forladelse anraabe.

See saadan vil vi leve der, og bede,
 og synge, og fortælle gamle Sagn,
 og lee ad gyldent Kryb i Magtens Soelstin,
 og høre Ufælsbed om Hofnyt tale,
 og stundom selv vel spørge den: „hvem er
 i Vælten nu? hvem vinder? hvem mon tabe?“
 og hvad i Mulm er skjult vil vi opklare,
 som var vi Herrens Speidere paa Jorden;
 og inden gamle Fængselsmure skal vi
 langt overleve det stormægtige Døf,
 hvis Flod og Ebbe verler, alt som Maanen.

Edmund.

Rom, bring dem bort!

Lear.

Paa flige Offere, o min Cordelia!
 selv Guderne mon Nægelse nedkaste.
 Har jeg dig rigtig nu i mine Arme?
 Han som nu skiller os, skal bringe Brande
 fra Himlene, og ryge os, som Ræve,
 af vore Huler ud. — Tør dine Dine!
 før de skal faae os til at græde, før
 skal Kræft opæde dem med Hud og Haar:
 før skal vi see dem døe af Hunger! — Rom!

Lear og Cordelia gaae under Vagt.

N 2

Edmund.

Træd hid og hør mig, Høvding!

Lag derne Ordre!

(han giver ham et Papir)

Gaae, følg dem i Fængslet.

Et Trin har jeg forfremmet dig; gjør du, hvad dette byder dig, da har du banet din Lykke: Nei. Mærk vel! som Tiden er, er Mennesket: at være blød om Hjertet anstaaer ei Krigsmand. — Din Ophæielse den er dig vis; derfor siig ja: hvis ei, søg Lykke, hvor du vil; — men ei hos os.

Høvdingen.

Jeg vil fuldbringe det, min ædle Herre!

Edmund.

Gaa Haand paa Bærket da; og meld mig strax, naar det er skeet, mærk vel, jeg siger strax: og gjør det saa, som der staaer foreskrevet,

Høvdingen.

Jeg kan ei gaae for Plov, ei æde Havre, men er det noget Mennesker kan gjøre, skal jeg udføre det.

(Høvdingen gaaer).

Klang af Trompeter. — Albanien træder ind med Goneril, Regan, Høvdinge og Følge.

Albanien.

J gjorde Helteværk i Dag, Hr. Ridder,
 og Lykken var Jer huld: J har de Fanger,
 som streed med os om Dagens Seierskrands;
 vi kræve dem igien af Jeres Haand,
 for at behandle dem, som deres Værdskuld
 og vores Sikkerhed det kræver.

Edmund.

Herre!

Mig tyktes bedst, den gamle svage Konge
 at sende under Vagt til tryk Forvaring;
 Hans Sølvhaar og end meer hans Kongenavn
 med Troldoms Kraft ham Folkets Hjerte vinder,
 og vender vore Stridsmænds tvungne Landser
 imod vort eget Bryst. Med ham jeg sendte
 tillige Dronningen af samme Aarsag.

De rede er i Morgen, eller naar
 Jer lyster, at staae frem for Eders Domstoel.
 End ryge Vi af Blod; Ven savner Ven;
 og Seiren selv i første Hede, bandes
 af dem, som maae dens dyre Priis betale.
 Forhøret over Kongen og Cordelia
 er nu ei Tid og Sted til.

Albanien.

Med Forlov,

Hr. Ridder; jeg anseer Jer blot som Tjener
 i denne Krig, og pladud ei som Broder.

R e g a n.

Til denne Høihed vil vi hæve ham.
 Det sømmed' sig, I havde adspurgt os
 om vores Mening, før sligt Ord I talte.
 Vori Banner førte han; han var udrustet
 med al den Magt, som følger vores Plads.
 Sliig Høihed tør dog vel see op, og kalde
 sig Jeres Broder.

G o n e r i l.

Ei saa heftig, Søster!
 hans eget Værd ophøier ham langt meer,
 end Jeres Magt formaaer.

R e g a n.

Indsat i al min Ret
 troer jeg, han kan sig maale med den Bedste.

G o n e r i l.

Og mere kunde I vel neppe sige,
 om end I faared' ham til Jeres Husbond.

R e g a n.

Tidt vorde Spottere Propheter.

G o n e r i l.

Holla!

det Die skeled', som udgransked' dette!

R e g a n.

Jeg er ei vel, Frue = Søster! ellers skulde
 en Overflod af Galde svare Eder.

Hærfører! tag min Hær og mine Fanger,
 mit Gods og Guld; Skalt, valt med det og mig;
 see, dig i Bold jeg giver mig, og vide
 al Verden, at jeg her dig faarer til
 Husbond og Herre.

Goneril.

Troer I da, I faaer ham?

Albanien.

Her gielder Jeres Ja og Nei slet intet.

Edmund.

Saameget gielder dit just med, min Hertug.

Albanien.

Vel gielder det, du Hadingssøn!

Megan.

(til Edmund)

Nær Trommen!

forkynd, jeg deler Navn og Høihed med dig.

Albanien.

Tøv, hør et Ord! — Her fængsler jeg dig, Ed-
 mund,

som Hæiforræder; og med dig tillige
 hiin gyldne Slange;

(pegende paa Goneril).

Jeres Vaastand, Søster!

afslaaer jeg herved, til min Krues Bedste;

hun har alt fæstet sig til denne Herre;

Jeg gjør Indsigelse, som hendes Husbond,
mod Jeres Giftermaal: hvis I vil giftes,
da fri til mig; min Kone er bestilt alt.

Goneril.

Et Mellemspil!

Albanien.

Du est bevæbnet Gloster!
thi lad Trompeten lyde; fremstaaer Ingen
i Kredsen mod dig, og bevise vil,
du est en skændig, aabenbar Forræder,
saa er min Handske der;

(Kaster Handsken til ham).

Jeg skal ei smage
Brød i min Mund, før jeg har skrevet i
dit Hjerteblood, du est i et og alt,
hvad jeg har kaldt dig.

Negan.

Jeg er syg; — o dødsyg!

Goneril (affides).

Varst du det ei, da troede jeg ei Gift!

Edmund.

Her kaster jeg min Handske: — Hvosomhelst
Forræder kalder mig, han er en Løgner.
Trompeten flinge! hver som tør staae frem,
mod ham, mod Jer, mod hver, jeg vill forfægte
min Ærlighed og Ære.

Albanien.

Frem Herold!

Edmund.

Holla, Herold! træd frem!

Albanien.

Stoel paa din egen Arm; thi dine Tropper,
i mit Navn hvervede, er' i mit Navn
astaffede.

Megan.

Min Smerte sig forøger!

En Herold træder ind.

Albanien.

Hun er ei vel, før hende til mit Telt.

(Megan ledes ud).

Kom hid, Herold! lad høit Trompeten lyde:
og udraab dette Brev!

Eu Høvding.

Trompeter! Blæs!

(Der slødes i Trompeten.)

Herolden (udraaber:)

„Hvis Nogen af Ridderskab eller Adel i Krigs-
hæren vil paaftaae, at Edmund, formeentlig Jarl
af Gloster er en Erke-Forræder, da stille han sig
i Kredsen ved det tredie Trompet-Skrald. Han
vil drabelig selv føre sin Sag.“

Edmund.

Blæs!

(Trompeten lyder første Gang).

Herolden.

Anden Gang!

(Trompeten lyder).

Herolden.

Tredie Gang!

(Der blæses tredie Gang).

En Trompet svarer udenfor. Edgar træder ind i Rustning. En Trompeter gaaer foran ham.

Albanien.

Spørg om hans Hensigt, hvi han møder efter Trompetens Rald?

Herolden.

Hvad er J? Jeres Navn, og Værdighed? og hvorfor lystrer J hiin Stevning?

Edgar.

Viid, mit Navn forloren er;
af giftig Midling-Tand spædt og gnavet:
dog er jeg fuldt saa ædel, som den Modpart,
jeg gaaer i Kreds med.

Albanien.

Hvo er samme Modpart?

Edgar.

Hvo skander frem for Edmund, Jarl af Gloster?

Edmund.

Han selv: — Hvad vil du ham?

Edgar.

Drag ud dit Sværd;

at hvis mit Ord en ædel Siel foruærmer,
det Ret kan skaffe dig! — Her mit jeg svinger:
Seehid! det er Haandhæver af min Hæder,
min Fed og Midder-Vre! — Jeg erklærer,
trods al din Styrke, Ungdom, Post, og Høihed,
ja trods dit Seir-Sværd, og nybagte Hæder,
dit Mod og Hierte: — Du est en Forræder!
falsk mod din Gud, din Konge og din Fader,
samsvoren her mod denne høie Fyrste,
og ligesaa din Hoved-Iffe, til
det Støv du træder under dine Fødder,
en giftig Snog: saa fremt du siger, nei;
skal flux mit Sværd, min Arm, mit Mod bevise
det paa dit Hierte, hvortil her jeg taler,
du løst!

Edmund.

Jeg burde spørge om dit Navn,
men da din Skabning er saa fævr og mandig,
din Tunge røber ædel Ret og Mand,
foragter ieg de smaa Indvendinger,

som Ridderkabets Love ellers tillod.
 Korræder-Navn jeg paa dit eget Hoved
 tilbagekaster: Løgnbefyldningaen
 jeg lægger her forstørret paa dit Hierte:
 dog Ord slaae ingen Mand; men dette Slagsværd
 skal brat udhugge dem en Vej didhen,
 hvor evig de skal hvile! Tael, Trompeter.

Trompeterne lyde. Evetamp. Edmund falder.

Albanien.

O spar ham! spar ham!

Goneril.

Gloster! det er Rænke!

Evetampens Lov befaler ei at svare
 ufendt Modstander. Ikke overvunden,
 besnæret og bedragen est du kun.

Albanien.

Hold Jeres Mund i, Frue, ellers stopper
 jeg den med dette Brev. — Tøv lidet Ridder! —
 Du Grassænge! læs din egen Skændsel!
 Hold, Frue! ingen Sønderreven her; jeg mærker
 I kjender det.

(Giver Edmund Brevet).

Goneril.

Om saa var, min er Loven,
 ei din; hvo tør til Regnskab kalde mig?

Albanien.

Forsædeligt! — Du kjender dette Brev?

Goneril.

Spørg mig ei, hvad jeg kjender!

(Hun gaaer).

Albanien

(til en Høvding).

Følg med, hun raser, vaag mig over hende

(Høvdingen gaaer).

Edmund.

Jeg har giort Alt, hvorfor I har beskylt mig,
ja meget Meer, som Tiden vil opklare:
hiint er forbi, forbi, som nu mit Liv;
men hvo est du, som Lykken kaared' til
min Banemand? est du af Adelsblod,
tilgiver jeg dig.

Edgar.

Forlad da mig, som herved Dig forlades.
Jeg er i Byrd ei ringere end du:
og er jeg meer, har du des meer mig krænkert.
Jeg hedder Edgar, er din Faders Søn;
retfærdige er Guderne; de gøre
vor sandselige Lyst til Svøber mod os:
hiint Lastens mørke Eted, hvor han dig avled',
hans Gyn ham fosted'.

Edmund.

Ja, du taler Sandhed.

Fuldendt er Hiulets Omløb: — jeg er her.

Albanien.

Din blotte Gang — saa syntes mig — forkyndte
 din Fyrste-Æt: — Lad mig omfavne dig:
 Gid Sorg mit Hierte knuse, dersom jeg
 din ædle Fader eller dig har hadet.

Edgar.

Det veed jeg, ædle Prinds.

Albanien.

Hvor var I skilt?

hvor fik I Nys om Jeres Faders Qualer?

Edgar.

Bed dem at nære; hør en kort Beretning;
 naar den er endt, o brist — da brist mit Hierte! —
 For at undgaae den dræbende Banstraa'e,
 som fulgte mig paa Stand — sødt er Livet!
 thi foretrække vi langvarig Dødskamp
 for brød og hastig Død — paatog jeg mig
 en gal Mands Pialter, og en Skikkelse,
 saa Hunde æklede derved! — Saaledes
 traf jeg min Fader, med hans blødende Ringe,
 hvis Edelstene nylig vare tabte.

Jeg blev hans Leder, tigged' for ham, frelst
 ham fra Fortvivlelse: men ingensinde —
 o hvilken Brøde! — gav jeg mig tilkjende,
 før nu ret nylig, da jeg stod bevæbnet. —
 Ei vis paa, skjøndt jeg haabed', heldig Udfald,

bad jeg om hans Velsignelse, og derpaa
fra først til sidst min Pilgrimsaaug fortalte,
Men, af! hans knuste Hierte var for svagt
til denne Kamp: Af Sorgs og Blædes Fylde
det smilende brast sønder.

Edmund.

Geres Ord

har rørt mig, og tør muligt virke Godt;
men tael: det synes J har meer at sige,

Albanien.

Hvis der er mere, og meer sørgeligt,
o tie da; thi mit Sinderste er smeltet
af hvad jeg alt har hørt!

Edgar.

Her troer vel den,

som Sorg ei elsker, staaer min Smertes Grændse:
men nei, hvad Altformeget var, blev mere,
og oversteed alt muligt Maal og Maade.
Mens lydelig jeg græd, kom der en Mand,
som havde seet mig i min værste Tilstand,
og den Gang sket mit frygtelige Samqvem:
nu da hiin Lidende i Mig han kjendte,
slog han de stærke Arme om min Hals,
og hyled' høit, som om han vilde sprænge
den hvalte Himmel; kastede sig over
min Fader, og om sig og Lear fortalte

et Sørge-Eventyr, hvortil end aldrig
 er Mage hørt: og alt som han fortalte
 hans Smerte vorde, og hans Lives Strenge
 de sprunget fast. — Da led Trompetens Stærning;
 og saa forlod jeg ham foruden Samling.

Albanien.

Hvo var da denne Mand?

Edgar.

Kent, ædle Herre!

den landsforviste Kent, som vel fornummet,
 sin Fiende, Kongen fulgte, og beviste
 ham Tienester, man fordrer knap af Trælle.

En Riddersmand træder ind med en blodig
 Kniv.

Riddersmanden.

Hielp! hielp! o hielp!

Edgar.

Nu vel hvad Hielp?

Albanien.

Zael, Mand!

Edgar.

Hvad skal hiin blodige Kniv til?

Riddersmanden.

Den er heed,

den ryger end: nu nys kom den af Hjertet. —

Albanien.

Hvis Hjerte? Tael dog! Tael!

Riddersmanden.

Af Geres Frues. —

Hun gav sin Søster Gift: — hun har bekiendt
det. —

Edmund.

Jeg stod i lønlig Forbund med dem begge:
et Dieblig nu alle Tre formæler! —

Albanien.

Bring dem herhid i Live eller Døde!
Olig Straffedom af Himlen vækker Rædsel;
men ei Medlidenhed.

(Riddersmanden gaaer).

Kent træder ind.

Edgar.

Her kommer Kent;

Albanien.

O, det er ham! — Af Tiden os formener
den Høflighed, som sine Søder kræve!

Kent.

Jeg kommer for min Herre og min Konge
til sidst og Slutning mit God Nat at sige. —
Er han ei her?

Albanien.

O, det har vi forglemte! —

O

tael Edmund! hvor er Kongen? hvor Cordelia? —
Kent! seer du dette Syn?

Gonerils og Regans Liig bæres ind.

Kent.

O vee! hvordan? —

Edmund.

Ja Edmund var dog elsket:
hvin gav den Anben Gift for min Skyld ene,
og dræbte saa sig selv.

Albanien.

Saa gik det til. — Bedækker deres Ansigt!

Edmund.

Jeg frejder alt med Døden: — Noget godt
vil jeg — trods min Natur — endnu udøve.

Send flux — saa flux I kan — et Bud til
Kongen;

min Ordre bød Lears og Cordelias Død; —

Send Bud, mens det er Tid!

Albanien.

Løb! løb! o løb!

Edgar.

Til Hvem? — Hvem har at byde der? —

Send med

Benaadnings: Tegnet!

Edmund.

Det var vel betænkt!

kom, tag mit Sværd; giv det til Høvdingen.

Albanien.

Gil! er dit Liv dig kjær, da il afsted!

(Edgar gaaer).

Edmund.

Jeg, samt din Hustrue har beordret ham
Cordelia i Fængselet at hænge,
og lægge Skylden saa paa hende selv,
som var det øvet i Fortvivlelse.

Albanien.

O frelser hende, Guder! — Bring ham bort!

(Edmund bæres ud).

Pear træder ind med Cordelias Lig i sine
Arme. Edgar, en Høvding og Andre
følge ham.

Pear.

Hyl, hyl, hyl, hyl! — O I er' Mænd af
Steen;

hvis Jeres Tunger, Jeres Syn jeg havde,
jeg brugte dem, saa hvalten Himmel rævned'!

O hun er evig borte! — Jeg kan see,
naar een er død, og naar der end er Liv! —

Nei hun er steendød: — laaner mig et Speil;

hvis mindste Plet og Dug paa Glaret falder,

Ja — Ja da lever hun!

Kent.

Er det den Ende,

vi haabed' paa?

Edgar.

Er det et Billede
paa Dommens Rædser?

Albanien.

Bugn! og fast din Byrde! —

Pear.

Ja Fieren rører sig; hun lever end!
hvis saa, er det en Salighed, som lønner
hver Qual, jeg end har lidt!

Rent (Inaler).

O, ædle Herre!

Pear.

Yes; Yes! til Side!

Edgar.

Det er Eders Ven,
den ædle Rent!

Pear.

Forbandelse Jer ramme,

I Mordere, Forrædere tilsammen!

Jeg kunde sikkert have frelset hende:

men nu er hun for evig død og borte! —

Cordelia! — Cordelia! tøv lidt! — Ha?

Hvad siger du? — Din Røst var altid blid,

og mild og sød; — en herlig Dyd hos Quinde-
der! —

Jeg dræbte og den Træl som hængte dig!

Hovdingen.

Ja, ædle Riddere; det gjorde han.

Lear.

Ja, gjorde jeg ei, Ben? — Jeg har seet
den Dag,

da for mit gode Slagsværd fluk de sprunget

vidt over bredden Bord: nu er jeg gammel:

den megen Modgang har og lagt mig øde.

Sig hvem er I? Mit Syn er ei det bedste;

dog kan jeg sige Jer det strax paa Timen.

Kent.

Hvis Lykken brammer af to Væscener,

den elskede og hadede, see vi her

een af dem for os.

Lear.

Nei mit Syn slaaer feil:

Er I ei Kent?

Kent.

Kent! Jeres ringe Tiener:

hvor er nu Eders Tiener Cajus henne?

Lear.

Hør, jeg kan sige Jer, det er en flink Gut,

han slaaer, og rask! — Ja han er død og raadnet.

Kent.

Nei, Eders Naade! det er netop mig; —

Lear.

Det skal jeg see nu strax.

Rent.

Som fulgte Jer
fra Ederes Neds og Modgangs første Stund
paa Ederes Torneskje.

Lear.

Velkommen herhid!

Rent.

Å! hvo er her velkommen? Alt er frydløst,
er dødt og øde! — Ederes ældste Døttre
har dræbt sig selv, og i Fortvivlelse
de ere døde.

Lear.

Ga, det troer jeg med!

Albanien.

Han veed ei hvad han siger: ei det nytter,
vi give os tilkiende for ham.

Edgar.

Nei! —

En Høvding træder ind.

Høvdingen.

Edmund er død.

Albanien.

Det er kun lidet her! —

Hør, Riddere og Edle, vores Plan!
al Trøst og Fryd hans Svaghed kan modtage,
skal ydes den. — Hvad os angaaer, afstaar vi,
saalænge som den sølvgraa Ronge lever,

ham al vor Magt;

(til Kent og Edgar).

Ger, Geres Rettigheder,
med al den Fordeel og den Herlighed,
som lig en Trostak skyldes! Alle Venner
skal nyde Dydens Løn, og alle Fiender
skal tømme Brødens Kalk! — O seer! seer did.
Le ar.

Og man har hængt min Stakkels Glut for mig?
Nei ingen, ingen, ingen Gnist af Liv: —
Hvi har en Hest, en Hund, en Muus da Liv,
og du ei mindste Aande i dit Bryst? —
O du vil aldrig komme meer tilbage,
nei aldrig, aldrig, aldrig, aldrig! —
O hør, knap denne Knap op: — Tak min Ven! —
Ha! seer J? — See, paa hende? — See de Læber! —
See der! — See der! —

(Han døer).

Edgar.

Han segner! — Herre! Herre! —

Kent.

Nu brist, mit Hjerte! brist! —

Edgar.

See op, min Konge!

Kent.

Plag ei hans Aand! O lad ham døe i Fred;

den hader ham, som længer ham vil spænde
paa denne Verdens haarde Pinebænk!

Edgar.

O Bee! han er alt heden!

Rent.

Under er det,
han har saa længe paa sin Smertes Byrde:
kun paa et Brag af Liv han fast sig holdt!
Albanien.

Bring dem herfra. —

En almeen Landesorg er første Pligt.

(Til Rent og Edgar).

I Benner af min Siel! Udfaarne To!
herst i mit Land; giengiv det Fred og Roe!

Rent.

Mig staaer en Reise for; min Vandringss-Dag
frembryder;
min Herre falder mig: og trofast Tiener lyder. —
Albanien.

Svart trykker Tidens Vægt; dog bør os ei at vige,
ei, hvad vel sømmed' sig, men hvad vi føle, sige,
Den som var ældst, leed meest: Vi som i Ungdom
stare,
ei Hælvten skal faae see, ei halvt hans Alder naae. —

(De gaae ud under en Dødnings-Marsch).

Om Sørgespillet Kong Lear.

Malone mener, at dette Sørgeſpil er ſrevet 1604 eller 1605, altsaa i Førfatterens 40 eller 41de Aar. — Det er uvift, af hvilke Kilder Shakspear øfte; men Kilder nok fandt han for ſig: Diſſe være nu Geoffrey of Monmouth, ſom Malone paaſtaaer først har fortalt Hiftorien, eller derefter Holinshed, eller the true chronicle history of King Leir and his three daughters, Gonorill, Ragan and Cordelli, ſom udkom 1605, eller the moſte famous chronicle of Leire, King of England and his three daughters, eller adskillige tildeels lidet betydende gamle Ballader og Sange, for Ex.: the lamentable ſong of the death of King Leir and his thrée daughters, eller et ældre Sørgeſpil *) over ſamme Sujet, ſom

*) Stykket ſkal ikke være uden Fortieneste: og Shakspear ſkal her og der endog have benyttet ſig deraf til ſin Lear.

alt var til 1594: Eigemegget hvorfra han hentede de utilhugne Steenmasser: nok at han af dem opførte den dristige himmelskræbende, gothisk-romantiske Bygning, som jeg her efter ringe Gode har stræbt at give min Landsmænd et Billed af.

Skøndt erkjendt i sit Fædreland for at være et af vor Digters bedste Værker, har det, da det først kom paa Skuepladsen, efter Davies's Formodning ei høstet den Beundring, eller i det mindste ei havt det Tilløb, som mange af hans andre Stykker, der i Værd langt fra ei overgaae dette. — Saa meget er vist, at der gives kun to Udgaver af Kong Lear, før Folio-Udgaven af hans Værker i 1623, da man derimod af mange andre af hans ringere Stykker har 5 eller 6 Udgaver før den ovennævnte i Folio. Heller ikke har nogen af hans medtidige Skialde, som besang Shakspear og hans Værker (for Ex. Leonard Diggs) nævnet dette: men dette beviser ei meget, da han ligeledes har forbigaaet andre af hans Mesterarbejder med Taushed. Mærkeligere synes det, at Downs i sin *Roscius Anglicanus*, fortæller: „at Kong Lear blev i Aaret 1663 opført paa the Dukes theatie saaledes som Shakspear havde skrevet det,“ hvor upaatvivlelig Digterens værdige Tolk, den fortræffelige Betterton spillede Lears Rolle —

men taler ikke et Ord om Stykkets Virkning eller Held, skøndt han ellers vidtløftig ophæver denne og flere udmærkede Kunstneres Fremstilling af Shakspeare'ske Characterer, for Exempel Bettertons Hamlet, Macbeth, Othello, Brutus, Henrik den Ottende, o. s. v. — Stykket i sin oprindelige Form har rimeligvis da ei været indbringende for Skuespillerne's Kasse, og er bleven læst paa Skylden, indtil endelig Nahum Tate udgav en Omarbeidelse deraf. —

Vel maa man smile, naar Tate med megen Dram og Ophævelse fortæller Verden, hvilke Skatte han opdagede i Lear. Skulde det undre os, om selv den Blinde fandt Diamanter i Golcondas Gruber? — Vel maae vi lee ad hans Formaaelighed, at ville forædle Shakspeare's fine, gediegne Guild; at ville — for at bruge Pope's Ord:

snatch from his hand the ballance and the
rod,

rejudge his justice, be the god of god.

Vel maa man lee, naar han omsider i sin blinde Forsængelighed, paa Littelbladet af et andet af sine Skuespil, kalder sig Forfatter af Kong Lear; men med alt dette skyldes Ham Tat, thi ved bemeldte Bearbeidelse opvakte han Stykket af den forglems

melse, hvori det laae begravet. — Tate lader sin Lear til Slutning sige:

old Lear shall be a King again!

Det traf ind: Lear blev den u dødelige Garricks Mesterrolle: og den gamle forglemte Kong Lear blev atter sat paa sit Høisæde, og indsat i sit retmæssige Rige. —

Siden har Colmann (fordeelsagtig bekiendt i Danmark som Forfatter af det skønne Lyststykke: den skinsyge Kone) udgivet en Bearbejdelse af Stykket; som skal ikke være uden Fortieneste; Davies forsikkrer i det mindste, at han har seet det opført vel de tredive Gange og altid med meget Bisald. — I hans som i Tates Arbeid blive Lear og Cordelia i Live. Paa Skuepladsen valgte Garrick, efter nøie Overlæg, at betiene sig af Tates Omarbejdelse. Den gamle Shakspears gamle Kong Lear fandt imidlertid sine Talsmænd, blandt hvilke Richardson i sin Clarissa, og Addison i sin Spectator. Den sidste siger reent ud: „at ved Tates Forandrung af Slutningen, ved at lade Lear og Cordelia leve, har Tragedien tabt Halvdelen af sin Skønhed.“ Samuel Johnson holder derimod med Tate. „Publikum — siger han — har kiendt og dømt i Derne Sag. Lige fra Tates Tid har Cordelia altid forladt Scenen med Held og Lykke: og hvis

min Kælelse kan lægge Bægt til den almene Stemme, kunde jeg sige: at jeg i mange Aar var saa skrækkelig rystet ved Cordelias Død, at jeg ikke veed, om jeg nogensinde skulde have holdt ud igien at læse de sidste Scener af dette Stykke, førend jeg paatog mig at giennemsee dem som Udgiver.“ Men herpaa soarer Steevens: „Doctoren burde snarere have sagt, at Directeurerne for det kongelige Theater have kiendt og dømt i Sagen; og Publicum har maattet taget til Takke, og ladet det forblive ved disses Kiendelse. Det øverste Gallerie var paa Omarbejdelsens Side, men Addison paa Originalens: *Victrix causa Diis* *) *placuit, sed victa Catoni*. Saa vidt om dette Skuespils Skiebne i dets Fædreland, hvor det formodentlig efter Garricks Død, med flere af Digterens Mesterværker er lagt til Hvile; og hvor der vel nu gøres ligesaameget for Shakspeare, som her har været giort og gøres. — **)

*) Som bekendt kaldes Tilskuerne paa Galleriet i det Engelske Theater, *the gods*.

**) Dette er skrevet i Aaret 1807. — Nu kan jeg glæde Shakspears Venner med den Tidende, at Ridder og Theaterdirecteur Rahbek har indrettet Hamlet til Opførelse paa vor Skueplads.

Swad dets Skiebne i fremmed Land anaaer, da har Frankrig, som betiende, Oversættelse af alle Shakespeares Værker; men om det af andre sær Pildt er bearbejdet eller bragt i hvilken som helst Skikkelse paa det franske Theater, er mig ubekiendt. *)

Paa tydsk findes det ligeledes i Prosa oversat af Wieland og Eschenburg i deres Oversættelser af alle Digterens Værker. Schrøder har ladet det bearbejde eller selv bearbejdet det for sit havgsske Theater, og i Lears Rolle forsgt sit store Kunstner-Navn. Og endelig udkom i 1806 en meget god metrisk Oversættelse af Hr. Dr. J. Boss, Professor ved Gymnasiet i Weimar. I den fortreffelige A. W. Schlegelske Oversættelse af Digterens Arbejde er dette Stykke endnu ikke kommet.

I vort Fædreland har dette Skuespil havt den mærkelige Skiebne at være det eneste af alle Shakespeares Stykker, som er bleven — ikke opført — men antaget til Opførelse paa den kongelige danske Skueplads. Det bør her erkiendtlig nævnes høit for enhver af den uddødelige Digters Væner, at det var i hans Excellence Hr. Greve af Ahlefeldts Bestyrelses Tiid dette skedte, og lod han vor afdsde Riber i Prosa oversætte Stykket til Theatrets Ties

*) Jeg har senere seet et Portrait af Brizard i Lears Rolle, som viser, at det er spillet i Frankrig. —

nefte. Vel var det ei Shakspears Lear, men Tates Omarbeidelse: men noget er bedre end Intet, og vort Theaters da værende mindre talrige Personale maatte ogsaa lægge Hindringer i Veien for Originalen. Hvorfor det ikke blev opført veed jeg ikke men blandt det meget Gode, Theatret og dets Personale har Hr. Greven at takke for — trods alt hvad Utafnemmelighed og Usandhed kan sige — paalægger dette det ogsaa at bevare det Ahlesfeldtske Navn i erkiendtlig Erindring. — Foruden Ribers Oversættelse var en tidligere efter Shakspears Original, i Prosa af Hr. Rosenfeldt. — Nærværende metriske Oversættelse har ikke været indleveret til Skuespil Directionen. —

Og hermed underkaster og anbefaler jeg mit Arbeide til mine Landsmænds Prøvelse. For den smaalige Kritik eller kritiske Smaaheds-Aand, der i alt hvad Kunst angaaer, synes at være den ene herskende eller mælende i mit Fædreland, er her en viid Mark at tumle sig paa. De som ei taale at høre Erlings Dødsuf i Hakon, hvor ville de udholde at læse Scenen hvor Gloster berøves Synet, hvor Cordelias Liig bæres ind af hendes Fader o. s. v. o. s. v. For dem, som saaledes stykkeviis kritikalte Digteren, for dem der ei ville, eller ei formaae at kaste deres Blik over det hele, er Lear ei oversat

og endnu langt mindre frevet. — Baggesen siger om et af vor Verdens Undere, Mynster-Taarnet i Strasborg: „Det er Shakspear's Kong Lear, opført af Steen;" jeg vender det om, og siger om Shakspear's Kong Lear: „det er Mynstertaarnet (det første Mesterværk af Gothisk Bygningskunst) opført af Ord." Hvad der characteriserer de Gothiske, som Kiendere paaftaae, endnu sieldent forstaaede Bygningsværker, characteriser i høi Grad dette Shakspear's vel endnu sielden forstaaede dristigste Digterværk, nemlig: den høieste Siilighed, en overfluelig, fast uudgrundelig Kunstighed i Udarbejdelsen, forenet med det Store, det Umaalelige, det Uhyre i Værkets Hele." — Saaledes maa Lear betragtes, og saaledes vil enhver ei blot forbigaaende, men stillestaaende beskuende, upartisk Vandrers betragte dette himmelstræbende Konstrukt, hvis han ikke har tabt Sands for det Store, og blot har Øie for den moderne, maaſkee ret behagelige og bequemme, men aldeles betydningsløse Symmetrie!

Egegaard ved Lyngby, i Julii, 1807.

R o m e o og J u l i e.

P r o l o g u s.

To Adels-Elægter fra den soundne Tiid
udi Verona, hvor vi Scenen tænke,
opægger gammelt Had paa ny til Striid,
og Borgerblod mon' Borgerhaand bestænke.
I disse tvende Fienders Et blier født
et Elffovs-Par, indviet til bittrest Dvide,
som da de bløde ved hinandens Side
udslukke deres Fædres Vredes-Blod.
Et Sørgesagn om disse hulde Tvende,
i selve Døden troe, og hines Riv,
som qualtes først med disse unge Liv,
skal nu vor Kunst en liden Stund anspænde.
Hvis I opmærksomt høre os, vort Spil
at skjule Værkets Mangler stræbe vil.

Personer.

Escalus, Prinds af Verona.

Paris, ung Adelsmand, Prindsens Frænde.

Montague) Hovederne for to Slægter, som ligge i
Capulet) Striid indbyrdes.

En Olding, Capulets Farbroder.

Romeo, Montagues Søn.

Mercutio, Prindsens Frænde, Romeos Ven.

Benvolio, Montagues Brodersøn, Romeos
Ven.

Eybalt, Frue Capulets Søstersøn.

Lorenzo, Fransiskaner-Munk.

Jacob, Munk i samme Orden.

Balthasar, Romeos Diener.

Samson)
Gregor) Capulets Dienere.

Abraham, Montagues Diener.

En Apotheker.

Tre Musikantere.

Chorus.

En Dreng.

En Page hos Grev Paris.

Peter.

En Hovding.

Frue Montague, Montagues Hustru.

Frue Capulet, Capulets Hustru.

Julie, Capulets Datter.

Julies Amme.

Borgere af Verona, Herrer og Damer i Skæat med
begge Huse, maskerede Personer, Tugt, Borgere, Væg-
tere, Folge. —

Scenen er for største Deel i Verona; kun een gang
i femte Act i Mantua.

Første Act.

Første Scene.

Offentlig Plads.

Samson og Gregor træde ind, væbnede med
Sværd og Skjold.

Samson.

Det siger jeg Dig, Gregor! vi stikke ikke noget i
Lommen.

Gregor.

Nei! Lommetyve stikke i Lommen.

Samson.

Vække de Galden hos os, mener jeg, skal
Sværdet hænge løst i Beltet!

Gregor.

Pas paa, at Galden ikke faaer Dig til at hænge
fast i Galgen.

Samson.

Jeg slaaer tunge Slag, naar jeg bevæges dertil.

Gregor.

Men Du bevæges ikke let til at staae tungt.

Samson.

En Røter af Montagues Huus bevæger mig.

Gregor.

Hvad der bevæges, staaer ikke fast; men hvad tappert er, holder Stand: dersom Du altsaa bevæges, staaer Du ikke Karl.

Samson.

En Røter af hiint Huus skal bevæge mig til at holde Stand. Lad komme hvem der lystet af Montagues Karle eller Piger; jeg tager dem paa mig.

Gregor.

Det viser at Du er en Uffelng, for den Svagste ligger under.

Samson.

Rigtig: desaaarsag ligge Vinderne altiid under. Derfor med Tienerne vil jeg lege Himmelspræt: Pigerne kaster jeg i Gulvet.

Gregor.

Striden er mellem vore Herrer og os deres Mænd.

Samson.

Egemeget! jeg vil tee mig som en Blodhund: naar mit Sværd har giort Kaal paa Mændene, saa isærd med Pigerne: det skæere Jomfrueblod skal flyde: alt hvad Jomfrue er skal stilles for min Dom.

Gregor.

Dg bøde med Jomfruedommen?

Samson.

Lag det i hvilken Mening Dig lyster.

Gregor.

Lad Pigerne, Dig lyster efter, forklare Meningen.

Samson.

Jeg skal nok komme til Meningen, kan Du træ
jeg er et Menneske af Kød og Blod; jeg er en
Samson.

Gregor.

Træk nu fra Læderet; her komme to af Mon-
taguernes Huus.

Abraham og Balthasar træde ind.

Samson.

Mit blanke Sværd er ude; op Du Striid; jeg
vil lægge mig i Baghold.

Gregor.

Rigtig! i Baghold og vende Din Bag til Striden.

Samson.

Vær aldrig bange for mig!

Gregor.

Nei, for Pokker, Dig bliver jeg aldrig bange for.

Samson.

Lad os see til, vi faae Retten paa vor Side:
lad dem begynde.

Gregor.

Jeg vil give dem et bister Diekast, i det de gaar forbi, og lad dem tage det op, som deres Hu staaer til.

Samson.

Nei, som deres Mod staaer til: jeg vil spytte ad dem; og stikker de det i Lommen, er det Skam og Spot for dem.

Abraham.

Spytter I ad os, min Ven?

Samson.

Jeg spytter, min Ven.

Abraham.

Spytter I ad os, min Ven?

Samson.

Er Retten paa vor Side, ifald jeg siger Ja?

Gregor.

Nei!

Samson.

Nei, min Ven; jeg spytter ikke ad Jer, min Ven! men jeg spytter, min Ven!

Gregor.

Søger I Klammeri, min Ven?

Abraham.

Klammeri, min Ven? Nei, min Ven!

Samson.

For, gjør J det, min Ven, saa kom an: jeg
 tiener ligesaa god en Herre som J.

Abraham.

Heller ikke bedre.

Samson.

Nei, min Ven!

Benvolio træder ind i Baggrunden.

Gregor.

Siig: bedre; hist omme kommer en af min
 Herres Frænder.

Samson.

Jo — bedre, min Ven!

Abraham.

J lyver.

Samson.

Træk fra Læderet, hvis J ere Mænd. —
 Gregor! kom ihu dit Storskræveri.

(de fægte).

Benvolio.

Skilles ad, J Daarer! i Balgen med Jeres
 Sværd! J vide ikke hvad J gjøre.

(han slaaer Nogle Sværdet af Haanden).

Tybalt træder ind.

Tybalt.

Hvad! Du med draget Sværd blandt disse Harer?
 Bend Dig, Benvolio, og see Din Bane!

Benvolio.

Jeg holder ikkun Fred; stik ind Dit Sværd;
hvis ei, brug det til Styr paa disse Folk at holde.

Tybalt.

Hvad! blanke Sværd, og Fred? forhadt hiint Ord
mig er,
som Navnet Montague, som Du, og Helveds Trolde!
(De fægte).

Værg for Dig, Feige!

(Tilhængere af begge Huse træde ind, og tage
Deel i Striden; derpaa komme adskillige Borgere
med Stridskøller).

Første Borger.

Stridskøller! Stænger! Spyd! slaaer ned! hug ned!
ned med hver Capulet, hver Montague!

Capulet træder ind i sin Rattkiortel; med ham
Frue Capulet.

Capulet.

Hvad Støi er her? Holla! mit Slagsværd hid!

Frue Capulet.

Nei; Krykken! Krykken! — Hvad vil I med Sværd?

Capulet.

Mit Slagsværd dog! — See, gamle Montague
sin Klinge svinger mig til Haan og Trods!

Montague og Frue Montague træde ind.

Montague.

Du Afstum, Capulet! — Slip! lad mig gaae!

Frue Montague.

Holbt! Rør Dig ei et Skridt, for Striid at faae!

Prindsen træder ind med Følge.

Prindsen.

Oprørskke Undersaatte, Fredens Fiender,
 I, som med Borgerblod vanhellige Staalet, —
 Hvad! Hører I mig ei? holla! Mænd! Tigre, —
 som slukke Eders Brede Helvedglød
 med Purpur-Strømmene af Eders Arer:
 Er Eders Liv Jer kiert, da slænge brat
 hver blodig Haand de flæendigt førte Baaben:
 og hører Eders vrede Herskers Ord. —
 Tre Gange Borger Spliid, født af et Ord
 af Dig, Du Capulet, Dig Montague,
 afbrød den dybe Fred i vore Gader,
 og fik Veronas gamle Borger til
 at lægge bort ærværdigt Stands-Ornat,
 i gamlen Haand at svinge gamle Spyd,
 forrustne i den lange Landefred,
 for et forrustet Had blandt Jer at styre:
 Forstyrrer I end eengang Stadens Fred,
 skal ikkun Jeres Blod sligt Fredsbrud sone.
 For denne Gang, skal hver gaae hjem til sit;
 Men, Capulet! I følger mig paa Stand!
 I, Montague! I møder henad Dvælden
 udi vort Domhuus; der forkyndes det,
 som i slig Sag os tykkes Skiel og Ret. —

Hver, som sit Liv har kiert, sig hiem forføie!
 (Prindsen gaar bort med sit Følge,
 samt Capulet, Frue Capulet, Tybalt,
 Borgerne og Tjenerne).

Montague.

Hvo ypped nu paa ny den gamle Liv?
 Tal, Frænde! var I hos, da den begyndtes?

Benvolio.

Her stod alt Eders Fiendes Tjenere
 i Haandgemæng med Eders, før jeg kom;
 jeg trak, for dem at skille: da foer frem
 den vilde Tybalt med sit blanke Sværd,
 og mens han snurrende til Kamp mig æffed,
 svang han det høit, og hug blandt Vindene,
 som dog uskadte blæste ham et Stykke.
 Mens nu vi verled' Fug og Stik, kom til
 en Hob; saa fægted' Part mod Vederpart,
 til Prindsen kom, som skildre begge Parter.

Frue Montague.

O, hvor er Romeo? Saae I ham i Dag?
 Held mig! han har ei Haand i denne Sag!

Benvolio.

En Time før den hellige Soel oplukked'
 sit gyldne Vindue i Østen, drev mig
 et mørkt, mismodigt Sind i grønne Mark,
 hvor under Skyggerne af Morbær-Lunden,
 som blomstrer vest for vores Stad, jeg saae

saa aarle Eders Søn at vandre om;
 Jeg gik imod ham; men han blev mig vaer,
 og stial sig ind i Skovens mørke Hvælving.
 Jeg maalte hans Gemyt da efter mit,
 som sværmer meest, naar det er meest allene:
 jeg fulgte mit Sind, hans jeg ei forfulgte,
 men flyede glad den, som mig glad undveeg.

M o n t a g u e.

Ak, manges Morgen har man seet ham der
 formeere Morg'ens Dug med sine Taarer
 og Dagbruds-Skyerne med sine Sukke;
 men flux, saa snart som Solen, Alts Dpliver,
 i fiernest Osten fra Auroras Seng
 det skyggesfulde Forhæng drager bort,
 min mørke Søn sig hiem fra Lyset sniger,
 og eensom i sit Kammer sig indspærrer,
 tillukker Vinduet for det favre Dagslys,
 og saadan skaber sig en kunstig Nat.
 Sort, uheldssvangert sligt et Sind maa blive,
 med mindre gode Raad dets Marsag kan fordrive.

B e n v o l i o.

Min ædle Onkel, veed I ikke Grunden?

M o n t a g u e.

Jeg veed den ei, kan ei erfare den.

B e n v o l i o.

Har I ei heller søgt, den at udforske?

M o n t a g u e.

So, baade jeg og Fleer' af mine Venner;
 men han er selv sin Sorgs Fortrolige —
 hvor taus og trofast kan jeg Jer ei sige —
 Men saa tilluft, saa lønligt er hans Bryst,
 saa langt fra sig at vise og at aabne,
 som Blomsterknoppen, gnavet af en Orm,
 før den sin Dffer-Skaal mod Himlen aabner,
 og helliger sit Skionheds-Blad til Solen.
 Al, vidste vi dog blot hans Smertes Kilde;
 saa gierne standse den, som kiende den vi vilde!

R o m e o træder ind i Baggrunden.

B e n v o l i o.

Der er han: see! — Behager bort at gaae!
 Det slaaer mig saare feil, saaer jeg hans Sorg ei vide.

M o n t a g u e.

Løv da, og Held os, om Du høre maa
 et sanddru Skriftemaal. — Kom! Vi vil gaae
 tilside!

(M o n t a g u e gaaer med Frue M o n t a g u e).

B e n v o l o.

God Morgen.!

R o m e o.

Er da Dagen end saa ung?

B e n v o l o.

Knap Ni.

R o m e o.

Alt Vee mig! Sorg gjør Timen lang
og tung! —

Var det min Fader, som gik bort saa ilfsomt?

B e n v o l i o.

Ja. — — Hvilken Sorg forlænger dine Timer?

R o m e o.

Den Sorg, jeg har ei det, som dem forkorter.

B e n v o l i o.

Skudt?

R o m e o.

For —

B e n v o l i o.

ForSkudt?

R o m e o.

ForSkudt af hende, i hvem jeg er skudt.

B e n v o l i o.

Alt! at hiin Gud, saa blyd, saa favr at skue,
sin Dyrker selv fortærer med sin Lue!

R o m e o.

Alt, at hiin Gud, som evig gaaer i Blinde,
kan Veien til sit Maal foruden Dine finde!
Hvor spise vi i Dag? — Vee mig! — Hvad Striid
var her?

Dog tie dermed; thi jeg har hørt det Alt.
Svart raser Hadet her, men Elskov meer: —
Nu! — elskovsfulde Had! splidagtige Elskov!

Du Alting, som af Intet skabtes først!
 tungsindige Letsind! og alvorlige Ekierts!
 Du Chaos af de skønneste Gestalter!
 Blyetunge Snug, lys Røg, kold Ild, syg Sundhed!
 Marvaagne Søn! — Du est hvad Du est ei:
 den Elskov føler jeg; og den ei elsker jeg —
 Du leer ei?

Benvolio.

Nei, jeg, græder fast!

Romeo.

Hvi græde,

Du Gode?

Benvolio.

For Dit gode Hjertes Qual!

Romeo.

Nu — Rose uden Torn ei være skal! —
 Stærkt brænder egen Sorg alt i mit Hjerte;
 Din Omsorg er ei Band, men Dlie i min Smerte;
 den Kierlighed, som Du mig viiste før,
 min alt for beedste Kalk end beedstere kun gjør. —
 See, Elskov er en Røg af Suk fra Hjertets Kammer,
 og, luttres den, en Ild, hvoraf hvert Blik gienflam-
 mer;
 og, quæles den, et Hav, formeert af Elskovs Graad:
 Hvad er den mere vel? Viist Raseri,
 beedst Galbedrik og lifligst Kryderi. —
 Farvel, min Frænde!

(vil gaae).

Benvolio.

Tøv, jeg følger Dig:
hvis Du forlodst mig saa, Du krænked' mig.

Romeo.

O! jeg har tabt mig selv; jeg er ei her;
det er ei Romeo; han fra mig vegen er.

Benvolio.

Sat Haab! — Alvorligt: siig, hvem elsker Du?

Romeo.

Nu vel: alvorligt; uden Haab jeg elsker —
et Fruentimmer.

Benvolio.

Saa traf jeg det: jeg troede vel Du elsked'?

Romeo.

J træffer snildt! — og hun er favr, jeg elsker.

Benvolio.

Favrt Maal er snarest truffet, favre Frænde!

Romeo.

Der skød J feil: Cupidos Pile ville
ei træffe hendes Bryst: hun har Dianas Snille:
med Kydskheds stærke Pantser rustet ud
hun trodser Barnet Amors svage Skud;
beleires ei af Elskovs-Ord; bestormes
af frække Blikke ei; sit Skød ei aabner
for Regn af Guld, som selve Helgen frister:
paa Skønhed er hun riig; dog fattig skal hun ende;
thi naar hun dør, dør Skønhed ud med hende!

Benvolio.

Svoer hun da evig Tro til Rydsthedes Lov?

Romeo.

Ja: og paa Gnier-Viis al Skønheds Skat begrov:
den Strænghed, som den grumme Skønne øver,
al Efterslægt dens Skønheds-Arv berøver:
dog, engleskion og viis, hun Engel aldrig blier;
thi viis og engleskion hun tifold Død mig gier:
at elske hun forsvor, og da hiin Sed blev svoret,
blev mit Liv Død: hiint Ord har mig igiennemboret.

Benvolio.

Lyd mig; forglem at tænke meer paa hende!

Romeo.

O, lær mig først at glemme da at tænke!

Benvolio.

Giv dine Dine Frihed; løst dem op
til andres Skønhed.

Romeo.

Det er Veien just

til hendes i sit fulde Lys at sætte.

See, de lykkelige Morinde-Masker,
som kysse vore favre Damers Pander,
indbilde os, formedelst deres Sorthed,
at de en Skønhed skiule for vort Blik.

Den Mand, hvem Blindhed slog, kan aldrig glemme
den Skat, han tabte med sit Dienslys:

Viis mig en Nøe, skøn mellem alle Skønne,

al hendes Skønhed mig beviser blot:
 min er den Skønneste blandt alle Skønne.
 Farvel! — At glemme kan Du mig ei lære.

Benvolio.

Hvis ei; vil jeg Din Skyldner evig være!
 (de gaae).

Anden Scene.

Gade.

Capulet, Grev Paris og en Tjener træde ind.

Capulet.

Og samme Straffebød, som truer mig,
 den truer Montague; — Nu! gamle Folk,
 som vi, er det ei tungt at holde Fred.

Paris.

J begge staae i høi Unseelse;
 og, Skade! at J laae i Striid saa længe. —
 Nu, ædle Herre! svar paa min Begjæring!

Capulet.

Jeg svarer kun, hvad jeg har svart tilforn:
 Mit Barn er fast en Fremmed end i Verden;
 knap har hun seet de fiorten Aar afveire:
 lad tvende Somm'ers Blomsterpragt end svinde;
 fuldmøed hun vorder da til Brud og Danneqvinde.

P a r i s.

Men yngre Møe blev tidt lykkelig Moder.

C a p u l e t.

For tidlig visner hvad for tidlig blomstrer.

See, hvert mit Haab har Jorden ellers opslugt;

Kun hun mit Haabets Anker er paa Jorden:

Men beil kun, Greve! beil! vind hendes Siel:

min Willie er af hendes kun' en Deel;

samtykker hun, og faarer Jer til Mage,

mit Ja skal hendes gladelig ledsage.

I Aften holder jeg en gammel Fest,

hvortil jeg har indbudet mangen Giest

af dem, som jeg har kjær; vær I blandt disse,

een af de allerkiæreste, tilvisse!

Hos mig skal I i Nat see Himlens Stjernekrands
fordunklet paa af Jordens Stjerners Dands.

Den Lyst, som inderlig den raske Yngling tænder,
naar Vint'ren halter bort, og bliden Vaarsøel brænder,

blandt Tomfru-Lillier og Roser uden Tal

knap sprugne ud, forsand i Nat I smage skal.

I alle høre skal, I skal dem alle skue,

og høiest brænd for den, som tænder høiest Lue:

Blandt dette Blomstermyr min Datter ogsaa staaer,
dog kun for Tallets Skyld hun med som Blomster

gaaer.

Kom, følg mig nu. — Du! Kjos træff' flux omkring
nbi den hele Stad: find alle disse Navne,

som her opskrevne staae: enhver min Hilsen bring,
og siig, mig længe dem hos mig at see og favne.

(Capulet giver Tjeneren et Papir, og
gaaer med Paris).

Tjeneren.

Find alle dem, hvis Navne staae skrevne her? —
Der staaer skrevet: Skoemager bliv ved din Alen;
Skræder bliv ved din Læst, Gisser bliv din Pensel, og
Maler bliv ved dit Bod; men jeg sendes ud at finde
de Personer, hvis Navne ere her skrevne, og jeg
er ikke Mand for at udfinde, hvilke Navne Skriveren
her har skrevet. Jeg maa tye til de Skrift-
lærde. — Afsted; Lykken hjælper Manden!

Benvolio og Romeo træde ind.

Benvolio.

Oj, Gut! een Ild den anden Ild mon tvinge:
en mindre Smerte for den større viger;
Din Svimmel flyer, naar Du tilbageKredsen svinger:
een Dval gaaer ned, alt som en anden stiger:
en nye Fortryllelse dit Die ramme,
da slukkes ud med eet den gamle Trolldoms-Flamme.

Romeo.

Et Veibreed-Blad er ypperligt i saa Fald —

Benvolio.

I hvilket Fald?

Romeo.

I fald I faaer et Beenbrud.

Benvolio.

Hvad Romeo, est du gal?

Romeo.

Ei gal; men lænket haardere end Gale;
indspærret i et Fangebuur, udhungret,
hudflettet, martret og —

(faaer Die paa Tjeneren.)

God Aften, Ven!

Tjeneren.

Guds Fred, I gode Herre! kan I læse?

Romeo.

Ja, i min Elendighed min Skiebne.

Tjeneren.

Maaskee har I lært det uden Fibelbræt? men
jeg spørger Der: kan I læse hvad det skal være, som
man lægger for Der?

Romeo.

Ja, naar jeg kender Sproget og dets Skrift.

Tjeneren.

I taler som en ærlig Mand! Mange Tak for
Mig!

Romeo.

Tøv, Knøs! jeg kan læse.

(læser)

"Signor Martino samt hans Gemalinde og Døt-
tre; Grev Anselmo og hans skønne Søstre; den
ædle Enkefrue af Vitruvio; Signor Placen-
tio og hans yndige Broderdøttre; Mercutio og

hans Broder Valentino; Farbroder Capulet, samt
 Frue og Døttre; Min fære Søsterdatter Rosalina;
 de; Livia; Signor Valentio og hans Frænde Ty-
 balt; Lucio og den livlige Helena.

(giver Listen tilbage).

Et herligt Lag! — Og hvor staaer dette Gilde?

T i e n e r e n.

Ovenpaa.

R o m e o.

Hvor!

T i e n e r e n.

J vort Huus: det er Aftengilde!

R o m e o.

J hvis Huus?

T i e n e r e n.

J min Herres.

R o m e o.

Godt! derom burde jeg og spurgt Jer først.

T i e n e r e n.

Nu vil jeg sige Jer det uden at J skal spørge:
 Min Herre er den store, rige Capulet; og hvis J
 ikke er af Montaguernes Slægt, saa kom J kun
 med, og knæk Halsen paa en Flaske! Gud være
 med Jer!

(gaaer).

B e n v o l i o.

Bed denne gamle Fæst hos Capulet

er og Dit Hiertes Dronning, Rosalinde,
 som hver beundret Skønhed i Verona:
 Gaae did: og uden Fordom sammenlign
 Din Elsktes Træk med nogle der Du skuer,
 og hun skal tykkes Dig en Kærn blandt hvide Duer.

R o m e o.

Banhelliges saadan, Dine! Eders Troe!
 til Flammer da sig Eders Taarer vende!
 I Graad omsonst I drukned': begge to,
 som Løgnens Børn I da i evig Ild skal brænde!
 En Favrere ei Solens Die faae;
 ei een, der Mage kan ved hendes Side staae.

B e n v o l i o.

Gaae Du din Skionne da i Skionnes Lag?
 Du hendes Skønhed med sig selv kun maaler:
 Saa læg nu i dit Syns krydne Skaaler
 de Skionne med, Du skal faae see i Dag.
 Ja, Du skal see en Skønheds Stjerne lue,
 og Rosalindes Glands i Mulm og Mørk fordunkle.

R o m e o.

Vel! jeg gaaer med, ei for hiint Lys at skue,
 men for at see min egen Soel at funkle!

(de gaae).

Tredie Scene.

Bærelse i Capulets Huus.

Frue Capulet og Ammen træde ind.

Frue Capulet.

Hvor kan min Datter være? kald paa hende!

Ammen.

Nu, ved min Jomfruedom, da jeg var tolv Aar!
har jeg ei kaldt! — Heida! mit Lam! min Due! —
Naa, Du min Gud! — hvor er da Glutten? — Julie!

Julie træder ind.

Julie.

Hvo kalder?

Ammen.

Eders Moder.

Julie.

Wdle Frue!

Her er jeg: hvad befaler?

Frue Capulet.

Tingen er —

Hør gode Amme! gaae tilside lidt;
i Centrum maae vi tale. — Dog nei bliv kun;
jeg har betænkt mig; Du maa høre Sagen.
Du veed min Datter har en ret smuk Alder.

Ammen.

Oh! hendes Alder veed jeg paa en Prik!

Frue Capulet.

Hun er de fiorten knap.

Ummen.

Jeg væbber fiorten
af mine Tænder — dog, Gud bedre mig!
• jeg har kun fire Rest — hun er ei fiorten:
Hvor længe har vi nu til Frue-Dag?

Frue Capulet.

Vi har en fiorten Dage vel, og mere.

Ummen.

Vel! mere eller mindre: netop den Dag,
vor Frue-Dag om Aft'nen er hun fiorten.
Eusse og hun — Gud glæde hendes Siel!
var lige gamle. — Ja, Eusanne er hos Gud;
Hun var for god til mig: men Frue-Dag,
om Aft'nen fylder hun, som sagt, de fiorten;
Ja saa min Sandten gjør hun saa; det veed jeg!
Nu er det netop elleve Aar, fra den Tiid
det store Jordstielv kom, og hun blev afvænn't, —
det kan jeg aldrig glemme, — netop den Dag,
jeg havde smurt Lidt Malurt paa min Borte,
og sad i Solen under Duehuset,
Sog her Greven var just da i Mantua: —
nei, nei, nu primer jeg; — men, som jeg sagde,
da Glutten smagte Malurten paa Borten,
og mærked', den var bitter, Stakkels Stump!
hvor den blev vreed og skjævede til Brystet!

Krak! sagde Duehuset; I kan troe,
 jeg priste Gud for mine gode Been!
 Og fra den Tiid er det nu elleve Aar.
 Da kunde hun staae ene: ja min Sandten!
 da løb hun alt og puslede omkring;
 thi Dagen før slog hun sig Hul i Panden:
 Min Mand — Gud glæde ham i Himmerige!
 det var en lystig Siel — tog Barnet op:
 "Ah! — sagde han —" Du faldt jo paa dit Ansigt?
 "Men Du vil falde baglænds, naar Du vover;
 "vil Du ei, Gulle?" Ved den hellige Jomfrue!
 det Englebarn taug strax, og sagde: "Ja!"
 See bare nu: hvor Spas kan blive Spaadom!
 Nei! om jeg leved' tusind' Aar, forglemte
 jeg aldrig det! — "Vil Du ei Gulle?" sa'e han,
 og Englebarnet taug, og sagde: "Ja!"

Frue Capulet.

Nu nok herom: tie stille!

A m m e n.

Ja da, Frue!

men jeg maa lee, saa tidt jeg tænker paa,
 at hun holdt op at græde, og sa'e: Ja.
 og dog sad der en Bule her i Panden
 saa stor som noget Kyllingæg; det var
 et hæsligt Stød; og hun græd bitterlig:
 "Ah, sa'e min Mand, Du faldt jo paa dit Ansigt?
 "Du falder baglænds, naar Du kommer til

”Skæls: Har og Alder! Gier Du ikke Julie?”

Og Gluttebarnet taug og sagde: Sa!

Julie.

Saa tie nu ogsaa Du da, siger jeg.

Ammen.

Naa, jeg har udtalt. Gud velsigne Dig!

Du var det rareste Barn, som jeg har ammet:

og lever jeg den Dag at Du staaer Brud,

saa har jeg intet mere her at ønske.

Frue Capulet.

Vel! at staae Brud: see det er netop Sagen,

som jeg vil tale om: — Siig mig, min Datter:

hvorlunde staaer Din Hu til Giftermaal?

Julie.

Det er en Tre, jeg ei drømmer om.

Ammen.

En Tre! — Naa; hvis jeg ei ene havde

opammet Dig, jeg havde sagt paa Timen,

Du havde diet Viisdom ind med Melken!

Frue Capulet.

Vel! tænk da nu derpaa: her i Verona

er mangen Edelsfrue som er Moder,

yngre end I: og hvis jeg husker ret,

var jeg alt Moder til Jer i den Alder,

hvori I end er Jomfru. Altsaa, kort sagt:

Den holde Ridder Paris beiler til Ier;

Ammen.

Eia! det er en Mand, min unge Frøken!

en Mand som — Aa! en Mand som Melk og Blod!

Frue Capulet.

Veronas Sommer har ei sliq en Blomst.

Ammen.

Ja! han er just en Blomst: en rigtig Blomst!

Frue Capulet.

Nu! kan I elske denne ædle Ridder?

I Aften skal I see ham ved vort Gilde.

Læs i den unge Greves Ansigts Bog;

find Glæde skreven der med Favrheos Pen;

see Skønhed kappes der paa hver en Side,

som røde Roser blomstrende blandt hvide;

hvad i hiin skionne Bog end skjult ei sees,

i Randen i hans ømme Dine læs!

hiin uindbundne Elskovs-Bog kun savner

et Bind som færligen den rige Skat omfavner:

Fist gaaer useet i Hav: og dobbelt skönt det er,

at indre Skönt ei sees for Ydre, saa som her!

Den Bog i Herlighed mon over alle tindre,

som skjuler Wiisdoms Guld forinden gyldent Span,

saa deel da al den Fryd, sliq Skat besticere kan;

Dit Lys faae Lys af hans, langt fra at vorde mindre!

A m m e n.

Mindre? Jo pyt! i Brudeseng man vover!

F r u e n.

Saa svar da: liber J den ædle Ridder?

J u l i e.

Seg vil see til at see at jeg ham liber:

dog længere skal mine Blik ei naae,

end Eders Bud tillader dem at gaae.

En Diener træder ind.

D i e n e r e n.

Ædle Frue! Giesterne ere komne; Aftensmaal-
tidet frembaaret; Ser kalder man paa; den unge
Frøken spørger man efter: Ammen bander man i
Fadeburet, og alting gaaer hult til pulter. Seg
maa afsted, for at varte op: jeg beder underdanigst,
J vil komme strax.

Frue Capulet.

Godt! — Greven venter: Julie kom! Afsted!

A m m e n.

Gaae, Glut! Din Dag er skøn; søg skønne Nætter
med!

(te gaae.)

F i e r d e S c e n e.

Gade.

Romeo træder ind med Mercutio og Benvolio; fem sex maskerede Personer, Fatselbærere og andre.

Romeo.

Hvortil behøves flig Undskyldningstale?
Lad os gaae ind foruden Komplimenter.

Benvolio.

Deslige Dmfvøb er ei meer i Mode;
nei, ingen Amor, blindet med et Skierf,
og bærende en malet Træ-Flitsbue,
paa sin Tartarst, der liig en Fuglekræmsel
bortskræmmer vore Skionne; heller ei
en udenads Prolog, som stumpeviis
flet hvidstes frem, vor Indgang skal berede!
Nei, lad dem tage os for hvad dem lystet;
os lystet en Springom med dem, saa gaae vi.

Romeo.

Giv mig et Blus! — Min Hu staaer ei til Springen;
selv er jeg mørk; thi vil jeg løse for Jer.

Mercutio.

Nei, vakke Romeo! I maae med i Dandsen.

Romeo.

Vist ikke; I er let til Fods, og lette
om Hiertet: mit er tungt som Blye; det tynger
til Jorden mig, saa jeg mig ei kan røre.

Mercutio.

Vel! saa drømte to.

Romeo.

Hvad drømte I da?

Mercutio.

Tro ei Drømmebøger.

Romeo.

So: men hvo vaagen drømmer, ham ei tro!

Mercutio.

Ah! Dronning Mab, jeg mærker, Ser besøget.

Romeo.

Hvem er det?

Mercutio.

Hun er Giordemoderen

i Phantasiens Rige, og hun kommer

i Stikkelse ei større end Agaten

paa Ringefing'ren af en Aldermand,

fiørt af et Spænd af mindste Soelgran over

Midnattens Sovende: Hiulegerne

er' lange Udberkoppe-Been: Bogndækket

Græshoppe-Binger: Seletøiet er

det fiineste Spindelbæv: Halskablerne

af Maanestraalerne i Natteduggen:

Pidskfastet Grylle-Been, og Sncerten Snug:

og hendes Rudsk en lille graaklædt Myg,

ei halv saa stor som hine Orme smaae,

der trykkes ud af doovne Pigers Fingre:

og Karmen er en Hasselnød, udhulet
af Snedker Egern eller Mester Nødorm,
fra Oldtid Feernes Bogmagere.

I fligt et Pragttoget farer hun hver Nat
hen over den forelskede Slummers Hierne;
strax drømmer han om Elskov: eller over
en Hofmands Knæ, strax drømmer han om Knæ-
fald:

nu over en Lovkyndigs Haand; flux drømmer
han da om sit Salarium; nu over
de Skionnes Læber; flux om Kys de drømme;
tit i sin Brede slaaer hun dem med Kop - Ur,
naar kunstige Roser groe paa deres Kinder;
tit sætter hun sig paa et Hoffkrybs Næse,
flux han i Drømme sig en Post opsnuser;
hun kommer stunddom som en Tiende - Griis,
og kildrer Præstens Næse med sin Hale:
da drømmer han om bedre Præstekald:
Snart fiserer hun hen over Krig'rens Nakke;
da drømmer han om Slag i fremmed Land,
om Brescher, Baghold, Klinger fra Toledo,
og alendyb Pokal; flux hvirvler Trommen
da for hans Dre, saa han farer op,
og i sin Angest bander et Par Bønner,
og sover ind igien. Det er og hende,

som filtrer Hestens Mant ved Nattetide,
 og Mareløf i skidne Qvinders Haar,
 som, naar den vikles op, spaaer svar Ulykke.
 Det er den Trolld, som trykker unge Piger,
 naar de i Sovne lægge sig paa Ryggen,
 og lærer dem at bære Livets Byrde.
 Det hende er —

R o m e o.

Tie, tie, Mercutio!

Du taler om et Intet.

M e r c u t i o.

Ja, om Drømme:

de Gostre blot af ørkesløse Hierner,
 de tomme Gøglespil af Phantasien,
 hvis Stof er saa uvæsentlig som Luften,
 og flygtig som den Vind, der spøger nu
 om Nordens frogne Bryst, og let fortørnet
 derfra nedstormer, og sit Ansigt vender
 til det med Verledug bestrøete Sydland.

B e n v o l i o.

Den Vind bortblæser os fast fra os selv:
 Man har alt spiiist: vi komme vist for silde.

R o m e o.

For tidlig, frygter jeg; mit Sind spaaer ondt:
 det ahner mig, en Skiebne, som end hænger

i Stierneerne, begynde skal i Nat
 ved denne Fest sit frygtelige Kredslob,
 og ved en brad Død muligen forkorte
 det bittere Liv, som i mit Bryst er indlukt:
 Men Han, som holder Roeret paa min Fart,
 Han styre mine Seil! — Kom, muntre Brødre!

Benvolio.

Rør Trommen!

(de gaae).

Femte Scene.

Sal i Capulets Huus.

Musikantere. Tienere træde ind.

Første Tjener.

Hvor er Bradpande, siden han ikke hjælper til
 med at tage af Bordet? Den Knekt han flækker
 Tallerkenerne rene, han skurer dem ikke.

Anden Tjener.

Naar den hele gode Levemaade skal ligge i een
 eller to Mænds Hænder, og det endda uvadskede
 Hænder, er det en slem Ting.

Første Tjener.

Bæk med Bedstefa'er = Stolene: flyt Kredens-
 Bordet: hav et Die med Sølvstøiet: — Hør du!
 giem et Stykke Mandelstærte til mig; og vil du ret
 gøre mig en Tjeneste, saa lad Portneren lukke Su-

sanna Dværnsteen og Malene ind. — Heida! Anton! Bradpande!

Flere Tienere komme ind.

Unden Tienere.

Ja, Kammerat, her ere vi!

Første Tienere.

Man søger efter Jer, spørger om Jer, kalder paa Jer, og længes efter Jer oppe i Storstuen.

Unden Tienere.

Vi kan ikke være paa een Gang baade her og der! — Grift op, Gutter! Snøe Jer nu en Stund! og den, som lever længst, tager hele Klatten!

(de trække sig tilbage).

Capulet og hans Familie træder ind med
Gæster og maskeerte Personer.

Capulet.

✓ Velkommen, ædle Herrer! hver en Dame, som ingen Liigtorn har, til Dands Jer ædsker: — Ha! ha! Skøn Jomfruer! hvem af Jer tør nu sige nei? Jeg sværger, hver som gjør sig kostbar, har en Liigtorn; ikke sandt? Velkommen, mine Herrer! Jeg har levet den Dag jeg gik i Maske med, og hvidsked'

de smukke Piger Ting i Dret, som
 ret gotted' dem; — det er forbi! forbi! —
 Velkommen, ædle Herrer! — Hei! spil op!
 Plads! Plads! — Smaapiger, op paa Gulvet med
 Jer!

(Musikken og Dansen begynder).

Gleer' Lys, I Knegte! Væ! med Bordene!
 Slut Ilden ud! det bli'er for heedt i Salen. —
 Ah, Gut! den Spøg kom dobbelt riger, uventet! —
 Naa, sæt Jer, sæt Jer, Farbro'er Capulet;
 vi to er over vore Dandse-Dage:
 hvorlænge er det, siden I og jeg
 i Masse gif?

Anden Capulet.

For Gud! alt tredive Aar!

Første Capulet.

Hvor Pokker vil I hen? Nei ei saa længe:
 det var den Gang Lucentio havde Bryllup,
 det er til Pintsen fem og tyve Aar,
 og da fik vi os ogsaa en Springom.

Anden Capulet.

Nei, Fætter! nei: hans Søn er meget ældre;
 hans Søn er tredive Aar.

Første Capulet.

Nei! hør mig til ham!

For to Aar siden var hans Søn ei myndig.

R o m e o.

Hvo er den Dame, som lykkeligior
hiin Ridder med sin Haand?

E n T i e n e r.

Jeg veed det ei.

R o m e o.

O, hendes Straaleglands hvert Lys fortrænger!
Karfunklen i Morindens Dre liig,
paa Mattens Kinder hendes Skønhed hænger,
for høi for Støv, for Nydelse for riig!
Som mellem Kragers Flok sneehvide Due
er hun blandt sine Søstre her at stue.
Naar Dandsen endes, flur jeg did vil gaar,
og salig denne Haand i hendes føie.
Ak! elsked' jeg før nu? Forsværg det, Die!
thi først i Nat jeg ægte Skønhed saae. —

T y b a l t.

Det efter Stemmen er en Montague: —

Dreng, hent mit Sværd: — Hvordan tør denne
Ufling

sig trænge hid, i Narredragt formummet,
for vor høitidelige Fæst at haane?
Nu, ved min hæderkronte Adels-Vet!
ihuel at slaar ham er ei meer end Ret!

F ø r s t e C a p u l e t.

Hvad nu? hvi stormer I saa vildt, min Frænde?

Ty b a l t.

Der staaer en Montague, vor Arvesiende;
en Nidding, som er kommen hid til Trods,
at spotte med vor Høitidsfest og os.

Første Capulet.

Er det ung Romeo?

Ty b a l t.

Ja, den Nidding, Romeo.

Første Capulet.

Naa, styr Jer, Fætter! lad ham gaae med Fred!
See kun hans Væsen! det er mandigt, ædelt!
og det er sandt. Verona stolt ham kalder
en sædelig og velopdragen Ungling:
Gi for al Rigdom inden Stadens Mure
skal her i mit Huus skee ham Overlast:
Derfor vær rolig: lad som I ei seer ham;
det er min Billie: agter du den noget,
da see ei suurt, men bortjag disse Nynker,
som slet sig passe ved en Frydefest.

Ty b a l t.

De passe sig, hvor flig en Skurk er Giest:
Jeg taaler ham ei her!

Første Capulet.

Du skal ham taale!

Hvad nu, Pog? — Du skal taale ham; du skal!
Hvem mon er Herre her, I eller jeg?
I vil ei taale ham? — Gud bedre mig! —

Hvad! J vil vække Spliid blandt mine Gæster!
og spille Hanekylling? Det tør J?

Ty b a l t.

Det er en Skændsel!

Første Capulet.

Lie! J er en Dreng!

vildhovedet og gal: — Nei, vil man see!
det torde angre Jer; — jeg veed hvad jeg veed.
Altid er J mod Strømmen! — Det er Tiid, jeg —
Ha! godt sagt, Gutter! — Gaae, J er en Nar;
vær rolig, eller jeg! — Gler' Lys for Pokker! —
Jeg skal nok styre Jer: — Saa! lystig, Børn!

Ty b a l t.

Vel lægger Tvang nu Lænke paa min Brede;
men ei den slukker ud min indre Hede.
Jeg vil gaae bort; men at han hid sig skal,
den Fryd han hode skal med bitter Qual.

(han gaaer).

R o m e o (til Julie).

Hvis min syndfulde Haand vanhelliger dig,
o Helgen! da vær naadig; lad mig hode; —
min Læbe, som en Pilgrim, bøier sig,
for med et Kys at flette ud min Brøde.

J u l i e.

J hilser andagtsfuld i Troens Haand;
ubillig Eders Haand J selv misliender;

thi Pilgrim rører jo ved Helgen-Hænder,
og hellig Vandrers Kys er Haand i Haand.

R o m e o.

Har Helgen da, som Pilgrim, Læber ei?

J u l i e.

Jo, Læber kun for Bøn til Gud at føre.

R o m e o.

Lad Læber gjøre da, hvad Hænder gjøre;
o hør mig! eller og fortvivler jeg.

J u l i e.

Bøn rører Helgen; Helgen ei sig rører.

R o m e o.

Rør dig da ei, imens du mig bønhører.

(han kysser hende).

Saa svandt min Synd fra mine Læber hen!

J u l i e.

Paa mine Læber altsaa mon den være.

R o m e o.

Min Synd? O søde Boed! giv mig min Synd
igien!

J u l i e.

J kysser, Pilgrim! efter Kunstens Lære.

A m m e n.

Min Frøken, Eders Moder spørger om Jer.

R o m e o.

Og hvem er hendes Moder?

A m m e n.

Unge Herre!

det er jo vores Frue her i Huset;
en god, forstandig og gudfrygtig Dame:
det Barn, I talte med, det har jeg ammet;
jeg siger Jer — den som kan vinde hende,
har vundet Spil!

R o m e o.

Er hun en Capulet? —

O dyre Tidende! mit Liv og Siel
er nu min dødelige Fiendes Gield.

B e n v o l i o.

Det Bedste er forbi; kom, gaae i Tide.

R o m e o.

Det frygter jeg: des større er min Qvide.

F ø r s t e C a p u l e t.

Nei, ædle Herrer, bryd ei op saa tidlig;
en liben, simpel Aftensmad staaer rede. —
Naa, skal det være? Vel, hav Tak da alle!
Tak, ædle Herrer! en god rolig Nat! —

Fleer' Fæller hid! — Kom, jeg vil gaae til Sengs.

(til den anden Capulet).

Ei, Fæbro'er! det er paa min Ære fildigt!

Jeg vil til Noe.

(Alle gaae undtagen Julie og Ammen).

Julie.

Hør, Flære Amme, hvem er denne Herre?

Ammen.

En Søn og Arving af Tiberio.

Julie.

Og hvem er det, som nu gaaer ud af Salen?

Ammen.

Ei see! det er vist Ungelingen Petruchio.

Julie.

Men hvo er han, som følger næst derpaa,
og som aldeles ikke vilde dandse?

Ammen.

Det veed ei jeg.

Julie.

Gaa gaae, spørg om hans Navn:—

Hvis han sit Hierte til en Anden gav,
min Brudesejng da vorde vil min Grav.

Ammen.

Hans Navn er Romeo; en Montague,
eenbaarne Søn af Eders Arvesiende.

Julie.

Til første Elskov første Had blev vendt!
 ukiendt for tidlig seet; for sildig kiendt!
 O, Underværk! hvad Ende mon det spaae,
 at jeg min værste Fiende elste maa!

Ammen.

Gia! hvad nu?

Julie.

Det var et Vers jeg lærte
 af een jeg dandsed' med.

(der kalbes paa Julie udenfor).

Ammen.

Nu komme vi.

Kom, lad os gaae; nu er jo alt forbi.

(de gaae).

Chorus træder ind.

Nu gammel Kierlighed er lagt paa Straa;
 ung Elskov staaer, som Arving ved dens Side;
 Hiin, for hvis Skyld han leed sig bitter Dvide,
 for Julies Skønheds = Soel plat svinde maa.
 Nu elstes Elskeren: i samme Stund
 giensidigt Tryllerie det hulde Par indtager;
 sin Fiende elsker han, blot derfor end han klas-
 ser,

og Elskovs søde Gift indsuger Hun:
 Anseet for Fiende tør hans Bæbe ei
 de vante, hulde Elskovs = Eder aande:
 Hun brænder høit: men, ak! hvo gaaer til
 haande?

Hvo viser Møen til sin Elsker Wei?
 Den blinde Gud! han skænker dem et Møde,
 og drukner beedsten Dval i Saligheder søde!
 (gaaer).

A n d e n A k t.

Første Scene.

En aaben Plads, som støder op til Capulets Have.

Romeo træder ind.

Romeo.

Kan jeg gaae derfra, hvor mit Hjerte er?
Vend om, du mørke Jord, og søg din Sæl!

(han bestiger Havemuren, og springer ned
paa den anden Side).

Benvolio og Mercutio træde ind.

Benvolio.

Hei, Romeo! Fætter Romeo!

Mercutio.

Han er flog:

Han, paa min Sæl! vist hiem har stiaalen sig,
og ligger nu alt paa sit grønne Dre.

Benvolio.

Han løb herhid, og satte over Muren:
 Raab du eengang, min Ven, Mercutio!

Mercutio.

Ja, endnu meer! jeg vil fremmane ham. —
 Romeo! Griller! Galmand! Brynde! Elsker!
 Stig frem i Stikkelse blot af et Suk,
 tael kun et Elskovs-Bers, og jeg er rolig;
 klynk blot et Ak! Riim Lue blot paa Due!
 Tael dog et godt Ord til min Gudmo'er Venus,
 et haardt til hendes blinde Søn og Arving,
 hiin Skytters Konge, han som traf saa snildt,
 da Kong Cephetua forelsked' sig
 i Tigger-Pigen! — Nei, han hører ikke;
 han aander ingen Lyd; han ei sig rører;
 Ja! han er død; jeg maa hans Aand besværges.
 ge. —

Ved Rosalindes klare Dines Stierner,
 ved hendes høie Pande, Rosentæbe,
 og trinde Læg, og hvide Marmor-Knæe,
 og Himmel-Regionerne derover,
 besværger jeg dig: aabenbar dig for os!

Benvolio.

Skald han hører dig, vil han vist vredes.

Mercutio.

Vist ei! Han vilde vredes, hvis jeg manes'

en Mand af underlig og sær Natur
 op i hans Skjønnes Kreds, og lod den staae der,
 indtil hun tæmmed' den og ned den maned';
 det var Fornærmelse: men jeg besværges
 i Tugt og Ære: i hans Skønheds Navn
 besværges jeg ham blot staae op af Mørket!

Benvolio.

Rom, han har skjult sig mellem disse Træer,
 for der ved Nattens vaade Bryst at ligge:
 Blind er hans Elskov; Mulm bedst staaer den an.

Mercutio.

Er Elskov blind, sit Maal den ikke træffe kan.
 Nu sidder han blandt Rosentræer, og ønsker
 blot at hans Skønne var en Rosenknop,
 og at han torde plukke den. — God Nat,
 min Romeo; — jeg vil tye hiem til Dynen;
 i sli' kold Feldtseng faaer jeg ingen Sovn:
 Rom, skal vi gaae?

Benvolio.

O ja; det er forgieves
 at søge efter den, som ei vil findes.

(de gaae).

Anden Scene.

Capulets Have.

R o m e o træder ind.

R o m e o.

Han leer ad Skrammer, som blev aldrig faaret! —

(Julie lader sig see oppe i sit Vindue).

Men tys! Hvad giennemstraaler Vinduet hist!

Det Østen er, og Julie er Solen! —

Etage op, o savre Sol! og dræb Diana;

at du, skiondt hendes Tempelvogterinde,

er skionnere end hun, det harmer hende.

O, tien ei hende; hun er fuld af Rid;

see hendes Vestalinde-Dragt er guften,

og bleeg, kun skabt for Daarer; derfor kast den. —

Det er min Elskte! det er min Udvalgte!

O, vidste hun hun var det! —

Hun taler; dog hun siger Intet; — Intet?

Jo, hendes Nie taler, jeg vil svare. —

Jeg er for dristig; ei til mig hun taler:

det skønneste af Himlens Stiernepar

er bortsendt, og har bedet hendes Dine,

at skinne, til de kom, i deres Baner.

O, vare hendes Dine der, og de

i hendes Ansigt; hendes Kinders Glans

bestemmed' Stierne, som Dagens Lys
 en Lamps Skin; fra hendes Die strømmet
 et Straalehav igiennem Luftens Rige,
 saa Fugle sang, og meente, det var Morgen.
 See, hvor sin Kind hun sætter paa sin Haand!
 O, var jeg Handsken blot paa hendes Haand,
 saa rørte jeg hiin Kind!

Julie.

Bee mig!

Romeo.

Hun taler! —

Dael atter, Lysets Engel! thi du straalet
 i Matten saa høiherlig over mig,
 som een af Herrens vingede Cheruber
 for Dødeliges himmelvendte Dine,
 naar underflagne de tilbage segne,
 og stirre paa dens Gang blandt stille Skyer,
 mens over Luftens mørke Barm den seiler.

Julie.

O, Romeo! hvi est du Romeo?
 affiig din Fader, og forsværg dit Navn;
 vil du ei det, da sværg du est min Elsker,
 og jeg ei meer en Capulet vil være!

Romeo (affides).

Skal jeg vel høre mere? — Skal jeg tale?

Julie.

Det er dit blotte Navn, som er min Fiende; —

Du er dig selv, og ingen Montague.
 Ha, hvad er Montague? ei Haand, ei Fod,
 ei Arm, ei Ansigt, eller nogen Deel
 af Menneſket. D, vælg et andet Navn!
 Hvad er et Navn? Den Blomst, vi kalde Rose,
 vil lugte lige sødt, hvordan den kaldes.
 Saa vil og Romeo, hvordan end han hedte,
 hver Dyd besidde: Navnet Dyd ei giver!
 D, Romeo! bortkast dit Navn, og for
 dit Navn, som ingen Deel er af dig selv,
 modtag mig heel.

R o m e o.

Jeg tager dig paa Ordet:
 kald mig din Elſkte, og jeg vil omdøbes:
 fra nu af er jeg Romeo ei meer.

J u l i e.

Hvo est du, som i Natten ſkiult udspeider
 mit Hjertes hemmelige Raad?

R o m e o.

Bed Navn

formaaer jeg ei at ſige, hvo jeg er:
 Mit Navn jeg hader, byrre Helgeninde!
 fordi det er din Fiende: havde jeg
 det ſkrevet her, da ſønderreev jeg Ordet.

J u l i e.

Mit Dre drak endnu ei hundred Ord

af denne Læbe, dog jeg kiender Røsten:
er du ei Romeo, en Montague?

R o m e o.

Ingen af begge, skionne Helgeninde!
hvis een af Delene mishager dig.

J u l i e.

Siig mig, hvorlunde komst du hid, og hvi?
hvi Havemuren er, svær at bestige,
og, hvis du ihukommer, hvo du est,
er Stedet Død, hvis mine Frænder see dig.

R o m e o.

Mig bare Elskovs Fingre over Muren;
thi Muur og Væg ei Elskov udelukker;
hvad Elskov kan, tør Elskov dristig prøve;
thi skrække ikke dine Frænder mig.

J u l i e.

Ufald de see dig, vil de dræbe dig.

R o m e o.

Ik, mere Fare er i dine Dine,
end hines Sværd: o, smiler du kun mildt,
da er jeg væbnet imod deres Had.

J u l i e.

Jeg vilde ei, for alle Verdens Riger,
de saae dig her.

R o m e o.

I Mattens Kappe kan jeg skjule mig:
og, elsker du mig ei, da lad dem komme:

Langt heller døe for deres Had, end leve
berøvet Haabet om din Kierlighed!

Julie.

• Ved hvis Anviisning fandt du dette Sted?

Romeo.

Ved Elfkøvs, som først drev mig til at søge;
jeg laante Amor Dine, han mig Raad.

Jeg er ei Søermand: men varst du end fiern som
hiin Lore Strandbred, fiernest Hav beskylter,
jeg vovede mig did for sliig en Skat!

Julie.

Du veedst, at Mattens Elør er paa mit Ansigt;
thi ellers farved Rødme mine Kinder,
for hvad du nu i Nat har hørt mig sige.
O, gierne dvæled' jeg ved Skif og Brug;
jeg fragik gierne — gierne hvad jeg sagde.
Men bort med Pænheds Dmjskab! — Elsker du
mig?

Jeg veed, du siger: Ja; og jeg vil troe dig;
dog, sværger du, maaskee du bliver troeløs;
ved de Forelftes Meeneed, siger man,
leer Jupiter. O, hulde Romeo!
saafremt du elsker, siig det da oprigtig:
og troer du, jeg blev vunden alt for let,
saa vil jeg lege haard, og spille grusom,
og siige: Nei; hvis du vil beile til mig;
men ellers ei for hele Verdens Riger!

Ja, skønne Montague! jeg er for Æm,
 og derfor kanst du troe, jeg var letsindig:
 men troe mig, jeg er mere tro end de,
 som bedre kan den Kunst at lege fremmed.
 Hør mig, jeg vilde ogsaa leget fremmed,
 hvis ei du, før jeg saae dig, havde hørt
 mit Hjertes Elskovs = Suk: derfor tilgiv mig,
 og troe ei denne Kierlighed er Letsind,
 som Nattens Mørke saa har bragt for Lyset.

R o m e o.

Ved denne hulde Maane sværger jeg,
 som strøer med Solvglands disse Frugttræetop=
 pe —

J u l i e.

O, sværg ved Maanen ei, den er ustadig,
 og maanedlig forandrer den sin Skive,
 at ei din Elskov og ustadig vorder!

R o m e o.

Hvad skal jeg sværge ved?

J u l i e.

O, sværg ved Intet!

Dog jo! sværg ved dit eget hulde Væsen,
 som er det Gudebilled jeg tilbeder,
 og jeg vil troe dig.

R o m e o.

Hvis mit Hjertes Elskov —

Julie.

Godt! sværg ei! Skøndt jeg glæder mig i dig,
mig denne Nats Forening dog ei glæder;
den er for raff, for lidt betænkt, for iilsom,
og Lynet altfor liig, som svinder, før
man sige kan: det lyner. — Nu god Nat!

I Sommer = Solen denne Elfskøvs Knop
som yndigt Blomster tør sig luffe op.

God Nat! god Nat! saa salig Fred og Lyst
boe i dit Hierte, som i dette Bryst!

R o m e o.

D, gaaer du fra mig saa utilfredsstillet?

Julie.

Hvad Tilfredsstillelse kanst du forlange?

R o m e o.

Din troe Elfskøvs = Gød for den, jeg svor dig.

Julie.

Jeg gav dig min, før du forlangte den:
dog ønsked' jeg, den stod end til at gives.

R o m e o.

Du togst den da igien? Siig, Elfskte, hvi?

Julie.

Kun for at være fri, og dig den give.

Dog ønsker jeg jo kun den Ting, jeg eier;
min Omhed er saa grændseløs som Havet;

min Kierlighed saa dyb; jo meer jeg giver,
jo meer jeg har; thi begge har ei Ende.

(Ammen kalder indenfor).

Jeg hører Larm; Farvel min Elſkte nu! —
Strax! Strax! — O, vær mig tro, min Mon-
tague!

Dødt lidt, ſaa vil jeg komme ſtrax tilbage!

(hun gaaer).

R o m e o.

O ſalige, ſalige Nat! jeg frygter for,
da det er Nat, at Alt er kun en Drøm,
for himmelfød til virkelig at være!

(Julie kommer igien i Vinduet).

J u l i e.

To Dødt, min Romeo, og ſaa god Nat! —
Eſaaſremt din Kierlighed er ærlig ſindet,
din Henſigt Ægteſkab, da lad mig vide
i Morgen ved et Ord jeg ſender dig,
naar, hvor du Dielfen fuldbyrde vil:
Min hele Lykke da jeg lægget for
din Fod, og bliver faſt hos dig, min Huſbond!

(Ammen kalder paa Julie indenfor).

J u l i e.

Strax! — Men har du ei godt i Sinde mod mig,
beſværger jeg dig —

Al m m e n (indenfor).

Froken!

Julie.

Strax! — Da heil
ei meer; men overlad mig til min Smerte!

R o m e o.

Bed Himlen —!

Julie.

Tusende god Nat!

(hun gaaer).

R o m e o.

Med dig

den sidste Glædesstjerne flukker sig. —

Som Barn fra Bog gaaer Elsker til sin Pige;
som Barn til Skole, seen han hjem igien mor
snige.

(han gaaer langsomt bort).

(Julie kommer atter i Vinduet).

Julie.

Pst! Pst! O, havde jeg en Jægers Røst,
for denne ædle Falk at lokke til mig!
Men Dvang er hæs, og tør ei tale høit;
jeg skulde ellers sprænge Ekkes Hule,
og hæsere dens luftige Strube gjøre
end min, med at gientage Romeos Navn.

R o m e o.

Det var min Siel, som kaldte paa mit Navn!
 hvor sølsød toner ei den Elsktes Stemme
 i Natten, som den lifligste Musik
 for det anspændte Dre!

Julie.

Romeo!

R o m e o.

Min Julie!

Julie.

Naar skal jeg sende Bud
 i Morgen tidlig til dig?

R o m e o.

Kloffen Ni.

Julie.

Godt. — Indtil den Tiid er det tyve Aar. —
 Nu har jeg glemt, hvorfor jeg kaldte paa dig.

R o m e o.

Saa lad mig tøve til du husker det.

Julie.

Saa glemte jeg det, at du skulde tøve,
 og husked' blot, hvor sødt dit Selskab er mig.

R o m e o.

Saa lad mig tøve, at du evig glemmer,
 og glemme selv, at her er ei mit Hiem!

Julie.

Det grøer ad Dag: nu ønsked' jeg du gif,
 og dog ei længere end Yndlings - Fuglen
 fra Hersterindens Haand; hun slipper den
 en Fange liig i Lænker; derpaa drager
 med Silkesnoren atter den tilbage:
 saa tierlig - grum misunder hun den Frihed.

Romeo.

O, var jeg flig en Fugl i Julies Haand!

Julie.

Åh, var du det, jeg dræbte dig med Rier tegn! —
 God Nat! god Nat! — Saa sød er Afskeds Qual,
 at jeg god Nat til Morgen sige skal.

(hun gaaer).

Romeo.

Søvn paa dit Die! Fred udi dit Bryst!
 O, var jeg Søvn og Fred, for saa at hvile! —
 Nu jeg om Hielp vil hen til Munkens ile,
 og dele med ham al min Himmels Lyst!

(gaaer).

Tredie Scene.

Munken Lorenzos Celle.

Lorenzo træder ind med en Kurv.

Lorenzo.

Blaaøiet Morgen stolt ad Natten leer,
 med gylden Ild er Østens Skye bebræmmet:
 Tusmørket Gnisterne af Titans Bognhiul seer,
 og tyer, liig natlig Sviregast til Hiemmet:
 For Solen nu fremgaaer med Straalers Hær,
 og bringer Dag, og styrter Mørkets Rige,
 en Kurvfuld maa jeg søge fiern og nær
 af Planter giftige som lægerige.
 Naturens Moder, Jorden, er dens Grav;
 Hvad er dens Grav, er og dens Fosterleie:
 Den Liv til Millioner Fostre gav,
 som ved dens Bryster finde Die og Pleie.
 Ja, mangt et Barn, paa mange Kræfter riig;
 hvert riig paa Kraft; dog alle høist ulige:
 O, mægtig er den Magt, som kiuler sig
 i Urters, Planters og i Stenes Rige!
 Saa ringe Ting ei findes paa vor Jord,
 som nogen særlig Gavn jo Jorden bringer;
 ei heller findes Ting, saa mægtig stor,

at misbrugt jo den skader og mislinger.
 Dyd selv bli'er Feil, øvet paa uret Sted:
 og Tiid og Sted kan adle Feil til Dyder.
 I denne liden Markblomst er lagt ned
 Forgift, som dræber, Lægedom, som fryder.
 Lugt til dens Top: dens Bellugt er dig Lyst:
 smag den: og du est stæd i Dødsens Waade:
 saa kicemper fiendtlig Kraft udi vort Bryst
 saabelsom Plantens, det er: Synd og Naade!
 Og hvor den første fast rodfæster sig,
 der Dødens Orm snart Blomst og Urt fortærer.

R o m e o træder ind.

R o m e o.

God Morgen, Fader!

L o r e n z o.

Herrens Fred med dig! —

Hvis Røst saa aarle mig sliig Hilsen sød beskiæ-
 rer? —

Søn! Søn! det vidner om et oprørt Sind,
 saa aarle sig af Dynen at forsøie:
 hvor Alder boer, der drager Sønn ei ind,
 Sorg holder Nattevagt i Oldings Die;
 men der, hvor Ungdom karsk med sorgfrit Blod

fig strækker ud, der gyldne Søn regierer.
 thi er dit aarle Komme hid mig god,
 at nogen indre Striid din Natteroe fortærer;
 hvis ei, saa muligt at vor Romeo
 i Nat slet ikke var i Seng at finde?

R o m e o.

Ta, det er sandt: des sødere var min Roe!

L o r e n z o.

Gud bedre mig! var du hos Rosalinde?

R o m e o.

Hos Rosalinde? Fromme Fader, nei!
 glemt er hiint Navn, og glemt for det at sørge!

L o r e n z o.

Du est min gode Søn! — Men dølge da ei —

R o m e o.

Nei; jeg vil svare dig, før du igien skal spørge!
 I Nat jeg til min Fiendes Høitid kom;
 der pludseligen een tilføied' mig en Bunde:
 jeg saared' den igien; os Lægedom
 kan kun din hellige Lægekunst forunde:
 See, fromme Fader! jeg bær' intet Nag;
 thi min Begiering og min Fiende baader.

L o r e n z o.

Saa skrift da, kære Søn, med rene Ord din
Sag;

et Gaade = Skriftemaal Afløsning faaer i Gaader.

R o m e o.

Med rene Ord: viid da, min hele Siel

har Capulets favre Datter evig bundet:

min heel hær er, som jeg er hendes heel:

Bort Elskovs Baand er fast; end Kirkens ei er
bundet:

Det skal du binde: hvor, hvordan og naar

vi saaes, og elskede — det skal jeg fortælle,

naar nu vi gaae: Min Bøn du ei afflaaer:

besejl vor Pagt, før Soel mod Bierge sig mon
hælde!

L o r e n z o.

O, hellige Franciskus! hvilke Ord!

Er Rosalinde, hun, din Fryd, din Glæde

saa flux forglemt? — Nu! Unglings Elskov boer,

forsand! i Hjertet ei: i Diet er dens Sæde.

Jesu Maria! hvilket Taarehav

har paa din blege Kind for Rosalinde rundet!

dog fandt din Elskov ei i det sin Grav,

og nu som Dug for Soel den er forsvundet. —

Endnu er Himlen mørk af dine Suk,
 din gamle Sammersang end lyder for mit Dre:
 endnu din Kind er vaad af hine Taarers Dug,
 du ei engang fik Stunder at astørre.
 Var du dig selv; hvis din hiin Smerte var,
 du og hiin Smerte var ikkun for Rosalinde:
 og du har skiftet Sind? — Nu Ket Ordqvædet
 har:

„stærk Mand kan falde; meget meer svag Vind-
 de!“

R o m e o.

Min Gld for Rosalinde dadled' du.

L o r e n z o.

Fordi den slog for høit, til langt at række.

R o m e o.

Og bød mig slukke den.

L o r e n z o.

Men ei for nu
 en dobbelt Brand af Afsen at opvække.

R o m e o.

O, skænd ei Fader! hun som nu mit Hierte har,
 hun gav mig sit for mit; det kan ei glippe:
 saa gjorde aldrig hiin.

L o r e n z o.

O, hun blev vaer,

din Elskovs Borg var ikke bygt paa Klippe.
 Men kom, du unge Sommerfugl! kom med!
 Ja, jeg vil staae dig bi; det Haab mig fryder,
 hiin Dag tør grunde Eders Slægters Fred,
 og op af Hadets Mulm snart Venstabs Soel
 frembryder!

R o m e o.

O, kom! O, lad os ile! jeg har Hast.

L o r e n z o.

Gaae langsomt, Søn! Den snubler, som gaaer
 fast! —
 (de gaae).

F i e r d e S c e n e.

Gade.

Benvolio og Mercutio træde ind.

Mercutio.

Hvor Dievelen kan den Romeo være? — Kom
 han ikke hjem i Nat?

Benvolio.

Ikke til sin Faders: jeg talte med hans Tiener.

Mercutio.

Ah! denne blege, grumme Rosalinde
 tilsidst ham piner reent fra Biid og Sands.

Benvolio.

Tybalt, een af den gamle Capulets Frænder,
har sendt et Brev hiem i hans Faders Huus.

Mercutio.

Et Feidebrev, saasandt jeg lever!

Benvolio.

Romeo vil give ham Svar!

Mercutio.

Give Svar kan enhver, som kan skrive et
Brev.

Benvolio.

Nei; han vil ikke svare Brevskriveren med
Blæk; men med Blod!

Mercutio.

Oh! Stakkels Romeo! der er hverken Liv
eller Blod i ham mere! Han er giennemstungen
af en mækehviid Gluts sorte Die; skudt giennem
Dret med en Elskovs-Sang; selve Middelpunkten
i hans Hierte er splittet ad af den blinde Jæger-
drengs Pii!; og han skulde være Mand for at see
Tybalt under Dine?

Benvolio.

Nu! hvad er da Ridder Tybalt?

Mercutio.

Ingen Finkridder, kan jeg sige Jer. O, han

er den holdeste Ceremoniemester ved Wrens Hof! Han fægter, som I synger en Vise, og holder streng Takt og Tone: pauseer I blot en sextendeel: een, to! det tredie Stød har I i Eders Bryst: Han træffer en Silkeknep lige i Hjertet; det er en Fægtemester paa en Hals; en Riddersmand af det ældste Adelsblod, — som kan opregne Jer alle Tvekamps Regler, og Formaliteter fra først til sidst: — Ah! den guddommelige Passado! den herlige punto reverso! Ah! den —

Benvolio.

Hvad for een?

Mercutio.

Dievelen anamme disse naragtige, læspende, forskruede Narrifasser! Hvilke nye Toner stemme de ikke op! — „Paa min Tre, en overordentlig fortræffelig Klinge! — en overordentlig velstabt Mand! — en overordentlig fortræffelig Skiege!“ — Hør eengang, Tip-Oldesader! er det dog ei en Gudsjammer, at vi skulle saaledes oversvømmes med disse udenlandste Spyfluer, disse Modekrømmere, disse pardonnez-mois, som indføre alle disse nye Skikke, uden selv at have Begreb om, hvad Skik og Skikkelighed er.

R o m e o træder ind.

B e n v o l i o.

Her kommer Romeo, her kommer Romeo!

M e r c u t i o.

Som en vindtørret Gild, med ingen Rogn
i: — O, hvor hans Riød seer fiskeagtigt ud! —
Nu holder han af de Sange, hvori Petrarcha ud-
giød sin Qual: Laura er kun en Koffkepige med
hans Skionne: — For Pokker! hun havde dog en
bedre Elsker til at berime sig: Dido en Maske-
balle: Cleopatra en Taterkielling: Helena og
Hero Skieger og Laptaster: Thisbe høit en blaa-
øiet Døs eller saadant noget; men det forslaaer alt-
sammen intet. — Signor Romeo! bon jour!
Der har J en franskøst Hilsen i Respect af Jeres
frankøstke Wiidbuxer! Jo, J førte Jer smukt
op i Nat!

R o m e o.

God Morgen, mine gode Venner! — Hvor-
ledes førte jeg mig da op?

M e r c u t i o.

J havde Bisselæder i Saalerne: J stial Jer
bort fra Gildet.

R o m e o.

Forlad mig, gode Mercutio! en saare vigtig

Forretning kaldte mig bort; og i et Tilfælde som mit, tør en Mand vel eengang synde lidt mod Complimenteer-Bogen. —

Mercutio.

Aha! Nødvendigheds Forretning?

Romeo.

Rierligheds Gierning!

Mercutio.

Ha! det kan jeg lide: er det ikke bedre at handle, end evig gaar og fremklynke Elfskøvs-Sukke? — See, nu er du dig selv igjen; nu er du igjen den gamle Romeo.

Romeo.

Hvad kommer der i Farvandet?

Ammen og Peter træde ind.

Mercutio.

En Seiler! En Seiler!

Benvolio.

To for een! En Drlogger og en Skude.

Ammen.

Peter!

Peter.

Hvad godt?

U m m e n.

Min Vifte, Peter!

M e r c u t i o.

Ja, giv hende den, min gode Peter! til at at skilue hendes Ansigt med: for af de to er Visten den smukkeste.

U m m e n.

Guds Fred og god Morgen, de gode Herrer!

M e r c u t i o.

Guds Fred og god Aften, skøn Jomfrue!

U m m e n.

Er det nu Aftenstid?

M e r c u t i o.

Ja hos Jer: Tidens runkne Finger peger paa Soelnedgang.

U m m e n.

Evi, skamme maae I Jer! Hvad er I for Een?

R o m e o.

Een, min gode Kone! Gud har skabt sig selv og andre til Plage.

U m m e n.

Det var, min Tro! godt sagt! — Sig selv og andre til Plage? sagde han! — Kan ingen

af de gode Herrer sige mig, hvor jeg skal finde den unge Romeo?

R o m e o.

Det kan jeg sige Jer; men den unge Romeo vil være ældre, naar I har fundet ham, end han var, da I begyndte at søge efter ham. Jeg er ellers den yngste af dette Navn.

A m m e n.

Er I det, ønskede jeg at tale med Jer under fire Dine.

B e n v o l i o.

Hun vil indbyde ham til et lidet Aftensmaal-tid et Sted.

M e r c u t i o.

En Lokkedue! En Lokkedue! Halloho!

R o m e o.

Hvad er du paa Spoer efter?

M e r c u t i o.

Ikke en Hare i Lei! men en — Nok sagt! — Farvel, Romeo! Kommer I siden hjem til Eders Faders? Vi vil spise til Middag der.

R o m e o.

Jeg kommer siden.

Mercutio.

Farvel, min gamle Deilige! Farvel, min
Allerdeiligste! min Aller-Allerdeiligste!

(Mercutio og Benvolio gaae).

Ammen.

Far I Pokker i Bولد! — Men siig mig
hære, Herre! hvad var det for en grov Rumpan,
som havde Ermet saa fuldt af Ugelspil-Stræ-
ger?

Romeo.

En Herre, min gode Kone! som hører sig
selv helst tale, og som har for Skik at siige me-
re i et Minut, end han kan vedstaae i en Maas-
ked.

Ammen.

Dersom han mukker et Ord mod mig, skal
jeg tage ham i Kardusen, om han saa var dob-
belt saa siirskaaen som han er, og en Snees
saadanne Hansvurster ovenikøbet: og kan ikke jeg,
skal jeg nok finde dem, som skal. Den Lumpen-
knægt! Jeg er ingen af hans Tøiter; jeg er in-
gen af hans Ruttebrødre: — og du skal ogsaa
staae hos, og see paa at enhver Skurk slaaer sig
til Ridder paa mig!

P e t e r.

Jeg saae ingen flaae sig til Ridder paa Jer; havde jeg seet sligt, kan I troe, min Klinge skulde strax kommet for en Dag; jeg tør trække fra Læder, saa slink som nogen Anden, naar jeg seer min Kands til et ærligt Slagsmaal, og Netten er paa min Side.

A m m e n.

Nu, for Gud! jeg har ærgret mig, saa hvert Lem ryster paa mig! Den Lumpenknegt! — Jeg beder Jer, Herre! et Ord i Centrum: og som jeg sagde Jer, min unge Frøken bød mig opsøge Jer: Hvad hun bød mig sige Jer, vil jeg beholde hos mig selv: men først og fremmest maa jeg sige Jer, at dersom I — saa at sige — skulde lade hende sidde med en lang Næse, saa var det, saa at sige, ret en ugudelig Udfærd af Jer: thi Frøkenen er puur ung, og derfor, hvis I havde to Tunger i een Mund, saa var det en grumme slet Ting at byde en Adelsfrøken, og ret en nedrig Handel.

R o m e o.

Gode Amme! anbefal mig til din Frøken: jeg sværger, at —

A m m e n.

Nu du milde Gud! Ja, min Troe! skal jeg sige hende det hver Tøddel: Ak! ak! hvor hun vil blive et Stykke glad!

R o m e o.

Hvad vil du sige hende, gode Kone? Du hører ikke hvad jeg siger.

A m m e n.

Jeg vil sige hende, Herre! at I sværger, at — og det er efter min Forstand just saadan en ægte Cavailleer skal tale.

R o m e o.

Beed hende søge Leilighed at komme til Skrifte henad Aften hos Lorenzo. Hun skrifter i den fromme Faders Celle, saa vier han os: See her er for din Umag!

A m m e n.

Nei, min Troe! Herre! jeg tager ikke en Skilling.

R o m e o.

Snak! I skal tage det.

A m m e n.

I sagde, henad Aften: Godt! hun kommer.

R o m e o.

Og bliv du staaende bag Kloster-Muren;

min Tiener er strax hos dig, og han flyer dig
 et Reeb, indrettet som en Taffelstige,
 der til min Glædes stolte, høie Bimpel
 mig op i Mattens Lønlighed skal bringe.
 Farvel! — Vær troe, og jeg skal lønne dig.
 Farvel! — Og anbefal mig til din Frøken.

U m m e n.

Naa Gud velsigne dig! — Men hør kun,
 Herre!

R o m e o.

Hvad har du end at sige, gode Rone?

U m m e n.

Er Eders Tiener troe? har man ei sagt:
 Ord sagt, og kasket Steen ei meer er i vor Magt.

R o m e o.

Forlad dig derpaa: han er troe som Guld!

U m m e n.

Nu da, Herre! min Frøken er den sødeste
 Frøken i Verdens Rige. — Herre Gud! dengang
 hun endnu var en lille bitte Sladdermund, —
 O, der er en Riddermand her i Staden, een ved
 Navn Paris, som vilde saa gierne gjøre sine Ho-
 ser grønne hos hende som han vilde leve: men det
 gode Barn saar ligesaa gierne Lucifer, ja den skin-
 barlige Lucifer som ham. Jeg titter hende somme-

tider lidt, og siger, at Paris er det allersmukkeste Mandfolk; men jeg kan forsikre Jer, at naar jeg siger dette, bliver hun ligesaa triidhvid i sit Ansigt som et Klæde. — Begynder ikke Romeo og Rosmarin med eet og samme Bogstav?

R o m e o.

Jo, gode Kone; begge med R. Men hvad vil du sige med det?

A m m e n.

Aha! nei, nu vil I have mig til bedste? R. R er det Bogstav, man turrer Hunde med. Nei, jeg veed nok, det begynder med et andet Bogstav; og hun giver de allerrareste Udtydninger over det, over Jer og Rosmarin, saa Hjertet vilde hoppe af Glæde i Jer, naar I hørte dem.

R o m e o.

Udbefal mig til din Frosken!

(Romeo gaaer).

A m m e n.

Ja, tusinde Gange for een. — Peter!

P e t e r.

Hvad godt?

A m m e n.

Peter! tag min Bifte, og gaae foran.

(de gaae).

Femte Scene.

Capulets Have.

Julie træder ind.

Julie.

Den var nys slagen Ni, da Ammen gik,
 og førend halv Ti loved' hun saa vist
 at være her. Maaskee hun fandt ham ikke? —
 Dog det er ikke saa! — O, hun er lam!
 Nei, Elskovs Gendebud bør være Tanken,
 som iler snarere end Lysets Straaler,
 naar Mulmet fra det dunkle Bierg de drive:
 Thi drages Venus' Vogn af Quers Flugt;
 thi har lynsnare Amor Englevinger. —
 Nu stander Solen paa det største Bierg
 af sin Dagsreise, og fra Ni til Tolv er
 tre lange Timer, — dog — dog bli'er hun borte!
 Hvis Ungdoms varme Blod og Ild hun havde,
 da fløi hun med en Fierbolts lette Flugt;
 mit Ord slog hende til min Hjertenskiære;
 hans hende flux til mig:
 Men Alderdommen fast som halvdød er,
 dorst, tung, seendrægtig, og som Blye saa svær!

A m m e n og P e t e r træde ind.

Gud! der hun er! Hvad Budskab, søde Amme?
 Traf du ham? — Lad din Diener gaae tilside!

A m m e n.

Bliv du ved Døren, Peter!

(Peter gaaer).

J u l i e.

Nu min fædere,

min søde Amme! — Himmel! hvi saa mørk?
 Er end dit Budskab sorgfuldt, røgt det muntert;
 og er det glad, fordærv ei Glædens Tone,
 ved med saa suurt et Ansigt den at spille!

A m m e n.

Jeg er saa træt; lad mig blot puste lidt!
 Af! hvor det værker giennem mine Been!
 Jeg har rendt fra Herodes til Pilatus.

J u l i e.

Tag mine Been, men giv mig blot dit Budskab!
 O, fædere, fædere Amme! tael dog! — tael!

A m m e n.

Ei! hvilken Hæst? Kan J ei bide lidt?
 Seer J ei, jeg er ganske aandeløs?

J u l i e.

Du aandeløs? naar du har Nænde til
 at sige mig, at du est aandeløs!

Undskyldningen, du gjør for denne Nølet,
er længer end det Bud, du nøler med.

Siig, er det godt? siig, er det ondt? o, svar
Ja eller Nei! paa Resten vil jeg vente.

U m m e n.

Nu da, I har gjort et Valg som en lille
Tosse; I forstaaer Ier ikke paa at vælge en Mand:
— Romeo! Jo det er en smuk een; skøndt hans
Ansigt er smukkere end enhver anden Mands, saa
overgaaer dog hans Veen alle andre Mænds, og
hvad Haanden angaaer, og Foden og hele Skabe-
lonen — saa, skøndt der er ikke meget at sige om
dem — ere de dog uforlignelige: Han er just ikke
den levende Complimenteer-Bog; — men jeg in-
destaaer Ier for, han er saa god som Dagen er
lang. — Nu, bliv saaledes ved, Barnlille! og
dyrk din Gud! — Hør! har I allerede affpiist?

J u l i e.

Nei, nei! — Men alt det vidste jeg jo forhen;
hvad siger han om Bielsen? Hvad? Svar dog!

U m m e n.

Hu! hvor mit Hoved værker! Nu, min Gud!
det er et Hoved det! det banker i det,
som om det skulde gaae i tusind Stykker!

Nu er det i min Ryg: au! au, min Ryg! —
 O, Gud forlade Jer, som ud mig sendte:
 jeg fik min Død paa denne Rattedagt!

Julie.

Det gjør mig ondt, i Sandhed! du er syg;
 men, søde, gode, kære Amme! siig mig:
 hvad har min Elste sagt?

Ammen.

Han siger, som
 en ærlig Riddersmand, en artig, venlig
 og smuk, og jeg tør lægge dydig til: —
 Hvor mon vel Eders Moder være henne?

Julie.

Min Moder? hvor hun er? Oh! hun er inde:
 hvor ellers? Men hvor underligt du svarer!
 „han siger som en ærlig Ridders-
 mand: —
 „hvor mon vel Eders Moder være
 henne?“

Ammen.

Naa da, du milde Gud! Er I saa hidsig?
 Nei vil man see! det er vel Lindringspladstret
 til mine Been: Fra nu af, naar I taler
 til Eders Diener, kan I springe selv!

Julie.

O, hvilken Qual! — Siig, hvad har Romeo
sagt?

Ammen.

Har I Forlov i Dag at gaae til Skrifte?

Julie.

Ja!

Ammen.

Gil da til den fromme Faders Celle,
der er den Herre, som gjør Jer til Frue:
Hei! see det skielmste Blod i Kinderne;
strax bli'er de Purpur ved den mindste Nyhed!
Skynd Jer til Klostret: jeg maa hen et Sted
efter en Stige, hvorved Eders Elsker
skal, naar det nattes, klavre op og fange
en Spurv i Reden! — Ja, jeg er kun Lastdyr:
for Jeres Hjertens Frnd jeg slæbe maa:
men Jeres Byrde I i Nat vil faae!
Til Bords gaaer jeg; til Cellen I; afsted!

Julie.

Farvel! Farvel! — Afsted! høit op til Salighed!

(de gaae).

Siette Scene.

Lorenzos Celle.

Lorenzo og Romeo træde ind.

Lorenzo.

Saa smile Himlen da til denne Nægt,
saa fierne Dag os ei med Nægt mon skielde!

Romeo.

O, Amen! Amen! Komme alffens Sorger!
de vrie intet mod den Himmelfryd,
som kun et flygtigt Blik af hende skænker:
Foreen med Herrens Ord blot vore Hænder,
og da lad Elffkors Morder, Døden prøve
sin hele Nægt: Nok! hende min at kalde!

Lorenzo.

Slig vild og voldsom Fryd faaer voldsom Ud-
gang,
og doer midt i sin Seir; som Ild og Krudt
fortæres, naar de kyskes: sødest Honning
er vammel netop ved sin Lækkerhed,
og trætter Ganen ene ved sin Sødme:
Med Naade elff; da vil du elff længe:
huff snarest briste strindest spændte Streng!

Julie træder ind.

Her kommer Julie: — O, saa let en Gud
ei slide vil den lange Tornebane:

Saa, Elskende kan gaae paa Spindelvævet,
som, glimrende i Duggens Perler, leger
med Baarens Morgenluft — dog gaae de trygt,
og falde ei: saa let er Elskovs Væsen!

Julie.

God Aften, fromme Fader!

Lorenzo.

Romeo

skal takke for os begge, kære Datter!

Julie.

Mit Ønske gielder ham med, ellers var
hans Tak for meget!

Romeo.

Åh, min Julie!

er Maalet af din Fryd saa overvætted,
som min det er, og veedst du bedre Kunsten
at smykke den, forsød da med din Aande
den Luft, som aander om os her, og lad
den evigrige Tonekunstes Tunge
de hulde Saligheders Drømme tolke,
os dette dyrebare Møde skænke.

Julie.

Min Siel, saa riig paa Fryd som arm paa Ord,

riig i sin Skat, til Smykke ikke trænger;
 kun Tiggeren beregner hvad han eier;
 min Elskov voret er til sig en Sum,
 at jeg ei halvt dens Riigdom kan optælle.

Lorenzo.

Kom! følg mig! vi vil gjøre Sagen kort:
 Jeg seer ei gierne Jer' ene sammen,
 før Kirkens hellige Ord har signet Elskovs-Flam-
 men!
 (de gaae).

T r e d i e A k t.

Første Scene.

Offentlig Plads.

Mercutio og Benvolio træde ind med en
Page og Tienere.

Benvolio.

Rom, min Mercutio! Rom, og lad os gaae;
varm Dagen er, Capulets Slægt er ude,
og mødes vi, undgaae vi ei et Slagsmaal;
thi nu i denne hede Aarstids Dage
det gale Blod til Hovedet let fliger.

Mercutio.

Du est fast som een af de Karle, der, naar
han triner ind over Dørtærskelen i et Værtshuus,
flax slaaer Klingen i Dissen, og siger: „Gud
lade mig ei komme til at have dig nødig!“ og
naar det andet Glas begynder at virke, trækker den

mod Kiieldersvenden, hvor du i Grunden slet ikke havde den nødig. —

Benvolio.

Er jeg som een af de Karle?

Mercutio.

Sa vist! ja vist! du er saa vildhovedet en Kompan, som nogen i hele Bølskland; ligesaa slur opægget til Brede, som vreed, naar du opægges!

Benvolio.

Og hvad mere?

Mercutio.

Dersom der gaves to saadanne som du, gaves der om soie Tiid slet ingen; thi den ene vilde gjøre Raal paa den anden. Du! Du ypper jo Riv med en Mand, fordi han har eet Haar flere eller eet Haar færre i sit Stiæg end du. Du ypper Riv med en Mand, fordi han knækker Nodder, og du har ingen anden Grund i Verden, end den, at du har nøddebrune Dine; hvilket Die, slikt et Die undtagen, kunde her opdage Grund til Striid? Dit Hoved er saa fuldt af Spliid og Striid, som et Æg af Blomme og Hviide; og dog er dit Hoved mangan god Gang bleven slaaet som en Koræg for din Spliidagtighed. Du har flamredes med en Mand, naar han har hostet paa Gaden, fordi

han har vækket din Hund, som har ligget og sovet i Selen. Bankede du ikke en Skrædder, fordi han havde taget sin nye Vams paa før Paaske-dag? Og en anden, fordi han havde bundet sine nye Skoe med gamle Baand? Og du, du vil prædike for mig om at yppe Klammerie?

Ben volio.

Var jeg saa gridsk paa Klammerie som du, laae jeg i sorten Muld inden Dvælden.

Ty b a l t og flere træde ind.

Men — ved mit klovagtige Hoved! — komme ikke der Capuletterne?

M e r c u t i o.

Ved det jeg træder paa! jeg ændser det libet!

T y b a l t (til sit Følge).

Følg efter mig; thi jeg vil tale til dem. —

Eet Ord med een af Jer, I gode Herrer!

M e r c u t i o.

Og kun eet Ord med een af os? Lad det ikke gaae saaledes allene; lad et Ord og et Slag følges ad!

T y b a l t.

I skal finde mig slink nok til dette, Herre! hvis I vil give mig Anledning,

Mercutio.

Kunde I ikke tage en Smule Anledning,
uden at man gav Jer den?

Tybalt.

Mercutio! Du slaaer paa samme Streng,
som Romeo!

Mercutio.

Slaaer paa samme Streng? Hvad! gjør
du os til Spillemænd? Hør, hvis du gjør os til
Spillemænd, saa lav dig til ikke at høre andet end
ffikærende Toner: her er min Fiolbue; her er den
Svend, I skal dansse Springedands efter! —
Guds Død! Sligt tør I sige mig!

Benvolio.

Vi tale her paa aaben Torv og Gade:
forsøi Jer enten til et eensomt Sted,
eller tael koldt om Eders Striid: hvis ikke,
da gaaer: Folk staaer og gloer og gaber paa os!

Mercutio.

Ei! lad Folk gloe! dertil fik Folk jo Wine!
Jeg viger ei et Skridt for Nogen; jeg!

Romeo træder ind.

Tybalt.

Godt! gaae med Gud! her kommer Mand for
mig!

Mercutio.

Ja! Jeg er, paa min Siel! ei Mand for ham:
 prøv kun en Dyst med ham, høibaarne Junker!
 og Jeg skal see, at han er Mand for Jer!

Tybalt.

Romeo! mit Had til dig har ikke Raad til
 en bedre Hilsen, end: „Du est en Skurk!“

Romeo.

Tybalt! den Grund, jeg har til Venstreb for dig,
 formilder stærkt det Brede's Svar, som hører
 til sli'g en Hilsen: — Jeg er ingen Skurk: —
 Derfor Farvel! Jeg seer du mig ei kiender!

Tybalt.

Dreng! det formilder ei den Kræn'kelse,
 du har forvoldt mig: thi vend om, og træk!

Romeo.

Jeg siger dig: jeg har dig aldrig kræn'ket,
 men elsker dig langt meer, end du kan ahne,
 for Grunden til min Kierlighed du kiender:
 Nu, gode Capulet, — hvilket Navn jeg holder
 i høi Priis som mit eget — vær nu rolig!

Mercutio.

O, feige, æreløse Ydmyghed!

A la stoccata! Det er kort Proces!

(trækker Sværd).

Du Rottesfænger, Tybalt! op til Dandsen!

Tybalt.

Hvad vil du mig?

Mercutio.

Tag Jeres Skire ved Drene, og træk den ud af sin Balg! Nap Jer, eller min skal suse om Jeres Dren med Balg og alt paa.

Tybalt (trækker).

Rom! Jeg er Mand for Jer!

Romeo.

Kære Mercutio, stik din Kaarde ind!

Mercutio.

Rom, Junker! kom og viis mig Jeres Kunster!
(de fægte).

Romeo.

Benbolio, træk!

Hug mellem deres Klinger: — Ekammer Jer,

3 Riddersmænd! og lader af at rase; —

Tybalt — Mercutio — Prindsen har forbuden

udtrykkeligen al sliq Oprørsfærd

udi Veronas Gader: — Tybalt! Holdt; —

Min Ven Mercutio! —

(Tybalt med sit Partie gaaer).

Mercutio.

Jeg er saaret; —

Gid Pest maa ramme begge Jeres Huse!

So! jeg har min Bekomst: — Gik han af Legen med hele Dren?

Benvolio.

Er du saaret? Hvad!

Mercutio.

Ja — ja, en Rist, en Rist; alt'Noe for Pok-
ker! —

Hvor er min Page? — Knægt! gesvindt en
Læge!

Romeo.

Fridst Mod, Mand, Saaret kan ikke være
betydeligt.

Mercutio.

Nei, det er ikke saa dybt som en Brønd,
heller ikke saa bredt som en Kirkeøder: men det
flaacr til, og jeg behøver det ikke større: — Kom
og spørg efter mig i Morgen, og I skal see,
hvilken gravitætist Mand jeg da er. — Jeg kan
sige Jer, jeg har spist det Salt, jeg skal spise i
denne Verden! — Gid Dievelen havde begge Je-
res Huse! — Død og al Ulykke! en Hund, en
Rotte, en Muus, en Kat skal fradse en Mand
ihiel! En Storstryder, en Skurk, en Uselryg,
som fægter efter Regnebogen! — Hvi, Satan!
gik I imellem os? Jeg blev saaret under Jeres
Arm.

Romeo.

Jeg meente alting godt!

Mercutio.

Hielp mig i Huus,
 Benvolio! thi jeg besvimer fast. —
 Gid Pest maa ramme begge Jeres Huse!
 Mig har de lavet Druesføde af:
 Jeg har hvad jeg har nodig; og det vel
 maalt: —
 Fordømte Huse!

(Benvolio gaaer med Mercutio).

Romeo.

Denne ædle Ridder,
 Vor Fyrstes Blodsforvandte, og min Ven,
 fik her sit Banesaar, for min Skyld ene!
 Mit gode Navn har Tybalts Skjældsord skændet;
 Tybalts, som for en Time blev min Frænde: —
 O, søde Julie!
 Din Skønhed har omfået mig til en Kvinde,
 og blødgjort Modets Staal udi mit Bryst!

Benvolio kommer tilbage.

Benvolio.

O, Romeo! vor brave Ven er heden:
 den ædle Aand svang sig i høien Skye;
 for tidlig, stolt den skuer ned paa Støvet.

R o m e o.

Sort Uhelds Dag frembrød; og Intet den af-
vender:
den Smerten har begyndt; først fierne Dag den
ender!

Ty b a l t kommer tilbage.

B e n v o l i o.

Her kommer Tybalt rasende tilbage.

R o m e o.

J Live! seirskolt! Han som slog min Ven!
flye milde Skaansel bort paa Lustens Vinger!
ildøiet Raserie! styr du min Haand! —
Nu, Tybalt! drik igien den Skurk i dig,
du gavst mig; thi Mercutios Siel er kun
et lidet Strække over vore Iffer,
og venter hart paa din til Reisebroder!
Du eller jeg! hvis ei, da begge med ham!

Ty b a l t.

Du usle Dreng! Staldbroder til ham her;
vær det og hisset!

R o m e o.

Her er Voldgiftsmanden!

(de fægte, Tybalt falder).

B e n v o l i o.

Flye, Romeo! Flye!

Alt Folket stimler hid, og dræbt er Tybalt: —
 Etage ei forfærdet her; — saafremt du gribes,
 er Død din Dom: — Afsted! — Flye! — Flye
 din Død! —

Romeo.

Åh! Jeg er Lykkens Nar!

Benvolio.

Flye! eller bliv og dø!

(Romeo gaar).

En stor Deel Borgere o. s. v. stime ind.

Første Borger.

Hvor flygted' han, som slog Mercutio?
 den Morder Tybalt, siig hvor flygted' han?

Benvolio.

Der ligger Tybalt!

Første Borger.

Følg mig strax paa Stand!

Jeg byder dig i Prindsens Navn: adlyd!

Prindsen træder ind med Følge, tilligemed
 Montague, Capulet, deres Hustruer
 og Andre.

Prindsen.

Hvo har formåstet sig, og Borgerspliid forny'd?

Benvolio.

O, ædle Prinds! jeg kan dig alt forkynde:

jeg saae den fæle Striid at ende som begynde.
 Her ligger den dræbt af ung Romeo,
 som slog din Frænde og din Ven, Mercutio.

Frue Capulet.

Tybalt! — min Broders Barn! — Min Fræn-
 de god! —

O, Sorgens Syn! — af, see det dyre Adels-
 blod

af Heltens Bryst! — Prinds! Retsærd elsker du:
 betal da os vort Blod med Blod af Montague!
 gue! —

O, hulde Frænde!

Prindsen.

Hvo ypped' Riv? Benvolio, sig Sanden!

Benvolio.

Tybalt, hvem Romeo slog, var ene Dphavs-
 manden;

Romeo gav ham mange gode Ord;
 bød ham betænke først, hvor liden Grund
 her var til Trætte, foreholdt ham dernæst
 og Eders høie Mishag: — dog alt dette,
 fremsagt med blide Toner, roligt Blik,
 og ydmyg Bøining, mægted' ei at fiøbe
 en Fred af Tybalt's vildt oprørte Harm:

thi døv for Fred han rendte flux en Dyst
 med skarpen Dd imod Mercutios Bryst;
 som lige heftig vender Staal mod Staal,
 og heltemæssig stolt med een Haand støder
 den kolde Død fra sig, og med den anden
 mod Tybalt atter sender den, som atter
 kunstfærdig did den slænger hvor den kom fra:
 Høit raaber Romeo: „holdt! Venner! skilles!“
 og endnu hurtigere end hans Tunge
 hans flinke Arm slaer begges Mordstaal ned,
 og styrter mellem dem: da traf et Feilstød
 af Tybalt under Romeos Arm Mercutios
 det stolte Hierte: saa tog Tybalt Flugten,
 men kom tilbage strax til Romeo,
 hvis Hevntørst først i denne Stund blev optændt,
 og sammen foere de som Lyn; thi før jeg
 fik trukket for at skille dem, var alt
 den stoute Tybalt dræbt: Nu Romeo fly'de:
 til Pandt at Alt er sandt, tør jeg mit Hoved
 byde.

Frue Capulet.

Du est en Blodsforvandt af Montague:
 partiff dig Venskab gjør, thi løist du nu:
 Vel Enese sægte de i hiin Ulyffens Riv,

og alle kunde de dog myrde kun eet Liv: —
 Prinds! jeg anraaber dig: du Ret os give:
 den Mand, som Tybalt slog, ei blive maa i
 Live!

Prindsen.

Romeos Sværd var hans: hans var Mercutii
 Død:

Hvo skal nu bøde for hans dyre Blod, som flød?

Montague.

Ei Romeo, Prinds! han var Mercutios Ven;
 tag blot, hvad Lovens Sværd jo alt var givet
 hen,
 tag Tybalt's Liv!

Prindsen.

For han sli' Daad begif,
 forvises han vort Land fra dette Diebl'k:
 Min Deel af Sorg i Eders Riv jeg fandt;
 mit Fyrsteblood nys her som Dffer for den randt;
 men jeg vil straffe Jer med saa svar Bod,
 at evig I med mig begræde skal hans Blod:
 Nu er mit Hierte lukt for Mildhed og for Naade:
 Ei Bønner eller Graad skal Jer fra nu af baade,
 thi spar dem! — Romeo skal flye paa Stand;
 for, findes han, da er han Dødens Mand.

Vær Liget kort: og mærk paa mine Ord:
 Den, som benaader Drab, selv skyldig bli'r i
 Mord!
 (alle gaae).

Anden Scene.

Et Bærelse i Capulets Huus.

Julie træder ind.

Julie.

Saa iler, iler da, I Flammeheste,
 til Phæbi Borg! hvis Phaeton var Kudst,
 han flux Jer pidstet' til det dybe Vesten,
 og Mulmet kom. — Drag dit Gardin tæt sam-
 men,

o Nat, du Kierligheds Beskytterinde!
 at Lureren maa blune, medens Romeo,
 uset, uomtalt iler til min Favn. —
 Ved Kierligheds Mysterier behøve
 de Elskende kun egen Skønheds Lyk:
 og dersom Kierlighed er blind, da enes
 den bedst med Nat. — Kom, kom, du hulde
 Nat,

alvorlige Matrone, flædt i Sort!

Lær mig det Epil forlifende at vinde,
 hvor Jomfrue-Krands mod Modernavn udsættes!
 Skiul med dit sorte Slør det vilde Blod,
 som blusser i min Kind, til blyen Elskov
 faaer Mod, og anseer vildest Ruus for Uskyld!
 Kom, Nat! — Kom, Romeo! du Dag i Natten!
 thi du paa Nattens Binger ligge vil
 sneehvidere end Sne paa Ravnens Ryg! —
 Kom, blide Nat! Kom, elskovsfulde Nat,
 giv mig min Romeo; og naar han skal døe,
 da tag ham, deel ham ud i Stierne smaa,
 saa vil han Himlen saa forherlige,
 at Verden vil forelske sig i Natten,
 og meer ei hylde Solens Glitterglands! —
 Ak! jeg har kiøbt en Elskovs-Bolig; men
 end ei besøgt den; og skændt jeg er solgt,
 jeg ei afhændet er! Ja, denne Dag
 er kiedelig, liig Natten før en Fest
 for utaalmodigt Barn, som nyt Pynt fik,
 og tør ei bære det. — O, der er Ammen!

Ammen træder ind med en Rebsfige.

Hun bringer Tidender, og i hver Nøst,
 som nævner Romeos Navn, er Himles Bel-
 flang. —

Hvad Nyt? Hvad har du der? — Ah, Estrikke,
stigen,

som Romeo bød dig hente?

Ammen (kaster den paa Gulvet).

Ja — ja — Stigen!

Julie.

Vee mig! hvad Nyt? Du vrider dine Hænder!

Ammen.

O, Herren vær os naadig! Han er død!

Vi er' fortabte! Alting er fortabt!

O, vee os! han er myrdet! Han er død!

Julie.

Kan Himlen være saa misundelig?

Ammen.

Nei, Himlen ei; men Romeo: — o, Romeo!

Hvo skulde have troet det? — Romeo!

Julie.

Hvo est du, onde Aand, som saa mig martrer?
ei brøler sortest Helved' i sliq Qual.

Har Romeo dræbt sig selv? Siig ja; dit Ja
vil døde sikkrere end Drage-Edder:

Hvis han er dræbt, siig ja: hvis ei, siig nei:
siig nei; da er jeg frelst; siig ja, da knuses jeg!

Ammen.

Seg Bunden saae; for mine Dine laae den.

Gud frie mig! — her — her paa hans kække
Bryst:

et ynkeligt, et blodbestænket Liig;
bleegt, bleegt som Aske, oversmurt med Blod,
med levret Blod; — jeg daanede ved Synet.

Julie.

O, brist mit Hjerte! — Alt berøvet, brist!
I Fængel, mine Dine! seer ei meer
til Frihed op! Støv! vend til Støv igien!
Stand, stands, o Pulsflag! her, og lad mit
Liig,
o Romeo, ved din Side lægge sig!

Ummen.

O, Tybalt! Tybalt! du min bedste Ven!
O, ædle Tybalt, tapre Riddersmand!
Vee mig, jeg saae den Dag, jeg saae dit Liig!

Julie.

Ha! hvilken Stormvind blæser saadan mod mig?
Er Romeo myrdet? og er Tybalt død?
min elskte Frænde, min høitelskede Huusbond? —
Blæs Dommедag da ind, o, Skræks-Basune!
thi hvo har Liv, naar disse Tvende døde?

Ummen.

Tybalt er dræbt, og Romeo forviist;
hans Morder, Romeo, er landsforviist.

Julie.

O, Gud! — Flød Tybalts Blod for Romeos
Haand?

Ammen.

Ja, ja det flød! D, vee os! ja det flød!

Julie.

D, Slange-Hjerter under Blomster-Masse!
 Naar boede Dragen i sliq yndig Hule?
 Blodtørstige Skionhed! Englelige Dievel!
 Rovfugl i Dueskikkelse, og Ulv
 i Faareklæder! du forvorpne Udskud,
 i Gubers Straaler klædt! just modsat det
 du synes! en til Helved nedstødt Helgen!
 et hæderligt Uhyre! — D, Natur!
 hvad havde du i Helvede at gjøre,
 da du indførte denne Dievels-Aand
 i dette favre Legems Paradiis?
 Saaes før en Bog, saa fuld af flette Ting,
 saa skiont indbunden? — D, hvi boer dog Eviig
 i sig en Herreborg?

Ammen.

Der er ei Trostfab,

ei Urlighed hos Mænd; hver er Meeneeder,
 sviigagtig, falsk, og fuld af Hyklarie. —

Ah! — hvor er Peter? — giv mig aqua
 vitæ! —

Den Angst, den Jammer gjør mig gammel. —
 Eliændsel

skal ramme Romeo!

Julie.

Din Tunge visne

for disse Ord! Han fødtes ei til-Skændsel;
den blues ved at sidde paa hans Pande,
hans Throne, hvor man Wen kunde krone
til Gueherferinde over Verden! —

Hvor var jeg gruesom, at jeg skjeldte ham!

A m m e n.

J taler vel om Eders Frændes Morder?

Julie.

Skal jeg da tale ilde om min Huusbond?

Du Arme! Ak, hvo vil dit Navn vel skaane,

naar paa vor Bryllupsdag jeg det hudfletter? —

Men hvorfor, Grumme! dræbte du min Frænde? —

Du, grumme Frænde! vilde dræbt min Huus-
bond: —

— Vend om til Eders Væld, forleedte Taarer!

J skylde Sorgen hver af disse Draaber,

som J. forvildede, til Glæden offre!

Min Mand i Live er, hvem Tybalt vilde dræbt;

Tybalt er død, som vilde dræbt min Mand:

Alt dette er jo Trøst: hvi græder jeg da?

Dog — værre Ord — end Tybalts Død jeg hørte,

de dræbte mig: Ak! kan jeg dem ei glemme?

Nei! Nei! de tyngte svart paa min Grindring,

som Synder paa en dømt Misbæders Siel:

Tybalt er død, og Romeo forviist;

det Ord: forviist, det ene Ord — forviist,
 har dræbt ti tusind Tybalts. — Tybalts Død
 var Sorg nok, hvis det havde endt der; eller
 hvis Smerter glæder sig ved Følgeskab,
 og Haand i Haand med Smerter ville gaac,
 hvi kom ei paa det Bud: Tybalt er død,
 „Din Fader, Moder, begge ere døde,“
 da havde ei saa høit min Klage lydet!
 Men dette Baghold efter Tybalts Død:
 „forviist er Romeo,“ — det ene Ord
 har Fader, Moder, Tybalt, Romeo, Julie
 og alle — alle dræbt: — Forviist er Ro-
 meo! —

Ei Ende, Grændse, Maal og Maade er
 i det Ords Død — og Ord maae tie her! —
 Min Fader — Moder — hvor kan jeg dem finde?
 A m m e n.

Ved Tybalts Liig, hvor deres Graad mon rinde.
 Vil I gaac til dem? Jeg vil lede Jer.

Julie.

Lad i den Slagnes Saar dem Taarer gyde;
 for Romeos Forviisning mine flyde.
 Tag denne Stige: — Arme! ogsaa du
 forladt og herreløs, som jeg, er nu!
 Du skulde op til dette Bryst ham baaret;
 nu jeg som Brud har Enkesløret faaret.

Rom! Rom! — Jeg vil i Brudeseng! Ha,
gaae! —

Til Dødens Favn, ei Romeos, jeg maa!

A m m e n.

Gaae ind! jeg vil opføge Eders Brudgom
til Eders Trøst: — Jeg veed nok hvor han stikker.

J Nat skal Romeo besøge Jer:

Jeg i Lorenzos Celle ham vil finde.

Julie.

O, bring ham denne Ring fra hans Mandinde,
og kald ham saa til sidste Afskæed her!

(de gaae).

Tredie Scene.

Lorenzos Celle.

Lorenzo og Romeo træde ind.

Lorenzo.

Rom, Romeo! kom frem, du Frygtens Søn!

Ulykken har forelsket sig i dig,

og du est viet til Gienvordigheden.

Romeo.

Hvad Budskab, Fader? hvad er Prindsens Dom?

Hvad Sorg mon nu vel banker paa min Dør,

som ei jeg kiender alt?

L o r e n z o.

For villig lukker
du op, min Søn! for disse sure Gæster.
Jeg bringer Tidende om Prindsens Dom.

R o m e o.

Er Prindsens Dom vel mindre end min Døds-
dom?

L o r e n z o.

En mildere undslap hans Naades Læber:
kun Legemets Forviisning, ei dets Død.

R o m e o.

Forviisning? — Ha! — Vær naadig dog! —
Eiig — Død!

Forviisning har langt større Rædsel i
sit Blik end Døden: — siig dog ei: — Forviis-
ning!

L o r e n z o.

Min Søn, du er forviist her fra Verona:
Vær taalig: Verdens Ræds er viid og stor.

R o m e o.

Der er ei Verden uden for Verona;
men Skiersild, Piinsler, selve Helvede.
Herfra forviist, er jeg forviist fra Verden;
Forviisning udfra Verden hedder D ø d: —
du Døden gavst det falske Navn: Forviisning:

Hør! Naar du kalder Død Forviisning, hugger
du af mit Hoved med en gylden Dre,
og smiler ad det Slag, som dræber mig.

L o r e n z o.

O, Dødsynd! vilde Utaknemlighed!
Vor Lov affiger Dødsdom for din Brøde,
men Prindsens Naade gif imellem Loven
og dig; kortstødte Loven, og forandred'
den sorte Dødsdom til en blot Forviisning:
Det er høi Naade, og du seer den ei!

R o m e o.

Det Marter er, ei Naade: her er Himlen,
hvor Julie aander; og hver Kat, hver Hund,
hver liden Muus, hver ringeagtet Skabning
er her i Himlen, og maa hende flue; —
men Romeo maa ei. Meer Bærdighed,
meer Vre, mere Elfskovs: Fryd tilfalder
selv mindste Myg end Romeo: den rører
min Julies Haand — o! det sneehvide Kunst-
værk!

Udsødeliges Galiqhed den sticler
fra hendes Læber, der bestandig rødme,
og troe, som Vestalinder blye, det Synd,
at Overlæbe Underlæbe kysser;
men Romeo maa ei; forviist er han;

selv Mng tør vove det, som han maa flye fra;
frie Væs'ner ere de; jeg er forviist.

Siig da igien: Forviisning er ei Død!

Hør! havde du ei Gift, ei sleben Kniv,
ei noget — selv det ringeste — Dødsverktøi,
at slaae mig med, undtagen den Forviisning?
Forviisning? — Munk! selv Helvedes Fordømte
udhyle ei det Ord Fordømmelse

i større Dval, end jeg det Ord: Forviisning!

Hvor har du Hierte til — du Guds Ords Lærer,
du Skriftestader, du en Syndsforlader,
du min tro Ven! hvor har du Hierte til
mig at radbrække med det Ord: Forviisning?

L o r e n z o.

Kleinmodige Daare! hør dog blot et Ord!

R o m e o.

O, du vil atter tale om Forviisning!

L o r e n z o.

Jeg gi'er dig Skjold og Værge mod hiint Ord:
hiin søde Melk i Modgang — Viisdomslæren,
som dig husvaler, skøndt du est forviist.

R o m e o.

Igien: forviist? Bort! Bort med Viisdoms-
læren;

med mindre den en Julie kan skabe,

en Stad forflytte, Fyrstedom gienfalde,
 da duer den ei, den hjælper ei; tie stille!

L o r e n z o.

O, altsaa seer jeg, gal Mand har ei Dren.

R o m e o.

Naturligviis, da viis Mand har ei Dine.

L o r e n z o.

Lad mig blot tale med dig om din Stilling.

R o m e o.

Du kan ei tale om hvad ei du føler.

Varst du saa ung som jeg, og Julie din;
 gift for en Time siden; Tybalt slaget,
 som jeg forelsket, og som jeg forjaget,
 da kunde du først tale; da afreevst du
 dit Haar, og faldt til Jorden nu som jeg,
 og Maalet tog af en ukastet Grav!

L o r e n z o.

Staae op; man banker: Kiære Romeo, skiul dig!

(der bankes).

R o m e o.

Nei; nei! med mindre mine Hiertesuk
 liig Taage skiuler mig for Speider-Dine.

(der bankes).

Lorenzo.

Hør, hvor man hamrer paa! — Hvem der? —

Staae op!

Man griber dig: — Tøv lidt: — staae op dog

Romeo!

(der bankes).

Løb til min Læsestue: — strax! — Min Gud!

Hvi saa halstarrig dog! — Ja: ja, jeg kommer!

(der bankes).

Hvem hamrer saadan paa? Fra hvem er I?

Hvad godt?

Ammen (udenfor).

Luk op, saa skal jeg sige Jer det:

Seg er fra Julie.

Lorenzo.

Saa vær velkommen!

Ammen træder ind.

Ammen.

O, fromme Fader! siig mig, fromme Fader!

hvor er min Frødens Elskte, hvor er Romeo?

Lorenzo.

Paa Gulvet der, af sine Taarer drukken.

Ammen.

Åh, saadan gaaer det netop og min Frøden;
just netop saa!

L o r e n z o.

O, Sorgens Sympathie!

O, Smertens Liighed!

A m m e n.

Saadan just hun ligger,
veeflager, græder: græder og veeflager: —
Staae op: Staae op: staae, hvis I er en Mand:
For Julies Skyld, for hendes Skyld staae op:
Hvem bugner saadan under Sorgens Byrde?

R o m e o.

Hør, gode Amme!

A m m e n.

Ak, ak, unge Herre!

Hvad skal man sige? — Døden ender Alting!

R o m e o.

Du nævned' Julie? Hvor gaaer det hende?
Anseer hun mig ei for en gammel Morder,
nu da jeg har vor Glædes Barndom plettet
med hendes Blodsforvandes Hjerteblood?
Hvor er hun? hvordan lider hun? hvad siger
den Elskelige til vor Elskovs Dvide?

A m m e n.

Hun siger intet: ak, hun græder stedse:
Hun kaster sig paa Sengen; farer op,

og raaber Tyoalt: skriger saa paa Romeo,
og segner saa igien.

R o m e o.

Som dette Navn,
fludt af Kartovens Ildsvælg, myrded' hend;
som dette Navns fordærvelige Haand
nys myrded' hendes Frænde. — Siig, Munk!
siig:

i hvilken skændig Deel af dette Beenrad
mit Navn mon boe? Siig frem, at jeg kan
hærge

den mig forhadte Bolig!

(drager sit Sværd).

L o r e n z o.

Hold tilbage

din Haand, du Rasende! Est du en Mand?
Din Skikkelse forkynder, at du est det;
din Graad er Qvindegraad; din vilde Hu
fast om et Rovdyrs hede Blodtørst vidner.
Udartede Qvinde, isørt Mandens Masse;
vanartede Bloddyr, isørt begges Masser!
Du skrækker mig! Ja, ved min hellige Orden!
Jeg troede dit Gemyt meer fast og ædelt. —
Du dræbte Tybalt? Vil du selv dig dræbe,
og dræbe hende, som i dig kan lever,

ved Morderhaand at lægge paa dig selv?
 Hvi bander du din Fødsel, Jord og Himmel?
 Jord, Himmel, Fødsel, alle trende mødes
 i dig, og dem vil du med eet forskierte?
 Skam dig! din Skabning, Elskov, Viid du
 skænder;

thi liig en Gnier svømmer du i Riigdom,
 men bruger intet til det sande Brug,
 som var at pryde Skabning, Viid og Elskov.
 Din ædle Skabning kun et Billed er
 af Bør, naar den fra Mandens Kraft udskæier:
 din dyre Elskovs = Gød kun Meeneed, naar
 du dræber den, du tilsvorst Liv og Glæde:
 Dit Viid, hiint Viir for Skabning og for Elskov,
 (alt for udartet til at tiene dem)
 liig Krudt i en uovet Krigsmands Krudthorn,
 antændes ved din egen Daarlighed,
 og knuust du ligger med dit eget Værn.
 Gya! Fridst Mod, Mand! Fridst! Din Julie
 lever;

den Gulde, for hvis Skyld du her laae død;
 det er et Held: Tybalt dig vilde dræbe,
 du dræbte Tybalt: det er atter Held:
 Den Lov, som bød din Død, blev din Veninde,
 og raaber blot: forviist! see nok eet Held:

En Byrde af Belsignelser vi lægge
 paa dine Skuldre, og Lyksalighed
 i bedste Høitidsmykke beiler til dig;
 men liig en vranten, let optugtet Pige
 du til din Elskov og dit Held seer suurt.
 D, vogt dig, vogt dig, fiære Søn; thi de
 som gjøre sligt, døe gierne Sammersdød!
 Til til din Elste, saa som aftalt var,
 stiiig op i hendes Kammer; trøst den Hulde:
 Men hør, tøv ei til Dagter stilles ud:
 thi saa kan du til Mantua ei komme,
 hvor du skal boe, til Leilighed os gives
 at aabenbare Eders Egtcpagt,
 forfone Eders Venner, bede Prindsen
 om Naade, og faae dig tilbagekaldet
 med hundred' tusind' Gange mere Fryd,
 end du med Sorger nu gikst bort herfra. —
 Gaae, Amme! hils din Frøken; beed hun driver
 al Husets Folk til Sengs, hvorhen vel og
 den svare Sorg dem bringer til at stunde:
 Snart Romeo kommer!

A m m e n.

Naa, milde Gud! jeg kunde have staaet
 den hele Nat og hørt paa Eders Wiisdom:
 D, hvad dog Lærdom er en kostbar Skat! —

Nu, ædle Herrer! vil jeg haste hjem,
og melde Frøken Julie, I kommer.

R o m e o.

Gjør det, og beed den Gulde tænke paa
at holde mig en Straffeprædiken!

A m m e n.

Her er en Ring, hun bød mig give Jer:
Afsted og skynd Jer; thi det bliver sildigt!
(Ummen gaaer).

R o m e o.

D, hvor min Siel er nu paa ny oplivet!

L o r e n z o.

Gaae da; god Nat! — Herpaa beroer din
Skiebne:

Reis enten førend Dagter stilles ud;
hvis ei, da reis forklædt, naar Dagen gryer:
Forbliv i Mantua; jeg Ederes Tiener
opsøge vil: han skal fra Tiid til anden
tilmelde Jer alt Godt, som her mon hænde: —
Giv mig din Haand; det stunder fast til Nat. —
Drag hen i Fred! Gud være med dig, Søn!

R o m e o.

D! kaldtes jeg ei op til Guders Lyst,
var det mig Qual at skilles fra dit Bryst: —
Farvel!

(de gaae).

Fjerde Scene.

Bærelse i Capulets Huus.

Capulet, Frue Capulet og Grev Paris
træde ind.

Capulet.

Sagen har taget sliq uheldig Vending,
at vi end ei tør tale til vor Datter:
seer I, hun elskte høit sin Frende Tybalt;
saa ogsaa jeg: — Nu — vi skal alle den Veil! —
Nu stunder Natten til; i Aften kommer
hun vist ei ned: — Hør, jeg forsikkrer Jer,
kun Jeres Selskab gjør, at jeg ei ligger
for længe siden paa mit grønne Dre.

Paris.

I Corrigs Tiid er det ei Tiid at beile:
God Nat, Grevinde! hils den skionne Julie!

Frue Capulet.

Det skal jeg; og i Morgen aarle veed
jeg hendes Tanker: Nu i Aften har
hun indelukt sig ene med sin Kummer.

Capulet.

Grev Paris! Jeg tør indestaae Jer for
min Datters Kierlighed: jeg troer nok hun
i Alt vil lystre mig: jeg veed det vist. —

(til Frue Capulet).

Gaae op til hende, før I lægger Jer:
 meld hende om min Søn Grev Paris's Elskov;
 og — hører I — befal at hun paa Onsdag —
 Dog, stop lidt! hvad har vi i Dag?

Paris.

Først Mandag.

Capulet.

Ha! ha! — Ja, saa er Onsdag lidt vel hurtig!
 Nu, Torsdag da; — siig hende, at paa Torsdag
 skal hun formæles med den ædle Greve: —
 — Er I bereed? Har I ei mod vort Hastværk?
 Vi gjør ei megen Stads; — Kun et Par Ben-
 ner: —

thi seer I: Tybalt er saa nylig dræbt;
 man kunde troe, vi tog vor Frændes Død
 os saare let, slog vi en dygtig Eviir af. —
 Altsaa en fem, sex gode, gamle Benner,
 og dermed Stop! — Hvad mener I om Tors-
 dag?

Paris.

Jeg ønsker, Greve! Torsdag var i Morgen.

Capulet.

Godt, gaae med Gud: — saa lad det stee paa
 Torsdag: —

Gaae J til Julie, for J gaaer til Sengs,
og forbered min Datter paa sit Bryllup. —
Gud være med Jer, Herre! —

(Grev Paris gaaer).

Holla! Hei!

Rom, lys mig til mit Kammer! Gaaer foran!
Det er saa pokkers silbdigt, at man snart
kan aarle kalde det: — God Nat! god Nat!
(de gaae).

Femte Scene.

Julies Kammer.

Romeo og Julie.

Julie.

Vil du alt gaae? der er jo langt til Dag:
det Nattergalen var, ei Morgenlærken,
som nylig skrækkede dit bange Dre;
hver Nat den synger hist i Ubletræet:
troe mig, du Hulde! det var Nattergalen.

Romeo.

Nei, det var Lærken, Morgenens Herold,
ei Nattergalen: Seer du, Elskte! ei
i Østen de misundelige Striber,

paa Kanten af de deelte Morgensfyer?
 Udbændt er Nattens Lys, den muntre Dag
 paa gyldne Biergtop alt paa Taaen staaer.
 Nu Flugt er Liv, nu Løven bringer Døden.

Julie.

Troe mig, hiin Glands er ikke Morgenrøden:
 Det er et Himmelblus fra Solens Kande,
 der skal i Nat din Fakkeltærer være,
 og lyse paa din Wei til Mantua:
 thi tø: at gaæ endnu du ei behøver.

Romeo.

D, lad dem gribe, lad dem dræbe mig:
 er det din Villie er jeg veltilfreds!
 Velan! hiint Blaa er ikke Morg'nens Die;
 et Gienfkin kun af Cynthias blege Ansigt;
 det er ei Lærkens Slag, hvis Dirren fylber
 den høie Himmelhvælving over os:
 Glad tøver jeg: uvillig vil jeg gaæ: —
 Kom, Død! Velkommen! Julie vil det saa; —
 Nu, Elfte, tael! — Det er ei Morgengrye!

Julie.

Det er! det er! D flye, du Gulde! flye!
 Det Lærken er, som synger saa forstemt;
 i haarde Mislyd, hæse, skarpe Toner. —
 Man siger Lærkens Sang er sød og liflig:

Ak, denne synger jo vor Afskedsfang!
 Den skifter Dine, siger man, med Frøen:
 nu ønsked' jeg den ogsaa skifted' Røst!
 dens Røst dig jo af mine Arme river;
 den kalder Solen op; og dig, min Soel! borte
 driver. —

Glye! meer og meer forgyldes Biergets Top!

R o m e o.

Ak, meer og meer vor Sammers Soel gaaer op!

A m m e n kommer ind.

A m m e n.

Frøken!

Julie.

Hvad vil du?

A m m e n.

Den ædle Frue gaaer til Eders Kammer;
 det er alt Dag; thi vogt Jer, vær forsigtig!
 (Ammen gaaer).

Julie (aabner Vinduet).

Saa vind da op, o Dag! saa dal da Liv!

R o m e o.

Farvel! Farvel! — Endnu eet Kys; det sidste!

(Romeo stiger ned).

Julie.

Ben! Elsker! Mand! est du mig saa berøvet!
 Lad mig hver Stund paa Dagen høre fra dig;
 thi et Minut er allerede Dage:

O, saadan regnet, vil jeg blive gammel,
 før jeg igien min Romeo skal se!

Romeo.

Farvel! hvergang en Leilighed tør møde,
 skal Hilsen fra din Ben Fraværelsen forsøge.

Julie.

Åh, troer du da, at vi skal sees meer?

Romeo.

Saa sikkerlig: og Stof til munter Snak-
 engang i sundne Lidelser kun finde.

Julie.

O, Gud! mit Hierte ahner intet Godt:
 Mig synes nu, som du dernede staaer,
 at jeg dig seer i Graven ligge Tiig:
 Mit Die feiler, eller du est dødbleeg.

Romeo.

Saa synes du og mig, o hulde Siel!
 Sorg drukkert har vort Blod. — Lev vel! Lev vel!
 (Romeo gaaer).

Julie.

O, Lykke! alle kalde dig ustadig:

Hvad vil du da vel ham, som trofast er?
 O, Lykke! vær ustadig! thi jeg haaber,
 at du da længe ei vil holde ham,
 men sende ham tilbage!

Frue Capulet (udenfor).

Er Soppe?

Julie.

Hvem kalder? Er det Eder, naadige Moder?
 — Er hun saa sild ei i Sengen? eller
 er hun saa aarle oven Sengen alt? —
 Hvad sælsomt Grind' fører hende hid?

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Nu, kære Julie! hvor staaer det til?

Julie.

Min ædle Moder! ikke vel!

Frue Capulet.

Begræder

J end bestandig Eders Frændes Død?
 Kan da din Graad opfylle ham af Graven?
 og kunde den, kan du da vække ham?
 Thi hold nu op: Sorg røber megen Venstabs
 men megen Sorgen røber lidt Forstand.

Julie.

O, lad mig et saa dybt følt Tab begræde!

Frue Capulet.

Du føler dette Tab; det gjør ei Vennen,
du græder for.

Julie.

Jeg saadan Tabet føler,
jeg kan ei andet end begræde Vennen.

Frue Capulet.

Godt, Barn! Hans Død begræder du vel mindre,
end at den Nidding, som ham myrded', lever!

Julie.

Siig, hvilken Nidding?

Frue Capulet.

Ei! den Nidding, Romeo!

Julie (affides).

O, himmelvidt er Niddingen fra Romeo! —

(høit):

Forlad ham, Gud! forladt ham har mit Hierte;
dog mærtter ingen Mand, som han, mit Hierte!

Frue Capulet.

Vist nok! fordi den lumste Morder lever.

Julie.

O ja! og disse Hænder[!] kan ei naae ham:
Gid ene jeg min Frænde maatte hevne!

Frue Capulet.

Vi skal faae Hevn: vær ikke bange derfor!
 Thi græd ei meer: jeg sender een til Mantua,
 hvor hiin Landstryger lever nu forviist, —
 og han skal lave ham saa vis en Drik,
 at han skal snarlig giøre Tybalt Selskab;
 saa haaber jeg, at du er tilfredsstillet.

Julie.

J Sandhed! aldrig tilfredsstilles jeg
 med Romeo, før jeg maa see ham — død —
 saa græles dette Hjerte for min Frænde: —
 O, Moder! kan J finde blot en Mand,
 der bringer Giften, vil jeg lave den,
 saa Romeo skal, naar han den taget har,
 flux slumre sødt: — o, hvor mit Hjerte hader
 at høre nævnet ham — da jeg formaaer ei
 at naae ham, at min Harmes kioles kunde,
 og han, som myrdede min Frænde, vidne,
 hvor stor en Kierlighed jeg bar til Tybalt!

Frue Capulet.

Udfind du Middelet; jeg finder Maaden! —
 Men nu, min Glut! har jeg et Glædesbudskab.

Julie.

J sig en Tüd, saa glæde^{et}strang, er Glæde
 velkommen: maa jeg høre, ædle Frue?

Frue Capulet.

See, Barn! din Fader bær' ret Omhve for dig:
for al din Sorg at flukke har han flux
udtænkt en Glædesdag, som kommer dig
vist heel uventet: jeg ei drømte om den!

Julie.

Velan! min Moder; hvilken Dag er det?

Frue Capulet.

Ei, Barn! nu næste Torsdag Morgen skal du
udi Sanct Peters Kirke gladelig
den kiefte, unge, giese Riddersmand
Grev Paris, Haanden som din Brudgom række!

Julie.

Nu, ved Sanct Peters Kirke og Sanct Peter!
ham glad, som Brud, jeg aldrig Haanden ræk-
fer!

Jeg undres ved flig Hast: jeg skal formæles,
for han, man faarer mig til Mand, har beilet. —

O, Moder! siig min Herre og min Fader:

jeg vil ei giftes end: og hvis jeg gjør det,
da sværger jeg det bliver før med Romeo,
hvem — som I veed — jeg hader, end med

Paris: —

See der en Nyhed vel saa ny som Eders!

Frue Capulet.

Her kommer Ederes Fader: sig det selv;
Og see, hvorlunde han optager det.

Capulet træder ind med Ammen.

Capulet.

Naar Solen gaar til Hvile falder Dug;
men nu, min gode Frænde gik til Hvile,
afregner det. —

Hvad, Varn? et Vandspring? altid raade Dine?
en evig Taareegn? Du, i eet Legem
en Baad, et Hav, et Stormveir efterligner:
thi dine Dine, som jeg kalder Havet,
er Taarers Flob og Ebbe underkæftet:
dit Legems er en Baad, som sejler i
hinn salte Stroom; og dine Sukke Storme:
de klempe mod din Graad; din Graad mod dem;
og kommer ei et Hæblik, kantrer dit
stormslagne Legeme. — Nu, flere Rone!
har I meldt hende vor Beslutning?

Frue Capulet.

Ja;

men hun vil ei: hun takker Jer: — jeg ønsked'
den Taabe var formælet med sin Grav.

Capulet.

Hør! Lad mig høre! Hør! Lad mig høre!
 Hvad! Vil hun ikke? Takker hun os ikke?
 Er hun ei stolt? og priser sig lykkelig,
 at vi forbinde saa fortient en Ridder
 med hende, som saa lidt sligt Held fortjener?

Julie.

Ei stolt deraf; men dog taknem'lig er jeg:
 Jeg kan ei være stolt af det, jeg hader;
 dog selv for Had jeg takker, meent som Gødhed.

Capulet.

Eisa! Frue Logiska! Hvad er alt dette?
 „Stolt, — og, jeg takker Jer, — og takker
 ikke; —

„og dog ei stolt;“ — Hør nu da, Tomsfrue.

Snærpe!

Snak ei om Tak; stoltseer mig ei om Stoltshed!
 lav smukt de fine Been til, næste Torsdag
 at gaae med Paris til Sanct Peters Kirke;
 hvis ei, jeg paa en Sluffe bid dig Næber!
 Fort! Fort! I gufne Epegelse! I Los!
 I Blegneb!

Frue Capulet.

Stam Jer! er I fra Ferstanten?

Sulie.

O, Fader! knælende jeg Ter anraaber:
laan mig et Dieblig taalmodig Dre!

Capulet.

Bort, unge Løite! bort, usydige Skarn!
Jeg siger dig: paa Torsdag smukt i Kirke!
hvis ei, kom aldrig mig for Dine mere!
Lie! knæ ei, svar ei; mine Hænder flse! —
Naa, Kone! troede vi ei, Gud velsigned'
os ikke nok, da kun eet Barn han gav os;
Det ene, seer jeg nu, var eet for meget;
jeg seer vi fik et Kors, da vi fik hende.
Fort, lede Dold!

Ummen.

O, Gud velsigne hende!
I Kænder alt for grovt, min ædle Herre!

Capulet.

Gaa? troer I det, Frue Wiisdom? Hold sin
Mund,
Frue Superklog? Snak I med Sladdertaster!

Ummen.

Jeg siger ingen Løgn!

Capulet.

Gaar! gaar med Gud!

U m m e n.

Maan man ei tale!

Capulet.

Tie! I Glubderkæft!

Spar Jeres Rærdom til en Fadderfladder;
her brænge vi den ei!

Frue Capulet.

I er for hidfig.

Capulet.

Guds blodige Død! det gjør mig gal; — ved Dag,
ved Nat, og aarle, silde, hiemme, ude,
i Samqvem, ene, vaagen, og i Sørn,
var al min Sorg den at see hende gift:
og nu jeg skaffet har en ædel Ridder,
af Fyrsteblood, riig, ung, opdraget ædelt,
med Dyder — som man siger — udstofferet;
saa velstakt, som man ønske kan en Mand, —
nu har jeg her en toffet Taareperse,
en Flæbemund, som hisser Lykkens Komme
med slikt et Evar: „Jeg vil ei gifte mig —
„jeg kan ei elske, jeg er alt for ung, —
„forlad mig!“ — Ja, jeg skal forlade Jer,
hvis ei I gifter Jer! — Græs hvor Jer lyster,

men jeg ei Huus hos mig: agt vel paa dette!
 og tænk Jer om; jeg pleier ei at spørge.
 Torsdag er nær; derfor stik Haand i Varmen:
 Est du mit Varn, da est du Grevens Brud.
 Hvis ei, da hæng, tig, jult og dse paa Gaden,
 thi, paa min Siel! jeg aldrig ved dig fiendes:
 mit Guds skal aldrig komme dig til Gode:
 Troe mig! betænk Jer! Hvad jeg svor det staar!
 (han gaaer).

Julie.

U! sidder ingen Medynk i det Høie,
 som i min Sammers Dybhed stuer ned!
 O, Moder! fast mig ei bort fra dit Ansigt!
 Opsæt Hlint Bryllup kun en Støffet Maaned;
 en Uge; eller reed min Brudsfing
 i samme Fumle Grav, hvor Dybalt ligger!

Frue Capulet.

Tael ei til mig! gior sem du vil! med dig
 har i mere at giore! —
 (gaaer).

Julie.

Maadens Himle! —

Siig, Amme! sig! kan dette ei afværges?

Min Mand paa Jorden er; min Troe i Himlen?
 Hvor kan hiin Troe til Jorden atter vende,
 før hiin min Mand mig den fra Himlen sender,
 og Jorden har forladt? — O, trøst mig, raad
 mig!

O Wee, o Wee! at Himlen lægger Snarer
 før Etabling saa trofskyldig from som jeg!
 Hvad siger du? fløt intet Glædes, Ord?
 fløt ingen Trøst?

Ummen.

Min Sandten! har jeg Trøst:
 Hør: Romeo er forvilt: og, hele Verden
 mod Ingenting! han aldrig vover sig
 herhid, for at fornye sin Paastand paa Fers
 og gjør han det, maa han sig stæle til det.
 Da altsaa Sagen staaer, som nu den staaer,
 saa træer jeg, det er bedst, I ægter Greven.
 Ak! hvilken deilig Riddersmand!
 Med ham er Romeo en Biff: — En Ven
 har ei saa skarpt, saa vist, saa smukt et Die
 som Paris! — Gid det aldrig gaae mig vel?
 er dette Egtteskab ei Ederes Lykke,
 og langt — langt over hiint: og var det ei,

er Ederſ første Mand jo død dog, eller
ſaa godt ſom død, thi lever han end, har
J dog ei Nytte af ham.

Julie.

Taler du

af Hiertet?

Ammen.

Ja, af ganſke Siel og Hierte,
ſaa ſandt Gud naade mig!

Julie.

Amen!

Ammen.

Til hvilket?

Julie.

Belan! — Du har forunderlig mig trøſtet. —
Gaae, ſiig min Moder, da jeg har fortørnet
min Fader, gaaer jeg til Lorenzos Celle,
for der min Synd at ſkrifte, og ſaae Afſlad!

Ammen.

Min Troe! det ſkal jeg: deri gjør J klogt! —
(gaaer).

Julie.

Ha! gamle Drage! Helveds Grifterſke!

er det meest Synd, saadan at ønske mig
meensboren, eller saa dybt at fornede
min Egtemage med den samme Tunge,
hvormed hun tusind' Gange frem for alle
lovpriste ham? — Bort! Bort, Raadgiverinde!
For dig mit Hjerte er for evig lukket! —
Til Munken nu! Veed han ei Raad i Nøden,
og glipper alt, da gaar jeg rast i Døden!

(gaaer).

F i e r d e A k t.

Første Scene.

Munken Lorenzo's Celle.

Lorenzo træder ind med Grek Paris.

Lorenzo.

Paa Torsdag, Grek? Der er fort Lid til.
Paris.

Min Fader Capulet vil have det:
min Molen skal hans Gæstværk ei forhale.

Lorenzo.

J siger, at J veed ei Julies Tanker:
det er ei lige Dei; det staaer mig ei an.

Paris.

Umaadelig hun Tybalts Død begræder,
og derfor har jeg lidt kun talt om Elskov;

thi Venus smiler ei i Taarers Huus.
 Nu anseer hendes Fader det for farligt,
 at hun sin Sorg saa ganske Tøilen giver;
 og troer det vilst at skynde paa vort Bryllup,
 for hendes Taarers Rilde at tillukke:
 allene grubler hun kun paa sin Sorg;
 men Selvfab mueligt kan forjage den:
 Nu veed I Grunden da til dette Hæstværk.

Lorenzo (affides).

O, at jeg vidste ingen Grund til Mølen! —
 See, Greve! der er Frolenen i min Celle.

Julie træder ind.

Paris.

O, hvilket Held! jeg her min Brud har fundet!

Julie.

Brud er jeg først, naar Kirkens Saand er bündet.

Paris.

Det best; skal see paa Torsdag veed jeg grant.

Julie.

Snab see skal, naa see!

Lorenzo.

Det er vist og sandt.

Paris.

Glig, vil I skrifte for den fromme Fader?

Julie.

Besvarte jeg det, skifted' jeg for Jer.

Paris.

Fordolg ei for ham, at I elsker mig.

Julie.

For Jer jeg skifter, at jeg elsker ham.

Paris.

Saa skifter I vist og, I elsker mig.

Julie.

Hvis saa, det gielder mere, naar det siges
paa Eders Dag, end her i Eders Dine.

Paris.

Du, arme Pige! dine Taarer har
huseret gruesomt i dit fagre Ansigt.

Julie.

Derved vandt Taarerne en ringe Seir,
thi det var slet nok, før de greb det an!

Paris.

Det Ord angreeb det meer end dine Taarer.

Julie.

Det ei besticemme kan; thi det er Sandhed,
sagt til mig af mig selv i Ansigtet.

Paris.

Mit er dit Ansigt, som du her bagtaler.

Julie.

Det kan saa være; det er ei mit eget.

Ærværdige Fader! har I Tiid nu, eller
skal jeg maaskee gaae bort til Vesperen?

Lorenzo.

Nu har jeg Tiid, min takkefulde Datter.

Tillader I vi blive ene, Greve?

Paris.

Gud frie mig fra en Andagt at forstyrre! —

Paa Torsdag aarle vækker jeg Jer, Julie!

Farvel, og modtag dette hellige Kyss!

(Grev Paris gaaer).

Julie.

O, luk din Dør, og naar du det har gjort,

kom, græd med mig: Haab, Frelse, Hielp er
funden.

Lorenzo.

Åh, Julie! jeg kender alt din Sorg:

den martrer mig saa Viid og Sands formærkes:

Jeg veed du skal, og intet frier dig fra
at vies til Grev Paris næste Torsdag.

Julie.

Sig mig ei, Fader! at du dette veedst,

med mindre du vedst Raad til det at hindre:
 Formaaer din Wiisdom ingen Hielp at skænke,
 saa kald blot min Bestutning wiis, og flur
 hos denne Kniv jeg Hielp i Nøden finder.
 Min Siel og Romeos forened' Gud,
 du vore Hænder; og for denne Haand,
 som du beseglede som Romeos,
 skal underskrive nogen anden Dag,
 før mit troe Hjerte falder af fra ham
 og vender sig foræderst til en Anden,
 før skal med dette Staal jeg begge dræbe:
 Thi giv af din Erfarings lange Tiid
 mig nu et Raad paa Stand; hvis ei, da seer du
 flur denne Kniv som blodig Voldgiftsmand
 imellem mig og min navnløse Sammer:
 den skal afgjøre det, din Kraft, din Alder,
 din Kunst ei hæderligt fuldbringe kunde:
 so ei; næst svar! Mig længes efter Døden,
 hvis ei dit Svar er Rægedom i Nøden.

L o r e n z o.

Hold! Datter, hold! jeg siner et Slags Haab,
 der kræver fast en saa fortviolet Handling,
 som hiin Fortvivlelse, vi vil afværge.
 Naar du har Mod og Villie dig at dræbe,
 før du Grev Paris ægte vil, da troer jeg,

du vove vil en Ting, liig selve Døden,
 for at undvige hin Forsmædelse,
 for den du dig i Dødens Favn vil stule;
 og har du Mod dertil, jeg skaffer Hielp!

Julie.

O, før jeg ægter Paris byd mig springe
 fra Tinden paa hiint himmelhøie Taarn;
 at gaae til Klosterskuler; byd mig sumre,
 hvor Slanges boe; lærk mig til vilde Børne;
 indstut mig Natten over i et Beenhus,
 hvor Beenrad rasler, og hvor Knokler raadne,
 blandt gule Hovedpander uden Tænder,
 ja, byd mig gaae i en nyskaflet Grav,
 og byll' mig i Liggstorten hos den Døde;
 byd mig hvad jeg har skielvet ved at høre:
 jeg uden Vasken, uden Frygt det gior,
 naar teen jeg ser min Huusbond mig bevare.

Lorenzo.

Gaa tyst! Gaae hjem, vær munter, samtyk i
 at ægte Paris. I Morgen er det Onsdag;
 see til i Morgen Nat - at ligge ene;
 lad ei din Aime ligge i dit Kammer;
 tag denne Flaske; naar du er i Seng,
 drikk denne Gæst, af Urter presset ud:
 og sluk en dørst og døsig Tisnen farer
 igiennem dine Arter, og angriber
 hver Levskraft, thi Puls skal meer ei staae

i livlig Taft, men lade af at banke:
 Ei Varme, Nande vidne at du lever:
 Din Kinds og Læbes Roser skulle falme
 til blegen Afte; Diets Vindue lukkes
 fast som naar Døden Livets Dag udslukker:

Hvert Lem, al villig Smidighed berøvet,
 skal stivt og iskoldt synes dødt; og i
 hiint laante Billed af den gustne Død
 skal du forblive fyrgetyve Timer:

da vaagner du som af en listig Søn.
 Naar nu din Brudgom kommer Torsdag Morgen
 at vække dig, da ligger du som død.

Da — altsom Lands-Skif er — du bæres skal
 i Høitidsdragt med ubedækket Ansigt
 til hiin ældgamle Hvælving, som bevarer
 de døde Capuletters Adelsstøv.

Smidlertid, naar du skal til at vaagne,
 har jeg tilmeldt din Romes vor Plan.

Han kommer hid: vi begge vaage over
 din Vaagnen, og selv samme Nat skal Romeo
 Dig bære i sin Favn til Mantua.

See! det skal frie dig fra Forsmædelsen,
 som truer dig; hvis ei ustadig Lune
 og Qvinde-Frygt fra Handlingen dig skræmmer!

Julie.

Giv mig! o, giv mig det! Tael ei om Frygt.

Lorenzo.

Yes! gaae nu hjem! vær modig, og vær heldig!
 Jeg sender strax en Broder bort som Tilbud
 til Mantua med Breve til din Mand.

Julie.

O, Elskov! giv mig Mod; her Modet hielp kan!
 Far, dyrebare Fader, vel!

(de gaae).

Anden Scene.

Et Bærelse i Capulets Huus.

Capulet træder ind med Fru Capulet,
 Ammen og Tienere.

Capulet.

Indbyd nu hver en Giest her staaer optegnet!

(første Tjener gaaer).

Du, Knøs, Afsted! og lei mig tyve Kofke!

Anden Tjener.

J skal ingen daarlige faae, Herre! for jeg vil
 prøve om de kan slitte deres Fingre.

Capulet.

Hvorledes kan du saadan prøve dem?

A a

Anden Diener.

For Pokker, ædle Herre! det er jo en daar-
lig Kof, som ikke kan flikke sine egne Fingre: der-
for han, som ikke kan flikke sine Fingre, gaaer ikke
med mig.

Capulet.

Paß dig!

(Dieneren gaaer).

Den korte Frist forbyder os
ret at belave os paa dette Gilde. —
Nu! gif min Datter til den fromme Fader?

Ammen.

Ja mæn gif hun derhen!

Capulet.

Gødt! — Muligt han kan virke godt hos hende.
Hun er en tvær og egensindig Tøs!

Julie træder ind.

Ammen.

Seé kun, hvor mild hun kommer hjem fra
Skrifte!

Capulet.

Nu, min Stibnakke! hvor har I nu sværmet?

Julie.

Hvor jeg har lært, den Synd jeg nys begik,
at angre: min Ulydighed mod Eder,
og Eders Villie: — den fromme Fader

Har paalagt mig at knæle og anraabe
 Jer om Forladelse: Forlad, o, Fader!
 fra nu af skal jeg ene lyde Jer.

Capulet.

Send Bud til Greven; meld ham: jeg vil see
 et Par af Jer endnu den Dag i Morgen.

Julie.

Jeg traf den unge Greve hos Lorenzo,
 og viiste ham al Dmhed, Elskov sømmer,
 som ei gaaer over Ærbarehedens Grændser.

Capulet.

Ei, ei! det glæder mig: see det er smukt. —
 Staae op! See det er ret! — Jeg vil see Gre-
 ven! —

For Pokker! gaae, og hent ham, siger jeg! —
 Nu, ved min Gud! den fromme hellige Mand,
 er ei vor hele Stad ham høist takskyldig!

Julie.

Følg mig, min gode Amme! til mit Kammer,
 og hielp mig der de Prydelser at vælge,
 som bedst du troer vil sømme mig i Morgen!

True Capulet.

Nei, det er først paa Torsdag; det har god Tiid!

Capulet.

Følg hende, Amme! Jeg har nu besluttet,
i Morgen tidlig aage vi til Kirke.

(Julie og Ammen gaae).

Frue Capulet.

Den Frist er alt for kort til noget Gilde:
Det er jo allerede nu fast Mat!

Capulet.

O Pyt! jeg tager selv Haand i med, jeg!
og jeg tør love dig, Alt skal gaae herligt!
Gaae du til Julie, hielp at pynte hende;
jeg lægger mig slet ikke: lad mig raade;
for eengang vil jeg spille Mo'er i Huset. —
Hei! holla! ingen Siel ved Haanden? — Vel!
saa vil jeg selv forsøie mig til Greven,
og faae ham op betids i Morgen tidlig: —
Nu er jeg let om Hjertet, nu da Barnet
har glemt sit Stivsind, og besindet sig!
(de gaae).

Friede Scene.

Julies Kammer.

Julie og Ammen træde ind.

Julie.

Saa, denne Dragt er bedst: — men, fikere Amme!

lad mig i Nat allene; thi jeg maa
ved megen Suk og Bøn bevæge Himlen
til naadig at nedsmile til min Tilstand,
der, som du nok jo veed, er riig paa Synd.

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Ah! I er flittig! Skal jeg hjælpe Jer?

Julie.

Nei, ædle Frue, vi har alt udvalgt
den Stads, som er nødvendig til i Morgen:
behager Jer, saa lad mig være ene;
lad Ammen nu i Nat gaae Jer tilhaande;
thi vist nok har I alle Hænder fulde
til dette Hæstværks Giftermaal.

Frue Capulet.

God Nat!

Gaae i din Seng og hvil; du har det nødtigt.

(Frue Capulet og Ammen gaae).

Julie.

Farvel! — Gud væd, naar nu vi sees igien!

En Gysen giennemfarer mine Arer,

og stivner alt mit varme Blod til Is: —

Jeg kalder paa dem; det vil muntre lidt; —

(hun kalder):

Min gode Amme! — Dog hvad skal hun her?
 Mit Sørgespil jeg ende maa allene. —
 Kom, Pagtens Kalk! —
 Men hvad, om denne Drik nu ikke virker?
 Skal man da tvinge mig til Grevens Haand?
 Nei; —

(hun tager en Dolk frem).

Det skal du staae inde for! —

(lægger den ved sin Side).

Lig der! —

Dog, hvad om det var Gift, som Munken havde
 tillavet for mig lumskelig at dræbe,
 at dette Giftermaal ham ei vancære skal,
 da han tilforn har viet mig til Romeo? —
 Jeg frygter, det er saa: men — bør jeg det?
 Han stedse var en from og hellig Mand:
 jeg vil sliig hæslig Tanke Rum ei give. —
 Hvad om jeg — naar jeg nu er lagt i Graven —
 opvaagner førend Timen, Romeo,
 min Frelser, kommer? — Det var skrækkeligt!
 Skal jeg ei quæles da i Hvælvingen,
 hvis Dødning = Svælg ei reen Luft aande kan,
 og ligge dræbt der, naar min Romeo kommer?
 Og lever jeg, er det da ei sandsynligt,

at Gravens Mulm og Dødens Skrækkelighed,
 forenede med alle Stedets Rædsler,
 i denne Grube, dette Marmor-Beenhuus,
 hvor i Aarhundrede alt henlagt er
 enhver af mine døde Ahners Støv,
 hvor Tybalt, blodbestænkt og varm endnu
 i Lagenet, venter paa Forraadnelsen;
 hvor Aander gaae igien ved Midnatstide; — —
 Wee! Wee mig! kan det let ei see, at jeg
 for tidlig vaagner? — Naar da Dødningsdunst —
 og Hyl, som af opgravede Alruner,
 der gjør enhver, som hører det, vanvittig, — — —
 — Ha! vaagner jeg, omspændt af slige Rædsler,
 men jeg da ei skal vorde rasende,
 og lege vildt med mine Fædres Knofter,
 og rive Tybalt blodig ud af Lagenet,
 og i mit Raserie udslaae min Hierne
 med et af mine store Fædres Been? —
 Ha see! jeg troer, jeg seer min Grændes Hand
 at søge efter Romeo, som spibbed'
 hans Hierte paa sit Sværd: — Løv, Tybalt! —

Romeo,

jeg kommer! denne Kalk jeg for min Brudgom
 temmer.

(hun kaster sig paa Sengen).

F i e r d e , S c e n e .

Giestesalen i Capulets Huus.

Frue Capulet og Ummen træde ind.

Frue Capulet.

Læg disse Nøgler: hent meer Kryderie.

Ummen.

I Sukkerbageriet skriger man
paa Dadelser og Dvæder.

Capulet træder ind.

Capulet.

Rap Jer! Rap Jer!

Eaa! rast dog! det er andet Hanegael:
det ringer alt til Morgen: Tre er Kloffen: —
Pas vel paa dine Kager, min Angelica!
og spar ei! spar ei!

Frue Capulet.

Gaae, I Kloffenfriver!

Læg Jer til Sengs: I Morgen skranter I
for denne Nattevaagen.

Capulet.

Ei det mindste!

Hvad! jeg har vaaget mangen deilig Nat
for nu, for mindre Ting, og aldrig skrantet.

Frue Capulet.

O ja, I var en herlig Muskat
i sin Tid, veed jeg vel; men nu skal jeg
nok luge Eder fra al saadan Sagt.

(Frue Capulet og Ammen gaae).

Capulet.

Af! hvo som faaer en Huustrø, faaer et Huus-
fors! —

— Nu, Knøs! hvad har I der?

Tienere gaae over Skuepladsen med Stægespid,
Brænde, Kurve o. s. v.

Første Tjener.

Det er til Koffen:
men hvad det er, det veed jeg ikke, Herre!

Capulet.

Fort! skynd Jer! Fort!

(Tjeneren gaaer).

Heida! hent tørre Klodse.

Spørg Peter, han skal sige hvor de ere.

Anden Tjener.

Vel, Herre! Jeg vil springe efter Peter;
saa har I strax to Klodser paa eet Bræt.

(gaaer).

Capulet.

Guds Død! godt sagt; det er en lystig Slynge.
 Ha! det Klodshoved gier jeg flux til Hoved
 for alle mine Klodser. — Hille Skam!
 det er alt Dag: saa kommer Greven strax
 med sin Musik; det sagde han, han vilde.

(Musik uden for).

Der har vi ham! — Hei! Kone! — Umme! —
 Heida!

Ummen træder ind.

Væk Julie, faae hende flux i Stadsen!
 Jeg holder Snak med Paris midlertid:
 Fort! Skynd Jer! Skynd Jer! Brudgommen er
 kommen.

Saa skynd Jer, siger jeg!

(de gaae).

Femte Scene.

[Julies Kammer. Julie liggende paa Sengen.

Ummen træder ind.

Ummen.

Froen! — Hei! Froen! — Julie! — Naar
 hvilket

et Sovehierte! — Op, mit Lam! — Hei, Frø-
fen! —

Sy, I Søvsoverste! — Op, Glut! — Min
Skat! —

Min Frøken-Brud! — Hvad! ei et Ord? — I
tager

Forskud paa Søvn for hele Ugen, troer jeg:

thi næste Nat, jeg vædder at Grev Paris

har svoret paa, I skal ei sove meget. —

Nu, Gud forlade mig! hvor trygt hun sover!

men hun maa op! — Min Frøken! Frøken!

Frøken!

Sa, ja lad Greven finde Jer i Sengen:

han muntre Jer mæn nok! Troer I ei det?

Hvad, paaflædt, fuldpaafædt og atter lagt sig?

Nei! jeg maa vække Jer, i hvad det koster:

Min Frøken! Frøken! Frøken! — — Store Gud!

hielp! hielp! min Frøken ligger død! Ak vee mig,

at nogensinde jeg blev født til Lyset! —

Lidt aqua vitæ! — Heida! Herre! Frue!

Frue Capulet træder ind.

Frue Capulet.

Hvad er det for en Støi!

A m m e n.

O, Sammers Dag!

Frue Capulet.

Hvad er der?

A m m e n.

See! see her! O, tunge Dag!

Frue Capulet.

O, vee mig! Vee! Mit Barn! mit Liv, lev op!
see op! hvis ei, da vil jeg døe med dig! —
Hielp! hielp! — Rald Hielp!

Capulet træder ind.

Capulet.

Ei! stam Jer; frem med Julie! Greven er der!

A m m e n.

Død, steendød er hun: hun er død! Al vee os! —

Frue Capulet.

Al vee os! Vee os! hun er død — død — død! —

Capulet.

Hvor er hun? lad mig see: — Ha! — hun er kold;
alt Blod staaer stille: hvert et Lem er stivnet! —
Paa hendes ligger Døden, som en Baarfrost
paa hele Markens yndeligste Blomst.
Forbandet være denne Dag blandt Dage!
Seg gamle, jeg ulykkelige Olding!

A m m e n.

O, Sorgens Dag!

Frue Capulet.

O, Smertens Tiid!

Capulet.

Den Død,

som hende tog, for Skrig mig at afpresse,
min Tunge bundet har, og qvalt min Røst.

Munken Lorenzo træder ind med Grev
Paris og Musikantere.

Lorenzo.

Nu, er vor Brud bereed at gaae til Kirken?

Capulet.

Bereed at gaae, for aldrig hjem at vende:

O, Søn, Søn! Natten før din Bryllupsdag
sov Døden hos din Brud: — Der ligger hun:
den fagre Lillievand! Han plukked' Lillien.
Min Arving og min Svigersøn er Døden;
han ægtet har min Datter: jeg vil døe,
og Alt ham levne: Livet at forlade
det er at efterlade Døden Alt.

Paris.

Har jeg forlængtes da saa hart at høre

den Morgens Ansigt, som mig viser nu
et saadant Syn!

Frue Capulet.

Forbandet, ullyksalig,
frydløs og hadelig er du, o Dag!
ulykkeligste Stund, som Tiden end
saae paa sin møiesfulde Pilgrimsbane!
Kun eet, et armt, og hellig elsket Barn,
eet Bæsen kun mig fryded' og husvaled',
og Døden grum bortreev det fra mit Afsyn!

U m m e n.

O Dee! O, Veemods! bittre Veemods Dag!
O Smertens Dag! meest sørgelige Dag,
som nogen — nogentiid jeg end opleved'!
O, Dag! o, Dag! o, hadelige Dag!
Saae nogen vel en Dag saa sort som denne?
O, Veemods Dag! O, Veemods Dag!

Paris.

Bedragen, adskilt, krænkert, qvalt og myrdet,
af dig, affskyelige Død! bedragen,
af dig, du gruelige! gruesomt slagen! —
O, Kierlighed! O, Liv! — Dog! slukt er Livet;
men Kierligheden end i Døden brænder!

Capulet.

Forhadet, forkastet, haanet, dræbt som Martyr! —

O, ulæstsalige Tiid! hvi komst du nu
at myrde vores stolte Frydefest? —

Mit Barn! Mit Barn! — min Siel, og ei mit
Barn! —

Død est du! Ak! mit Barn er Dødens vorden;
og med mit Barn gaaer al min Fryd og Lust i
Jorden!

L o r e n z o.

Lys! Skam Jer! Smertefrig ei Smerten dæmpe.
Den fagre Pige eied' I til halvt
med Himlen: nu har Himlen hende heel:
og desto bedre for den fagre Pige.

I kunde ei bevare Eders Deel
for Døden: nu bevarer Himlen sin Deel
i evigt Liv. Hendes Ophøielse
var det I søgte: at ophøie hende
var Eders Himmel: og nu græder I,
i det I seer hun er saa svart ophøiet,
høit over Skyerne; ja høit som Himlen?
O, daarlig er den Faders Kierlighed,
som raser, naar sit Barn lykksaligt vift han veed!
Vel gift er ei den længe gifte Kone:
bedst gift den Brud, som ung faaer Himlens Bru-
de-Krone!

Stands Graaden da, strøer Eders Rosmariner

paa dette fagre Liig; og efter Lands-Stil
i Høitidsdragt til Kirken hende bærer: —
Naturen fordrer Graad, naar Sorg os saarer:
dog læt Fornuften ad Naturens Taarer.

Capulet.

Hver Ting, nys ordnet her til Høitidspragt,
omflistet nu iføres Sørgebragt:
Vort Strengseleg er vorden Dødning-Klokker;
vort Bryllupsgammen blev en sorgfuld Gravfest.
De høie Jubler blev' til Sieleneffer;
paa Brudens Liig stroes Brudefrandsens Blomster,
og hver Ting vorder modsat det den var!

Lorenzo.

Gaae ind, Grev Capulet! — Følg med ham,
Frue; —

og gaae, Grev Paris: hver sig lave til
at følge dette fagre Liig til Graven:
een eller anden Synd optænder Himlens Harm:
opir den ei; men hoi Jer under Straffens Arm.

(Capulet, Frue Capulet, Paris og Lorenzo gaae).

Første Musikant.

For Pokker! vi komme til at stifte vore Pi-
ber i Sæk, og pakke os.

Alle m e n.

Åh ja, I ærlige Mænd! stik ind! stik ind!
for disse Ting see jammerlige ud!

(gaaer).

Første Musikan t.

De klinge bedre dog, end de see ud til!

Peter træder ind.

Peter.

O, Spillemænd! O, Hjertens Spillemænd!
„Fridst op, min Siel! Fridst op, min
Siel!“ O, er
mit Liv Jer kjær, spil op: „Fridst op, min
Siel!“

Første Musikan t.

Hvorfor „Fridst op, min Siel?“

Peter.

O, Spillemænd! fordi min Siel selv spiller:
„udi min Angst og Nød“ — O, spil mig
en eller anden lystig Sørge sang, for at muntre
mig!

Anden Musikan t.

Vi kan ikke spille lystige Sørge sange: og det
er ikke Tiid at spille nu.

Peter.

Kan I ikke?

Anden Musikant.

Nei.

Peter.

Saa vil jeg lære Jer.

Første Musikant.

Vil I lære os?

Peter.

Ja, tilgavns! jeg skal slaae Takten paa Jeres Hiernekister, og stryge Ryggen paa Jer med Stokken, saa I skal pibe finere end alle Jeres Fioler.

Første Musikant.

Siger I det, I, Jeres Herres Skoepudser?

Peter.

Ja jeg gjør, I, min Herres Skoebist! — Men ligemeget! siden I ikke har Lyst at lære det: kom an! jeg skal lære Jer noget andet. Jeg vil give Jer et Spørgsmaal: svar og lad see I har Hierne i Panden!

„Naar Angst og Sorrig mangen Gang

„i mit beklemte Hierte kom,

„Musikken med sin Sølvklang —“

Hvorfor: Sølvklang? Hvorfor: Musik?

ken med sin Sølvklang? Hvad siger J, Simon Quint?

Første Musikant.

Ei! det er, fordi Sølv har en smuk Klang.

Peter.

Net brav! — Hvad siger J, Bertel Stokfiol?

Anden Musikant.

Jeg siger: Sølvklang, fordi Musikanterne kun lade den klinge for Sølv.

Peter.

Ogsaa brav! — Hvad siger J, Poul Drægelbælg?

Tredie Musikant.

For en Ufærd! jeg siger — jeg veed ikke, hvad jeg skal sige.

Peter.

Na, jeg beder om Forladelse: J er Sangeren: Saa vil jeg lægge Mæle ud for Jer. — Det hedder: Musikken med sin Sølvklang, fordi saadanne Karle, som J, faae sjelden eller aldrig Guld, for at spille: —

„Musikken med sin Sølvklang
 „er Balsam da og Lægedom.“

(han gaaer syngende ud).

Første Musikant.

Hvilken giftig Tunge der sidder paa den
 Slynge!

Anden Musikant.

Gid han skee en Ulykke! — Kom, Kammer-
 rader! Vi vil gaae herind, vente paa Sørgesol-
 kene, og see til om der ingen Middagsmad falder
 af.

(de gaae).

J e m t e A f t.

Første Scene.

Mantua. En Gade.

R o m e o træder ind.

R o m e o.

Hvis jeg tør fæste Liid til Sønnens Smil,
saa spaaer min Drøm, jeg har godt Nytt i Vente:
hoit sidder Livets Herre i mit Bryst;
en uvant Mand mig løfter hele Dagen
med frydelige Tanker over Jorden.
Jeg drømte, at min Elskte fandt mig død,
(o, sære Drøm, som lader død Mand tænke!)
og kysset' saadant Liv paa mine Læber,
at jeg stod op igjen, og blev til Keiser.

Dee mig! hvor sød er Kierlighed ei selv,
naar blot dens Skygge er saa riig paa Glæder!

Balthasar træder ind.

Ha! Nyhed fra Verona! — Nu, hvor gaaer det?
Du har dog vist et Brev fra Munken til mig?
Hvor lever Julie? Er min Fader fridst?
Hvor gaaer det Julie? spørger jeg igjen;
er hun vel, saa kan Intet være ilde.

Balthasar.

Ja — hun er vel, og Intet er da ilde.
Hos hendes Fædre sover hendes Legem,
og hendes Aand er alt i Englechor;
jeg saae hun sænktes ned til sine Fædre,
og iilde hid, for Jer det at berette: —
O, tilgiv, at jeg Sorgenyt Jer bringer;
men selv, o Herre! I befoel mig det.

Romeo.

Er det saa fat? — Nu trodser jeg Jer, Stier-
ner! —

Du veedst min Bopæl; skaf Papiir og Blæk,
og lei saa Heste; jeg vil bort i Aften.

Balthasar.

Forlad, o Herre! jeg tør ei gaae fra Jer;

thi Eders blege, vilde Ansigtstræk
spaae ondt.

R o m e o.

Glet ikke! Du bedrager dig;
gaae fra mig nu, og gjør som jeg besøel dig:
Har du ei Brev fra Munken til mig?

B a l t h a s a r.

Nei!

R o m e o.

Godt! Godt! det siger intet! — Gaae din Gang,
Lei Hestene: jeg kommer til dig strax.

(Balthasar gaaer).

Vel, Julie! I Nat vi sove sammen! —
Det gielder nu blot om at finde Midler. — —
O, hvor Ulykken rækker villig Haand,
og laaner den Fortvivlede sit Raad!
Jeg husker her skal boe en Apotheker —
jeg saae ham nys, huulsiet, skiult med Pialter:
han søgte Urter ud: hans Blik var hungrikt:
Rød havde tørret Marven af hans Been;
en Skildpad hængte i hans tomme Bod,
samt en udstoppet Krokodil, og Skind
af fæle Hav-Uhyrer; paa hans Hylde
stod en Slump tomme Krukker, grønne Potter,
og nogle Blærer, samt lidt muggent Frøe,

og Seglgarns, Stumper, nogle Rosenkager —
 alt tyndt omspredt, for Tiggerstads at gjøre.
 Ved Synet af hans Nød faldt det mig ind:
 „hvis nu et Menneske behøved' Gift,
 „hvis Salg er Døden efter Mantuas Love,
 „boer her en Synder, som nok folgte det!" —
 O, det var blot et Barsel for min Trang,
 og jeg skal faae det her hos denne Stakkel.
 Om ret jeg mindes er hans Bopæl her:]
 da det er Helligdag, er Bøden lukket. —
 Hei! Apotheker! Hei!

Apothekeren kommer ud.

Apothekeren.

Hvem raaber saadan?

Romeo.

Kom herhid, Mand! — Hør, du est fattig, seer
 jeg:

see her er Guld — Ducater — fyrgetyre!
 Lad mig nu faae lidt Gift, men dygtig Gift,
 som flux sig spreder giennem alle Årer;
 en Ralk, som brat til Jorden faster ham,
 der møet og træet af Livet den uddrækker,
 saa Sielen pludselig af Bryttet farer,
 som Krudtet af Kartovens Dødsfølg lyner!

Apotheker en.

Jeg har sliG dygtig Gift: men Mantuas Lov
forkynder Dødsdom, naar jeg sælger den.

Romeo.

Er du saa arm, saa fuld af Uselhed,
og frygter Døden? Sult staaer paa din Kind,
Trang stirrer hangrig ud af dine Dine,
og riøket Sammer hænger paa din Ryg.
Er Verden eller Verdens Lov din Ven?
Nei! vær ei Stodder! bryd den! og tag dette!

Apotheker en.

Min Nød, men ei min Willie samtykker.

Romeo.

Din Nød betaler jeg, og ei din Willie.

Apotheker en.

Hæld det, hvori J lystet; drik det saa:
og havde J endogsaa ti Mænds Styrke,
er J paa Diebliffet fix og færdig!

Romeo.

Der er dit Guld; o, det er værre Gift
for Menneſtens Siel, og forarsager
langt flere Mord i denne ækle Verden,
end denne stakkels Drik, du ei maa sælge:
See! jeg har solgt dig Gift; du ingen mig.

Lev vel! Køb Suul, og skaf dig Ried paa Kresp-
pen! —

Kom, Lægedom, ei Gift, og gaae med mig
til Julies Grav; der maa jeg bruge dig!

(de gaae).

Anden Scene.

Lorenzos Gælle.

Munken Jacob træder ind.

Jacob.

Hvor est du, hellige Broder Franziskaner?

Lorenzo træder ind.

Det efter Røsten er min Broder Jacob. —

Velkommen hiem: hvad siger Romeo?

og skreev han sine Død, da giv mig Brevet.

Jacob.

Jeg gik, for at opføre til Ledfager
en Barfodmunt af dem, som skal besøge
de Syge her i Staden, og jeg fandt ham:
Men Speiderne mistænkte os, og meente,
vi begge kom fra et besmittet Huus,
hvor Pesten raste: de indspærred' os,

og flap os ikke løs: det hindred' mig
dit Erinde til Mantua at rygte.

Lorenzo.

Hvo har da bragt mit Brev til Romeo?

Jacob.

Jeg kunde ei besørge det: her er det.
At faae et Bud til dig var plat umuligt,
saa bange er enhver for Landfarsorten.

Lorenzo.

Ulykkelige Skiebne! — Ved vor Orden!
mit Brev var ei om Smaating: nei, dets Indhold
var dyrebart og vigtigt: — Mindste Nelen
tør bringe Fare: gaae, gaae, Broder Jacob!
Saf mig et Brækkejern, og bring det strax
herhid!

Jacob.

Jeg gaaer, og bringer dig det, Broder!
(han gaaer).

Lorenzo.

Nu maa jeg ene gaae til Hvelvingen.
Skion Julie vaagner op om trende Timer:
Hun vil forbande mig, at Romeo
fik intet Budskab om hvad her gik for sig:
Men jeg vil skrive strax til Mantua,
og skule hende hos mig i min Celle,

til Romeo kommer; — Arme, levende Liig,
blandt Gravens Liig! Nu iler jeg til dig!

(gaaer).

Exedie Scene.

En Kirkegaard, med den Capuletske Families
Gravmæle.

Grev Paris træder ind med sin Page, som
bærer Blomster og en Sæffel.

Paris.

Giv mig din Sæffel, og træd saa tilside; —
dog sluk den ud: thi jeg vil ikke sees.
Gaae, læg dig under hine Larus Træer,
og hold dit Dre til den hule Grund,
saa kan ei Gud betræde Kirkegaarden,
da den er løs, af Grave giennemhulet,
før du maa mærke det: da giv mig Lyd,
til Tegn paa, at du hører Nogen komme.
Kom hid med Blomsterne. Gjør som jeg bød dig!

Page.

Jeg er fast bange for at staae allene
paa Kirkegaarden; dog jeg vover det.

(gaaer tilside).

Paris.

Med Blomster, fagre Blomst! jeg her bestrøer
 din Brudeseeng: du gemmer, elskte Grav!
 det herligste af Evighedens Værter!

O, skønne Julie! som hos Engle boer,
 modtag den sidste Hyldest af hans Hænder,
 som æred' dig i Live, og i Døde
 med Sørgepragt dit Hvilested udsmykker!

(Pagen giver Tegn).

Min Dreng advarer mig, at Nogen kommer.

Ha! hvilken Niddings Vandring skal forstyrre
 den smme Elskovs stille Sørgehoitid?

Hvordan? En Fakkelt! — Stiul mig, Nat! en
 Stund!

(han gaaer tilside).

Romeo og Balthasar træde ind med en
 Fakkelt, Brællejern o. s. v.

Romeo.

Giv mig nu Hammeren og Brællejernet.

Hold! tag mod dette Brev; i Morgen tidlig
 flyer du det til min Herre og min Fader.

Din Fakkelt! — Er dit Liv dig kjær, da gaae
 et Stykke bort; hvad du end seer og hører,
 saa kom ei og forstyr mig i min Dødt!

Jeg stiger ned i denne Dødens Seng,
 deels for min Elsktes Ansigt end at se,
 deels for at faae en Ring af hendes Finger,
 en kostbar Ring, som jeg skal bruge til
 et vigtigt Værk: gaae derfor bort herfra: —
 men vender du nysgierrig om igien,
 for at udspeide hvad jeg vil — ved Himlen!
 saa slider jeg dig Leed fra Leed, og stroer
 den hungrige Kirkegaard med dine Lemmer: —
 Mit Sind og Tiden rase rædsomt vilde,
 langt grummere, langt meer blodtørstig end
 den sultne Tiger og det vilde Hav!

Balthasar.

Jeg gaaer, og jeg skal ei forstyrre Jer.

Romeo.

Saa handler du som Ven. — Kom, tag mod
 dette:

Lev, og vær lykkelig! — Farvel, min Dreng!

Balthasar.

Jeg bliver dog og seer hvordan det gaaer:
 hans Sind er vildt, hans Blik just Godt ei spaaer.
 (han gaaer tilside).

Romeo.

Fordømte Svælg! du Dødens Bug! nys mættet

med Alt det dyrebareste paa Jorden,
her dine raadne Ricerer jeg opvrister,

(han brækker Døren op til Gravmælet).
og vil, til Trods! dig mere Føde bringe!

Paris.

Hvad! den forvliste, stolte Montague,
der myrded' Julies Frænde; som man troer
den Favre sørged' sig til Døde over! —
han kommer hid at skicende deres Liig
endog i Graven! — Jeg vil gribe ham!

(træder frem).

Stand, lumpne Montague! dit Middingsværk!
Kan Hevn forfølge længer end til Døden?
Fredløse Uffrum! her jeg fængsler dig:
Udlyd, og følg mig strax; thi du maa døe!

Romeo.

Ja — Ja det maa jeg: derfor kom jeg hid. —
Gribe ei fortvivlet Mand, du gode Ungling!
fly fra mig; — tænk paa disse Hedenfarne;
lad dem affskrække dig. — Hør, Ungling! hør!
dyng ei endnu een Synd til paa mit Hoved,
og tving mig ei til Raserie! — D gaae!
Ved Gud! jeg er meer din Ven end min egen;
thi hid jeg kommer væbnet mod mig selv:

Løv ikke! gaar! — Læs, og i Liden sig:
 „en Gals Barmhiertighed har eengang reddet
 mig!“

Paris.

Lie! din Besværgelse jeg koster lidet,
 og her, her griber jeg dig, du Misdæder!

Romeo.

Ha! vil du tirre mig? Saa, Dreng! pos paa!
 (de fægter).

Pagen.

O, Gud! de fægter: jeg vil kalde Wagten.

(Pagen gaar).

Paris.

Bee mig! jeg døer! (falder) Est du barmhiertig,
 da

luk Graven op; læg mig ved Julies Side!

(han døer).

Romeo.

Det er et Ord: — Lad see eengang dit Ansigt!

Mercutios Frænde! Ridder Paris! — Ha!

Hvad sagde Dieneren mig underveis,

da min oprørte Siel ei agted' paa ham?

At Paris skulde ægte Julie, troer jeg;

jeg troer det var saa? — Har jeg drømt det? eller

blev jeg vanvittig, da han nævned' Julie;

og bildte mig det ind? — D, giv mig Haand;
du

med mig i Skiebne's sorte Bog indskrevne!

Jeg vil begrave dig i en Triumph-Grav, —

en Grav? Nei! en Lanterne, flagne Ungling!

thi her er Julie, og hendes Skønhed

gør denne Hvælving til en Stjerneborg! —

Lig der, o Død! begravet af en Død! —

(han lægger Paris i Graven).

Hvor tidt har Menneſker i Dødens Stund

ei været muntre? Baagefoner kalde

fligt ſidſte Glimt: — D, ſaa er dette da

mit ſidſte Glimt! — D, kære, elſkede Huſtruer!

Skøndt Døden ſuet har din Aandes Henning,

formaaer dens Magt end intet mod din Skønhed;

du eſt ei overvunden; purpur vaier

paa Kind og Læbe Skønheds Roſenfane,

og Dødens blege Flag er der ei plantet! —

Eſt du der, Lybalt, i dit blodige Lagen?

D, kan jeg viſe dig et ſtørre Venſkab,

end med den Haand, ſom udgiød for dit Blod,

nu at udgyde hans, ſom var din Fiende?

Tilgiv mig, Frænde! — Ak, min Julie,

hvi eſt du end ſaa ſkøn? D, ſkal jeg troe,

at Dødens tomme Elykke elste kan?

at denne Rædslers Konge agter her

i Mærket at beholde dig som Frille?

(Ja, jeg vil troe det — Kom! lig i min Arm!)

Uf Frygt herfor vil jeg nu blive hos dig,

og ud af dette Mattens sorte Pallads

ei mere gaae; her, her jeg blive vil

hos Dræmme, som ere dine Døner;

O, her vil jeg opslaae mit Freds-Paulum

for Evigheden; her afryster nu

mit trætte Liv de vrede Stiernes Ag. —

Saa seer da, Dine! seer for sidste Gang!

O, tag det sidste Favntag, mine Arme!

Og I, o Læber! Mandedragets Porte!

befegler nu med et retmæssigt Kys

mit evige Gieldsbrev til min Gieldner, Døden! —

Kom, bittre Leder! Kom, Veiviser, kom!

Og nu, fortvivlte Leds! split flur nu mit

soesyge, knuste Brag i Brændinger!

O, dette Glas jeg tømmer for min Pige! —

(han drikker).

Ja, Mand! du talte sandt; din Gift er virk-

som. —

Saaledes døer jeg i et Kys!

(han døer).

Munken Lorenzo kommer ind fra den anden
Side af Kirkegaarden, med en Lygte, et Bræk-
kejern og en Spade.

Lorenzo.

O, hjælp mig, Sancte Frants! hvor tidt i Nat
min gamle Fod har snublet over Grave! —
Hvem der?

Balthasar.

En Ven, og Een, som godt Jer-kiender.

Lorenzo.

Gud signe Jer! — Siig, Ven! hvis er den

Fattel,

som hist forgieves laaner Lys til Orme
og blege Hovedpander? Seer jeg ret,
den i den Capuletske Grav mon brænde.

Balthasar.

Ja, fromme Fader! der min Herre er,
en Mand, som I har ficer.

Lorenzo.

Hvem?

Balthasar.

Romeo.

Ec 2

Lorenzo.

Hvor længe var han der?

Balthasar.

En god halv Time.

Lorenzo.

Gaa med til Hvælvingen!

Balthasar.

Det tør jeg ei;

min Herre troer, at jeg er gaaet bort;
han frygtelig med Døden trued' mig,
saafremt jeg blev, og lured' paa hans Anslag.

Lorenzo.

Eaa bliv; jeg ene gaaer. — Angst falder paa mig:
Jeg frygter her er meget Dødt i Gieere!

Balthasar.

Imens jeg sov her under Taurus-Træet,
jeg drømte at min Herre var i Dvekamp,
og at han slog sin Modpart.

Lorenzo (kommer frem).

Romeo! —

Wee! Wee! hvis er det Blod, som her besudler

de hvide Marmorsteen i Gravens Indgang?

Hvi ligge disse Sværde, uden Herrer,

blodfarvede i denne Fredens Bolig?

(han gaaer ind i Gravmælet).

Romeo! D, bleeg! — Og fleer? Ha! Paris

med?

og blødende? Ak! hvilken Smertens Stund

er Skyld i denne grændseløse Jammer! —

Eee, Julie rører sig!

(Julie vaagner og reiser sig).

Julie.

D, du min Trøster! tael! hvor er min Elskte?

Jeg husker heel vel, hvor jeg skulde være;

der er jeg og: — hvor er min Romeo?

(man hører Etøi udenfor).

Lorenzo.

Jeg hører Larm. — Kom! flye fra denne Grube,

hvor Død, hvor Smitte og hvor Rædsler boe!

En større Magt, end vi kan stride mod,

har styrtet vores Plan; kom, følg mig, flye!

Din Huusbond ligger steendød ved din Barm;

og Paris med: Kom, jeg vil skaffe dig

et Fristed i en hellig Søsterorden:

Spild Tiden ei med Spørgsmaal: Bagten kommer;
mer;

O, Julie! kom!

(der høres atter Larm).

Jeg tør ei tøve længer!

(han gaaer).

Julie.

Gaae! flye kun du! jeg herfra viger ei. —

Ha! hvad er det? Et Bæger sammenklemmt
i Romeos Haand? — Saa Gift var Grunden til
hans brade Død: — O, Gnier! Alt, alt drakst
du,

ei Draabe leved' du, som kunde bringe
mig til dig! — Jeg vil kysse dine Læber;
maaſkee en Smule Gift end hænger paa dem,
som i en Lægedom mig Døden bringer.

(hun kysſer ham).

De ere varme!

Bagten (udenfor).

Foran, Dreng! — Viis Vej!

Julie.

Ha! Larm? — Saa haſt!

(griber Romeos Dolk).

O, lykkelige Dolk!

(hun stoder den i sit Bryst).

Her er din Balg; — rust der, og lad mig døe!

(hun falder paa Romeos Liig og døer).

Bagten træder ind med Grev Paris's Page.

Page.

See, her er Stedet; der, hvor Fakkelen brænder!

Første Agt.

Her ligger Blod; søg Kirkegaarden rundt:

Gaaer, nogle af Jer! griber hvem I træffer.

(Nogle gaae).

O, Jammer! her ligger Greven dræbt; —

og Julie blødende, varm, nylig død,

hun om laae jordet her to hele Dage. —

Meld Prindsen det! — Til til Grev Capulet! —

Væk Montagueerne! — Gaaer I og søger; —

(Andre af Bagten gaae).

Vi Grunden see, hvorpaa hiin Jammer ligger;

men Grunden til den Jammer, som vi saae,

ved meer Oplysning først vi kan forstaae.

Nogle af Bagten komme med Balthasar.

Anden Agt.

Her har vi Romeos Tiener; vi har fundet

ham hist paa Kirkegaarden.

Første Vagt.

Hold ham fast,
til Prindsen kommer.

En anden Vagt kommer ind med Munken
Lorenz.

Tredie Vagt.

Her er en Munk, som skielver, sukker, græder;
vi tog det Brækkejern og Spaden fra ham,
just som han kom fra denne Side Kirken.

Første Vagt.

Ha! høist mistænkeligt! Hold ham fast ogsaa!

Prindsen træder ind med Følge.

Prindsen.

Siig hvilket Vanheld er saa aarle oppe,
som vækker os af vores Morgenhvile?

Capulet, Frue Capulet og Flere
træde ind.

Capulet.

Hvad er der hændet, hvi man hyler saa?

Frue Capulet.

Paa Gaden skriger Folket: „Romeo,

og Julie og Paris!" alle stimle
med høie Raab hid til vort Gravcapel.

Prindsen.

Siig, hvilken Skræk bedøver vore Dren?

Første B a g t.

Min Prinds! Grev Paris ligger slagen her,
samt Romeo; og Julie, død forlængst,
er varm og nylig dræbt.

Prindsen.

Først! speid, hvo disse fule Mord har ødet!

Første B a g t.

Her er en Munk, og her er Romeos Tiener,
med Værktøi hos dem til at bryde op
de Dødes Grave.

Capulet.

O! al Raadens Himle! —

O, kom! o, see! see, hvor vor Datter bløder!

Ha! Dolken har forvildet sig; thi, see!

dens Skede ligger tom paa Montagues Kyg; —

Seil Skede har den søgt i Julies Bryst.

Frue Capulett.

See mig! Af, dette Døds-Syn er den Klokke,
som ringer mine graa Haar ned i Graven!

Montague og Fler: træde ind.

Prindsen.

Kom, Montague; thi du har aarle reist dig,
at see din Søn og Arving aarle falde.

Montague.

Af, Prinds! min Hustru døde denne Nat i
Af Corrige over Romeos Forviisning
opgav hun Anden: hvilke flere Smertter
har sammensvoret sig imod min Alder?

Prindsen.

Vend dine Dine did, og du skal see!

Montague.

O, du Vanartige! Gik, sømmer det,
du trænger dig til Graven før din Fader! —

Prindsen.

Vind Smertens Tunge for en liden Stund,
til vi faae Lys i denne mørke Sag,
og see dens Dphav og dens sande Kilde;

da vil Jeg vorde Eders Sorgs Herold,
 og selv til Døden føre Jer. — Nu tie!
 og lad Ulykken være Træl af Taalmod! —
 Frem I, hvem man som Gierningsmænd mis-
 tænker!

Lorenzo.

Mistanke for hiint gruelige Mord
 paa mig meest falder, skiondt jeg mindst formaaer
 at øve det: men Tiid og Sted forenet
 er Lidne mod mig: see her staaer jeg, Prinds!
 paa eengang min Anklager og min Talemand;
 paa eengang min Bloddommer og Frikjender!

Prindsen.

Saa sig da kort alt hvad du veed om Sagen.

Lorenzo.

Kort vil jeg være; thi den korte Frist,
 jeg har at aande end, forbyder Dmssvøb.
 Romeo, som ligger her, var Julies Husbond:
 og Julie her var Romeos Egteqvinde.
 Jeg vied' dem i Løn, og Bryllupsdagen
 blev Tybalts Dødsdag: Tybalts Drab forviiste
 den nysformælte Brudgom fra Verona:

derfor, og ei for Tybalt sørged' Julie.
 Ser nu at lindre hendes Sorg, forloved'
 I hende med Grev Paris, vilde tvinge
 den Hulde til at vies : da kom hun til mig :
 Bild bed hun mig udtænke Midler til
 at hindre denne anden Pagt ; hvis ei,
 hun flur sig i min Celle vilde dræbe.
 Da — som en Kunstforfaren — gav jeg hende
 en Dvaledrik, der virked', som jeg vented' ;
 thi Dødens Stempel den paa hende præged'. —
 Imens skreev jeg til Romeo, han skulde
 sig skynde hid i denne Rædselsnat,
 og hielpe til at tage hende op
 af hendes laante Grav, da det var Timen,
 i hvilken Dvaledrikkens Kraft var ophørt.
 Men Broder Jacob, som gik bort med Brevet,
 blev standset paa sin Vej tilfældigviis,
 og bragte mig i Gaar mit Brev tilbage ;
 da gik jeg ene, i den Stund jeg vidste
 hun skulde vaagne, for at tage hende
 af hendes Fædres Grav : jeg tænkte at
 bevare hende lønlig i min Celle,
 til jeg fik sikkert Bud til Romeo :
 Men som jeg kom — et Par Minutter før
 hun vaagned' op — laae her den ædle Paris

og den troe Romeo og svam i Blod.

Hun vaagner: jeg bad hende følge mig,

og bære dette Herrens Kors med Taalmod:

Men just da skræmmed' mig en Larm fra Gra-
ven:

fortvivlet afflog hun at gaae, og har —

saar synes det — da selv lagt Haand paa sig.

See! dette veed jeg; hendes Annie veed,

at hun var Ægteviet. Er Noget heri

forseet ved min Feil, lad mit solvgraa Hoved

da, det Par Timer før Naturens Løb,

som Offer for det strænge Lovbud falde!

Prindsen.

Vi veed, du est en hellig Mand. Men hvor
er Romeos Tiener? Hvilket er hans Udsagn?

Balthasar.

Jeg bragte til min Herre Tidende

om Julies Død; da reed han strax fra Mantua

og lige hid til dette Gravcapel;

han bød mig flye sin Fader dette Brev,

gik ind i Graven, trued' mig med Døden,

saafremt jeg ei gik bort, og lod ham ene.

Prindsen.

Kom! giv mig Brevet; jeg vil læse det. —

Og hvor er Grevens Dreng, som kaldte Vagten? —

Siig, hvad bestilte Eders Herre her?

Vagen.

Han vilde strøe sin Elsktes Grav med Blomster,
og bød mig gaae tilside, som jeg gjorde;
men saa kom Een med Blus, at aabne Graven;
da trak min Herre flux sin Klinge mod ham,
og saa løb jeg afsted og kaldte Vagten.

Prindsen.

Saa! dette Brev stadfæster Munkens Udsagn,
og deres Egetpagt og Tidenden
om hendes Død; her melder han og, at
en fattig Apotheker Gift ham solgte,
hvormed han iled' hid til dette Gravsted,
for hos sin Julie at bære og sove. —

Hvor ere disse Fiender? Capulet! Montague! —

Se Himmels Svøbe over Eders Had;
selv Kierlighed skal myrde Eders Glæder!

See jeg, som ikke revsed' Eders Tvebragt,
har tvende Frænder tabt: — Vi Alle hode!

Capulet.

O, Broder Montague! giv mig din Haand;
Det er min Datters Livgeding; thi meer jeg
ei fordre kan.

Montague.

Men jeg dig meer kan give:
thi jeg vil reise hendes Billedstøtte
af purest Guld, og mens Verona staaer,
skal Die ei saa kostbart Billed see,
som det af den trofaste Julie!

Capulet.

Saa riigt skal Romeo faae sit Hvilested:
Ak! arme Offere for vor Uenighed!

Prindsen.

En skummel Fred gaaer op med denne Dag;
af Sorg vil Solen ei sit Ansigt lade skue: —

at Naade deels kan fsee, deels Straf kan true,
faa gaaer, og klarer op den hele Sag! —

Blandt alle Sørgesagn vift det meest forrigfulde
er det om Romeo og Julie den hulde!

(de gaae).

Om Sørgeſpillet

R o m e o o g J u l i e .

Om Sørgeſpillet

R o m e o o g J u l i e.

I Aaret 1535 udgav Luigi da Porto i Venedig ſin Gjulietta, ſom atter blev oplagt 1539, og tredie Gang 1553. — Bandello ſkrev en Novelle over ſamme Sujet i Lucca, Aar 1554. — Efter diſſe Italienere bearbejdede Franſkmanden Boiſteau fort derpaa dette Emne; men afveeg dog i mange Omſtændigheder fra dem. I Aaret 1562 omgjorde Arthur Brooke denne franſke Novelle til et engeliſk Digt, af hvis Tittel, ſkiondt ſaſt halvtredie Aarhundrede gammel, vore Boghandler • Advertiſſementer klinge endnu ſom Gienlyd. — Den lyder nemlig ſom ſaa: The tragical hystory of Romeus and Juliet, containing a rare example of true conſtancie;

with the subtill counsels and practices of an old fryer, and their ill event. — I Aaret 1567 udgav Painter i sin Palace of Pleasure, en prosaisk Oversættelse af Boisteaus Nouvelle under Navn af Rhomeo and Julietta, og andet Oplag af Arthur Brookes ovenomtalte Digt kom ud i Aaret 1582.

Med mange Grunde, men som dog maaskee vilde læses af saa, og derfor her forbigaaes, godtgjør Malone i den 10de Deel af sin Udgave af Shakspeare, at Arthur Brooke's Digt er den Hovedhyørnesteen, paa hvilken Digteren har opreist dette Mindesmærke over Bølsklands Signe og Habor. —

Hvad Tiden angaaer, da formoder Malone, at det er skrevet 1595, da altsaa Shakspeare var 31 Aar gammel. — Kommentatorerne bemærke, at hans tidligere Stykker vare rigere paa rimede Vers, og at han alt med Alderen blev sparsommere paa dem. — Er denne Bemærkning rigtig, som det er sandt, at i dette Sørgeespil findes flere rimede Vers, end i noget af alle Sh's Arbejder (Kierlighedss Møie spildt, og

Skier som mer: Nats Drømmen undtagen) og fører man hertil, at det er det første af Digterens ægte Stykker, trykt 1597; at det kom frem i en saare ufuldendt Skikkelse, som siden tilrundes og fuldendes, saa kan man vel med Malone ansee dette som Shakspeare's første egentlige Sørgeespil.

Det er mig ubekendt, om Stykket, i denne Form, nogensinde har været spillet paa den engelske Skueplads. — Er det ikke af de paa Hyl- den lagte shakspeare'ske Skuespil, spillet det vel i senere Tider, og nu, efter Garrick's Bearbejdelse.

Malone anfører følgende Bearbejdelser af dette Sørgeespil: Romeo and Juliet, altered into a tragi-comedy by James Howard Esq. — Romeo and Juliet, a tragedy, revised and altered from Shakspeare, by Theo. Cibber. — Romeo and Juliet, altered by Garrick. Foruden disse er der endnu en Smarbejdelse af Romeo og Julie ved Marsh, Smarbejdelsen af Shakspeare's Cymbeline.

Det findes oversat i de forhennævnte franske og tydske Oversættelser af Digteren. Paa Dansk har kun enkelte Scener af Stykket været trykte i en Kommebog for Skuespilvendere, jeg for nogle Aar siden udgav. — Oversættelsen har ikke været indleveret til Skuespil-Directionen.

Endnu bør jeg tilføie: at dersom man vil troe den Rejsende, Capt. Breval, grunder Stykket sig paa et Factum. Han siger nemlig, at efter den nøieste Grandforskning i Veronas Historie og Sagne, fandt han, at Shakspeare lidet eller intet havde afveget fra Sandheden, saavel hvad Navne, som Charakterer og andre Omstændigheder angik; og tilføier bemeldte Rejsende, at han i Verona selv har seet det her bestungne ulykkelige Pares Grav.

Kiøbenhavn i November 1810.

